„Voi. istorisIi îndurările Domnului, faptele Lui minunate, după tot ce a făcut Domnul pentru noi !
Voi spune/marea Lui bunătate faţă de casa lui Israel, căci i-a făcut după, îndurările şi bogăţia dragostei Lui". (Isaia 63,7).

ÎN LOC DE INTRODUCERE

,,Atunci/şi cei ce se tem de Domnul au vorbit adesea unul cu altul ; Domnul a luat aminte la lucrul acesta şi a ascultat; şi *6* carte d/e aducere aminte a fost scrisă înaintea Lui, pentru cei ce se tern de Domnul şi cinstesc Numele Lui". (Maleahi 3,16)
, Tânăţule, că ţie mă adresez în mod special, te-ai oprit cu privirea asupra acestor cuvinte ? Te-ai întrebat vreodată ce anume *vjr* fi vorbit „ACEIA", adeseori, unul cu altul, încât însuşi Domnul a avut plăcerea să ia aminte la dialogul lor ?
Oari despre îngrijorările vieţii ? Despre ultimele noutăţi ? Despre evenimentele sociale şi politice care se ascut şi se precipită de la un ceas la altul? Despre valorile răsturnate peste noapte/sau despre haosul,care începe cu ivirea zorilor ? Despre mâncare şi băutură, despre afaceri, despre libertate şi demo-creaţiei, despre cursul dolarului, despre aberanta înarmărilor sau despre modă şi distracţii ?
IDomnul a luat aminte la lucrul acesta şi a ascultat!"
La care lucru ? Ştii tu oare ?... ,
/Există minuni în viaţa fiecărui copil viu a! lui

Dumnezeu, cari nu se pot ascunde, care vor să fie spuse,, care trebuie să fie/spuse..
Nu pot să tac, prietenul meu necunoscut !...

ÎNAINTE DE A ÎNTOARCE PAGINA

Cartea pe care o ai acum în mâinile tale s-a născut în „fo-'curile luptei", în anul 1980, în condiţii dramatice. Multe din paginile ei au fost scrise noaptea, sub pătură, la lumina slabă a unei mici lanterne, în cazarmă.
I
\
De ce sub pătură ? De ce la lumina lanternei ? Din cel puţin trei motive : întâi, pentru\că nu ştiam dacă zorii zilei care urma aveau să mă găsească \în libertate sau... în viaţă, pentru că în regimul dictatorial qomunist ceauşist orice lucru era posibil să se petreacă peste poapte. Şi aş fi dorit, dacă aceasta ar fi rămas singura posibilitate, ca micuţii mei copii să afle din gura tatălui lor, fie şi numai în scris, câte ceva despre el. \
Apoi, doream ca prietenii mei din ţară şi din exil, care se rugau zi şi noapte pentru mine, să fie informaţi la zi asupra desfăşurării evenimentelor în care eram implicat *m* mod direct şî să 'mă poată, ajuta în cazul în care voi ajung* „dincolo de gratii".
\
In al treilea rând, multe întâmplări, absoluţi noi pentru mine, se adăugau zilnic şi, sub „duşul cald-rece", stVesant, unde mă aflam, mi-era teamă să nu le uit. \
Pritenii moi, minunaţii mei prieteni din CraiovaV

căci acolo se petrece acţiunea istorisită în această carte : Paul, George, Aurel, Jean, Vali, Timi şi Geo veneau dimineaţa\ devreme, seara pe înserate sau noaptea târziu la gardul cazărmii şi îmi aduceau ceva de mâncare. Iar eu le dădeam foile scrise, în grabă şi le spuneam :
\
„Mulţumesc lui Dumnezeu şi vouă pentru interesul şi sprijinul acordat. El să vă răsplătească pentru tot ce faceţi pentru mine. Salutaţi din partea mea pe toţi care mă cunosc, Wecum şi pe aceia care, deşi nu mă cunosc decât din auzite, s« roagă pentru mine. Păstraţi cu grijă foile acestea. Nu faceţi\ vâlvă în jurul lor pentru a nu-mi înrăutăţi situaţia. Nu acţionaţi în nici un fel din proprie iniţiativă. Dar, dacă peste noapte \se va întâmpla să-mi pierd libertatea şi nu mă veţi mai găsi\ aici, trimiteţi-le la postul de radio 'Europa Liberă' şi rugaţivi să se adreseze opiniei publice din ţară şi din străinătate şi să intervină pentru mine".
\
Dumnezeu însă avea un alt plan şi a ales un alt mod, o altă cale de rezolvare. Pentru că atunci când, acolo unde onîpl închide toate uşile, El poate deschide o fereastră prin care să-ţi reverse binecuvântările Sale.
\
începând din toamna aimlui 1980, această carte, cu titlul ei. iniţial : „DUMNEZEU ESTE VIU ŞI LUCREAZĂ PENTRU NOI", a circulat mai întâi în manuscris printre prietenii mei[1] apropiaţi, apoi în 24 exemplare dactilografiate şi în alte câteva

sute multiplicate clandestin la xerox.
4
în luna mai 1982, într-o vineri seara, după serviciul divin i, de la Biserica Adventistă „POPA TATU" din Bucureşti, România, unde eram membru activ, un prieten m-a luat deoparte şi, în mod confidenţial, mi-a spus că un exemplar din această carte a ajuns la securitate. Nu ştiu dacă ştia prin cine, iWin care „coadă de topor". Nu l-am întrebat. Nu doream să-i aflu pe „trădător", pentru că, fără îndoială, mil-ar fi provocat resentimente.
un
Probabil că şi la securitate trebuia să se (ţunoască ş: alt ptfect de vedere decât cel oficial. Şi atunci de ce să-l judec, şi îrtefi cu asprime, pe cel care, vrând să-mi facă un râu sau pur ,« simplu doar să primească o gratificaţie, împlinea de fapt un plan mai înalt, neştiut nici de el ?
m momentul scrierii manuscrisului, îmi asumhsem şi acest risc. |
\
C> a urmat ? Câte „chemări" la securitate, câte ameninţări, câte djeclaraţii, câte urmăriri, câţi urmăritori ?... La serviciu, acasă, ia biserră, pe stradă... îşi poate imagina oricine şi nu este caşul să-1 mai plictisesc pe cititor acum. \
înainte de a întoarce pagina, le mulţumesc pe această cale colegilor^ mei T.R.-işti de la unitatea militară U.M. OIG'70 — Craiova,\ seria februarie-august 1980, pentru sprijinul, moral acordat î» timpul „luptelor". Le mulţumesc prietenilor mVi care au stat lângă mine cu un

sfat înţelept şi cu genunchii aîecaţi în rugă, în lunga perioadă de urmărire a acestei cărţii şi a autorului ei.
V
Mulţumesc şi celui care a dat cartea şi, o dată cu ea, m-a dat şi pe rmne în manile securităţii, pentru că în acest felWm avut şansa să învăţ „lecţii mari" la o şcoală, ce-i drept, dură, dar care îmi Vor folosi, probabil, mai târziu.
Le mulţumesc copiilor mei, care, în momentele dificile, rugau pentru «mine, şi, seara, înainte de culcare, se strângeai^ în jurul meu tei mă puneau să le citesc din manuscris.
Ii mulţumesc lui Dumnezeu, pentru că a făcut posibilă publicarea acestei tărţi şi în România, precum şi cititorului, pentru timpul petracut cu lectura ei şi pentru răbdarea cu care o răsfoieşte până\ la sfârşit.
Autorul, HAMBURG, 1990
T.R.-ist : soldat universitare (n.a.)
cu stagiul militar redus datorită studiilor
: CAPITOLUL 1
..;..SA ÎNCEPEM... ' .,
, Sau altfel (Spus, despre ce este; vorba ?
Cu câteva] luni înainte de absolvirea Facultăţii. de Chimi Industrială la Institutul Politehnic Bucureşti —era prin ianul rie 1972 — uh. ofiţer superior de armată, însoţit de decariul nostru, a intifat în amfiteatrul unde, în aplauze furtu»Ocfee, tocmai se terminase ultimul curs din viaţa de studenţie. '
« Decanul ne-a rugat să mai, rămânem o vreme, pent/u a ne.prelucra Ltegea 23/1971 privind

Secretul de Stat. După,.aceea, ofiţerul ne-aj ţinui, o prelegere patriotardă despre, datoria pe care orice tânăr o arc faţă de ţară, în ce priveşte apărarea ei. La sfârşit, ^f-au întocmit două labele — unul cu cei ca;/e doresc să plece în armată imediat, după examenul de sţnt, .iar celălalt QI./cei care yor pleca,în seria a doua, adică şase luni mai târziu. Ar/i socotit c'fi este bine să fac toate lucrurile „la vremea lor",, cura spunea înţeleptul de pe vremuri. Aşa că, ar/i cerut să fiu m/scris pe tabelul Intui.
Am terminat facultatea, am început serviciul, aii trecut doi ani/de,zile, dar nimeni nu a luat în seamă opţiunea mea.
Erei în luna octombrie... Problemele de serviciu erau multe şi grele... Eram o roată într-un angrenaj de roţi dinţate,'Linele din eîe aveau dinţii rupţi, altele erau înţepenite. întreprinderea noas/ră depindea, ca direcţie generală, de .,tovară<şa nf. 1 a ţării'', Elena Ceauşescu. Mereu se anunţa câte o vizită lk ,¦,nivel înp/t". întrerupsesem producţia, vopseam bordurile şi: gardurile, plantam pomi în pământul ars de chimicale/.. Vizita se ariana cu câteva zile. Pomii îi scoteam ca să facerii loc' pentru ailii... „Tovarăşa" n-a venit niciodată, dar noi/ o aşteptam iereu. . '
/ ni *»*<».■• >•..
Era o atmosferă de lucru încărcată, apăsătoare, obositoare, /stresârită. Dacă aş fi avut probleme şi în legătură cu'Sabatul, mi-aş fi căutat alt loc de muncă. Abia aşteptam 'să treacă săptămâna, să vină Sabatul — adevărata oază/ de linişte !—

şi, o dată cu el, eliberarea de problemele vremelnice... Şi,.aceasta numai pentru un moment, căci iarăşi le găsdam duminica dimineaţa...

/ [redacted]

Odată, într-o zi de vineri, terminând lupul, mă întorceam îngândurat spre casă. In tramvai, cu ochii îndreptaţi înapoi spre fabrică, privind printre siluetele zvelte ale coloanelor- de sinteze şi distilări soarele roşu aprins ce se,/grăbea spre .asfinţit, aveam unele presimţiri.

: în timp ce răsuceam cheia de la intrare, am rămas şoca! la vederea ordinului de încorporare în armată, lipit db uşa. Data prezentării la Comisariatul Militar, cu geamantanul în mână, a doua zi — Sâmbătă, 19 octombrie 1974, ora şapte dimineaţa. M-am bucurat când l-am văzut. In sfârşit, terminam cu problemele de serviciu, care-mi răpeau toată energia şi tot timpul. Dar, de fapt, începeam o luptă nouă şi aceasta chiar din prima zi. O aşteptam cu nerăbdare.

Seara, m-am dus liniştit la biserică şi tot la fel de liniştit m-am întors acasă fără să spun nimănui vestea cea mare. Nu voiam să merg la luptă cu picioarele altora şi să fac ceea ce-mi vor'spune unii sau alţii, chiar dacă o parte din ei mi-ar fi dat sfaturi bune. Doream să fie experienţa mea, să fie lupta; mea şi *sa* nu fiu tulburat de părerile şi îndoielile altora. Simţeam câ'se încinge focul în jurul meu şi nu aş fi vrut cu nici un preţ'să-1 sting sau să fug.

Sâmbătă dimineaţa... Ora opt şi douăzeci şi cinci de minute, cu haina în mână, mă pregăteam să

plec la biserică! Mai aveam doar un pas. Deodată, o bătaie precipitată, insistentă la uşă m-a făcut să tresar. M-am oprit o clipă în loc. Probabil au venit militarii după mine, gândeam eu, şi, în acest caz, nu mai pot face nimic altceva decât să-i urmez ! M-am. îndreptat, nu fără emoţii, spre uşă. Privind prin vizor — ce uşurare — l-am recunoscut pe unul dintre colegii mei de serviciu : era cam speriat. I-am deschis...

— Ce-i cu tine, Bogdane ? Te văd agitat... Sau numai mi se pare ? Ce s-a întâmplat ?

— Liviule, a spus el grăbit, abia ţinându-şi răsuflarea, e grav de tot. La ora şapte, trebuia să fii la Comisariatul Militar pentru încorporare. Văzând că nu te prezinţi, ofiţerii au trimis un soldat cu maşina la fabrică să te ia. Directorul... i-â asigurat că te vei duce, şi, pentru că ştiam unde stai, m-a trimis după tine.

— Du-te şi spune-i directorului ce-ai văzut ! Că m-ai găsit gata *de* plecare şi că am ieşit din casă amândoi în acelaşi timp... Ne-am despărţit la prima intersecţie. îl cunoşteam bine pe director. Ar fi fost în stare, de frica scaunului, să mă caute şi la biserică. De aceea nu i-am spus colegului meu unde plec.

" La prânz, nu m-am mai întors acasă. Nu voiam să fiu de ranjat,' După-amiază, un frate iubit, care a stat şi el câţiva ani ia Canalul Dunăre-Marea Neagră, pe vremea dictatorului

Gheorghiu Dej, din cauza credinţei în Isus Hristos şi a refllzului

de a lucra Sâmbăta, în timpul serviciului militar, vorbea în predica lui tocmai despre păzirea Sabatului. La ieşire, am dat mâna cu el şi i-am spus :

— Dumnezeu să te binecuvânteze ! Ai vorbit pentru mine !

— Nu înţeleg nimic din ceea ce-mi spui. De atâţia ani te văd aici Sâmbătă de Sâmbătă. Ce s-a întâmplat ?

I-am arătat ordinul de încorporare, cu data care era înscrisă pe el.

— Domnul cu tine ! Ne vom ruga şi vom stabili şj zile de post pentru tine şi pentru problema ta ! în orice situaţie ai fi, să ştii un lucru, şi anume că „toate lucrurile lucrează spre binele nostru". Stă scris ! Cu toate că, de multe ori, noi nu înţelegem aceasta. Să mai ştii că noi îl onorăm pe Dumnezeu, făcându-L cunoscut şi altora, prin viaţa noastră, ţinând steagul sus oricând, în orice situaţii, cu orice preţ. Să nu te gândeşti ce vei răspunde când te vor întreba de ce nu le-ai prezentat Sâmbătă dimineaţă, căci Dumnezeu te va învăţa...

îmbărbătat, cu curaj, cu voie bună, cu inima deschisă, seara, după apusul soarelui, ra-am prezentat la Comisariatul Militar. Acolo, lume multă — maşini pline cu recruţi care plecau la gară, mame care plângeau după copiii lor, soţii cu copii mici în braţe, înlăcrimate de durerea despărţirii.-. Cugreu mi-am putut face loc prin mulţime şi am ajuns până la poartă. I-am întins ofiţerului de serviciu ordinul de încorporare.

— De ce nu ai venit la ora şapte ?

— Nu am putut.
— Din ce an eşti, din 1954 sau din 1955 ?
— Din 1947, i-am răspuns eu.
— T.R.-ist ?
— Da.
Căpitanul s-a uitat lung la mine şi mi-a spus pe un ton politicos :
— Veniţi mâine dimineaţă aici ! Nu mă ocup eu de dumneavoastră.
M-am întors a doua zi. Aceeaşi lume pestriţă, aceleaşi maşini, care veneau goale şi plecau cu recruţi, aceleaşi vorbe, aceleaşi expresii pe feţele lor. M-am strecurat şi am intrat în curte ! Căpitanul Petrescu, care se ocupa de T.R.-işti, nu venise. A trebuit să-1 aştept. Orele treceau greu... La ora patru după-amiază, a venit un cetăţean civil. I-am explicat motivul pentru care eram acolo, dar a ridicat din umeri şi mi-a spus să revin luni dimineaţa, devreme.

8

M-am prezentat la c'pi ce m-au chemat şi, după o venii care a datelor personale, 'un bărbat autoritar, nu i-am reţinui gradul, cu voce puternică, de parcă aş fi fost surd, m-a în trebat : i
— Când trebuia să te prezinţi ?
— Sâmbătă dimineaţa, la ora şapte !
— Şi astăzi ce zi este j?
— Luni.
— De ce nu ai venit când scrie aici ? (arătând cu degetul în ordinul de încorporare)]
— N-am putut !
— N-ai putut ? Să-ţi fie de bine ! Nu mai sunt

locuri !
—■ Si acum ce fac ?
— Te întorci la fabrică[1] şi te chemăm noi când este nevoie. Dar să vii când te chemăm! noi ! Pentru că aici este armată ! Ai înţeles ?... De data asta ai scăpat...
Socotesc că este nimerit ca cititorul să afle că atunci, în octombrie 1974, ţara noastră!se afla într-o situaţie critică, probabil dia cauza politicii externe promovate de preşedintele ei. Graniţele dinspre unguri şi ruşi erau forţate. Iar noi, românii, făceam la rândul nostru demonstraţii de forţă, prin încorporări masive, suplimentare, în afara celor obişnuite de toamnă, care avuseseră loc în luna septembrie. Au fost luaţi în armată toţi tinerii născuţi în anul 1954, care scăpaseră prin diferite metode şi mijloace la încorporările anterioare, precum şi cei născuţi în anul 1955, care, în împrejurări normale, urmau să plece anul un,"ţător. La fel şi , T.R.-ştii amânaţi de-a lungul anilor. Şi toate acestea, într-un interval scurt de trei zile (18— 20 octombrie). Când m-am prezentat eu, era prea târziu.
Se cuvine să\ mai amintesc încă un fapt. In acea zi de 19 octombrie 1974, a, fost încorporat şi un alt inginer, al cărui nume nu-1 amintesc aici, şi care, după vreo doi ani de la lăsarea la vatră, s-a angajat la întreprinderea Chimică Dudeşti — Bucureşti, unde lucram eu. Când ne-am cunoscut şi a aflat că sunt adventist, mi-a spus că, o dată cu el, a fost încorporat şi profesorul de matematică, adventist Titu Ghejan, care, după două săptămâni de armată — unitatea aflându-se

în stare de alarmă permanentă — a ajuns la Tribunalul Militar. Pentru că refuza să execute ordinele comandanţilor săi în ziua a şaptea a săptămânii — Sâmbăta — zi stabilită de Dumnezeu pentru odihna omului, a fost condamnat la patru ani închisoare.

9

Sâmbăta următoare mă aflam tot la biserlcfl \m i..\i înconjurat de prietenii care mă credeaju plecat depărta, i Ine ţtle unde. Ei erau miraţi că mă văd în mijlocul lor. Le am povestii întâmplarea... Cel care vorbise cu o Săptămână în uirmă deipre pâzirea Sabatului a adăugat :

— Ai câştigat de trei ori : o dată pentru că nu ai căleai Sabatul, apoi pentru că nu ai păţit nimic, neprezentându-te când te-au chemat. Şi a treia oară, pentru că eşti tot aici. Dacă terai fi dus, astăzi... cine ştie undei., ai mai fi făcut, o experienţă cu Dumnezeu.

: .;:,

Zilele s-au scurs una după alta A mai trecut un;an şi jumătate, fără să mai întrebe cineva [de soarta mea. într-una din zile — era prin februarie .197(5 — trebuia şâ mă prezint la Comisariat. Dacă mi-aduc bine aminte, era într-o joi dimineaţa. Ne-am strâns vreo 35—40 de bărbaţi, de vârste şi profesii diferite... Eram chemaţi pe rând. în fiaia mai multor comisii. După câteva ore de verificări, ne-am strâns cu toţii într-un hol şi, unul câte unul, în ordine alfabetică, intram la ultima «îin comisii, condusă de un colonel.

Am stat lângă uşă. Şi pe primul care a ieşit, l-am întrebat despre problemele discutate, pentru că

stătuse cam mult timp înăuntru.
—- Probleme deosebite, mi-a răspuns el.
: : Am rămas pe gânduri... Ce-or fi însemnând pentru ei „probleme deosebite ?" Ce să le răspund ? Cum să le spun ? Mă frământam... Să-i întreb eu pe ei ce înseamnă, ce înţeleg ei prin probleme deosebite? Şau să le spun/simplu, direct : „Sunt adventist"... cum era mai bine ? Gândeam.-. Dacă „ei" ştiu ceva despre „noi", este posibil ca imaginea lor să fie deformată. Era nevoia, deci, să prezint lucrurile într-o lumină clară, pentru ca şi ei să afle adevărul. Spunându-le : „sunt adventist" era posibil/ ca ei, întrerupân-du-mă, să nu mai afle nici un cuvânt în plus faţă de ceea ce ştiau...
, / *-■:',.,■■*
Clipele treceau repede, colegii, rând be rând, intrau şi ieşeau, iar eu încă nu ştiam cum să le prejzint problema: De pe fereastra holului de la ultimul etaj, und£ se aflam, se* vedeau razele soarelui, care printre ramuri desfrunzite, peste acoperişuri de case, veneau până la mine. Trebuia să intru şi nu ştiam cum să încep. Am făcut o scurtă rugăciune în gând¦; ^îsuse, Soarele iubirii şi dreptăţii, luminează-mi mintea şi fă lumină
10
ţinti sufletele celor din comisie". Şi îmi apare înaintea otehilor minţii o istorie, a unui bun prieten şi, o dată cu ea< .irrti-'am formulat şi răspunsul... : '
- ■
Sunt câţiva ani de atunci — încep eu să derulez

poveste.i în gând pentru a face o repetiţie — şi un bun prieten de-al meu, medic, se afla într-o situaţie asemănătoare cu. a i mea. La întrebarea : „Are cineva vreo problemă deosebită", comandantul a adăugat : „probleme sociale deosebite, legate de întreţinerea părinţilor în vârstă sau bolnavi, familii de întreţi-nut, copii mici, probleme deosebite în legătură cu serviciul,, rude în străinătate sau cerere de emigrare..."
Problema prietenului meu, nefăcând parte din nici una din cele enumerate mai sus, nu a fost prezentată. Ajungând la Şcoala de Ofiţeri în rezervă, în prima zi de Sâmbătă, dimineaţa, la începutul programului, a raportat comandantului său direct — un tânăr locotenent — că este adventist, făcând parte dintr-un cult recunoscut de stat, şi că, din motive de conştiinţă, nu poate participa la program.
Peste puţin timp, se afla în faţa comandantului Şcolii de Ofiţeri şi a întregului stat major, cu care a avut o lungă dezbatere. La amiază, problema lui a ajuns în cabinetul Ministrului Apărării Naţionale.
Urmarea — el a fost transferat la o altă unitate, pe un şantier de construcţii, la infirmerie, pentru asistenţă medicală, iar comandantul comisariatului care 1-a trimis pe el, ca fiind adventist ce ridică probleme de conştiinţă într-o Şcoală de Ofiţeri, a fost sancţionat. „Nu aş vrea să fiţi sancţionaţi din cauza mea. Şi eu sunt adventist..."
Terminând derularea, o linişte deplină m-a

cuprins şi aşteptam să fiu chemat. Privind pe geam crengile unei sălcii pletoase, care adiau mlădioase în bătaia unui vânt uşor, un alt gând a încolţit în inima mea : „Când veţi fi chemaţi să daţi socoteală înaintea stăpânirilor, să nu vă îngrijoraţi cum veţi răspunde pentru apărarea voastră, nici ce veţi vorbi,, căci Duhul Sfânt vă va învăţa chiar în ceasul acela ce trebuie' să vorbiţi".

îmi aud numele strigat şi, cu faţa senină, cu pace şi linişte
•în.suflet, mă îndrept spre comisie. Comandantul — un colonel
serios şi grav până atunci (după relatările colegilor care BU
intrat înaintea mea) — de astă dată bine dispus şi zâmt)itOl>
mă pofteşte să iau loc.

I I

Aşteptare pe scaun, cu emoţie, întrebarea pusa iul uni colegilor mei şi, tot cu emoţie, cu inima palpitând, aşteptam să încep introducerea în discuţie, aşa cum am arătat-o mai sus. Dar... surpriză...

— Ce necazuri aveţi ?

M-am uitat în jur, poate altuia îi era adresată întrebarea. Văzând că nu mai este nimeni, am început, timid :

— Eu...

— Da, da ! Ce necazuri aveţi ? Aveţi vreun necaz ?

într-adevăr, ce bine este să stai liniştit şi să aştepţi răspunsul, împlinirea

făgăduinţei : ,,Duhul Sfânt vă va învăţa ce trebuie să vorbiţi". Faptul că. de bună voie sunt adventist nu este motiv pentru vreun necaz, ci dimpotrivă, cel mai bun şi cel mai mare prilej de bucurie şi fericire, pentru că ştiu pentru ce trăiesc pe acest pământ. Deci, de la bun început, era evident *că* nu mă puteam folosi de introducerea pe care o pregătisem mai înainte...
— Eu nu am nici un necaz. Dimpotrivă, am numai bucurii. Sunt căsătorit de curând, soţia mea este studentă la Medicină în ultimul an, aşteptăm un copil... numai bucurii ! Nici un necaz !...
Mi se urează fericire, să-mi aducă soţia acasă ceea ce-mi doresc... Mi se urează o repartiţie bună pentru soţie şi, după câteva amabilităţi reciproce, colonelul mă întrebă :
—' Vreţi să plecaţi acum m armată ? Să scăpaţi acum de ea ? Sau poate vreţi s-o amânaţi de data aceasta până se va naşte copilul ? Oricum, aveţi 29 de ani. Mai târziu veţi avea mai multe probleme şi va fi mai greu.
Şi, pentru că nu ştiam care este planul lui Dumnezeii cu mine şi nici dacă este mai bine să plec acum sau să rămân şi de data aceasta, am răspuns cu voie bună, din tot sufletul :
— Când vrea ţara ! Când are nevoie de mine ! Atunci vreau s-o fac ! N-am intervenit niciodată, nicicând s-o amân. Dimpotrivă, am vrut să plec în prima serie, imediat după absolvirea facultăţii, dar nu m-a luat nimeni...
Răspunsul meu expansiv 1-a uimit puţin pe colonel, A stat pe gânduri un timp şi apoi mi-a zis

:
— Bine, aşteptaţi afară ordinul de încorporare. *Vă* veţi prezenta singur, cu geamantanul în mână pe data de 23 martie 1976, la ora şapte dimineaţa, la Şcoala de Ofiţeri în rezervă din Drumul Taberei, Bucureşti.

Am ieşit afara în hol şi am aşteptat până când şi ultimul dintre colegi a fost chemat. îmi făceam reproşuri că nu am reuşit să-i spun colonelului că sunt adventist. Şi mă gândeam că nu ar fi drept ca el să sufere din cauza mea,, pentru ci, neştiind acest lucru, m-ar fi repartizat la Şcoala de Ofiţeri. Intenţionam să intru la sfârşit cu ordinul de încorporare în mână şi să-i spun. în timp ce mă frământam, a ieşit un subofiţer şi, în ordine ^alfabetică, ne-a înmânat ordinele de încorporare. Am fost singurul din toată acea mare grupă care a primit adeverinţa de recrutare pe care am văzut scris : „Rămas la vatră". Nu „lăsat", pentru că nu o făcusem, ci „rămas", adică neluat. Cerând lămuriri, subofiţerul a ridicat din umeri. Nici până azi nu ştiu motivul amânării. Nu este locul unui adventist într-o Şcoală de Ofiţeri. Nu era locul meu acolo chiar dacă absolvisem o facultate... şi Dumnezeu a lucrat. El ştie cum, încă o dată...

CAPITOLUL 2
SOLDAT LA TREIZECI ŞI TREI DE ANI

După două luni s-a născut băiatul, iar după doi ani — fetiţa. Ne-am mutat în casă nouă... Au mai trecut doi ani. Uitasem cu desăvârşire de armată, aşa după cum şi cei de la Comisariat au

uitat de mine. Până într-o zi.
întorcându-mă de la Predeal, unde-mi petrecusem un rest de concediu la schi —■ era în ianuarie 1980 — am găsit în cutia poştală o invitaţie în care scria să mă prezint, la Comisariatul Militar de Sector pentru clarificarea situaţiei mele militare. M-am dus într-una din zilele următoare.
S-au verificat datele de pe fişa personală, s-au completat date noi apărute în ultimii patru ani de când nu mai fusesem chemat, şi apoi am fos invitat pentru ziua de joi, 7 februarie 1980, la vizita medicală, după care urma să primesc ordinul de încorporare. Cu acea ocazie, din dialogul purtat între doi ofiţeri superiori am înţeles că sunt cerut de M.S.M., unde trebuia să mă prezint singur, în ziua de 23 februarie, la ora 7,00 dimineaţa. Consultând un calendar de birou şi văzând că 23 februarie 1980 cade într-o zi de Sâmbătă, mi-am cerut scuze şi am intrat şi eu în vorbă cu ei...
— Nu vă suparăţi, dacă-mi este permis şi, fireşte, dacă nu este vreun secret militar, ce înseamnă M.S.M. ? Pentru că am înţeles că trebuie să mă prezint singur acolo.

— Da, nu este nici un secret ! Marele Stat Major ; au nevoie de un inginer chimist...
Un adventist, fie el chiar şi inginer chimist, la Marele Stat Major?! Mă apucase ameţeala... Din frunte ieşea» picături mari de sudoare. Cum să le spun că nu corespund aşteptărilor? Fireşte, nu din punct de vedere profesional. Cum să le spun

că nu sunt potrivit din punct de vedere politic pentru un asemenea loc...
i M-am apropiat de persoana care avea fişa mea în mână şi care asistase la dialogul dintre cei doi ofiţeri. Confidenţial, am rugat-o să-mi emită ordinul de încorporare pentru data de luni, 25 februarie. Văzând-o că ezită, am continuat :
— Dacă nu este posibil pentru luni, atunci emiteţi-1 pentru vineri, 22 februarie...
S-a uitat cam lung la mine... Probabil că eram primul om care-i ceream să mă ia în armată cu o zi în avans...
— De ce... ? am fost întrebat.
— Cred că este mai bine aşa, am răspuns evaziv, tatonând „terenul"...
— Bine, încerc să fac ceva pentru dumneavoastră.
-^— Vă rog să-mi iertaţi îndrăzneala — am continuat eu — vă gândiţi să-mi emiteţi ordinul pentru ziua de 22 februarie ?
I-am mulţumit şi am plecat, convins că se ştia la Comisariat că sunt adventist şi deci, gândeam eu, repartizarea mea la M.S.M. este făcută în cunoştinţă de cauză. Treaba lor...
M-am întors după ordinul de încorporare în ziua şi la ora programată. Ordinul era completat şi avea înscrisă data; prezentării la unitatea specială, Sâmbătă, 23 februarie. Nu se schimbase nimic ! Abia atunci am înţeles că, de fapt, ei nu ştiau nimic despre mine, cu tot serviciul lor de contra-informaţii...
■ Persoana care îmi promisese că face ceva pentru mine şi-a cerut scuze pentru faptul că a

uitat. M-a întrebat ce. probleme am pe suflet şi am început să i le înşir. Dar n-am apucat să-i spun multe lucruri, pentru că un maior care îşi avea biroul în aceeaşi încăpere a tras cu urechea. Înţelegând despre ce vorbim, în cuvinte aspre i-a adresat mustrări, spunându-i.: -— Să nu faci nici un fel de favoruri, nici un fel de aranjamente ! Ce înseamnă asta ?

i   Sculându-se în picioare, într-o poziţie de vădită inferioritate, persoana cu fişa a răspuns :

li

— Tovarăşe maior, permiteţi-mi să raportez : Nu fac nici un fel de favoruri. Dânsul — arătând cu mâna spre mine — are probleme deosebite, de care am aflat acum şi vedeţi bine că tocmai vă raportez acest lucru. Apoi, întinzându-mi fişa personală pe care o avea la dosar, se întoarce spre mine :

— Mergeţi la tovarăşul maior şi discutaţi cu dânsul. Am; început prin a-i povesti întâmplarea prietenului meu

medic, expusă în capitolul anterior, accentuând în final :

— Am înţeles din discuţiile pe care le-aţi avut aici că sunt cerut de M.S.M. Nu ştiu despre ce va *îi* vorba acolo şi ce misiune voi avea de îndeplinit, dar cred că este un loc foarte important şi că, datorită statutului meu de creştin adventist de ziua a şaptea, adept al principiilor de necombatantă, s-ar putea să nu corespund, iar dumneavoastră, pentru că nu v-aţi informat suficient şi aţi trimis un om necorespunzător, să fiţi sancţionat. Nu vreau, nu

doresc să fiţi sancţionat din cauza mea. Aceasta este- tot ce am avut de spus. V-am spus ca să ştiţi ce aveţi de făcut!...
Se stârnise o vâlvă mare. Veniseră ofiţeri şi din alte birouri. Toţi vorbeau, întrebau, comentau... Uneori, tot ei răspundeau în locul meu. Mi-am dat seama că şi ei, în şcolile lor militare, studiaseră Biblia, desigur din punctul lor de vedere, pentru a scoate în evidenţă aparentele contradicţii din ea. Şi am înţeles că trebuie să fii, bine întemeiat pe Scripturi pentru a le putea face faţă. Dar mai trebuie să cunoşti filozofia vieţii lor — să mâncăm, să bem şi să ne distrăm azi, căci mâine vom muri şi nu ştim ce va mai fi — pentru a-i putea bloca şi susţine lupta pe propriul lor teren.
Le-am vorbit despre Biblie şi despre Autorul ei, despre Sabat, despre îteforma Sanitară, despre temperanţă şi necombatantă, . despre drepturile omului, despre legalitatea Cultului Creştin Adventist de Ziua a Şaptea în România.... Dar nu erau dispuşi să asculte, pentru că drepturile omului, la noi în ţară, în „epoca de aur" erau doar „poleite". Dimpotrivă, eram invitat într-un mod foarte brutal să-mi „bag minţile în cap", căci altfel, ajung în Tribunalul Militar. Au învinuit pe părinţii mei pentru educaţia pe care mi-au dat-o... Am fost la rândul meu învinuit pentru educaţia pe care o dau copiilor mei, pentru faptul, că-i distrug... etc. Am fost ameninţat în fel şi chip, la care le-am răspuns hotărât :
— Nu pentru mine am spus cele ce v-am spus, ci pentru dumneavoastră. Nu-mi cer nici un fel de

drepturi aici şi acum. Nu vă cer scutire de armată-.. Nu vă cer Sâmbăta liberă, nu vă
|:<
cer regim dietetic special, vegetarian. Nu vă cer absolut nimic. V-am spus toate acestea doar ca să ştiţi unde este locul potrivit să mă trimiteţi. Repet, nu pentru mine, ci pentru dumneavoastră, ca să nu fiţi sancţionaţi. Ar trebui să fiţi mai rezonabili şi să încetaţi cu ameninţările. Deocamdată sunt civil şi nu aveţi nici un drept şi nici o putere asupra mea...
Văzându-mă hotărât şi cu curaj, convins că nu de ei depinde soarta mea, un colonel, care venise acolo în timpul zarvei ce se iscase, mi-a zis :
— Tinere, fiecare cu credinţa lui, fiecare cu filozofia lui. Nu tacerc să te conving, pentru că văd că nu pot. Fiecare este liber să creadă ce vrea. Cu toate că, dacă aş reuşi ar fi foarte bine pentru dumneata, pentru copiii dumitale, pentru societate, pentru noi care te-am convins. Dar să ştii un lucru ! Şi să-1 ţii bine minte ! Armata este armată ! Nici o lege nu mai este valabilă în armată I Aici, regulamentele militare şi ordinele comandanţilor, care nu se discuta, sunt legi! Ai înţeles?
Apei, în timp ce se îndrepta spre uşă pVntru a părăsi încăperea, a dat ordin celui ce ţinea evidenţa :
— Scrie pe fişa lui că este adventist, _si cu asta am terminat !
Am fost lăsat o vreme să aştept. Când m-au chemat, maiorul care începuse discuţia, de data aceasta pe un ton scăzut, mai uman, mai

apropiaţi, ca de la om la om, a adăugat :
— Este bine că ne-aţi spus. Sinceritatea face mai mult decât orice. Când veţi ajunge la unitate, să discutaţi cu şefii dumneavoastră, dar vă dau un sfat. Aveţi grijă ca întotdeauna discuţiile să fie personale. Când sunt mai mulţi, se feresc unii de alţii, iar cei mai mici caută să iasă în evidenţă înaintea celor mari, lovind, şi... încercaţi să ajungeţi la unitatea militară vineri. Este mai bine aşa. Altfel, vă pot declara dezertor şi s-ar putea să aveţi neplăceri chiar de la început...
I-am mulţumit, am luat ordinul de încorporare şi am plecat. M-am întors acasă fericit. Avusesem ocazia să discut cu atâţia oameni importanţi — care, cu siguranţă, vor mai avea de lucru cu tineri adventişti — în mod liber, deschis, de la egal la egal, fără nici un fel de reţineri. în i'ond, eram încă civil, iar ei nu îmi erau în nici un fel şefi sau superiori. Le prezentasem adevărul în limita timpului foarte scurt pe

care l-am avut la dispoziţie — ceva mai mult de o juma).iIede oră — şi în limita puţinului lor interes. Dar eram mulţumit pentru două lucruri : în primul rând pentru că n-am mai plecat la M.S.M., -ci la unitatea militară nr. 01070 din Craiova (,,oraşul din câmpie", cum apare în ediţia clandestină din 1980, a acestei cărţi), şi în al doilea rând pentru faptul că fişa mea însemnată „vorbea" la unitate despre mine,-, cu mult timp înainte de a ajunge eu acolo. Aşteptam cu nerăbdare să văd cum va avea loc întâlnirea...
Cei care întrebau de mine şi cărora le istorisisem

în amănunţime fiecare pas făcut pe drumul spre armată, s-au împărţit în trei cete. Unii mai fricoşi, dar care nu voiau să recunoască acest lucru şi care, în acelaşi timp, nici nu voiau să arate că cele spuse de ei sunt concluziile fricii lor, folosind unele texte din Biblie încercau să-mi explice că noi, adventiştii, trebuie să ne supunem lui Dumnezeu. Şi că, uneori, supunerea noastră faţă de Dumnezeu se manifestă prin supunerea faţă de autorităţile şi orânduirile pe care El le-a lăsat spre binele nostru. Nu-mi spuneau direct, să mă prezint în ziua şi la ora stabilită, ci, indirect, că sunt dator să mă supun. Alţii, sinceri, serioşi îmi spuneau, din experienţa lor sau a copiilor lor, că este bine să mă prezint vineri la unitate. „Fiind primul — ziceau ei — vor sta de vorbă cu tine, îţi vor afla necazurile şi bucuriile, vei alege patul cel mai bun, într-un loc ferit de curent, hainele cele mai noi, încălţămintea cea mai potrivită şi, în acelaşi timp, vei scăpa neobservat în prima sâmbătă, ofiţerii fiind ocupaţi cu primirea celor care vin regu-lamentar". Cei din a treia grupă, ca suflet, cu inimă, cu entuziasm şi plini de curaj, mi-au spus hotărât că cel mai bun lucru este acela de a ajunge la Craiova vineri, de a merge la Casa de Rugăciune şi de a lua legătura cu tinerii de acolo, iar apoi Sâmbătă seara, după apusul soarelui, să mă prezint la unitate.
Personal, am considerat că trebuia să mă opresc asupra ultimelor două vaiiante şi să le analizez, pe prima excluzând-o de ia bun început chiar şi din gând.

Toată săptămâna am oscilat între ele, neştiind pe care s-o aleg. Amândouă prezentau avantaje. în cele din urmă, am ales cea de-a treia variantă.

c. 2 — 9

17

CAPITOLUL 3

PRIMELE ZILE IN UNIFORMA

Nu cunoşteam pe nimeni din Craiova. Nici adresa Bisericii Adventiste n-o ştiam. Şi aceasta nu pentru că ar fi fost grea de aflat. Era chiar foarte simplu. Un singur telefon dat Conducerii Cultului Adventist, unde îi cunoşteam pe toţi, ar fi rezolvat totul. Dar n-a mai fost nevoie. Când Dumnezeu vrea să rezolve o problemă, alege căile cele mai neaşteptate.

Cu două sau trei zile înainte de a pleca în armată, m-aro întâlnit — întâmplător ar zice un ateu, dar pentru un creştin nimic nu este întâmplător — cu Puiu, un prieten adventist,, student la A.S.E. Ne-am bucurat mult. Nu ne mai văzusem în ultima vreme. I-am făcut cunoscut evenimentul.... Căci în regimul comunist ele dictatură ceauşistă, pentru un tânăr adventist,: armata era o piatră de încercare, un adevărat eveniment. Acesta m-a întrerupt o clipă :

— Mariane, vino puţin încoace !

,La câţiva paşi de noi, se afla un grup de tineri — nu-î cunoşteam. Erau echipaţi de munte. Se întorceau dintr-o excursie. Am înţeles că şi Puiu fusese cu ei. Mă prezentă prietenului[1] său, adăugând în final :

— Liviu pleacă în armată la Craiova.

'Marian, care nu împlinise încă douăzeci de ani,

râse cu
poftă. .
- : ' ■>.- ;
'. "— E bună poanta. Armata se face până la treizeci de ani.
Nu.cred că are mai puţin? — zise el către Puiu. Părul alb, îl
trădează.
I -7-. Da, aşa, este, ai dreptate, am mai mult. Am treizeci şi trei de ani ! Dar... vineri plec în armată.
Scoate repede un creion şi-o bucată de hârtie şi notează o adre'sS'pe ea. Mi-o întinde şi-mi explică cum pot ajunge acolo de la'gară. Am trei fraţi şi un văr — adaugă el. Spui pârinţi[1]-lor mei că suntem prieteni.
<<-,•,.■
;(,M>r Bine, bine, dar mă vor întreba ce faci, cum te descurci şi eu- .nu, ştiu absolut nimic. Ce le voi spune? Ce fel de prieten îţi sunt eu, dacă nu sunt în stare şă-i dau mamei tale nici o veste concretă despre tine ?
'— Eu, Marian, fiul lor cel mai tânăr, te trimit la *ei* ! " Vineri spre seară, cu geamantanul în mână, rriă prezint la. adresa indicată ! Bat la uşă. Mi se deschide. '.•■■<;

— Bună seara. Familia Boeru ? —~ Da.
■— Mă numesc Liviu Indrei, sunt din Bucureşti. Marian, fiul dumneavoastră mai tânăr, m-a trimis aici.
— Poftiţi în casă. Dar nu ştiu dacă Marian v-a spus, noi suntem adventişti şi acum ne grăbim să

mergem la Casa de Rugăciune. E târziu... Soţul şi băieţii au plecat înainte. Plec şi eu cu nepoţica acum. Rămâneţi aici : noi ne întoarcem peste două ore....
...Să-1 primeşti pe un om pe care nu l-ai văzut niciodată, despre care nu ştii nimic şi sâ-1 laşi singur în casă ? Şi aceasta numai pentru că fiul tău 1-a trimis ? Câtă încredere, are o mamă în fiul ei plecat departe de ea... Şi m-am gândit atunci la primirea pe care Tatăl o va face celor recomandaţi de Fiul Său, Isus Hristos :
„Tată, sângele Meu a curs si pentru el !
Primeşte-1 ca fiu al Tău, de dragul Meu !"
Mi-am lăsat geamantanul şi le-am însoţit la Casa de Rugăciune. După serviciul divin de seară, m-au înconjurat cu multă dragoste; tatăl, fraţii şi, prietenii lui Marian. Eram de-al lor. Parcă ne cunoşteam de când lumea,..
■i Toată noaptea ne-am povestit experienţe unii altora.... Somnul nu se lipea de ochi. Am alcătuit ad-hoc o grupă de ra-găciune. N-am să uit niciodată acea noapte petrecută în casa familiei Boeru din Craiova. A urmat un Sabat minunat. Cel mâi minunat Sabat pe care-1 petrecusem vreodată. Cât de mult aş fi'pierdut, dacă m-aş fi prezentat sâmbătă dimineaţa ˀlă˸cazarmă. Sau vinerea după-amiază... .':;..: ■ v
,;. După închiderea.Sabatului, Sâmbătă seara, însoţit de Aurel, unui, din acei oameni minunaţi pe care i-am , cunoscut' atunci am .pornit şă-mi caut cazarma. Am luat-o pe' o stradă pe care se,,aflau mai multe unităţi militare. Ne-am' oprit la prima."pe care^am întâlnit-o. Nu era acolo,

dar nici alte informaţii h-afn primit. La fel la a doua, la a treia. Aurel[1] devenise[1] neliniştit. Mai era una singură pe strada aceea şi mai' erau câteva, unităţi în ꞉orâŞ, aflate însă. în altă parte, la vreo zece kilometri depărtare. Autobuzele nu mai circulau -— era Sâmbătă seara, taxiuri .nu erau prin zonă, iar geamantanul atârna....
'꞉'Ajungem şi la ultima unitate. Gard frumos, clădiri foarte bine'îngrijite, spaţii verzi mai bine întreţinute decât la cele, Ialte''unităţi, curtea luminată. 1. - ■
,1D
-— N-are rost să întrebăm. Pierdem vremea. Şi aşa este târziu — spuse Aurei. Este o unitate specială. JWici un adventist n-a făcut armată aici...
Am deschis totuşi poarta, am intrat în camera ofiţerului de serviciu şi am întrebat de indicativul pe care-i căutam. Acolo era. Las geamantanul şi mă întorc la Aurel. îl văd cum se îngălbeneşte la faţă.
— Ce s-a întâmplat ? Ţi-e rău ?
— Aici e „groapa cu lei !" Aici este comandamentul Diviziei 23 ! Conducerea armatei din vreo cinci-şase judeţe se află aici. Numai colonei şi generali intră pe poarta asta. Să-i vezi cum stau nemişcaţi în poziţia de „drepţi" şi dau în fiecare dimineaţă raportul generalului Dumitru, şeful lor... Vai de capul tău!... Este un motiv în plus să înteţim „focul rugăciunilor" pentru tine. Nu mai întârzia, căci şi aşa e târziu. Âştia te bagă la arest de cum ajungi. Trimite-mi vorbă prin cineva să ştiu dacă păţeşti

sau nu ceva. Eu aştept aici în stradă vreo jumătate de ceas....

Ne-am îmbrăţişat şi ne-am luat rămas bun, convinşi fiind că nu ne vom putea vedea prea curând...

Am fost condus până în dormitorul repartizat T.R.-isti-lor. Nimeni nu m-a întrebat de ce am ajuns aşa târziu şi m-am întors imediat la Aurel să-i dau de ştire. Aşadar, începusem cu „dreptul" seria de experienţe care aveau să culmineze cu o minune. Dar să nu anticipăm.

Până miercuri, nu s-a întâmplat nimic deosebit. Doar câţiva colegi au observat că la masă nu mănânc nimic din ceea ce se servea şi au făcut câteva discuţii nesemnificative, legate de acest fapt.

Tot timpul liber pe care-1 aveam la dispoziţie. îl petreceam studiind foarte sârguincios toate regulamentele militare de care făcusem rost Şi aceasta pentru a afla „punctele lor slabe" şi eventualele posibilităţi de apărare cu însăşi armele lor. Faptul acesta n-a rămas neobservat. Colegii mei, mai în gtamă, mai în serios, veneau la mine :

— Ce tot citeşti atâta ? Mai ai puţin şi vei ajunge să le înveţi pe de rost. Ce urmăreşti tu ?....

Le zâmbeam şi le răspundeam evaziv, căutând să descopăr printre ei pe cei care, în momentul declanşării crizei, aveau să fie de partea mea, precum şi pe cei care aveau să mi se împotrivească. A patra zi, la ora nouă şi jumătate, comandan-

tui. nostru direct — tânărul locotenent Marin — ne-a chetn.ii pe fiecare, în ordine alfabetică, pentru a discuta problemele deosebite pe care le avem. Fără nici un fel de introducen , întrucât nu era timp de aşa ceva, colegii aşteptând afară în frig — ningea — L-am spus simplu, direct, un adevăr pe care credeam că ii ştie deja de pe fişă, şi anume că sunt adventist.
Dânsul mi-a cerut lămuriri. Nu ştia, pentru că nu se uitase încă prin fisele noastre. După ce i-am explicat cine sunt şi ce vor adventiştii, i-am dovedit legalitatea Cultului nostru în România şi am desfăşurat în faţa lui trei direcţii de discuţii, trei problematici, şi anume : problema zilei de odihnă, sâmbăta, principiile de necombatantă — statutul celui care atât în timp de pace, cât şi în timp de război nu poartă arme — şi problema alimentaţiei — eram ovo-lacto-vegetarian.
Mi-a răspuns că nu are decât puţini ani de carieră militară —era mai tânăr decât cel mai tânăr dintre soldaţii T.R.-işti — că nu a mai avut un astfel de caz, că mu ştie ce trebuie făcut şi, în concluzie, nu poate lua nici o hotărâre. Urma să raporteze comandantului subunităţii chimice din Divizie, căpitanul Francisc, despre existenţa mea în cadrul plutonului său si despre problemele mele. Cu acea ocazie, am aflat că jurământul militar era programat spre a fi depus în ziua de Sâmbătă, 26 aprilie 1980. Am stat de vorbă cu comandantul nostru mai mult decât oricare dintre colegii mei.
— Nu mai încape nici o îndoială ! Vrei să te faci şeful nostru, rostiră câţiva dintre ei aproape în

cor... Unii în glumă, alţii cu uşoară ironie în glas, vreo doi cu clispreţ, unul de prin Argeş, cu gelozie. Ar fi vrut să fie el şeful nostru şi i se părea   că pierduse „trenul".
Eu mă fac că nu-i aud, schimbam vorba şi mă gândeam 3a cele ce vor urma.

CAPITOLUL 4

CE ÎNSEAMNĂ CUVÂNTUL „ADVENTIST" ?

în dimineaţa zilei următoare, împreună< cu colegii mei, aveam o lecţie teoretică, prima lecţie de tehnică şi tactică de luptă din armată. Lector era locotenentul Marin comandantul nostru de pluton. Desfăcută în părţile ei componente, ne spunea că arma pe care o are în mâini, este o unealtă speciala, gândită, proiectată şi construită pentru a ucide forţa vie -omul. Ni se zbârlea pielea pe noi... Până   acum fusesem de

câteva ori la „trageri", în timpul studenţiei. Erau plăcute ieşirile de primăvară ,,la iarbă verde" — ■ cum le spuneam noi poligoanelor din jurul Bucureş ţiului. Erau adevărate excursii. Trăgeam într-o ţintă de carton pe care o nimeream sau .nu. Nu avea importanţă. Soldaţii care erau cu noi- alergau înainte, dezlipeau bucăţile de hârtie ce mascau găurile de la tragerile anterioare şi raportau îndeplinită „misiunea de luptă". Era ca o joacă de copii. Niciodată nu am privit arma cu atâta responsabilitate. Iar acum, mereu îmi sunau în urechi cuvintele loco-tenentului : „unealtă, special gândită, proiectată, construită pentru a ucide forţa vie — omul". Sudori reci se prelingeau. L-am salutat,

ridicându-ne în picioare. . *ia* ...
-4-. Cine este tovarăşul soldat T-R. Indrei ? a întrebat el.
M-am prezentat. Ne priveam tăcuţi, fiecare încercând să-1 pătrundă pe celălalt, să-i afle gândurile. Colegii aşteptau curioşi să vadă ce are să se întâmple.
— Veniţi cu mine, mi se adresă el după un timp.
i ■ ■ Mi-am aranjat ţinuta şi l-am urmat. Am ieşit afară din olădire. Era frig. Fulguia şi bătea şi vântul... Mergeam pe ■ un drum pe care nu-1 mai făcusem niciodată. Necunoscutul .îmi crea emoţii. Emoţiile se topeau în valul de căldură ce-mi inunda pieptul. Eram tăcuţi... Nici unul nu scotea nici un cuvânt..Dar fiecare din noi se gândea intens la ce va urma. Se vedea acest lucru pe faţa căpitanului. Atunci nu-mi dădeam seama,,.nu aveam timp să mă gândesc la asta, dar probabil că se vedea şi pe faţa mea. Am ajuns în faţa scărilor unei intrări. ţ,:.
— Ştiţi unde mergem ? spărsese el tăcerea apăsătoare. i
— Nu ! i-am răspuns scurt.
— Dar ştiţi pentru ce v-arn chemat ? -— Nu ştiu...
— Nici nu bănuiţi ?
— Ştiţi, este o vorbă... Hoţul cu un păcat, cel ce bănuieşte cu două — am încercat eu să destind atmosfera...
Am urcat scările cotite şi ne-am oprit în faţa unei uşi blindate. După ce ,m-a instruit asupra protocolului de prezentare si raportare înaintea colonelului Constantin, şeful armei chimice pe

Divizie, am intrat amândoi în birou.
Colonelul, un om înalt, brunet, cu ochii căprui, vioi, inteligent, cam la 42-43 de ani, absolvent al. Şcolii Militare, al Academiei Militare şi al Academiei de Ştiinţe Sociale, Politice si de Conducere „Ştefan Gheorghiu", s-a ridicat în picioare. I-am fost prezentat, a dat mâna cu mine şi m~a poftit să iau lcc pe

scaun, care, probabil, era pregătit mai dinainte. în orice se vedea bine că eram aşteptat. Mai era acolo un maior Cevn mai-.în vârstă şi care> în tot timpul discuţiilor, nu a interveni! niciodată, un căpitan de vârsta mea, de aceeaşi profesie cu rnine — inginer chimist — şi căpitanul Francisc, comandantul subunităţii, care mă adusese acolo. De la bun început, discuţiile au avut un caracter liber, deschis, de pe poziţii egale,. de oameni trecuţi prin şcoli şi prin viaţă, făcând abstracţie de haina militară cu care, între noi fie vorba, nu mâ'obişnuisem încă.
,i , ' ,' /. /-.Am fost invitat, să vorbesc despre mine, despre facultatea pe care am absolvit-o, despre specialitatea mea, despre locul de muncă, despre familie, despre copii... Apoi, despre unele probleme deosebite de care au fost informaţi că le ridic, cum ar fi apartenenţa mea la o sectă religioasă interzisă, precum şi' de faptul că nu mănânc nimic din ceea ce se serveşte la cantină.
...,..;-— Nu aparţin nici unei secte, de nici un fel. Prin- sectă, indiferent de nuanţă, înţeleg o grupare, în primul rând ilegală, antistatală,

naţionalistă, şovină, rasistă sau religioasă. Caracterul ei antiuman îi atrage după sine scoaterea în afara legii.
— Dar dumneavoastră ce sunteţi ?
.
— Sunt creştin adventist de ziua a şaptea. Fac parte dintr-un cult recunoscut de statul nostru socialist*, prin legi şi decrete, şi anume :
1. Constituţia Republicii Socialiste România, art. 30, spune că libertatea de conştiinţă este garantată. Fiecare cetăţean, este liber să creadă sau să nu creadă, să aibă sau nu o credinţă, religioasă. Constituţia garantează dreptul de exercitare al cultului religios. Suntem unul din cele 14 culte religioase libere, recunoscute la noi în ţară.
2. Legea 407/1946, care a creat cadrul legal de funcţionare .a cultului. Fac o paranteză şi amintesc doar în treacăt că, în
; perioada dictaturii militaro-fasciste, cultul nostru a fost pus în afara legii şi foarte mulţi credincioşi, care au refuzat să renunţe la această credinţă şi au refuzat să participe la război, au fost privaţi de libertate sau chiar de viaţă.
* ;— Cititorul să nu uite că evenimentele s-au petrecut în anul 1980, că eu m-am apărat cu documentele vremii şi că această cai ta a fost scrisă tot atunci (n.a.)

3. Decretul 1203/1950 al cărui articol 26 este literă de lege pentru orice adventist.
— Chiar aşa ? Ce spune articolul *26* din decretul amintit ? — mă întrerupse colonelul Constantin.

'— Credincioşii adventişti au ca zi de repaus, ziua a şaptea a săptămânii, în care ei se abţin de la orice lucrare. în păstrarea zilei de odihnă se observă principala noastră caracteristică. Mai sunt şi multe altele, legate de doctrină, dar a-ceasta, ziua de odihnă se observă de la prima privire. Şi pentru a ne deosebi de alţi adventişti, în numele cultului este specificat acest lucru, şi anume : „ADVENTIST DE ZIUA A ŞAPTEA" — ziua a şaptea fiind Sâmbăta.

— Chiar de la orice lucrare ? — întrebă unul.

— Dar ziua a şaptea este duminica! — a intervenit un altul. Toată creştinătatea din întreaga lume serbează duminica, aceasta fiind ziua a şaptea. Poftim : luni,marţi, miercuri,... du-minică. Este ziua a şaptea. Este clar ca lumina zilei. Nu credeţi in Dumnezeu ? Nu credeţi în Hristos ? în ce zi a înviat El ? Nu a înviat duminica ? Nu sunteţi creştini ?

— Ba da, suntem creştini. Credem în Dumnezeu Tatăl, în Dumnezeu Fiul — Isus Hristos — şi în Dumnezeu Duhul Sfânt. Credem în Trinitatea Dumnezeirii. Din acest punct de vedere, nu ne deosebim de crezul ortodox. Avem, împreună cu ortodocşii, acelaşi crez creştin. Dar, pentru ca discuţiile să-şi păstreze un caracter unitar şi câştigul în ceea ce priveşte schimbul de informaţii, într-un timp limitat, să fie maximum pentru ambele părţi, dorind totodată să răspund la toate întrebările, daţi-mi voie să-mi ordonez expunerea şi să abordez problema zilei a şaptea ceva mai târziu.

— Dar mai sunt şi alte categorii de adventişti ?

— mă întrerupse uri altul.
— Cuvântul „ADVENTIST" provine de Ia cuvântul latin „ADVENIO-ADVENIRE" — a reveni, revenire. Este vorba de revenirea lui Isus Hristcs pentru a doua oară, pe pământul nostru. Noi îl aşteptăm să revină. A promis acest lucru şi cu siguranţă Se va ţine cu cuvântul dat. Adventiştii sunt aştep-tători ai revenirii Sale.
— în anul 2000 ? — mă întrerupse, pe un ton ironic, colonelul Constantin. Ştiu că scrie în Biblie de anul 2000.
— Ce ştiţi că scrie în Biblie de anul 2000 ? — l-am întrebat eu.
24
— Că va veni sfârşitul lumii... Aşa cum trebuia, tot (lupii
Biblie, să vină în anul 1000 şi n-a venit, nu va veni nici m anul 2000. Să ştii de Ia mine asta ! Eu, colonelul Constantin, îţi garantez ! spunea în timp ce se bătea cu mâna în piept.
— Nu ştiu în ce Biblie aţi citit de anul 2000. Probabil „Biblia hazlie" ■— o parodie de prost gust — sau în „Biblia pentru credincioşi şi necredincioşi", o traducere din limba rusă clin epoca stalinistă...
— Nu ! Nu ! în Biblia originală...
— In Biblia mea nu scrie. Şi vă asigur că nu este nici o diferenţă faţă de Biblia românească în traducerea lui Gala Gaîaction, pe care preoţii ortodocşi mai în vârstă **o** au la altar în biserică. Său, dacă doriţi, mergem înapoi până la manu-scrisele greceşti şi ebraice originale. în nici un loc din Biblie nu scrie de anul 2000. Şi nici de

anul 1000. Dar cine n-a citit-o în întregime afirmă cu ,,toată certitudinea" acest IUCTU...

— Bine, dar aşa se spune că în anul 2000 vine sfârşitul lumii.

— Aceasta este treaba celor care spun... Eu niciodată n-am afirmat şi nu voi afirma vreodată aceasta....

— Dar când va reveni Hristos ? Când va avea **loc** sfârşitul lumii ? — mă întreabă insistent colonelul.

— In Biblie scrie că revenirea lui Hristos pe pământ va avea loc fără nici o îndoială. Această întrebare i-au adresat-o ucenicii lui Isus cu puţin timp înainte de despărţirea lor. Ziua, luna, anul, ceasul nu-1 ştie nimeni, nici un om de pe pământ. Mai mult, nici îngerii — fiinţe raţionale, inteligente, slujitorii Tronului Universului — nici locuitorii altor lumi necăzute în păcat, nici Fiul — < evident, în statutul de Dumnezeu-Om, pe care-L avea când rostea aceste cuvinte ■— ci numai Dumnezeu Tatăl. Au fost trasate însă anumite jaloane, să le zicem pietre kilometrice, şi, dacă ne uităm cu băgare de seamă la ele, vom vedea că nu mai este mult. Istoria ce se derulează sub ochii noştri arată că vom fi martorii unor evenimente extraordinare, nemaiîntâlnite, care vor culmina cu revenirea lui Hristos pentru a doua oară pe pământ. Şi, ca să termin răspunsul la întrebarea anterioară, adaug : Sunt mai multe categorii de adventişti, mai multe categorii de aşteptători, care-L aşteaptă să revină. De exemplu, adventiştil-reformişti, nerecunoscuţi * la noi în ţară, şi adventiştii de ziua întâi.

* atunci, în anul 1980 erau   nerecunoscuţi, nu erau liberi s;i funcţioneze organizat (n.a.)

25

— Auzi, să revină Hristos ? De unde ? Din cer... ? Dar dumneata ştii ce este cerul? Unde este cerul? Cu ce navă cosmică? Ştii care este distanţa de la noi până la cea'mai apropiată stea ■■? Dar până la cele mai apropiate planete presupuse a fi locuite ? Cu ce viteză ar trebui să călătorească pentru a ajunge până la noi ? Prostii... Cum puteţi crede aşa ceva'? Acestea sunt basme de adormit copiii... se amestecă inginerul-căpitan.

b >'■ •'

Surprinşi că un intelectual mai crede în Dumnezeu, în acest sfârşit de veac XX, în plină eră de avânt tehnic şi de descoperiri ştiinţifice, ei îşi arătară neîncrederea în-capacităţile mele intelectuale, în pregătirea mea şcolară.

"'

— Cum puteţi crede în prostiile pe care vi le-au băgat în cap părinţii când eraţi mic ? Când descoperirile ştiinţifice infirmă existenţa lui Dumnezeu, când ele demonstrează că în afara materiei nu există nimic şi că omul nu este altceva decât rezultatul ultim al evoluţiilor succesive, nedirijate de nimeni, ale materiei ? Cum aţi absolvit facultatea ? Şi încă un institut tehnic, ştiinţific ? Nimic nu s-a prins de dumneavoastră din, ce aţi învăţat acolo ? Dar inginer fiind,' negaţi legile chimiei, legile fizicii, legile materiei ? Sau, dacă le acceptaţi, nu-L exclud ele însele pe Dumnezeu din natură, din

Univers ? Cu siguranţă că trebuie să fie o mare confuzie la mijloc şi, evident, o mare eroare...
Era o adevărată avalanşă de întrebări. După repeziciunea cu care erau rostite, se vedea limpede că cei de faţă erau mai degrabă dispuşi să întrebe şi să-şi exprime simţămintele decât să aştepte într-adevăr un răspuns de la mine.
,
De aceea m-am rugat în gând ca Dumnezeu să-mi dea putere să vorbesc, dar şi lor răbdare şi interes ca să asculte.

CAPITOLUL 5

DE CE SUNT CREŞTIN ?

SAU, CU ALTE CUVINTE, EXISTA DUMNEZEU ?

— Este adevărat — am început eu rar şi liniştit, pe un ton grav, că m-am născut într-o familie de adventişti şi că am primit în copilărie o educaţie religioasă. Dar aceasta nu este o condiţie suficientă pentru a rămâne creştin pentru toată viaţa. Mulţi tineri, crescuţi într-un mediu asemănător, o- dată cu plecarea lor de acasă, au terminat-o şi cu religia. Sunt

26

fapte reale, adevărate, drame petrecute în multe familii td ventiste din România în perioada.de tristă amintire a anilor 1950—1960, perioadă de îndoctrinare ateistă în masă, perioada de grea încercare pentru poporul român în general, dar pentru tinerii adventişti români într-un mod cu totul special. E o perioadă grea atât pentru cei care, avizi de cunoaştere, doreau să-şi continue studiile în învăţământul superior, cât şi pentru cei care, limitându-şi instrucţia şcolară la. câteva

clase, aveau să fie confruntaţi cu probleme majore, în armată. Pe cei care îşi mărturiseau apartenenţa religioasă la Cultul Creştin Adventist de Ziua a Şaptea şi-şi cereau dreptul de exercitare a credinţei lor în învăţământul superior sau în armată, îi aştepta Canalul Dunăre — Marea Neagră, în varianta dictatorului comunist Gheorghiu-Dej. Repet, mulţi tineri adventişti, o dată eu plecarea lor de acasă, au terminat şi cu religia. Şi aceasta, pentru că ei înşişi nu erau convinşi de cele învăţate _dg, • la părinţii4ori : ■■ ■' • -:
•••"■'■ ',; -
De asemenea, mulţi tineri care niciodată nu au primit vreo educaţie religioasă în familie, ajunşi maturi, punându-şi întrebări şi negăsind răspunsuri la ele decât în religia Bibliei, au acceptat-o şi au intrat în rândul nostru. Mă refer în mod deosebit la tinerii intelectuali care au făcut acest lucru în decada următoare, a anilor 1970, perioadă de oarecare libertate a gândirii şi vieţii. O parte dintre aceştia din urmă îmi sunt prieteni apropiaţi.
Dacă astăzi, inginer fiind, aflat la vârsta maximului potenţial intelectual şi fizic, am o credinţă nestrămutată în Dumnezeu, ca Suveran Absolut al Universului, Creator şi Susţinător al lumilor şi al vieţii, aceasta se datorează, în parte, legilor chimiei, fizicii şi biologiei, legilor materiei şi, desigur, filozofiei ateiste pe care am învăţat-o în şcoală. -
— Extraordinar ! Cum puteţi afirma aşa ceva ? Cum vă puteţi susţine afirmaţia făcută ? spuneau

ei aproape în cor, 'neputându-şi stăpâni curiozitatea, nerăbdarea şi indignarea totodată...
— Desigur, este o încumetare să afirmaţi aşa ceva ! Şi eu sunt inginer chimist — interveni unul din căpitani. Suntem cam de aceeaşi vârstă, dar ştiinţa pe care am învăţat-o eu •— şi cu siguranţă... sunt aceleaşi legi şi principii pe care le-aţi învăţat şi dumneavoastră — nu mi L-au descoperit pe Dumne zeu, ci dimpotrivă ! Eu sunt ateu convins. De ce dumneata eşti creştin adventist şi eu sunt ateu ?

Simţeam că o putere deosebită pusese stăpânire pe mine,, ea lirnba mea, uneori destul de încurcată în a expune liber ideile, era acum liberată de orice fel de stângăcii. Mai simţeam şi un deosebit interes din partea celor ce mă ascultau. Cu siguranţă. Dumnezeu era prezent prin Duhul Său cel Sfânt în acea încăpere. El le reţinuse atenţia. Îmi auzise rugăciunea rostită în gând cu câteva clipe mai înainte şi trimisese deja răspunsul, li mulţumeam, desigur, tot în gând...
— Da ţi-mi voie şi timp ca să vă explic ! Şi, fără a mâi aştepta aprobarea lor, am început... Am dovezi puternice eă Dumnezeu există :
î. Dovezi teoretice, şi anume :
1.1. Dovezi filozofice ;
1.2. Dovezi ştiinţifice ■— între ştiinţă şi religie, completez, între ştiinţa autentică şi religia adventă, religia Bibliei, nu există divergenţă, ci, dimpotrivă, concordanţă deplină.
1.3. Dovezi legate de sufletul omului — răspunsuri concrete la problemele sufleteşti ale

lui.
2. Dovezi practice, şi anume :
2.1. Dovezi istorice — legate de mersul istoriei acestei lumi, dovezi ascunse de vreme, îngropate în pământ, de unde ies la iveală prin săpături arheologice şi apoi le găsim aranjate în muzee.
2.2- Dovezi din natură — totul în jurul nostru are o cauză şi o finalitate, o destinaţie, un sens, un scop.
2.3. Dovezi legate de morală : morala Bibliei este cea mai sublimă concepţie—nu numai a lumii noastre, a Pământului, ci a întregului Univers — bazată pe iubire, în cel mai desăvârşit grad. Mergând până la iubirea vrăjmaşului care-ţi vrea răul.
2.4. Şi dacă toate aceste categorii de dovezi nu sunt suficiente, mai adaug un lucru. Am dovezi personale că Dumnezeu există. Experienţa mea cu El de până acum, experienţă pe care nimeni şi nimic nu mi-o poate contesta, pentru că este personală şi trăită, nu învăţată din cărţi, îmi confirmă cu putere că Dumnezeu există. Desigur, pentru dumneavoastră, această ultimă categorie de dovezi este subiectivă. De aceea, daţi-mi voie să încep cu lucrurile cele mai generale şi apoi să revin la particular, la concret. Nici un sistem filozofic, de orice nuanţă ar fi el, nu este în stare să rezolve problemele fundamentale ce-1 frământă pe om din leagănul istoriei şi până azi, la apogeul ei. Nu poate să răspundă problemei fundamentala a filozofiei...

Sunt întrerupt în mod violent, apostrofat în fel şi

chip Apoi între ei:
— Dânsul habar nu are de filozofie, habar nu ara pe 06 lume trăieşte! Auziţi ce e în stare să spună! Şi mai are curajul să afirme că filozofia 1-a făcut adventist...
—' Daţi-mi voie să vă explic !
— Nu aveţi ce să ne explicaţi, interveni inginerul — căpitan. Problema fundamentală a filozofiei este una singură, şi anume dacă omul cu raţiunea sa este sau nu în stare să cunoască lumea ; cu alte cuvinte, clacă lumea este sau nu cog-nosciabilă ; care este factorul prim şi care este factorul derivat : materia sau conştiinţa ?
— Cunosc foarte bine aceste formulări — l-am întrerupt eu. Dar să ştiţi că acesta este puctul de vedere al filozofiei materialiste marxist-leniniste, singura filozofie pe care o acceptaţi. Şi, în funcţie de răspunsul dat problemei enunţate de dumneavoastră, ca fiind problemă fundamentală, filozofia se împarte în două mari categorii : materialistă şi idealistă....
—■ Dumneavoastră din care categorie faceţi parte ? am fost întrebat la rândul meu.
— Nici materialistă, nici idealistă...
Se produse rumoare, comentarii, întrebări, râsete, glume, ironii...
— Cum nici materialistă, nici idealistă ? Altă categorie na există ! — continuă cu patimă inginerul.
— Repet — am dominat încăperea cu glas ferm, apăsat, hotărât — cele două categorii de mai sus rezultă din răspunsul pe care îl daii problemei, aşa-zis „fundamentale", enunţate de

dumneavoastră. Dar acest punct de vedere este doar al filozofilor materialişti, marxist-leninişti. Oare nu ştiţi că fiecare filozofie îşi are problema ei fundamentală ?

— Deci, după câte înţeleg, nu sunteţi de acord în ce priveşte formularea problemei fundamentale a filozofiei ?

■ — Fireşte, nu sunt de acord !

— Interesant. Nu am mai auzit una ca asta.

— Nici nu aveţi unde ! La Academia de Ştiinţe Sociale şi Politice „Ştefan Gheorghiu" nu se predă altă filozofie decât cea cu care am fost îndoctrinaţi noi toţi. Trebuia să mai citiţi şi altceva, dacă într-adevăr vă interesează filozofia. Sau tre buia să frământaţi problema in minte... Căci suntem dotaţi de Creatorul nostru cu raţiune, cu judecată, nu numai cu memo-

2»

rie — capacitatea de a ne însuşi în mod automat, mecanic, ceea ce ne spun alţii. Să nu mă înţelegeţi greşit. Nu vreau să vă jignesc în vreun fel...

; i— Şi care este după părerea dumneavoastră problema fundamentală a filozofiei ?

■

— Fiind creştin adventist de ziua a şaptea, dar şi filozof,. căci filozofia înseamnă prietenie cu înţelepciunea, consider că problema fundamentală a filozofiei este problema existenţei omului : scopul existenţei omului, rostul existenţei lui pe pământ şi în Univers. Finalitatea ei... Cu alte cuvinte, aş putea formula

problema fundamentală a filozofiei şi totodată problema fundamentală a existenţei omului prin următoarele întrebări : De unde venim ? încotro mergem ? Cine suntem ? Şi-aş mai putea adăuga una : Unde am ajuns ? Vedeţi, sunt trei sau, dacă vreţi, patru întrebări, dar, de fapt, dacă le privim mai aproape, este una singură, generală — problema existenţei omului. Aceasta este problema pe care o consider fundamentală. Căci o filozofie, fie materialistă, fie idealistă — evident, din punctul dumneavoastră de vedere — atâta timp cât nu poate răspunde şi nu poate rezolva problemele fundamentale aic existenţei omului — problema suferinţei şi în special problema morţii — daţi-mi voie să o consider, doar o ceartă de cuvinte, mai mult sau mai puţin interesantă.

— Şi filozofia dumneavoastră, despre care spuneţi că nu este nici de un fel nici de altul, de care este ? Cum rezolvă ea problemele pe care le-aţi enunţat ? . ■>
■

— Dacă aveţi răbdare, veţi afla. Am nevoie de timp, ca să vă pot explica totul.
.
'— Potrivit convingerilor dumitale ! mă întrerupse colonelul'Constantin, care până aici asistase interesat la dialogul meu cu' inginerul.
. ,
: — Fireşte, potrivit convingerilor mele. Dar vă •spun .hotărât. Fie că dumneavoastră, credeţi, fie că nu credeţi !'... Ceea ce'vă spun eu. este potrivit cu realitatea, cu practica vieţii.

— Dar nu ne-aţi spus din ce categorie filozofică faceţi parte, am fost din nou întrebat.
— După răspunsul pe care ele îl dau — am continuat eu, în timp ce şi ei vorbeau — sau încearcă să-1 dea problemei fundamentale, cunosc mai multe categorii : . '
: 1. Filozofia ateistă — care la rândul ei poate fi materialistă[1] sau idealistă (evident, din punctul dumneavoastră de vedere) şi care înseamnă, din greceşte „A-THEOS", fără Dumnezeu; Ea nu poate da răspuns problemelor ridicate' 'de

mine. în această categorie intră şi filozofia marxistă cu cari am fost îndoctrinaţi, singura filozofie acceptată la noi în ţară, 2. Filozofia teist-evoluţionistă, care acceptă existenţa unui Dumnezeu material sau imaterial, depinde de curentul filozofic care acceptă existenţa unei puteri supranaturale, a unei forţe care a lucrat pe o perioadă foarte lungă de timp — de-a lungul erelor geologice (când se referă la pământ), controlând şi direcţionând evoluţia materiei până la om. Acestea încearcă să rezolve problema morţii, socotind-o a fi reîntoarcere a trupului în ţărână, în materie, iar a sufletului (ce-o fi asta ■?) în spiritul universal, în puterea universală... în Nirvana, de exemplu, la budişti. Unele curente din această vastă grupă, prevăd stadii intermediare de trecere a sufletelor spre spiritul universal, de purificare prin reîncarnări succesive, evolutive. Religia creştină catolică a preluat şi prelucrat idei ale acestei filozofii nebiblice, păgâne, prevăzând purgatoriul, ca

stadiu intermediar de purificare a sufletului în drumul său spre eternitate.   ,.   ':'•''.'
.'
n 3. Filozofia teist-creaţionistă sau fundamentalistă, care acceptă existenţa unui Dumnezeu veşnic, viu, creator, atotputernic,; personal, cu personalitate, suveran în Univers, căruia materia îi este supusă şi care guvernează după legi veşnice, legi ale,.iubirii şi dreptăţii, legi pe care le-a pus în atom, în celula vie, în Univers şi om. „Le-a dat legi şi nu le va călca". Din această categorie, să zicem cea mai revoluţionistă (în sensul adevărat al acestui cuvânt), fac parte... întrebări, comentarii asupra celor expuse, răspunsuri contradictorii, ironii... Vorbeau mai mulţi deodată... Am căutat un moment potrivit şi am intervenit :'■   ˉ   ■
■' ■'■'•■' ■•   '
— Din cele mai vechi' timpuri, oamenii s-au⁚ întrebat': Curri˒a apărut Universul ? Cerul acesta înstelat ? Stelele au răsărit ele dintr-o întâmplare oarbă şi s-au rânduit de la .sine în-acest minunat Univers ? Sau „Acela care locuieşte într-o lumină, de care nu te poţi apropia, pe care nici un om nu D-a văzut".le-a ordonat, pe. toate ? Gânditorii greci căutau originea Universului într-o substanţă de bază, originarăy care, pentru Thales din Milet era apa, pentru, Anaximeneş era aerul, pentru Xenofon era pământul, apa, focul şi aerul..
Pentru mulţi din- zilele noastre, în explicarea originii Universului, rămâne încă valabilă ipoteza filozofică a lui Kant şi Laplace, contestată în

acelaşi timp de alţii.
.;[
Oamenii de ştiinţă de astăzi recunosc în mod sincer limitele lor, căci nu se cunoaşte nici până azi ce s-a petrecut atunci în Univers ! Ce eveniment a imprimat amprenta sa asupra unor fenomene naturale atât de diferite ? Cum au apărut primii atomi, înaintea noţiunilor noastre despre spaţiu şi timp ? Ce stă la baza conservării momentului cinetic, a sarcinii electrice, la baza conservării energiei sau conservării masei ?
Legile termodinamicii, legile gravitaţiei, legile mişcării şi toate legile chimiei au acţionat şi acţionează la fel, din timpuri imemoriale, contrar prevederilor evoluţioniste. Constanta materiei şi energiei sunt legate de : Legea conservării energiei şi Legea conservării masei.
Legea cauzei şi efectului este universal acceptată şi folosită în toate domeniile ştiinţei, de către toţi savanţii lumii — ateişti sau creaţionişti — şi consideră fiecare fenomen, ca fiind efectul unei cauze. Nici un efect nu este, nu a fost şi nici nu poate fi vreodată cantitativ mai mare sau calitativ superior cauzei sale. întotdeauna un efect este mai mic cantitativ şi inferior, calitativ, cauzei sale. De aici rezultă, în mod raţional, următoarele :
1. Cauza primară a spaţiului fără margini trebuie să fie infinită.
2. Cauza primară a timpului nesfârşit trebuie să fie eternă.
3. Cauza primară a energiei neîncătuşate trebuie să fie omnipotentă (atotputernică).

4. Cauza primară a interrelaţiilor universale trebuie să fie omniprezentă.
5. Cauza primară a complexităţii universale trebuie să fie atotştiutoare.
6. Cauza primară a valorii spirituale trebuie să fie de natură spirituală.
7. Cauza primară a valorilor morale trebuie să fie iubitoare.
8. Cauza primară a responsabilităţii umane trebuie să fie veridică.
9. Cauza primară a vieţii trebuie să fie vis.

Dacă materialistul evoluţionist — cazul filozofiei marxiste pe care o acceptaţi, pe care o credeţi — nu crede în Dumnezeu, el trebuie totuşi să creadă, într-un fel sau altul, în cauza primară, necauzatâ de nimic altceva. Ei nu are decât două. alternative. Fie să postuleze că materia a venit la existenţă din nimic, fie

că materia a existat dintotdeauna într-o formă primitivă şi că ea a evoluat, fără nici o intervenţie dirijată din afara oi, pânfl la celula vie şi, în continuare, până la om. în oricare din aceşti' două alternative, pe care materialistul le-ar alege, el afirmă că, de fapt, materia este propria ei cauză, ceea ce este un viciu de judecată şi un nonsens.

Putem concluziona. Din legea cauzei şi efectului, unanim acceptată de toţi oamenii de ştiinţă, indiferent de filozofia căreia îi aparţin, rezultă fără nici o putinţă de tăgadă un lucru foarte important, la care este bine să luaţi aminte, şi anume ; CAUZA PRIMARA A TUTUROR

LUCRURILOR, FAPTELOR ŞI FENOMENELOR DE ORICE NATURA, TRECUTE, PREZENTE ŞI VIITOARE, TREBUIE SA FIE O FIINŢA VIE, INFINITA, ETERNA, ADICÂ PAŞNICA, ATOTPUTERNICA, OMNIPREZENTA, ATOTŞTIUTOARE, MORALA SPIRITUALA, VOLIŢIONALA (CU VOINŢA), VERIDICA, IUBITOARE — DECI DUMNEZEU !

— Iată de ce astăzi, intelectual fiind, în acest sfârşit de veac XX, sunt creştin adventist. Iată de ce cred că există Dumnezeu. Este singura variantă ştiinţifică şi raţională posibilă... Ofiţerii ascultau cu un interes deosebit, fără să mai aibă ceva de comentat sau de adăugat, aşa că, după o foarte scurtă pauză, am continuat :

— Ar mai fi ceva de adăugat. De fapt, ar fi mai multe. Einstein a demonstrat că toate cadrele de referinţă, cum ar fi : mărimea (sau masa), poziţia (sau spaţiul), timpul (sau durata fenomenelor), precum şi mişcarea nu sunt absolute, ci relative. Aceasta arată, extinzând raţionamentul până la valorile ultime, că Universul nu poate fi un absolut în sine- şi de aceea nu poate avea o existenţă absolută sau independentă. Deoarece el nu se poate produce pe sine, trebuie să fi ajuns la existenţă şi să se menţină în existenţă datorită atotputerniciei şi voinţei unui Creator etern. Este exact ceea ce aposto-lul-filozof Pavel expunea în faţa filozofilor epicurieni şi stoici, adunaţi în areopagul din Atena. Citez : „în El (adică în Dumnezeu) avem viaţa, mişcarea şi fiinţa-..". Cu altă ocazie, tot el afirmă : „Pentru că prin El (prin Isus Hristos), au fost făcute toate

lucrurile care sunt în ceruri sau jos pe pământ. El este mai înainte de toate lucrurile şi toate se ţin prin El"... „El li[1]"' toate lucrurile prin cuvântul puterii Lui... Cerurile au fost făcute prin Cuvântul Domnului şi toată oştirea lor prin sufld

c 3 — 9

rea gurii Lui", afirma regele-poet David într-unui din psalmii lui, acum aproape 3000 de ani, „Căci El zice şi se face, porunceşte, şi ce porunceşte ia fiinţă".

încă oeva... Universul nu este static. Pretutindeni în spaţiu şi în timp, în micro, la fel ca şi în macrocosmos, au loc fenomene şi procese. Acestea manifestă energia omniprezentă şi omnipotentă care guvernează în mod perpetuu mişcarea. Abia când am înţeles că numai Cineva care este omnipotent şi omniprezent poate genera în mod perpetuu mişcarea,,, abia atunci am înţeles de ce omul, oricât de savant ar fi, nu pOate realiza un perpetuu-mobiie. Şi, cu părerea de rău că într-o bună'zi nu voi ajunge ca acel celebru inventator, am părăsit gândul care m-a chinuit ani de zile şi care mi-a provocat adeseori insomnii. Numai Acela care este VIAŢA şi care :are viaţa în Sine însuşi, care S-a recomandat pe Sine lui Moise la rugul aprins : „YAH'WEH" — „EU SUNT", „EU SUNT. CEL CE SUNT", Cel existent prin Sine însăşi, „CAUSA CÂUSA-RUM", poate insufla viaţă materiei neînsufleţite. Şi tot El este Acela care o şi întreţine. Numai Acela care este Energia şi care, are energia în Sine însuşi o poate materializa în masă (materia) echivalentă. Şi aceasta doar prin

Cuvântul Său.v„iQăci
— repet cuvintele psalmistului — El zice şi se face, porunceşte şi ce porunceşte ia fiinţă". Cuvântul Său este putere „DYNA-MIS", Este un fapt extraordinar, arătat în Biblie de mii de, ani, dar' descoperit în reacţiile nucleare şi înţeles în semnificaţiile sale cele mai profunde de cea mai luminată minte omenească din întreaga istorie a lumii noastre, Albert Einstein. „Eliberarea energiei nucleare, spunea el (citez cu aproximaţie din memorie), nu înseamnă altceva decât reversul creaţiunii, 'când energia a fost încătuşată şi a devenit materie. Mă tem că ne-am apropiat prea mult de puterea şi de forţele îngăduite doar Celui Atotputernic".
Revin la o idee de mai sus şi adaug :
Conservarea energiei, conservarea masei, echivalenţa.masă
— energie, descoperită de Einstein, fiind tot o formă de.conservare, prevăzută de modelul creaţionist, sunt unele din cele mai importante şi mai bine dovedite, demonstrate, generalizări despre Univers, pe care savanţii lumii au fost în stare să. le facă.
....
Orice principiu al conservării, şi în special cel amintit mai sus, confirmă cu putere o previziune a modelului creaţionist, după care creaţia a fost completă în trecut şi este în curs de conservare în prezent...

34

Ofiţerii ascultau în continuare cu interes... Erau noutj|j pentru ei. Nu mai aveau,nimic de

contestat, nimic de înlreb.it... Nici râsete, nici ironii... Era, deci. momentul să continui. Am profitat de ocazie şi m-am adresat căpitanului de aceeaşi vârstă şi profesie cu mine.
-T- Suntem chimişti... Clasificarea şi ordinea diferitelor categorii .şi fenomene în sisteme bine închegate şi aranjate sunt o dpvadă a creaţiei conştiente şi nu a unei întâmplări oarbe, a hazardului. Nu amintesc decât minunatul, sistem al elementelor, ■ descoperit în mod providenţial (spun eu) de Mendeleev. Şi astăzi, la opt ani de la absolvirea Facultăţii de Chimie, îmi. iau, timp să admir uimitorul plan al creaţiei, dezvăluit în aceşţ,sistem celui ce vrea să-1 cunoască.
....
Ce să mai vorbim de al doilea principiu al termodinamicii ? Este. atât de important în legătură cu originea Universului, încât'ar'trebui luat în discuţie separat şi ne-ar trebui timp... Dacă legea conservării energiei ne asigură că nici o formă ■ de energie nu poate fi distrusă (principiul întâi al termodinamicii), acest al doilea principiu, al degradării energiei sau ai, creşterii entropiei cum se mai numeşte, ne spune că energia coboară continuu ,spre nivele inferioare de utilizare. Când toată energia fcîin' Univers, Care poate fi utilă la ceva, se degradează şi ajunge până la entropie, încetează viaţa şi orice forme de viaţă, încetează mişcarea, până şi mişcarea electronilor în jurul _ nucleului, în atom, sau mişcarea planetelor în jurul soa-relui,, etc. Se ajunge la „moartea, termică a Universului". Descoperirea a îngrozit pe savanţii

Clausisu şi Clapeircn, care au făcuţ-p,' dar, studiind. în. continuare, au înţeles că aici am fi ajuns, dacă Dumnezeu ar fi abandonat lumea, universul creaţiei Sale[1],' şi,ar fi lăsat-o pe mâna diavolului. •

De asemenea, putem vorbi de forţele şi câmpurile asociate lor, precum şi de interacţiunile din Univers, de tip electromagnetic, gravitaţional şi nuclear. Toate au acţionat de la începutul Universului şi la fel, cum acţionează şi azi. Şi nu.există nici o descoperire mai veche sau. mai recentă care să arate că acestea ar fi evoluat până la forma lor prezentă. Acţiunea câmpurilor se propagă prin spaţiul liber (vid), sub formă de unde (electromagnetice, gravitaţionale, etc), cu aceeaşi viteză ca şi viteza luminii, 300:000 km/sec. Nimeni nu a putut răspunde până an un Ia acest mister. Cine vibrează în această mişcare de unde, in acest spaţiu liber (vid) din Univers ? Pentru că, fapt cunoscut, nici un fenomen ondulator, nu poate să evolueze — să si pro ducă şi să se transmită în vidul ce nu conţine absolut nlpili

I!)

La o şcoală, profesorul care vorbea elevilor săi despre mişcarea planetelor în jurul soarelui, despre forţele şi câmpurile care acţionează în Univers, a avut o idee deosebită. Luând o bilă mică, a legat-o bine de o sfoară lungă de un metru şi a rotit-o în jurul mâinii sale, spunând : „Pământul se învârte în jurul soarelui, aşa cum bila se. învârte în jurul mâinii mele. Soarele este mâna mea, iar pământul este bila"... Profesorul

era mândru de demonstraţia făcută. Dar un elev, dorind să-1 asigure pe profesor că a înţeles explicaţia, îl întrebă :
„Puteţi să ne spuneţi si nouă, cine ţine sfoara pământului ?"
Profesorul şi oamenii de ştiinţă ateişti, nu vor putea să răspundă, chiar dacă ar mai trece mii de ani de aici înainte... Dar dumneavoastră puteţi răspunde ?
,,EU SUNT" — zice Isus Hristos — „Cel înainte de toate, Alfa şi Omega, Începutul şi Sfârşitul tuturor lucrurilor. Toate se ţin prin Mine, căci EU sunt energia şi viaţa"
CAPITOLUL 6
ARATA-MI-L PE DUMNEZEU i SA PUN EU MÂNA PE
EL !
ŞI ATUNCI CRED !
Nici unul din ofiţeri n-a mai zis nimic. Nici eu n-am mai spus nimic. La un moment dat, colonelul Constantin s-a ridicat în picioare. îşi aprinsese o ţigară şi se plimba, tăcut, prin încăpere. II urmăream din priviri. Se vedea bine că îl frământa un gând... tăceam şi eu ca să nu-i tulbur meditaţia... Se apfb-pie de mine la un pas. Cu o mişcare violentă, cu putere, îşi aşeză mâna lui dreaptă pe umărul meu stâng...
— Mă vezi pe mine ? întrebă el.
— Da ! i-am răspuns scurt.
— Simţi mâna mea ?
—■ Desigur ! Era aşa de apăsătoare, încât începuse să mă stânjenească.
— Eu exist ?

— Evident ! Existaţi şi vă aflaţi în faţa mea !
—■ Dumneata exişti ? continuă el întrebările stupide, adresându-mi-se...
—- Aşa după cum dumneavoastră vedeţi şi bine ştiţi, exist ! am rostit eu rar, apăsat, nedumerit, pentru că nu ştiam ce vrea, de fapt...
38
— Arată-mi-L pe Dumnezeu ! Să pun eu mâna pe !'?,!, aşa cum pun pe dumneata ! Şi atunci cred !
Amuţisem... Pentru o clipă, am rămas fără cuvânt. Nu a-veam pregătită nici o replică. La întrebări stupide, trebuia un răspuns asemănător... îl căutam...
— Să pun eu mâna pe El ! spuse chiar şi cel născut infirm... —' Sâ-L văd eu şi atunci cred ! rosti şi miopul cu vederea
neclară. Ba chiar şi orbul din naştere, ateu... De câte ori nu auzisem repetându-se aceste cuvinte ?
Dar, oare, cei care se bazează exclusiv pe simţurile lor merită ei întotdeauna crezare ? Oare cel care zice : „Eu cred numai în ceea ce văd şi simt", este întotdeauna un martor de nădejde al realităţii obiective observate de el ? Niciodată simţurile lui nu l-au înşelat ? Şi oare, înşelat de propriile simţuri, nu a înşelat el niciodată— fără să ştie, desigur — şi pe alţii? Oare, privind într-o apă limpede, fundul ei era întotdeauna aşa de aproape în realitate pe cât îşi dădeau seama cu propriile lor simţuri ? Dar de temperatura apei dintr-un vas, percepută diferit de mâna dreaptă şi de mâna stângă a aceleiaşi persoane, ce să zicem ? In paranteză fie spus, vă

propun să faceţi singuri, acasă, următoarea experienţă : luaţi trei vase. în primul introduceţi apă de la frigider (rece), în al doilea, apă de la robinet, la temperatura camerei, 15—20 °C, iar în al treilea, apă fierbinte. Introduceţi mâna stângă în apa rece (primul vas) şi mâna dreaptă în apa fierbinte (al treilea vas). Ţineţi-le câteva secunde în apă. Apoi, la un moment dat, dar în acelaşi timp, scoateţi amândouă mâinile din vasele iniţiale şi introduceţi-le în vasul al doilea. Cum veţi simţi apa ? Cum vi se va părea ? Ce vă va spune mâna dreaptă ? Dar mâna stângă ■?... în cartea care a circulat clandestin, din anul 1980, am dat eu răspunsul. Dar mai pe urmă am considerat că este bine să-1 las pe cititor să-1 afle singur. Experienţa e simplă, o poate face şi un copil de zece ani. Dar descoperirea pe care o vei face este revelatoare, dacă nu chiar uimitoare. Merită să te opreşti din citit şi să încerci...

Ai încercat ? Ai rămas blocat ? Nu-ţi vine să crezi ?.,. Şi totuşi este adevărat ! Simţurile, propriile tale simţuri te ;n-şeală.

Dar despre iluziile optice privind distanţa, mărimea -i direcţia, cu care ochiul nostru se lasă uşor înşelat când priviţii un simplu desen, ce poţi spune ? Sau despre mirajul deşertului datorită căruia mulţi călători şi-au terminat prea de\ ivim . '■ >

ria, rămânând prin pustiuri ? Sau despre lumina albă, lumina zilei, care, de fapt, este cu totul altceva decât percepe' beli iul nostru ?

•

Putem susţine întotdeauna că ceea ce vedem, auzim," pipăim, mirosim sau gustăm, corespund întru totul realităţii; înconjurătoare ? Şi... aceasta fără să greşim niciodată ?'Şi dacă altfel stau lucrurile în propriile noastre domenii ale realităţii restrânse, accesibile simţurilor noastre, ce să mai vorbim,, când afirmaţii, ca cele de mai sus : „Să-L văd eu şi atunci.cred",, se referă la domenii ale realităţii, inaccesibile simţurilor omului ?
Totuşi eram dator colonelului., cu un răspuns. Care era cel mai potrivit ? Am stat ceva mai mult pe gânduri... i :;;.
Evident, noi doi ne aflam în două sisteme de referinţă şi valori totalmente diferite... Ne aflam pe axe diferite'şi''care, fără să fie paralele, nu se întâlneau nici măcar într-un; singur punct. El era ateist-materialist, iar eu teist-creaţionist i (funda-mentalist). El judeca în sistemul său de referinţă şi valori, îşi formula întrebările, ideile, îşi punea problemele în sistemul său. i Şi, fără să ţină seama de faptul că sistemele noastre sunt incompatibile, venea cu ele în sistemul meu, în care acestea nu mai aveau sens. Mă întreba şi mă punea să-i răspund.
Ce puteam face în această situaţie ? Cum puteam ieşi din încurcătură, lăsându-1 pe el încurcat ? Fireşte, într-un singur fel : Eram obligat să procedez exact la fel, dar... în sens invers. Adică, trebuia să raţionez în sistemul meu, urmând ca raţionamentul să-1 transpun şi să-1 aplic în sistemul său. Eu să 4 întreb, iar el să-mi

răspundă. Aveam nevoie de un exemplu potrivit. II căutam... Dacă i-aş fi spus că luna era aşa cum o vedeam eu în momentul acela (era la pătrar şi avea forma de seceră), iar lucrurile stăteau altfel, împotriva mărturiilor organului meu vizual, şi dacă i-aş fi cerut să-mi demonstreze a- ceasta, nu era suficient şi nici convingător. Nu era cel mai potrivit exemplu.
Aveam nevoie de im obiect, fapt sau fenomen ce'scapă în totalitate simţurilor omului, dar care totuşi există... Cu ochii căutând în jur, cu mintea cerând înţelepciune de la Cel care poate s-o dea, un gând îmi încolţi în minte :
— Vedeţi ceva în jur ? l-am întrebat eu.
. — Da, pereţii, pomii, etc...
r|
. —- Nu, nu la aceasta m-am referit... Ceva, în afara obiectelor înconjurătoare... Repet, vedeţi ceva ? .-.• •. • ■
— Nu!
38
— Auziţi ceva? Se făcu linişte. Nu se an/ca nlfllli
-— Nu ! răspunse colonelul Constantin.
' -—Simţiţi ceva? am continuat eu din ce în ce mai lf) sistent.
— Nu! ■
: — Mirosiţi ceva ? : — Nu!
— Pipăiţi ceva? Colonelul era în picioare în faţa mea şl nu avea nimic în mâini. Ţigara se stinsese de mult.
— Nu ! răspunse el.
— Deci hotărât lucru ! Pentru că nu le vedeţi, pentru că nu le auziţi, pentru că nu le simţiţi, aici

nu există unde electromagnetice ! am rostit eu rar, apăsat, hotărât...
— Staţi, că aţi mers prea departe! se apără colon cin I. Avem aparate receptoare, le potrivim pe lungimea de 'unda şi le identificăm, le auzim, le facem cunoscută prezenţa.
— Tovarăşe colonel ! Sunteţi în picioare, înaintea mea, nu aveţi nici un aparat la dumneavoastră, aici şi acuna ! Vedeţi ceva ?
— Nu !
—- Auziţi ceva ?
— Nu ! .
— Fără îndoială, aici nu există unde electromagnetice ! Toţi au înţeles „jocul" şi nu au mai avut nici un cuvânt
de spus. Dar colonelul, abia dumirindu-se, continuă : ■—• De unde ştiţi că există Dumnezeu ?
.Am stat. pe gânduri... Ce să-i mai spun, după argumentele pe care i le-am dat ceva mai înainte şi pe care cititorul leva aflat în capitolul anterior ?...
.— Pentru a-L cunoaşte pe Dumnezeu, pentru a-I putea face cunoscută prezenţa, este nevoie de un al şaselea simţ !
— Extraordinar! exclamă el. Toţi oamenii au cinci simţuri. Dumneata ai şase?
— Fiecare om are !
— Eu am cel de-al şaselea simţ ? întrebă colonelul.
— Fiecare om a avut un al şaselea simţ ! Foarte mulţi din cei care trăiesc astăzi. îl mai au. Depinde de el, de om, da fiecare în parte, dacă îl

mai are sau nu, dacă îl pune în va loare sau nu. Cât despre dumneavoastră, cred că îl aveţi. De fapt, din câte vă cunosc până acum, eu sunt convins că II aveţi.

II)

— Care este ?

— Conştiinţa. Dumnezeu a pus în noi, oamenii — fiinţe inteligente, raţionale — conştiinţa, ca lăcaş al Său, al Duhului Sfânt, prin care îi spune omului ce este bine şi ce este rău. „Ce se poate cunoaşte despre Dumnezeu ne-a fost descoperit înnoi — spune apostolul Pavel — ne-a fost arătat chiar de El". Inima omului, sufletul omului, conştiinţa lui este cel de-ai şaselea simţ...

Colonelul s-a retras la locul lui, meditând.

— Dar cine L-a făcut pe Dumnezeu ? întreabă inginerul-căpitan, care se credea şi filozof.

— Un copil de la grupa mare sau un şcolar din primele clase întreabă exact la fel. Iertaţi-mă, nu vreau să vă jignesc în nici un fel. Dacă am îndrăznit să fac această comparaţie, am făcut-o cu un singur scop. Aş vrea să înţelegeţi ce mare greşeală aţi făcut. Şi, dacă doriţi totuşi să vă răspund, ara să vă pun şi eu o întrebare. De îndată ce voi avea răspunsul dumneavoastră, îl veţi primi pe al meu.

— De acord ! spuse el în grabă, fără multă chibzuinţă. Ca-re-î întrebarea ?

Era evident faptul că trebuia să folosesc acelaşi procedeu, acel raţionament, ca cel de mai înainte, în discuţia cu colonelul. Aşadar, i-am pus întrebarea :

— Cine a făcut materia ?

Încurcat, inginerul se făcu roşu la faţă şi căută să iasă din cercul care se închisese în jurul lui- Toate privirile erau îndreptate spre el.

— Cum cine a făcut materia ? Materia n-a făcut-o nimeni ! Materia este increabilă ! Materia nu dispare. Ea nu poate fi distrusă şi nici nu poate fi creată. Ea se transformă doar dintr-o formă în alta, aşa cum aţi amintit mai înainte. Am văzut că aveţi cunoştinţe de fizică relativistă şi cunoaşteţi transformarea masă-energie, dar materia în totalitatea ei nu dispare. Şi, de asemenea, materia nu poate fi făcută.

Răsuflă uşurat, crezând că a rezolvat problema şi acum, la rândul lui, aştepta şi el răspunsul meu, aşa cum aşteptau şi ceilalţi ofiţeri din încăperea aceea.

—■ Nu sunt mulţumit de răspuns.

— Nu înţeleg ce vreţi să spuneţi ! se apără inginerul, uşor iritat.

— Am spus că nu sunt mulţumit de răspuns. Nu mă satisface. Vreau altul, căci de fapt n-aţi răspuns nimic. Aveţi într-adevăr un răspuns ? Sau, dacă n-aveţi încă, puteţi găsi ?

Văzând că nu poate să răspundă, am continuat eu.

— Ştiţi că materia este veşnică ? Ştiţi că materia nu poate fi distrusă ? Ştiţi că materia nu poate fi creată ? Aţi demonstrat acest lucru în laborator ? legile chimiei şi ale fizicii spun cu certitudine acest lucru. Dumneavoastră spuneţi că materia nu se poate crea, pentru că ea este increabilă, sau pentru că dumneavoastră şi eu, oamenii de

ştiinţă, savanţii nu pot face acest lucru în laborator. Hotărât lucru ! Dumneavoastră nu ştiţi ! Dumneavoastră credeţi că aşa stau lucrurile ! Şi aceasta, repet, pentru că nu puteţi crea şi nici distruge materia. Dar ceea ce-mi spuneţi nu este ştiinţă, ci, oricum vi s-ar părea, este credinţă. Dumneavoastră nu ştiţi... Dumneavoastră credeţi cele ce aţi spus.

Ei bine, este rândul meu să vă răspund. Eu cred că Dumnezeu există, cred că El este veşnic şi guvernează peste întreaga fire, peste întregul Univers. Amândoi suntem credincioşi, evident, diferiţi. Eu sunt credincios teist-creaţionisţ, dumneavoastră sunteţi credincios ateist, adică credeţi că nu există Dumnezeu. Dar ţineţi minte ce vă spun ! Pentru a putea depăşi avalanşa de necunoscute şi imposibilităţi — trebuie să recunoaşteţi deschis aceasta, chiar dacă nu vă convine ■— aveţi nevoie de o credinţă formidabilă, de o credinţă de mii de ori mai mare decât a mea.

Dumneavoastră spuneţi că materia este veşnică şi că a evoluat, fără vreo intervenţie din afara ei, până la om... Ei bine ! Peste tot vedem numai legi pe care materia le respectă ! Un cristal, un atom, o albină, un creier uman sau orice altceva, de la celulă şi de la electron până la metagalaxii —■ toate, în acest minunat Univers, poartă în rânduiala lor un mesaj de ordine, de organizare, de legitate. Materia, natura, nu gândeşte... Materia nu vrea... Şi totuşi legea există şi este respectată... De unde ? Cine a făcut-o ? Cine a pus-o ? Materia negânditoare n-a dat-o ea. El,

omul, n-a făcut-o, ci numai a descoperit-o. De unde dar această lege plină de înţelepciune, de echilibru, dar mai ales de finalitate ?

Credinţa mea este mai mică ! Este infinit mai uşor să acceptaţi şi să credeţi ipoteza după care un CREIER etern a creat materia, decât că o materie eternă a creat creierul. Organizarea nu poate să apară din neorganizare, fără un impuls sau energie clin afara sistemului. Aceasta postulează principii ii aj doilea al termodinamicii. Am mai amintit acest lucru. Şi toata lumea ştiinţifică este de acord cu el. Milioanele de ani ii câţi de evoluţionist! nu ar fi făcut altceva decât un haos şi mai

mare decât era la început. A crede contrariul, printr-^un-simplu act al imaginaţiei — zisă, impropriu, ştiinţă.— înseamnă sfidarea raţiunii şi acesta este cel mai pur misticism. .'*::»ni

Creaţionismul, conform căruia un CREATOR veşnic, necreat, fără început, atotputernic, viu, inteligent, personali volitiv şi iubitor, a creat materia, neinteligentă, impersonală, fără viaţă, necreatoare, de un statut inferior, este singura credinţă care.ne dă motive să ne încredem în raţiune şi judecată, singura credinţă prin care viaţa dobândeşte un sens.

Dar mai mult decât atât ? Eu ştiu că Dumnezeu există ! Şi unde este ştiinţă nu mai este nevoie de credinţă... : ■ ■

— Cum ştiţi ? De unde ştiţi ? mă întrebară ei aproape în cor.

• ■: '

— Am amintit mai înainte că am dovezi teoretice, de'ordin filozofic, de ordin ştiinţific, de ordin sufletesc, dovezi practice, legate de mersul istoriei, dovezi din natură... Până acum nu am făcut decât o scurtă introducere în filozofie şi am enunţat câteva adevăruri ştiinţifice, de necontestat. Putem continua... Aşadar...
— Hai, terminaţi o dată ! mă întrerupse colonelul Constantin. A trecut atâta timp de când discutăm... Şi... mai aveam şi alte treburi. Putem sta până mâine dimineaţă şi tot n-am ajunge la un singur rezultat, la o singură concluzie. Filozofii, de 2000 de ani, se luptă între ei şi degeaba. Încă nu au aflat cine a apărut mai întâi : oul sau găina. Fiecare cu filozofia lui, fiecare cu credinţa lui, cu religia lui, fiecare cu concepţia lui despre lume şi viaţă, dar aici este armată ! Trebuie să lăsăm totul dincolo de gard...
— O întrebare aş vrea să vă mai pun ! spuse inginerul, adresându-se colonelului şi apoi mie :
— Sunt curios să ştiu cum rezolvă filozofia dumneavoastră problemele ei fundamentale. Problema suferinţei,, problema morţii...
Ce cărţi studiaţi ?

CAPITOLUL 7

BIBLIA — CARTEA CĂRŢILOR VEACULUI NOSTRU

— Toate întrebările pe care şi le pune omul cu- ■ privire la existenţa lui. în cele trei dimensiuni majore, şi anume *i* istorie, actualitate şi perspectivă, sau cu alte cuvinte, treeuty pre-

zerit şi viitor, de unde venim, cine suntem,

încotro m'cr^fn unde am ajuns, îşi au răspunsul în Biblie—Cuvântul hii Dlirti nezeu revelat omului, Adevărul absolut.
-—Bine, bine, dar Biblia este mult mai târzie decâl ne deţi dumneavoastră. Dacă are vreo mie de ani! Şi, la , urţna urmei, nu este scrisă de oameni ? Cine a scris-o ? A căzui din cer, ca multe alte epistole din Evul Mediu? De exemplu; ştiţi cum a apărut Coranul ?
■'' '
'. —- Ştiu câte ceva despre Coran, dar sunt bucuros isă' aflu lucruri noi. Cred că ştiţi mai multe decât mine. Aşadar, vă ascult.
Se vede bine că inginerul-căpitan voia să arate că ştia multe şi îi plăcea să vorbească. Nu-şi dădea seama că nu gândeşte prea mult. Dar... fiecare-., după cât are... î-am -dat -ora zia pentru a putea prelungi discuţia, întrucât colonelul dădea semne de nerăbdare. Se plimba de colo până colo prin încăpere, 'fuma ţigară după ţigară şi se uita mereu la ceas. [Trecuse mai,mult de o oră de când stăteam şi discutam şi, probabil, avea vreo problemă importanta de rezolvat. Sau poate îl aştepta generalul Dumitru, comandantul Diviziei, cu răspunsul meu. Ce .gânduri se frământau în mintea lui ? Nu voi şti aceasta niciodată...
—- Mahomed —începu inginerul —după ce a ajuns ra&re, a strâns pe toţi înţelepţii din imperiul său, i-a izolat într-un Ioc tainic, le-a creat toate condiţiile şi le-a poruncit să scrie despre om, despre lume, despre origini şi despre morală, toi ce ştiau ei. Apoi, pentru ca nimeni să

nu afle adevărul despre originea cărţii, a trimis o grupă de soldaţi să-i omoare pe m ţeiepţi. In sfârşit, un alt grup de soldaţi, aduşi din alt.ţinui al imperiului său şi care nu ştiau absolut nimic despre rostul misiunii lor, au fost puşi să-i omoare pe cei dintâi. 'Mahomnl a pus apoi pe alţii să sape în deşert până dau de apă. In m,arc secret, a coborât un om credincios de-al său, cu Coranul legal de o sfoară lungă, în fântâna cu apă. In văzul şi auzul UIUM mari mulţimi adunate cu acea ocazie, Mahomed a declarat efl 'a avut o vedenie în care, Alah din cer i-a arătat că, din fântâna aceea cu apă, va izvorî adevărul. A scos Coranul din 1'fihtAnA şi i-a- oferit mulţimii. Apoi a declarat că fântâna aceea *vn\<** sfântă şi, pentru ca nimeni să nu mai bea din ea 'i Ifl rt desacralizeze, a poruncit ca fiecare din cei prezenţi sa I | piatră şi, fără să se uite, s-o arunce în fântână. Au a- i fântâna şi, fanatici cum sunt arabii, au mai ridicat :,;i im ......

man. de pietre deasupra, ca semn şi aducere-aminte a acestei nemaipomenite întâmplări. în acest fel a reuşit Mahomed să-i facă pe supuşii lui să creadă că sfânta lor carte — Coranul — i-a fost dat lui de către Alah din cer. Şi milioane de mahomedani mai cred şi astăzi acest lucru... La fel s-au petrecut lucrurile şi cu Biblia.
în paranteză fie spus, nu chiar aşa s-au petrecut lucrurile cu Coranul. Căci, dacă n-a mai rămas nici un înţelept din ceata celor ce l-au scris, dacă n-a mai rămas nici un soldat din plutonul de execuţie al înţelepţilor, dacă până şi omul lui de

încredere a fost acoperit de viu cu pietre în fântână, de unde ştia căpitanul toate acestea ? Cu siguranţă, le-a învăţat la cursul de ateism. Dar nu voiam să-1 contrazic şi în aces! fel să canalizez discuţia spre un subiect steril... Aşadar, ra-arn referit numai ia Biblie.

—■ Nu chiar aşa s-au petrecut lucrurile cu Biblia. Daţi-mi voie să vă spun câteva lucruri despre ea, pe care, sunt sigur, nu le ştiţi. Mai întâi, asupra vechimii ei. Aţi afirmat că nu are mai mult de 1000 de ani. Oare n-aţi auzit că Sulurile de ia Marea Moartă, au fost descoperite în anul 1947 de către'un păstor beduin ce-şi căuta o capră rătăcită ? E interesantă istoria descoperirii lor, dar nu vreau să vă reţin acum prea mult. Poate cu altă ocazie. Aceste manuscrise pe piele, făcute sul, sunt nişte copii ale Bibliei — desigur, ale Vechiului Testament, prima mare parte a Bibliei. Noul Testament încă nu fusese scris la data conservării acestor manuscrise în vase de lut, pecetluite cu ceară şi ascunse in peşterile de la Qumram. Manuscrisele găsite la Marea Moartă nu sunt originale. Sunt doar nişte copii scrise mult mai târziu — in secolelel III—II Î.Hr-., de către asirieni.

— Dar de unde ştiţi că, după atâta timp, ilU au apărut modificări în Biblie ? Eu, dacă aş fi uri editor, aş putea face modificări în ea, după bunul meu plac, iar dumneata, citind-o, să crezi că este originală. Câte modificări nu s-au făcut până acum ?

— într-adevăr, nu seamănă cu Biblia originală, dar numai la. formă. Originalele au fost scrise pe

papirus, pe suluri de piele, pe pergament — materialele vremii... Dar conţinutul ei este acelaşi. Poate că, dacă Biblia ar fi fost dată în păstrarea şi editarea mea sau a dumneavoastră, nu ar fi fost exclusă posibilitatea unor modificări. Dar Dumnezeu însuşi a fost Acela care a vegheat ca să ajungă până la noi, nemodifi-

cat, Cuvântul Său. Şi. nu numai până la noi, ci şi până la ultimul om care va trăi pe pământul acesta, pentru ca oricine să audă, să citească, să cunoască planul de salvare făcut pentru om. Şi să aleagă ! Oare, n-aţi auzit de Biblia de la Alexandria (Egipt), ,,Septuaginta" ? Şaptezeci de bărbaţi (Şapte ginţi/septuaginta). teologi vestiţi, cunoscători ai limbilor vechi au lucrat împreună la traducerea Bibliei, din limba ebraică (veche), în limba greacă (veche). Nici un cuvânt mai mult, nici o nuanţă, nici o literă nu a avut de suferit. S-au confruntat scrierile găsite la Marea Moartă cu Biblia pe_care omul modern o are în mâini şi pe masa de studiu şi ele coincid întocmai.

— Biblia — am continuat eu —• nu este o carte obişnuită. Ea este o carte adevărată. în biblioteci există multe cărţi bune, dar nici una care să conţină adevărul absolut. Ea este o carte deosebită sub mai multe aspecte. Mai întâi, în ce priveşte apariţia ei.

— Nu a fost ea scrisă de oameni ? A căzut din cer, ca multe alte epistole asemănătoare, în timpul evului mediu întunecat ? întrebă inginerul.

— Ba da ! Oamenii au scris-o. Ei au fost

„scribii". Dumnezeu însă este autorul ei. El i-a inspirat prin Duhul Sfânt, cea de-a treia Persoană a Dumnezeirii. Biblia este o sumă de 66'de cărţi, scrise de aproximativ 40 de autori diferiţi, care au trăit în diverse medii, în diverse epoci, ce se întind pe o perioadă de 1500 ani. Primul autor a fost Moise, pe la anii 1480—1450 î.Hr., iar ultimul — Ioan, cu Apocalipsul său ves-tit, pe la anii 90—95 d.Hr. Unii din ei au fost contemporani, dar în timp ce unul era rămas în ţară (ludea), altul era în robia Babilonului. Mă refer acum la Vechiul Testament. Mulţi dintre ei nu se cunoşteau şi nici nu ştiau scrierile unul al-tuia. Pe atunci, informaţiile circulau mai anevoie. Alegeţi dumneavoastră 66 de cărţi, scrise de autori diferiţi, puneţi-le cap la cap, în aşa fel încât să alcătuiască o singură carte, să nu conţină contradicţii, să nu se contrazică una pe alta, şi, pe deasupra, să dea răspuns oricăror probleme ridicate de existenţă umană. Puteţi face asta ?

Deşi realizată după cum v-a'm spus, fără vreun plan ini • ţial (uman) de desfăşurare, unitatea de concepţie şi de pro blematică a Bibliei ar rămâne neînţeleasă, dacă în cuprinsul el nu s-ar găsi la fiecare pas, Ia fiecare pagină, semnătura Auto i'ului Divin !

i

i .Unitatea ele concepţie, ce prezintă panoramic drama despărţirii omului, de Creatorul său (Genesa şi ultima carte), epuizând astfel tot timpul : trecut, prezent şi viitor, o face, să nu fie.o simplă şi oarecare colecţie de cărţi, ci o

operă unică, unitară, Cqm aţi explica aceasta ?
,
, : îOfiţerii aflau lucruri neştiute de ei până atunci. Tăceau... Pe feţele: lor se puteau citi cele mai diverse gânduri ce îi-frământau : îndoială amestecată cu uimire, curiozitate amestecată cu neîncredere, dar şi interes... „A fi sau a nu fi" — străvechea frământare omenească... Aşadar,-am continuat... ...
■ •: -r-'V-am spus că Biblia este...'
- >..;
—I Dar aţi spus că are 66 de cărţi — dacă am reţinut bine --•- mă:-întrerupse -inginerul, şi că are numai 40 de autori. Aş.a,este -.?■ -.
■■■■•■■.-:•.:.• i<*
:;,_,. Da. -
(fi *■■'■*
: ':'-—■' Şi diferenţa, cine a scris -o ?
'''''.'
Cu greu m-am abţinut să nu izbucnesc în râs. Mă obişnuisem cu întrebările stupide, copilăreşti ale inginerului-căpi-tan ^filozof", dar asta-., parcă le întrecea pe toate. ■■•:<■.■•
— E drept, sunt atâtea lucruri interesante care se pot spuiie despre Biblie, iar eu n-âm reuşit până acum, decât în treacăt,; sa amintesc câte ceva despre ea. Unii autori au[1]'scris' o; singură carte : Tsaia, Daniei, loel, Naum, Habâcuc, Matei, Marco, Iacov, etc. Alţii au scris două sau mai multe. Moise;'a scris şase cărţi ale Bibliei care alcătuiesc „Pentateucul" şî istoria iui' Iov, Solomon a scris trei cărţi : Proverbele, Cântărea Cântărilor şi Eclesiastul ; Pavel a scris mai multe

epistole adresate comunităţilor creştine din Asia şi Franţa, etc.   "
n-~ V-ara spus că Biblia este o carte deosebită din rffai multe puncte de vedere. Nu v-ara desfăşurat aici — şi aceasta foarte pe scurt.— decât apariţia ei,., scrierea ei. Ei bine, în această sumă de cărţi găsim capitolele care se referă la GENESA ^- la începuturi, la origini. Sunt extraordinare şi de o neaşteptată -actualitate. Paleontologia confirmă istoria deluviu-lui-aflată pe primele ei pagini. Ar merita o discuţie — rrii-ap face o; plăcere, deosebită să am acest prilej. Dar şi în biblio* tecile lumii sunt carii nenumărate, care se referă la aceste probleme,, desigur, fiecare după concepţia celui ce a scris-o...
, în Biblie, găsim şi poezie T literatură. Fac o paranteză. Anul trecut (1979, n.a.), a apărut în Biblioteca Orientalis .„Cânr: tarea cântărilor", în versiunea românească a lui Ioan Alexandru. O carte extraordinară din punct de vedere al valorilor

estetice,, literare. Psalmii lui David rămân în istoria literaturii universale ca model şi capodoperă. Şi aceasta nu este doar părerea mea, subiectivă aţi putea zice, ci este şi părerea scriitorilor, poeţilor,, cercetătorilor care se ocupă de literatură, indiferent -.de concepţia lor religioasă. Am întâlnit şi la noi în ţară asemenea oameni. Un mare scriitor român, contemporan, fiind întrebat într-o întrunire publică, care îi este cartea lui de căpătâi, a răspuns fără nici o

ezitare : „BIBLIA şi, în mod deosebit, Psalmii. O citesc.de Ia şase ani". Am participat la această întrunire, şi am, auzit cu urechile mele declaraţia lui. Eram student, Scriitorul se numeşte Petre Pbpescu. A plecat din ţară prin,1976, ca să poată scrie liber, necenzurat, ceea ce îl frământa. .Dar nici la acest aspect — valoarea estetică — nu vreau să, mă, refer acum, căci bibliotecile şi librăriile sunt pline de literatura, bună sau.mâi puţin bună.
•. In: Biblie găsim înţelepciune, cartea lui Iov şi Proverbele lui Solomon rămânând neegalate în acest sens prin profunzimea lor. Dar şi în alte cărţi antice sau moderne găsim înţelepciune,
..'■"'.
îh Biblie găsim istorie. Fără să mă opresc prea mult la acest aspect, pentru că în biblioteci găsim istorie, aş dori să amintesc uri singur aspect. în primele cărţi ale Vechiului Testâfneiit se Vorbeşte deseori: despre un popor —- HITIŢII — despre[11]'Care multă vreme nici un alt document istoric nu pomenea nimic. Motiv pentru care Voltaire şi toţi raţionaliştii clin tjmpul său. s-au ridicat şi au luptat împotriva Bibliei, ca fiind. doar. o carte de legende, mituri şi povestiri şi, ca atare, nu.meriţă importanţa care i se dă. Acesta a şi „proorocit" că peste 50, de ani, şi aceasta s-a întâmplat pe la anul 1750, nici un .om; cu. raţiune nu va mai citi Biblia. S-a dovedit însă: a fi un,,;proor,oc mincinos". Proorocia lui nu s-a împlinit. Dimpotrivă..,pe la anul 1810, a luat fiinţă Societatea Biblică pentru traducerea şi tipărirea ei şi în alte limbi, şi astăzi

ea este cartea, cea mai răspândită din lume. Anual, se tipăresc aproximativ cinci sute de milioane de exemplare, în peste 1660 limbi şi dialecte (statistica din 1978). Şi ironia sorţii, a istoriei sau mâna providenţei... Căci într-un loc, într-un limbaj omenesc, scrie că „Dumnezeu râde de cel rău, căci vede că-i vine şi lui -ziua". Chiar în casa în care Voltaire a făcut acea mincinoşsă proorocie, s-a organizat un sediu al societăţii pentru răspândirea Bibliei şi un depozit de cărţi sacre. încheind paranteza, ra vin la Hitiţi. în secolul trecut, secolul de mari descoperii-; şţlin ţifice şi arheologice, s-au găsit documente — biblioteci mlnri.
ii
scrise pe tăbliţe de lut, care vorbesc despre Mtiţi. Atunci au fost reconsiderate şi cercetate cu mult interes singurele documente care conţineau informaţii despre ei —■ acele locuri din Bibliei unde se află scris despre hitiţî. Şi, drept urmare, săpăturile arheologice au fost impulsionate, iar roadele nu s-au lăsat mult timp aşteptate —- un întreg imperiu, care în unele etape rivaliza cu cea mai mare putere a timpului, Egiptul, a ieşit la lumină.
într-un limbaj alegoric, în ultima carte a Bibliei, Âpq'Ca-lipsa, biserica adevărată, care are ca temelie a credinţei ei Biblia, este reprezentată printr-o femeie. Şarpele, balaurul cel mare, îl reprezintă pe Diavol. Acesta, urmărind-o, a aruncat din gură apă, ca un râu, după femeie, ca s-o ia râul. Dar pământul şi-a deschis gura şi a înghiţit râul pe care-1 aruncase balaurul.

Calomniile raţionaliştilor francezi din secolul 18 au fost înghiţite şi îngropate de cazmaua arheologilor în secolul 19.
în fine, în Biblie, găsim scrieri care se referă la comportarea omului faţă de semenii săi. şi faţă de Dumnezeu — cărţi care se referă la morală. Dar şi în alte părţi găsim cărţi care se referă la morală.
— Ce, codul eticii şi echităţii comuniste vreţi să spuneţi că nu este bun ? Sau vreţi să spuneţi că morala Bibliei este mai bună decât morala comunistă ? mă întrerupse colonelul.
— Ba da. Codul de care aţi amintit consideră că este cel mai bun din câte a dat omenirea. Personal respect 30 sau 31 din cele 33 de articole ale sale. Cele două sau trei articole cu care nu sunt de acord se referă la ideologie. Eu am o ideologie mai bună şi, uitându-mă la toţi pe rând, întrucât se speriaseră cie ceea ce auziseră şi dăduseră semne că vor să interpreteze nefavorabil şi să mă întrerupă, am repetat : eu am o ideologie mai bună. Şi nu trebuie să vă surprindă că vă spun acest lucru în mod deschis, direct. Faptul că am o altă credinţă decât a dumneavoastră — şi nu mă refer la credinţa religioasă pe care o aveţi sau nu, ci la credinţa marxistă, căci la urma urmei, fie că sunteţide acord, fie că nu, este tot o credinţă şi nu ştiinţă, aşa cum vă place s-o numiţi. Repet, faptul că am o altă credinţă, pe care o trăiesc şi o susţin, pentru care lupt, arată clar că, de fapt, eu am o altă ideologie. Şi daţi-mi voie să vă spun că ideologia mea este mai bună. Şi ca să vă răspund

şi la întrebare, mai adaug : morala Bibliei este cea mai înaltă morală cunoscută vreodată. Nici una n-a ajuns culmea ei... Mai mult, morala Bibliei este cea mai înaltă morală posibilă. Merge până
la a-ţi da viaţa, nu pentru frate, nu pentru prieten, căci in istorie se cunosc asemenea atitudini, Ci pentfu vrăjmaşul tău Dar atenţie! Fără a-ţi trăda ţara. Este un fap1 extraordinar, Reîntâlnit nicăieri. Morala comunistă reprezintă, să zicem, 65—70% clin morala Bibliei. In teorie... în practică..., ce să mai vorbim, ştiţi şi dumneavoastră... Nu este mai bună decât omul care a i'ăcut-o. Nici cu câteva procente nu se apropie de morala Bibliei. Şi încă ceva : nu are capacitate, nu este în stare să transforme omul, natura sa interioară. Arătaţi-mi un om care respectă întru totul acest cod. Nu exitsă nici unul singur măcar... Dar nici asupra acestui aspect nu vreau să mai insist acum....
Ceea ce nu găsiţi în nici o altă carte a lumii, veche sau contemporană, din orice limbă, găsim în Biblie, şi anume mă refer la scrierile cu caracter profetic. Cu mii de ani înainte, au fost profetizate evenimentele pe care le trăim noi astăzi. Ele se împlinesc întocmai. Foarte puţin, să zicem 1—2% din ceea ce s-a spus, a mai rămas neîmplinit. Evenimentele de ■importanţă majoră, deosebite pentru existenţa umanităţii, s-au împlinit exact în anul, ziua şi ceasul —■ dacă vreţi să mergem atât de departe —< când ceasul profetic „bătea gongul"...
— Ce se va întâmpla în anul 2000 ? Ce scrie ?

mă întrerupse inginerul.
— V-am spus mai înainte că în nici un loc din Biblie nu este amintit anul 2000. Ultima dată profetică, certă, literală nu simbolică, ci istorică, arătată în Biblie a fost anul 1844.
—• Ce s-a întâmplat atunci ?
— Mai multe evenimente, şi, ca să le pot lămuri pe toate, mi-ar trebui mai mult timp — cel puţin câteva ore. Ţin doar să vă spun că la acea dată, mai exact la 22 octombrie 1844, a început numărătoarea inversă pentra planeta Pământ, pentru planeta răzvrătită, pentru omenirea în cumpănă, pentru omenirea în balanţă, aflată în plină desfăşurare a marii lupte dintre bine şi rău, dintre adevăr şi minciună. începând cu toamna anului 1844 avem de-a face cu ultima perioadă din istoria zbuciumată a acestui pământ, cunoscută în Biblie sub gene ricul : „TIMPUL SFÂRŞITULUI".
■—■ Cum vedeţi sfârşitul? Limpede, nu? într-un cataclism nuclear ?! După al treilea război mondial, nu ?!
— Nu! Cu siguranţă, nu! Nu va fi un al treilea război mondial. Nu va fi un război nuclear pe planeta Pământ. Nn aşa se va sfârşi istoria noastră. Este scris ! Şi dacă tot ci- ■, i

întâmplat pe pământul nostru n-a fost decât o împlinire a ceea ce a fost prezis, ceea ce a mai rămas, sunt convins,, se va împlini la fel. Sfârşitul lumii nu va avea loc printr-un. cataclism nuclear global ! Şi asta, pentru că Dumnezeu a

zis altfel. El este Autorul Bibliei şi tot El veghează încă asupra pământului şi asupra istoriei lumii.
Ofiţerii ascultau uimiţi. Erau militari din tinereţea lor si an pus mult preţ pe instruirea lor, pe practica lor şi pe instruirea generaţiilor de soldaţi, pe apărarea antinucleară, pe su- pravieţuirea în urma unui cataclism nuclear. Şi acum urechile lor aud ceva... de necrezut pentru ei. în paranteză fie spus, pe vremea când se petreceau întâmplările scrise în această carte, la Kremlin domnea războiul stalinist Brejnev, americanii experimentau cu succes bomba cu neutroni şi puneau Ia cale „războiul stelelpr", iar între cele două mari supraputeri, ale lumii'şe mai ducea încă „războiul rece".
cr La un. moment dat, inginerul, care nu prea îşi făcea probleme de viaţă, sparse tăcerea :. ■ .
-^ Şi oamenii spuneau mai dinainte ce are să se întâmple. Se: fac planuri, proiecte de perspectivă. De exemplu, noi ştiam încă din 1975, ce vom face în anul 1980. Ştiam de atunci' ce vom$_{t}$realiza. De asemenea, noi ştim de pe acum ce se va Întâmpla în anul 1990 şi chiar în anul 2000. Sunt oameni care se ocupă de viitor, care prospectează viitorul, şi care spun cum va evolua, societatea. Jules Verne a spus acum 100 de ani că omul va .ajunge pe lună. Şi a ajuns. Nostradamus, cu 400—500 de ani mai înainte, a prevăzut războaiele mondiale. Aşa că nu găsesc nimic supranatural în faptul că acei oameni înţelepţi care s-âu ocupat de viitor şi, studiind societatea şi mersul istoriei,,'au prevăzut lucruri

ce aveau să se întâmple.
,— Acesta este un aspect, minor. Cu totul altceva eşţe, să spui cu mii de ani înainte ce se va întâmpla în luna, anul .cutare, ,şau cutare. De exemplu anul, 538, 1798, 1844. Nu am acum timp. să vorbesc despre vreunul dintre aceşti ani. Cât despre Jule's Verne şi Nostradamus, să fim serioşi... Nici un om de bună- credinţă şi bine informat nu-i socoteşte pe aceştia printre profeţi... S-ar dovedi, cu siguranţă, dintre cei mincinoşi... Dumneavoastră, de exemplu —> întorcându-mă spre inginer — văd că staţi bine cu planurile anuale, cincinale şi de perspectivă. Aţi putea şti, aţi putea spune ce se va întâmpla, ce veţi f ace. în ^ziua de 26 octombrie 1995 ?
50
— Da, ştiu foarte bine ! Voi mânca trei fripturi şi voi bea trei sticle de bere.
— Ei poftim ! Eu vorbesc aici de lucruri majore, de evenimente importante pentru umanitate şi pentru individ şi dânsul se gândeşte numai la mâncare şi băutură....
Aici se cuvine să fac o paranteză şi să informez cititorul că, pe la începutul discuţiilor mele cu ofiţerii, venise vorba şi despre alimentaţia ovo-lacto-vegetariană, al cărui adept sunt. La un moment dat, acelaşi inginer mă întrebă : ,,Dacă nu fumaţi, dacă nu mâncaţi o friptură la grătar, stropită cu vin, dacă nu beţi băuturi alcoolice, atunci pentru ce trăiţi ?" I-am răspuns., atunci parţial, urmând ca răspunsul complet să-1 dau mai târziu. Şi lăudat fie Domnul că a adus la timp momentul potrivit —H ;Veţi vedea ceva mai

încolo, la un alt capitol. Eram indignat, de faptul că pentru ei şi pentru mulţi alţii, bărbaţi şi , femei, întreaga existenţă se reduce doar la o ţigară „bună", la o friptură şi la un pahar sau la o sticlă cu băutură,,. Dacă le au pe acestea, sunt fericiţi. „Dacă nu le ai"..-— spun .ei.-— „nu merită să trăieşti".
.'•' Totuşi, cele spuse anterior cu privire la încheierea istoriei pământului, altfel decât într-un cataclism, continua să facă impresie i asupra colonelului Constantin şi să-1 frământe... Era mult'mai profund decât ceilalţi.
— Sunteţi sigur ? întrebă el. Sunteţi sigur că nu va avea loc un'război nuclear global şi, o dată cu eJ, sfârşitul lumii?
—; Da ! Pentru că Dumnezeu, care există indiferent dacă dumneavoastră credeţi sau nu, indiferent dacă-L acceptaţi' său nu,...indiferent dacă vă convine sau nu, El, care există şi care este „ viu,. Suveran absolut în Univers, veghează asupra mersului istoriei acestui pământ, pentru' ca nici un cuvânt de-al Său să nu, cadă. Mai degrabă vor trece cerurile şi pământul, decât să treacă vreun cuvânt: de-al Său, fără să se împlinească. Şi aceasta,, pentru că ne iubeşte, pe mine şi pe dumneavoastră, deopotrivă. Pe fiecare dintre noi, pe fiecare om. Şi luptă pentru sufletul,, pentru inima omului, respectând totodată principiul alegerii fiecărui individ — luptă pentru salvarea omenirii. Aş merge mai departe şi aş zice că pe dumneavoastră vă iubeşte mai rţiult decât pe mine, pentru că dumneavoastră staţi, deocamdată, mai departe

de El.
Şi :ca să vă răspund totuşi la o întrebare anterioară, şfâr; şitul marii lupte dintre bine şi rău, sfârşitul păcatului, a] ascultării, al răzvrătirii, sfârşitul acestui pământ sau, mai bin« zis, sfârşitul condiţiei umane actuale va avea loc curând, foarte curând, la revenirea lui Isus Hristos, eveniment pe care noi adventiştii îl aşteptăm.
— Şi ce se va întâmpla cu noi ?
—> Cu dumneavoastră personal saa cu omul în general ?
— Cu mine, cu tovarăşul colonel — interveni inginerul :— cu ceilalţi oameni, cu dumneavoastră... Ce, adventiştii nu sunt oameni ?
— La revenirea lui Isus Hristos pe pământ, se vor petrece mai multe evenimente. întâi vor învia cei drepţi, adică cei care, „măsuraţi" cu ,,etalonul cerului", corespund cerinţelor divine. Să nu credeţi că salvarea, mântuirea, eliberarea omului din cea mai cruntă robie a păcatului şi a morţii, se va datora faptelor bune, făcute de el însuşi. Mijlocul salvării este Isus Hristos, răstignit pe cruce în locul meu, în locul dumneavoastră, în locul fiecărui om, sângele Lui care a curs pentru fiecare. Credinţa în El ca Mijlocitor între mine şi Dumnezeu Tatăl, credinţa în El ca Salvator al Meu, acceptarea Lui mă face părtaş la mântuire. Acest fapt se va observa în viaţa mea, în faptele mele. Cuvintele, gândirea, intenţiile, motivaţia, faptele... toate devin noi. Prin intervenţia lui Isus Hristos prin cea de-a

treia persoană a Dumnezeirii, Duhul Sfânt, în viaţa celui care-L acceptă ca Mântuitor, omul devine o făptură nouă. Ar merita o discuţie aparte în legătură cu acest subiect : despre credinţa care, fără fapte, este moartă — după cum zice Biblia — şi despre faptul că, totuşi, nimeni nu este mântuit prin fapte. Aparent este o contrazicere, dar rezolvarea este simplă, minu-nată într-un cuvânt, este vorba despre „ÎNDREPTĂŢIREA PRIN CREDINŢA". Dar în acest cuvânt este cuprinsă o întreagă doctrină biblică, pe care doar ADVENTIŞTII o cunosc, o cred, o trăiesc şi o propovăduiesc.
Repet, la revenirea lui Hristos, mai întâi vor învia cei „DREPŢI" sau, mai exact, cei „socotiţi drepţi", începând cu primul om, Adam, şi terminând cu ultimul om care va muri înainte de revenirea lui Hristos. împreună cu cei „DREPŢI" aflaţi în viaţă (cei din ultima generaţie), aceştia vor face o călătorie cosmică extraordinară. Însoţindu-L pe Isus Hristos spre un Ioc pregătit anume pentru acel eveniment. Şi, pentru că lângă Dumnezeu păcatul nu poate exista, nu poate supravieţui, pentru că Dumnezeu este foc mistuitor pentru păcat, cei nedrepţi, aflaţi în viaţă în momentul revenirii lui Hristos, vor muri. Ceilalţi morţi, necredincioşi, „NEDREPŢI", de la Cain încoace, vor aştepta până la terminarea judecăţii finale, până la

a treia revenire a lui Hristos pe. pământ. Atunci vor învia cu toţii pentru a-şi primi răsplata — moartea a doua, adică moartea veşnică. Vor fi

pedepsiţi nu pentru că au făcut păcate, căci în afară de Omul ISUS HRISTOS, toţi oamenii au păcătuit, ci pentru că au refuzat salvarea, pentru că L-au refuzat pe Isus Hristos. Vor fi în acea mare, nenumărată, gloată : marele Alexandru Macedon, crudul Nero, neîntrecut prigonitor al creştinilor, Napoleon, Hitler, Staîin, Lenin, toţi dictatorii şi alţii.... lupt să nu fiu şi eu printre ei.

La a treia venire a lui Hristos pe pământul acesta, se va termina definitiv, pentru totdeauna, pe pământ şi în întregul Univers cu răul şi cu urmările lui. S-au luat toate măsurile pentru ca niciodată, nicăieri, să nu se mai repete această jalnică, dramatică şi totodată, pentru mulţi, tragică istorie...

Cu feţele încremenite, cu privirile îndreptate spre mine, pentru momenf n-au mai avut cuvânt. Tăceam şi eu, căutând cuvintele cele mai potrivite pentru a continua.

— Nu se poate aşa ceva ! Nu cred ! Eu nu cred ! interveni căpitanul Francisc, comandantul subunităţii chimice, cel care mă adusese aici. Chiar, astăzi — continuă el —■ m-am întors de la înmormântarea pe care am avut-o în familie. Eram acolo, lângă groapă. Au coborât coşciugul în mormânt, au pus pământ peste el şi bună pace ! în veci rămâne acolo!

— Este absurd să fie aşa ! Acceptaţi aceasta ? Milioane de ani de evoluţie (vorbesc în limbajul evoluţioniştilor marxişti, în limbajul dumneavoastră), de la celula vie până la om, milioane de ani de eforturi, pentru ca rezultatul evoluţiei (omul), să dispară fără urmă... E absurd

să fie aşa ! E absurd să te naşti, să lupţi, căci. ştim cu toţii că viaţa este o luptă, să realizezi ceva, mai mult sau mai puţin, şi apoi să mori ! E absurd ! Nu pot să accept!

— Şi totuşi aşa ceva este ! Cine a mai ieşit din mormânt ca să ştim şi noi că poate fi înviere ? zise trist colonelul Constantin, care avea şi el un vlăstar sub glie...

— Slavă lui Dumnezeu ! Hristos este Cel care a ieşit ! Mormântul Său. este gol ! EI este Cel care a biruit moartea şi pe autorul ei — Diavolul. Datorită Lui, avem această speranţă !

— Domnule inginer ! interveni inginerul, adresându-mi-st Cum, cum puteţi crede aşa ceva? Doar bătrânii mai cred, • I încă nu toţi. Sunteţi om de ştiinţă... Ce se întâmplă cu omul când moare ?

— Ţărâna se întoarce în ţărână. Adică materia din care este alcătuit corpul uman : hidrogen, oxigen, azot, fier, etc... se întoarce în materie, în pământ şi intră în circuitul ei, „Din ţărână ai fost luat, ţărână eşti (după căderea în păcat);şi în ţărână te ve întoarce" — a fost verdictul pronunţat asupra omului, în ziua căderii lui.
. ,..'.:

— Şi cu sufletul ce se întâmplă ?

— Ştiţi, după concepţia mea, adaug, după conqepţia; Bibliei, la moartea omului, sufletul încetează de a mai exista! V-aş putea da un exemplu simplu, copilăresc, darjntr-o oarecare măsură edificator. Vedeţi, pe tavan există un bec, ub cablu conductor, un întrerupător pe perete

şi undeva, departe, centrala electrică —> sursa, izvorul de energie. Comutez, întrerupătorul şi la contactul instantaneu dinspre energia" electrică şi rezistenţa becului avem un bec luminos, un bec care arde. întrerupem contactul cu sursa de putere, de energie, şi nu mai putem vorbi de un bec luminos. Aşa după cum curentui din becul luminos nu se mai întoarce înapoi la uzină, la întreruperea contactului, pentru că el s-a consumat, tot aşa şi sufletul viu, dispare, îşi încetează existenţa. Cred că aţî.şeşizat similitudinea pe care am încercat să o fac : bec luminos — suflet viu, adică om în viaţă : energia — putere sau suflare de viaţă ; sursa de energie - — Dumnezeu ; bec fără energie electrică în el, bec stins — trup neînsufleţit, adică materie jt,ţă-râhă". La întreruperea contactului „ţărânii" cu „sursa de energie", nu mai putem vorbi de un suflet viu. Sufletul nu este o entitate care la moarte se desparte de trup şi se duce undeva, in rai sau în altă parte (purgatoriu, etc.)... ci, pur şi simplu, îşi încetează existenţa. Aşa spune Biblia ! Aşa spune Dumnezeu, pentru că El este Autorul Bibliei şi eu îl cred pe cuvânt ! N-ar fi rău dacă aţi încerca singuri, să aflaţi ce vă spune Dumnezeu prin Biblie. Căci Biblia nu este doar o carte ce oferă informaţii celui ce o citeşte. Ea este un Cuvânt "Viu ! Ea este... o scrisoare, un mesaj personal din partea Stăpânului Universului,: adresat mie şi dumneavoastră, adresat fiecărui om în parte, Bogat sau sărac, savant sau unul care abia buchiseşte, omul găseşte pentru el răspuns la oricare problemă existenţială ce-î

frământă. Căutaţi mesajul care vă este adresat în mod special, dumneavoastră. „Căci Eu ştiu gândurile pe care le am cu privire Ia voi, zice Domnul, gânduri de pace şi nu de nenorocire, ca să vă dau un viitor şi o nădejde. Voi Mă veţi chema ; Mă veţi căuta cu toată inima. Mă voi lăsa să fiu găsit de voi — zice Domnul".

54

.,Să cunoaştem, să căutăm să cunoaştem pe Domnul ! CScI El Se iveşte ca zorile dimineţii şi va veni la noi ca o ploaie, ca ploaia de primăvară care udă pământul".

i „Cercetaţi Scripturile, pentru că ele mărturisesc despre Mine", spunea Isus Hristos oamenilor. „Şi Eu ,voi da odihnă pentru sufletele voastre".

CAPITOLUL 8

> SÂMBĂTA SAU DUMINICA?

,";' '

' ,— Dar cum este cu Sâmbăta asta a dumneavoastră £ Toţi creştinii ţin duminica. Ziceţi că dumneavoastră credeţi în,Hristos 'si în învierea Lui. în ce zi a înviat El? Sâmbăta sau .duminica ? De ce toţi creştinii, din toată lumea respectă duminica {„ziua Domnului" — nu ?), şi numai dumneavoastră, o mână de Oameni, ţineţi Sâmbăta ? Nu aşa, ca să fiţi mai „cu. moţ" şi să;i încurcaţi pe ceilalţi ? întrebă colonelul...

, — M-aţi întrebat în ce zi a săptămânii a înviat ; Isus Hristos. Ei bine. Acest lucru îl ştie toată lumea. în ziua întâi a săptămânii, duminică dimineaţa, în zori, a avut loc acest eveniment unic, de importanţă majoră pentru neamul

omenesc. .   — Şi atunci de ce n-o respectaţi ?
. —i Eu m-am născut în ziua de 7 octombrie 1947. Era îhtr-o zi de duminică. Ce-aţi zice dacă mi-aş aniversa ziua de naştere în fiecare zi de duminică, în fiecare săptămână ? Evenimentele deosebite se aniversează anual. Dar Isus Hristos nu Şi-a aniversat niciodată, nici ziua de naştere („Crăciunul"), nici ziua învierii (duminica). Niciodată El nu le-a deosebit de ce-celalte zile ale săptămânii sau ale anului. Niciodată nu a spus, nu a poruncit urmaşilor Săi, ucenicilor şi apostolilor să serbeze aceste zile în cinstea Lui. Şi nici ucenicii Lui şi nici creştinii din primele secole ale erei creştine nu le-au introdus în serviciul de închinare.

— Oare, chiar aşa să fie ? Chiar si numele ei, „Ziua Domnului", arată că lucrurile nu stau chiar aşa...

După înviere, Isus Hristos a mai stat 40 de zile pe pământ printre ucenicii Săi, dându-le ultimele sfaturi, ultimele porunci, ultimele avertizări... în tot acest timp, Sâmbăta rămâ şese ca zi de odihnă săptămânală şi zi de cult. Niciodată n-l făcut vreo aluzie măcar, din care să tragă cineva concluzii > I ar fi intenţionat să deosebească ziua întâi a săptămânii de M

lelalte zile. Ziua întâi a săptămânii — „DIES SOLIS", vZiUA SOARELUI" — devenise „DIES DOMINI", „ZIUA DOMNULUI", adică DUMINICA, mult mai târziu, pe la anul 321 d.Hr., din porunca unui om. împăratul roman păgân. Constantin, spre sfârşitul domniei sale, s-

a „convertit" la creştinism şi, printr-un decret imperial, cunoscut în istorie sub numele de „Decretul Duminical", a ..creştinat" întreg imperiul. Intenţionat am folosit ghilimelele, întrucât e limpede pentru oricine stă puţin în ioc să analizeze situaţia ce s-a petrecut de fapt atunci. O religie, o concepţie de viaţă, o ideologie nu se poate înlocui cu alta printr-un decret, fie el chiar şi imperial sau prezidenţial. Aşa după cum arată documentele istorice, creştinarea lui Constantin şi a Imperiului Roman a avut un caracter politic, având drept scop consolidarea imperiului său, aflat în descompunere din cauza luptelor interne dintre creştinii care *se* în-mulţeau de la o zi la alta şi păgânii idolatri care pierdeau. în aceeaşi măsură terenul. Se ştie că până la moartea lui, împăratul Constantin. „Sfântul Constantin" din calendarele bisericeşti, a rămas un închinător păgân de cea mai pură esenţă. Se închina Soarelui şi zeului suprem roman, păgân, Jupiter, în ziua întâi a săptămânii, care pentru el rămăsese tot „DIES SOLIS", dar în aceeaşi zi aducea ofrande şi „Zeului creştinilor", adică lui Hristos. Rămâne să vadă, la „ziua judecăţii" cine 3-a primit închinarea. La anglosaxoni şi germani, până astăzi, duminica se numeşte tot ziua soarelui : SUNDAY, respectiv SON-TAG. De ce ? Acestea făceau parte din popoarele_barbare. care, în nord, loveau cu destulă putere Imperiul Roman. Asupra lor, decretul lui Constantin cel Mare nu a avut nici o influenţă, creştinarea lor făcându-se mult mai târziu.

Unii spun că ziua a şaptea a săptămânii este duminica. Şi drept argument, încep numărătoarea luni. Chiar şi aici, cineva a făcut aşa. Acestora le răspund astfel : până astăzi, la germani şi la ruşi, ziua de miercuri se numeşte MITTWOCH, respectiv SREDA, care atât într-o limbă cât şi în alta, înseamnă „mijloc", adică ziua de la mijlocul săptămânii. Şi este simplu să vedem care este ziua întâi şi care este ziua a şaptea.
Am spus că Isus Hristos nu a recomandat ucenicilor să serbeze ziua întâi a săptămânii în amintirea învierii Sale. în schimb, El a înştiinţat pe urmaşii Săi. că vor avea de înfruntat situaţii dificile şi că va trebui să facă faţă împotrivirilor stăpânilor acestui veac... Şi le-a recomandat să se roage lui Dumnezeu şi să ceară ajutor în păzirea Sabatului zilei a şaptea a săptămânii, adică Sâmbăta.

De la începutul istoriei acestei lumi şi până astăzi, la geul ei, adventiştii creştini, credincioşi loiali lui Dumnezeu, au ţinut, Sâmbăta ca zi de odihnă închinată Creatorului, începând cu Adam şi continuând cu Isus Hristos, care nu a venit să desfiinţeze Legea pe care tot El a dat-o, ci a venit s-o împlinească şi s-o întărească, pecetluind-o prin moartea Lui... Vă mai spun un lucru, la care, dacă aţi lua aminte, bine aţi face. Dacă un articol din Legea Divină, referitor la ziua de odihnă sau la altceva, sau măcar un cuvânt din ea s-ar ii putut schimba, Hristos nu ar fi trebuit să moară pentru a-1 salva pe om. Pur şi simplu, scotea

articolul din lege sau îl schimba cu unul mai uşor de ţinut, şi omul „călcător al legii vechi", devenea un împlinitor al unei legi noi", mai uşoare.
Dar Hristos a murit pentru omul păcătos, pentru mine şi pentru dumneavoastră ! Aceasta înseamnă cel puţin două lucruri, şi anume :
1. Dumnezeu, care este bun, drept, desăvârşit, neschimbător, nu se putea nega pe Sine, desfiinţând sau modificând Legea Sa, care nu este altceva decât o copie fidelă a caracterului Său, şi anume, este bună, dreaptă, desăvârşită, veşnică, de neschimbat.
2. Atât de mult ne-a iubit Dumnezeu, pe dumneavoastră şi pe mine — pe omul păcătos, neascultător şi răzvrătit, călcător al Legii Lui — încât a dorit din toată fiinţa Sa să ne salveze. Şi nu avea altă alternativă. Ar fi ales altă cale mai puţin costisitoare pentru El. Dar n-a avut. Isus Hristos, Fiul Său, trebuia să ia locul nostru pe cruce ! Şi a făcut-o !
Moartea lui Hristos pentru mine şi în locul meu demonstrează inviolabilitatea Legii lui Dumnezeu. Ziua a şaptea, Sâmbăta, a fost, este şi va rămâne pentru pământ ziua de odihnă, poruncită de Dumnezeu. Şi aceasta pentru binele spiritual, sufletesc şi fizic al omului. Nu este o zi obişnuită.
— Nu o luaţi chiar aşa ! Este vorba de o zi — una din şapte. Pentru binele omului, pentru refacerea lui după o săptămână de muncă. Şi poate fi oricare ! Una din şapte, repetă colonelul Constantin.

— Ce ziceţi, dacă la o manifestaţie, când toată lumea întâmpină pe preşedintele ţării cu drapelul naţional : roşu, galben şi albastru în mâini, eu ies în întâmpinare cu un dra pel — să zicem, alb, galben şi negru? N-aţi zice că nu suni sănătos ? Sau că, în mod intenţionat, fac aceasta pentru ■ I

blama pe preşedinte ? Şi care ar fi urmarea, într-un :'regim totalitar? Nu voi fi privat de libertate? Ziua a şaptea, Sâmbăta, este ceva mai mult decât e zi obişnuită. Este un :simbol, un sigiliu...

. ■ *■■■'■■■*

— Ce sigiliu ? ..:',,

-

— Vedeţi dumneavoastră, cifra şapte este cifra.întregului, cifra desăvârşirii. O întâlnim peste tot în acest rfiinunat univers, creat de un Dumnezeu minunat... Cifra şapte îl- Reprezintă pe El. De ce a ales această cifră şi nu alta, şase sau ".zece, de exemplu. Nu ştiu... Sunt şapte perioade în; sistemul periodic al elementelor chimice, şi nu opt sau cinci... Sunt şapte" sisteme do cristalizare în lumea naturală, minerală../ Sunt .'şapte sunete fundamentale, şapte note în gama muzicală, sunt' şapte culori fundamentale care prin compunere dau lumina' zilei, sunt şapte zile în săptămână şi nu zece, cum au încercat să facă revoluţionarii ateişti francezi-, în-timpul ■ răzmeritei: din anul 1789.

:■! ... *u ■: ?u ■> ■*

Pe noi, oamenii, locuitorii inteligenţi ai acestur

pământ, Dumnezeu no-a creat după chiDUl Său, Sunt multe lucruri de spus în legătură cu aceasta. în primul rând, este vorba de asemănarea spirituală, dar amintesc doar în treacăt-că şi în dimensiunile şi armonia corpului uman întâlnim cifra şapte, în. distanţa dintre urechi, dimensiunea ochiului se cuprinde de şapte ori. Dacă stăm cu braţele întinse orizontal lateral, stânga — dreapta, la nivelul umerilor, dimensiunea capului se cuprinde de şapte ori în distanţa dintre vârfurile degetelor mâinii drepte şi stângi. La fel, dimensiunea capului se cuprinde de şapte ori în înălţimea omului. Desigur, datorită păcatului, armonia iniţială a avut de suferit. Astăzi, se nasc şi oameni diformi, cu braţele mai lungi sau mai scurte, cu capul mai mare sau mai mic. Ne şochează de la prima vedere... Ne dăm seama că ceva nu este în ordine... V-am spus că ziua a şaptea, Sâmbăta, este un sigiliu. Da ! Este un sigiliu al "Viului Dumnezeu ! Cei care sunt ai Lui, cei care vor să fie ai Lui păstrează acest sigiliu ! Acest simbol, acest drapel, dacă vreţi... în porunca a patra a Decalogului, cea care se referă la ziua de odihnă săptămânală pentru om, pentru binele lui fizic şi sufletesc, tem-porar-vremelnic şi totodată, veşnic, Dumnezeu Se recomandă pe Sine drept CREATORUL cerurilor şi al pământului. Şi, în această calitate, cu această autoritate, porunceşte omului să se odihnească în ziua pe care El a sfinţit-o, adică a pus-o deoparte dintre cele şapte, şi pe care a binecuvântat-o pentru om.

Suntem singura biserică creştină care Ti recunoaşte pe Dumnezeu drept Creator, atât al lucrurilor caic se văd —'■ planete,: sisteme solare, galaxii, viaţa pe pământ, — cât şi al lucru-rilor care nu se văd — atomii din care este alcătuită materia. ni — Şi ce puteţi face Sâmbăta? întrebă colonelul Constantin. *U'-'*— Nu pot face nici o lucrare ! Nu pot participa la pro-gram !
IV — Asta nu se poate! Şi chiar nu puteţi face nici o lucrare ? Dar acasă, în civilie, "nu faceţi absolut nimic Sâmbăta ? Staţi toată ziua în pat ?
. • <
'-,— Aa, nu ! Aş vrea să completez. Nu pot face nici;o.lucrare care ţine de existenţa materială — ca să vă.dau,un exemplu — nici să fac mâncare. Nici o lucrare care poate suferi; amânare, sau care se poate, face în avans.
, ..., , —- Nici nu mâncaţi Sâmbăta ?
. •: i. < ■ — Ba da ! Dar mâncarea o pregătim vineri. Sâmbăta doar o, încălzim.
'"• un -— Şi în restul zilei; ce faceţi ? Staţi acasă ? *'■■'■ '*— Nu, mergem la Casa de Rugăciune. — Şi copiii ? . — Da, şi copiii, şi ei merg cu noi. iiil: — Cum, şi pe ei vreţi să-i nenorociţi? Cine vă dă voie? i — în primul rând, să stabilim un lucru ! am rostit eu indignat. Nu-i nenorocim ! Ci dimpotrivă ! Facem tot ce ne stă în putinţă ca să nu-i nenorocim. Luptăm cu toată fiinţa noastră, ca să le dăm cea mai bună educaţie, ca să devină cei mai de folos oameni,

atât pentru societate — ca cetăţeni ai ţării, ca cetăţeni ai lumii — dar mai ales — un lucru pe care nici un alt sistem educaţional nu-1 poate realiza —< îi educăm ca să devină cetăţeni ai cerului ! M-aţi întrebat cine îmi dă voie să-i educ în acest fel. Ei bine, dacă nu ştiţi, vă spun eu !, Legile statului nostru permit acest lucru, garantează acest drept fundamental. Amintesc doar că un capitol special din Decretul 212/1974 se ocupă de educaţia copiilor, inclusiv educaţia religioasă. Ce-i drept, nu toţi românii cunosc acest decret. Se referă la CONVENŢIA cu privire la drepturile civile, sociale şi culturale ale omului la care a aderat şi ţara noastră cu mai mulţi ani în urmă, dar care a fost dată publicităţii abiu In anul 1974, toamna, în urma unor constrângeri externe (condiţia pentru acordarea clauzei naţiunii celei mai favorizate). I >e< H-IUI a fost tipărit în Buletinul Oficial, dar, după o oră de la di fi i/.u <• |
vi
fost retras din circulaţie. Eu ştiam că se va publica, eram informat la zi. Am reuşit să obţin un exemplar, pe care J~am copiat la xerox, pentru toţi prietenii mei, dacă nu avetî cu- noştinţă de acest fapt, reţineţi vă rog un număr: 212'; Decretul 212/1974. Conform acestui decret, avem dreptul să înfiinţam chiar şi şcoli speciale pentru copiii noştri, în care să înveţe ideologia creştină. încă nu avem oameni suficienţi care sâ lupte pentru traducerea în fapt a acestui drept. Dar va veni şi ziua aceea...

— Şi nu cumva îmi cereţi să vă respect acest

drept aici ? Nu cumva doriţi să vă învoiesc pentru Sâmbătă ca să mergeţi la Casa de Rugăciune ? întrebă ironic, mârâind printre dinţi, colonelul Constantin.
— într-atât am fost deformaţi, încât vi s-ar părea ciudat, dacă aş face-o. Nu ?... totuşi, fără să fiu obraznic, vă atrag atenţia asupra faptului că, şi militar fiind, sunt cetăţean român ! Sunt cetăţean român încă liber, şi articolul 30 din Constituţia ţării este valabil pentru toţi cetăţenii ei şi pentru mine, chiar şi aici şi acum ! Dar, ţinând cont de faptul că *rm* am depus jurământul, şi ca atare nu am voie să părăsesc cazarma, nu vă voi cere învoire pentru ziua de Sâmbătă. Cu toate că, în Regulamentul de ordine interioară scrie că soldaţii care nu au depus jurământul militar, pot părăsi cazarma, pentru motive deosebite, însoţiţi. Conform articolului 32 din Constituţie, coroborat cu Regulamentul de ordine interioară, am dreptul de a merge la Casa de Rugăciune însoţit. Dar nu vă fie teamă ! Nu vă cer să-mi respectaţi acest drept. Vi s-ar părea prea mult ! Vă cer doar Sâmbăta liberă !
— Nu, în nici un caz ! Trebuie să participaţi la programul stabilit pentru toţi T.R.-iştii.
— Nu pot !
— Dar ce puteţi face ? Să scrieţi puteţi ? Aveţi un scris frumos, ordonat ? continuă colonelul, în timp ce mă cheamă ia masa lui de lucru. Arătând un caiet cu scris ordonat, în mai multe culori cu sublinieri :
— Puteţi scrie aici ?
— I-am zâmbit...

— Nu am un scris prea ordonat, dar sper să mă pot achita onorabil de orice sarcină în acest sens. Voi scrie cu grijă fiecare literă, caligrafic sau STAS, cum doriţi. Dar repet : oricând, la orice oră din zi sau noapte, în afară de Sâmbătă ! Mai exact, de vineri seara de la apusul soarelui până Sâmbătă la aceeaşi oră !

—i Asta-i culmea! Auzi... nici să scrie... Asta-i hâbotnt-cie !. E misticism !... Dar la facultate cum aţi făcut ?

—■ M-am descurcat cum am putut ! Şi studenţii romani sunt cetăţeni ai acestei ţări...

— Şi chiar nici nu scrieţi Sâmbăta ? Vă întreb... aşa, pentru mine... pentru cultura mea generală. Vreau să ştiu cât mai multe lucruri despre religia dumneavoastră, despre adventişti.

— Ba da ! Scriu în fiecare Sâmbătă. îmi iau notiţe după predicile pe care le ascult la Casa de Rugăciune sau, acasă, îmi fac schiţe pentru cuvântările pe care le ţin eu. Dar aici, nu pot. Nu pot face nici o lucrare care se poate amâna, sau care se poate executa înainte şi care ţine de existenţa materială-., în afară doar, de cazuri de forţă majoră...

Atât i-a trebuit colonelului. Să audă acest cuvânt : „forţă majoră"... Şi mi-am dat seama cât de mult am greşit pronunţând acest cuvânt. Şi mi-am propus ca de aici înainte, înainte de a mai deschide gura să dau vreun răspuns, să cer înţelepciune de la Dumnezeu.

— Aici este un caz de forţă majoră ! rosti erergic colonelul. Aici este armată ! Deci, fiind un caz de

forţă majoră, trebuie şi puteţi participa la program ! Şefii dumneavoastră de la biserică ce zic ? Nu zic şi ei aşa ?
— Să nu mă întrebaţi ce spune unul sau altul ! întreba-ţi-mă ce spun eu ! Să nu ne încurcăm singuri în sofisme sau în jumătăţi de raţionamente. Aici este într-adevăr un caz de •forţă majoră, dar nu reală. Simulată doar... Chiar şi alarma cea de exerciţiu, de verificare a unor tehnici, tactici şi dispozitive de luptă este totuşi un caz de forţă majoră simulată. Nu pot efectua lucrări Sâmbăta decât în cazuri de forţă ma-ijoră reală. Şi nici atunci, orice fel de lucrări, ci numai acelea care au drept scop salvarea unei vieţi. Vă pot da un exemplu clasic. Dacă într-o zi de Sâmbătă, fiind singur în dormitor, în curte sau în alt loc, colegii fiind plecaţi la programul lor, văd că dincolo de gard, dincolo de stradă a izbucnit un incendiu şi, lucru absolut normal, este nevoie de interven ţie urgentă, să ştiţi că nu mai vin până în acest birou să ra portez şi să vă cer voie să sar gardul. Şi aceasta, pentru *a* ■focul, nu aşteaptă. Chiar aşa cum sunt astăzi, fără să fi depil» jurământul. în cel mai scurt timp. posibil, voi fi acolo şi, CU ce găsesc, cu ce pot, lucrez până la stingerea lui. Poale cu W depune mai multă muncă fizică decât într-o lună întreafifi program normal. Şi asta chiar într-o zi de Sâmbătă ' Sil

că nu. voi sta în meditaţie, până să apună soarele... Şi aceasta, pentru că focul nu aşteaptă. Dar mai ales caut să salvez din foc, un om, o

viaţă.
Apoi, după ce mi-am făcut toată datoria mea de om şi de creştin în această situaţie de forţă majoră reală, vin la dumneavoastră şi vă raportez că am încălcat regulamentul militar, că am sărit gardul şi am părăsit cazarma, fără a avea jurământul depus şi fără a avea permisiunea dumneavoastră. Iar dacă socotiţi că merit să fac arest pentru acest lucru, nu va fi nici o problemă. Nu va avea nici o importanţă pentru mine. Voi fi chiar bucuros, pentru că voi fi împăcat cu-mine însumi, că am făcut cel mai bun lucru posibil în acel caz de forţă majoră reală. Şi, în cele din urmă, acest lucru este de cea mai mare importanţă ! Să nu te condamne propria ta conştiinţă, chiar dacă te vor condamna alţii !
— Interesanţi... Deci puteţi face şi lucrări în ziua
* de Sâmbătă ! continuă colonelul. Dumneata ai spus-o cu gura da-mitaţe...
■ ▰-
CĂriT'OLUL 9\ "
■ . .; , i
CINE NU VREA SA LUCREZE, NICI SA NU MĂNÂNCE. . — Da, eu am spus-o cu gura mea ! Dar cred că aţi înţeles foarte bine că nu pot face orice, oriunde, oricând !,'.'., ,
.' \.— Hai s-q luăm încet, metodic, dialectic De sculat, vă sculaţi Sâmbătă dimineaţa când se dă deşteptarea? , , n.
. — Da, fireşte, mă scol.
, ,..
'., ;—, Dar sculatul face parte integrantă din program ! ■ peci participaţi la program !...

.,,-,,
:,— Da, mă scol.
»noj
■ 11 ţft*\f4fi;* Ieşiţi la înviorare ?. •
• ' • *
; Am stat o fracţiune de secundă pe gânduri... Ceva > mâi ■înainte afirmasem că religia Bibliei nu ne'opreşte de la''nici un lucru buii, ci numai de la ce este rău, dăunător omului •--dăunător pentru fizic, pentru minte, sau dăunător pentru[1] suflet; Pentru moment eram încurcat. întrucât, dacă răspunsul meu ar fi fost negativ, colonelul s-ar fi folosit de propriile mele cuvinte, la care nu aveam ce să-i răspund. în orice problemă 'ce se ivea în discuţie nu voiam să aibă el ultimul'cu-vânt. De mai multe ori insistasem asupra faptului că .Biblia *sfaei* răspuns la orice problemă şi nu voiam să mă încurc niei măcar pentru o singură dată... i> ■
62
—*i* Da, pot să ies ! am răspuns eu, rugând pe Dumnezeii să-mi dea înţelepciune asupra celor ce vor urma... Se ml lumineze mintea, să ştiu când trebuie să spun : „nu pot", dur mai ales. să mă înveţe cum să spun aceste cuvinte...
ri — Bun, jubilă colonelul, încet, încet îl facem noi să participe.-la program, căci înviorarea face parte din programai pe careul au soldaţii în fiecare zi. îi arătăm noi că aici este armată *,±ţ-* se adresă el celorlalţi, apoi spre mine :
\bi După înviorare, urmează facere *x* patului. Dumneata iţi laşi patul nefăcut ? Acasă vă lăsaţi casa în dezordine şi plecaţi la Casa ■ de

Rugăciuni cu conştiinţa împăcată că nu aţi făcut nici un lucru ? spuse el cam ironic.
—' 'Nu, nu îl voi lăsa nefăcut. îl voi aranja frumos ! Dumnezeul meu este un Dumnezeu al ordinii şi al frumosului...
7^-"Ei,' vedeţi ? Ce v-am spus ? Nu v-am spus că dânsul participă la program? Căci aranjarea patului face parte din program''. __ pupă asta ce urmează !... Curăţenie în dormitor faceţi ? ,,,
—.VŞţiţi, noi nu,avem repartizate sectoarele exterioare. Nu aveni ce" faiţje, toţi, în fiecare dimineaţă. De aceea ne-am organizat în echipe de, câte patru soldaţi şi facem curăţenie pe rând. Voi avea grijă, ca rândul meu să nu fie Sâmbăta. Voi face, dacă va fi nevoie, pentru menţinerea ranui climat pozitiv între"'ri6i, mai multe zile Ia rând, dar Sâmbăta nu fac.
, '--.jBine, bine, asta depinde de *voi,.* Nu mă .amestec. Treaba voastră. Dar acasă nu faceţi curăţenie Sâmbăta ?
...Felul în..care colonelul cedă la această chestiune, constituie,. <1.capcană, pentm. un tânăr neîncercat. Interlocutorul, câş-tigă'.'doi,^. trei paşi'.nesemnificativi, apoi cedează atât de uşor la al patrulea, încât interogatul răsuflă uşurat, crezând că a scăpat, stresul scade, la fel tensiunea, încordarea, precum şi atenţia;' şi,' pe nesimţite, trece la altă problemă cu care dă lovi-tura de graţie. Este o tactică comunistă, perfidă, de a zăpăci şi d&'^I determina pe interogat, să comită greşeli şi să se încurce singur.
— Nu ! Acasă nu facem curăţenie Sâmbăta ! Facem totul de׳ vineri. Ştiţi şi dumneavoastră că

nu în fiecare zi se scutură covoarele, nu în fiecare zi se spală parchetul, nu în fiec.i e zi se spală rufe, etc... Dar pentru înţelegerea problemei, Efş vrea ⁝să'mai adaug un aspect. Avem copii mici. Băiatul este mai mărişor, dar fetiţa este încă mică; uneori îşi mai fad nevoile pe ea. Se întâmplă acest lucru şi Sâmbăta, fireşte. Nil aşteptăm:© zi întreagă pentru a o curăţa. Şi aceasta din motl

«,,i

ve superioare —■ sănătatea şi viaţa ei şi a celor din jur. „Sabatul a fost făcut pentru om —■ srjunea Isus, si nu omul pentru Sabat".

— Interesant... Dar la masă mergeţi ? La masa de dimineaţă ? Aţi văzut cum se face adunarea în formaţie, cum se pleacă încolonat la ordinul comandantului vostru. Mergeţi *h,* .masă ? Căci masa de dimineaţă face parte din program !

Deja începuse să jubileze la gândul că, în sfârşit, după atâtea şi atâtea discuţii, va ieşi triumfător şi va avea el ultimul cuvânt. După care va prelua el conducerea dialogului şi mă va obliga să accept condiţiile lui... Se ridicase în picioare şi-şi freca mâinile, nerăbdător, aşteptând răspunsul meu.

Gândeam... Dacă îi spun că mă duc, mă întreabă : „La mâncare înainte, la program înapoi ?" Biblia încurajează trândăvia şi mâncarea fără muncă ? Dacă îi spun că nu mă duc, cum aş fi putut motiva pe temei biblic absenţa mea ?... Pentru că afirmasem mai înainte un mare adevăr, şi anume că Biblia nu ne opreşte de la nici un lucru bun. Mă apucase ame-

ţeala. Picături mari de sudoare îmi ieşeau din frunte. Trebuia să răspund şi nu ştiam cum. Nici unul din răspunsuri nu era bun. Pe oricare l-aş fi dat, mă încurcam la întrebarea următoare... Şi nu aveam un al treilea răspuns.
Deschisesem gură să răspund, dar de pe buzele mele n-a ieşit nici un cuvânt. Doar un strigăt, ca al lui Petru când începea să se scufunde în valuri, strigăt după ajutor, neauzit de vreo ureche omenească : „Doamne ajută-mă[u]...
In acel moment de maximă tensiune pentru mine, mi-a trecut prin minte un text din scrierile Pauline.. Am răspuns promt şi hotărât, mulţumindu-T în acelaşi timp lui Dumnezeu, în gând :
— Şi această problemă este rezolvată de Biblie î Şi la a-ceastă întrebare găsim răspuns în ea !
—- Asta-i prea de tot! spuse uimit, luat prin surprindere, colonelul Constantin, apoi, întorcându-se spre mine şi totodată şi spre ceilalţi ofiţeri, rar, ironic :
— Haideţi să vedem cum îi răspunde Biblia tovarăşului soldat T.R.-ist Indrei, privitor la servitul mesei de dimineaţă, în armată,
—i Marele apostol Pavel — am început eu rar — într-una din scrierile lui afirmă că, dacă nu l-ar fi găsit şi cunoscut pe Hristos, ar fi rămas în istorie ca unul dintre cei mai mari filozofi ai antichităţii şi ai lumii, dar, adaug eu, pentru că L-a

cunoscut pe Hristos, a rămas în istoria Universului ca cel mai mare apostol, prin lucrarea căruia milioane de oameni vor îi

salvaţi ; repet, marele apostol Pavel, filozof fiind prin formaţia sa şcolară, a scris câteva epistole care fac parte din Biblie. Se găsesc în Noul Testament şi sunt de o profunzime şi ascuţime a minţii rar întâlnite printre scrierile antice. In paranteză fie spus, Lenin s-a inspirat mult din scrierile lui Pavel, numai că le-a sucit înţelesul. Intr-una din scrieri, la un moment dat afirmă : „Cine nu vrea să muncească, nici să nu mănânce". Tot în paranteză fie spus, Lenin a preluat această teză paulină, a sucit-o, şi-a însuşit-o şi ne-a dat-o nouă într-o altă formă, comunistă : „Cine nu munceşte, nici să nu mănânce", Diferenţa este mică, dar fundamentală. El nu s-a gândit că şi cei născuţi infirmi, handicapaţi, care nu pot munci, au şi ei dreptul la mâncare. S-a gândit doar la cei care aveau să fie exterminaţi prin înfometare. Cine stabileşte care categorie de oameni nu muncesc ? Desigur, cei care au puterea. Şi ei au hotărât : burghezia nu munceşte şi de aceea trebuie exterminată ; au trecut apoi la fapt Revin la problema mea. Dacă dumneavoastră consideraţi, în spirit leninist, că nu merit să mănânc la cazarmă în ziua de Sâmbătă, pentru motivul că nu particip la program (nu pentru că nu vreau), să ştiţi că nu va fi nici o problemă pentru mine. Şi dacă dumneavoastră consideraţi că nu merit, nu se va întâmpla nimic, chiar dacă nu voi bea nici apă. De fapt, aşa după cum aţi observat sau după cum vi s-a raportat şi după cum am discutat deja la începutul dialogului nostru, de ia cantină, până acum nu am mâncat

nimic în afară de pâine şi ceai. Pe lângă faptul că mâncarea este proastă, pe deasupra plutesc bucăţi mari de şuncă afumată... Şi v-am spus că noi, adventiştii, nu mâncăm carne de porc, iar eu nu mănânc nici un fel de carne : sunt ovo-lacto-vegetarian.

— Nu ! Nu ! Vă rog, nu refuzaţi hrana ! Vă rog, mergeţi la masă ! Puteţi merge Sâmbăta la masă ! interveni colonelul pe un ton rugător.

Se speriase că voi declara greva foamei şi că voi spune, drepr. motiv, că el, colonelul Constantin, îmi interzisese mâncarea la cazarmă, Sâmbăta.

— Puteţi merge ? întrebă el.

— Dacă nu va fi interpretată nefavorabil partiripari.\i mea la masă în ziua de Sâmbătă, în sensul amintii mai IH.UM te, da, pot merge !...

c. 5 — 9

i, ,

— Bine, mergeţi ! Nu vă va spune nimeni nimic, cu privire la aceasta. Eu, colonelul Constantin, vă garantez !

— Vă mulţumesc...

Pierduse trenul şi nu putea merge mai departe, atunci...

; **CAPITOLUL** 10

' • •

AICI ESTE ARMATA ! AŢI ÎNŢELES ?

A urmat o clipă mai lungă de tăcere. Ofiţerii meditau Ia cele' auzite, iar eu nu ştiam încotro să conduc discuţia mai departe.' Colonelul Constantin îşi aprinse o ţigară şi începu':

"- Ceea ce ne-aţi spus până acum sunt lucruri interesante, unele neştiute de noi, cel puţin eu

nu le-am cunoscut, casă nu vorbesc în numele tuturor celor de faţă. Dar haideţi să lăsăm filozofia filozofilor şi religia preoţilor şi să revenim la problema noastră. Aici este armată ! Orice activităţi cu caracter religios sunt interzise! Nu. cumva să mergeţi la Casade Rugăciuni de aici din Craiova. Mai mult, când sunteţi acasă în permisie, nu aveţi voie să mergeţi ! Aţi înţeles ?

:— Nici în haine civile? am întrebat eu nedumerit.[1]

— Desigur, pentru că atâta timp cât sunteţi sub drapel, fie că sunteţi îmbrăcat în haine civile sau militare, aici sau acasă, în tren sau oriunde vă veţi afla, sunteţi militar şi, în primul rând, trebuie să respectaţi cerinţele regulamentelor militare şi ordinele comandanţilor.

— Este interesant ceea ce-mi spuneţi. Scrie în vreunul din regulamentele militare că nu am voie să particip la nici "o activitate cu caracter religios ? am întrebat eu.

-— E3) scrie ! răspunse colonelul. ' -- Eu nu am întâlnit aşa ceva. în puţinele zile de când sunt aici, am răsfoit toate regulamentele, şapte Ia număr,/ din „scoarţă în scoarţă" şi n-am găsit interdicţia amintită. Dar, dacă dumneavoastră îmi spuneţi acest lucru, vă cred pe cuvânt. Probat.!;, mai există şi regulamente speciale cu circuit închis, ca să nu spun secret şi care nu sunt pentru soldaţii de rând. Şi vă întreb : oare, poate un regulament de ordine interioară, de la O: instituţie oarecare, fie ea chiar şi armată, să anuleze un articol din Constituţie ? Chiar Lege

dacă ar fi, sau Decret prezidenţial, poate veni în contradicţie cu Constituţia, Cartea fundamentală a oricărei naţiuni civilizate ? Ce să mai vorbim de un regulament de ordine interioară, cu o sferă de acţiune,mult mai restrânsă ? Dacă într-adevăr scrie aşa cum mi-aţi spus, la
16
mijloc este o mare eroare, o mare greşeală. Vedeţi ce aveţi dl făcut, consultaţi-vă mai mulţi şi propuneţi o altă formulare Chiar dacă în esenţă ar fi acelaşi lucru — treaba dumi Pfl voastră, dar aşa pe faţă, în modul cel mai direct posibil, un articol dintr-un act normativ derivat, cu caracter limitat şi care să anuleze o Constituţie, mi se pare anormal !

— Fiecare crede ce vrea, dar armata este armată ! se apără colonelul. Aici nu aveţi voie ! E clar ?

— Deocamdată sunt cetăţean român, încă liber şi Constituţia îmi garantează nu dreptul de a crede, pentru că acesta, ca şi dreptul la viaţă, ne: este garantat încă de la creaţiune saa de *m* naştere, luaţi-o cum vreţi, de către Creatorul nostru — El n-a îngăduit omului să inventeze vreun calculator cu care să citească gândurile semenilor săi şi să le interzică sau să dea. libertatea de a crede — dreptul individului de a exercita d credinţă, un cult religioşi, ; în toată Constituţia, nu am întâlnit nici un rând .în care să se spună că militarii, fie ei soldaţi în termen, sau cadre, nu mai sunt cetăţeni. români şi, în consecinţă, trebuie să fie privaţi, lipsiţi nu de drepturi minore, ci de, drepturile fundamentale :

dreptul la viaţă, dreptul la conştiinţă. Ştiţi, care este deosebirea dintre statul socialist şi statul capitalist ? Lenin spunea că deosebirea dintre statul socialist şi cel capitalist constă nu în promisiuni, căci şi unul şi altul promit, ci.în modul de realizare a promisiunilor. Ea constă. în modul în care sunt asigurate şi garantate, drepturile ! în modul în care le înfăptuiesc ! Şi la noi în ţară, în România, drepturile sunt garantate. Cel puţin, aşa scrie în, Constituţie ! Aşa spune preşedintele ţării, tovarăşul Nicolae Ceauşescu. Dumneavoastră îl contraziceţi? Sau ce spune el şi ni ce scrie în Constituţie sunt doar vorbe goale ? Răspunsul vi-l dau tot eu..Nu, cu siguranţă, nu! Constituţia este bună şi ea apără... Cultul nostru este liber... Dar greşeala este undeva mai jos... la nivelul celor care trebuie să înţeleagă, să respecte şi să aplice Constituţia ! Aţi jurat să respectaţi Constituţia şi aş vrea să dovediţi aceasta ! Aveţi grijă ca nu cumva să vă călcaţi în picioare propriul dumneavoastră jurământ. Sau aţi primit, cumva, instrucţiuni secrete prin care vi se dă mână liberă să faceţi ce vreţi, Constituţia nemaifiind valabilă aici ?

— Bine, bine, dar să iau mergeţi la Casa de Rugăciune din acest oraş, îmbrăcat în haine militare. Nu cred că mai este alt soldat T.R.-ist în Craiova, în momentul, de faţă ! 'Iun teţi uşor de recunoscut şi mi-aţi face mie un rău, interveni colonelul Constantin pe un ton rugător. U

— Asta este cu totul altceva. Nu vă faceţi

probleme. Am haine civile în oraş... Am prieteni aici.
—- Hai să revenim la problema noastră. Sâmbătă nu este cine ştie ce program. Ce program au T.R.-iştii ? întrebă el pe căpitanul Francisc, comandantul subunităţii.

CAPITOLUL li

VIAŢA SAU CREDINŢA ! LA CE RENUNŢI ?

Comandantul subunităţii chimice din Divizie, căpitanul Francisc, ardelean ca şi mine — eu de pe valea Mureşului, el din Ţara Moţilor —■ era un om tăcut. Rar îl auzeai scoţând câte un cuvânt. Te privea lung, insistent şi căuta să-ţi pătrundă gândurile... Era un om profund, interiorizat... Mai târziu, ne-am apropiat unui de altui, li câştigasem încrederea. Cu un an mai mare decât mine, fusese coleg la liceul militar din Câmpulung Moldovenesc cu un fost coleg de-al meu din şcoala primară... Ca să vezi cât de mică e lumea ! Avea salariul mult mai mare decât al meu — era inginer chimist principal, cu opt ani vechime în muncă. Dar banii nu aduc fericirea. Viaţa de militar, mereu sub ordine, adeseori în campanii, nu i-a hărăzit satisfacţii... In schimb, i-a mutilat sufletul. Devenise tăcut... In toate confruntările pe care le-am avut cu ofiţerii, el nu vorbea decât atunci când era întrebat. Şi atunci nu rostea nici un cuvânt în plus.
— Învăţământ politic... răspunse scurt.
— Ştiţi cum este învăţământul politic ? mă întrebă colonelul.
Am dat afirmativ din cap, pentru că avusesem cu

două zile mai înainte un astfel de program.
— Patru ore teoretice — continuă colonelul ■— în sala de specialitate. Eu sau vreunul din ofiţerii de la noi venim, predăm o oră, apoi facem seminar o oră. Celelalte două ore, la fel. Nu sunteţi obligat să scrieţi ! Nu sunteţi obligat să fiţi atent. Staţi acolo la ultima masă, vă uitaţi pe geam, vă puteţi gândi la ce vreţi... Chiar vă puteţi şi ruga în gând, aşa cum spuneaţi mai înainte că vă rugaţi în timp ce vorbiţi cu noi... Ce mai vreţi ? Câţi tineri adventişti n-ar fi bucuroşi să aibă un astfel de program Sâmbăta ? Nu veţi face nici o lucrare. Doar sâ veniţi acolo... Iar eu, sau ofiţerii care ţinem cursul, îa ora de seminar nu vă vom întreba absolut nimic. Le dau eu ordin să

G 8

nu vă deranjeze nimeni şi ei vor executa întocmai. Căci m armată, ordinele nu se discută, nu se comentează, ci se execută. E clar?
— Nu pot participa ! Să nu mă înţelegeţi greşit ! Nu este vorba de fanatism, de habotnicie, de extremism. Prin prezenţa mea la program aş depune mărturie mincinoasă. în primul rând faţă de dumneavoastră, faţă de colegi, faţă de Dumnezeu şi faţă de mine, de conştiinţa mea. Nu pot !
—' Dar Dumnezeu vede chinul, suferinţa dumitale şi te iartă, pentru că este un caz de forţă majoră. Nu eşti liber. Eşti în armată. Şi când te vei întoarce acasă, vei face ce vei dori !
—■ Nu pot participa !
— Auzi ! se-ntoarse spre ofiţeri, ridicându-se în

picioare... (m-am ridicat şi eu)... A întrecut măsura ! Vrea să-i fac eu. hatârul, vrea să-i fac eu jocul, şi el nimic ! Ba mai mult! Să ne privească cu dispreţ şi când se va întoarce acasă se se laude: „Erau acolo numai colonei, dar eu eram mai mare şi mai tare! Făceam ce voiam ! Nici nu-mi păsa de ei şi de stelele lor :" Apoi se întoarse spre mine urlând :

— Ajunge ! Destul ! Noi am vrut să te ajutăm, dar dumneata nimic ! Noi să facem totul, dumneata nimic ! Ei bine ! Aici este armată şi vei vedea că dumneata vei face jocul nostru şi nu noi mofturile dumitale „altfel e iimpede — doi ani închisoare ! Ai înţeles ?"

Se făcuse roşu de furie. Vedeam bine că în încăpere erau şi îngeri răi care luptau cu mine şi vorbeau prin gură de om...

— Să nu credeţi — am început eu tare, apăsat, tunător, stând în picioare înaintea lui — că este vorba_ de o insubordonare, să nu credeţi că este vorba de nesupunere, să nu credeţi cumva că vreau să vă stric jocul ! Nu de „joc" este vorba aici, ci de principii ! Este vorba de o subordonare mai înaltă, de supunere faţă de Legi...

Nu m-a lăsat să termin fraza, căci furia îl făcu să urle din nou :

— Care legi ? Ce fel de legi?

— Legi Divine !

—■ Nu cunosc legi divine ! Pentru mine nu sunt legi I vine! Pentru mine nu există legi divine !

—■ repeta mereu in timp ce, furios, se repezi la mine. Cu o mişcare violenta îşi fipse mâna în gâtul meu. Strângându-mă si scuturând)

puternic, urlă :

— Viaţa sau credinţa ? Alege! La ce renunţi ?
— La viaţă ! am strigat cât am putut, abia mai respirând... Strigătul meu se prăvăli prin încăpere. Probabil că un fior 1-a străbătut pe colonel din cap până în picioare… Lăsă mâna jos cu mare iuţeală, ca şi când s-ar fi atins de sobă încinsă sau ca şi când s-ar fi curentat la vreo priză electrică. Se întoarse cu spatele la mine şi se îndepărtă câţiva paşi… Se apucase cu amândouă mâinile de păr şi, în timp ce se întorcea din nou, spre mine, mă întrebă descumpănit :
—- Ce fel de om eşti tu ?!
— Sunt adventist !
— Ce fel de oameni sunteţi voi, adventiştii ?
Apoi, în timp ce iarăşi se depărta de mine, întorcându-se spre ceilalţi ofiţeri, spuse •
— Auzi ! Prostii ! N-am mai auzit aşa ceva ! Să renunţi la viaţă când ai treizeci de ani, pentru o prostie ?!
-— Nu este o prostie! l-am. întrerupt eu cu glas ca de tunet. Cea mai mare prostie este să nu şti pentru ce trăieşti ! Toţi murim ! Cel mai important lucru în viaţă nu este să trăieşti până la şaizeci, optzeci sau o sută de ani ! Poţi muri la treizeci şi trei de ani (atâţia am eu acum), dacă ştii care-i rostul tău în univers ! Dacă ştii pentru ce trăieşti ! Poţi să mori la optzeci de ani şi, dacă nu şti pentru ce trăieşti, ai făcut umbră pământului degeaba !
Dumneavoastră, domnule colonel, pentru ce

trăiţi ? Pentru funcţia pe care o aveţi ? Pentru banii pe care îi primiţi în fiecare lună şi din care vă asiguraţi un trai îmbelşugat? Pentru un apartament? Pentru mobilă sculptată? Pentru covoare? Pentru o maşină? Pentru un concediu petrecut la mare? Sau un voiaj în străinătate? Pentru mâncări' şi băutură? Pentru o ţigară, zisă „bună"? Pentru ce?... Vă rog, răspundeţi-mi! Pentru ce ?... Pentru ce trăiţi pe pământ ? Care-i rostul vieţii dumneavoastră? Care-i rezolvarea ei ? Ce aşteptaţi ? Încă o stea ? Din cele de aur, pentru generali? Şi după aceea ? Pensia? Şi după aceea?... Mormântul?... Atât?... am continuat eu, din ce în ce mai patetic, simţind o mare durere pentru el, pentru ceilalţi ofiţeri din birou, pentru atâţia oameni, bărbaţi şi_jfemei, care nu ştiu pentru ce trăiesc...
.;— Pentru atât ?... repetam eu, din ce în ce mai prelung, şi mai încet ca un dangăt lung de clopot... E prea puţin !... E prea puţin. ! Dacă dumneavoastră vă ajunge, dacă pe dumnea-voastră vă mulţumesc acestea, dacă vă satisfac, dacă nu mai
70
cereţi nimic, dacă nu mai aşteptaţi nimic... daţi-mi vpie -a im fiu de acord cu dumneavoastră! Daţi-mi voie să va snuh ca mie nu-mi ajunge atât. Îmi pare rău.de dumneavoastră, pentru că vă mulţumiţi cu atât de puţin ! Pentru că, de fapt, nu ştiţi pentru ce trăiţi. Iertaţi-mă, nu vreau să vă jignesc în nici un fej, nu vreau să fac nici o comparaţie... Departe de mine gândi ;1 acesta.. Dar un culcuş, o mâncare şi apa de băut şi

animalele îe caută, şi ele şi le asigură.
Colonelul s-a retras la locul lui, meditând. N-a mai avui nici "iin cuvânt de adăugat. Inginerul-căpitan sparse însă tăcerea :
■— Dar dumneavoastră nu muriţi ?
Dumneavoastră pentru ce. trăiţi ?

CAPITOLUL 12

DRAMA DE PE PLANETA RĂZVRĂTITA ,

— Nu a fost de la început aşa ! Omul nu a fost creat pentru, mormânt. Este o istorie lungă... De şase mii de ani...
—■ Doar şase mii de ani are Pământul ?
— Atât e de când a fost creată viaţa pe pământ. în ciuda aparenţelor, pământul este mult mai tânăr decât pare,: mult mai tânăr decât cred mulţi. Ar fi interesantă o discuţie specială despre acest iucru. Nu avem timp acum. Ne-ar-trebui câteva ore. Dar, pentru a înţelege istoria omenirii, singulară, particulară —< ca istorie, nu ca existenţă, întrucât mai sunt nenumărate alte lumi locuite de fiinţe raţionale — pentru. :a înţelege rostul omului aici şi acum, scopul existenţei lui pe pământ, trebuie să ne întoarcem ■. în trecutul ceva mai îndepărtat,-când omul nu era încă adus la existenţă....
In Universul locuit nu apăruse încă răul. Toate fiinţele raţionale trăiau în armonie. Şi toate ascultau de Dumnezeu şi păzeau Legile Lui. Am spus mai înainte că sunt trei Persoane care conduc Universul : Dumnezeu-Tatăl, Dumnezeu-FiuI — Isus Hristos — şi Dumnezeu-Duhul Sfânt. Sunt trei, dar de fapt sunt UNA în gândire, în acţiune, în intenţii, în scopuri, in iubire şi care

conlucrează pentru bunul mers al întregului Univers. Fiecare are rolul Său precis. Ele au viaţa în Ele înşeli . sunt veşnice, atotputernice. întotdeauna conlucrau cattd i-r.iu probleme majore pentru Univers, cum ar fi, de exemplu, cr< ,i rea unui nou sistem planetar, crearea vieţii pe planei,

Al patrulea personaj în Univers, al patrulea în putori măreţie, în înţelepciune, în cunoştinţă, în afară de InllucSnţ i

fiinţă creată cu viaţa veşnică, condiţionată de ascultare de Dumnezeu — Luceafărul strălucitor sau Heruvimul ocrotitor, cum îl numeşte Biblia, a vrut la un moment dat să ia locul Fiului în conducerea Universului, locul lui Isus Hristos.

A fost creat desăvârşit. Dar din pricina frumuseţii lui, din pricina înţelepciunii şi strălucirii lui, din pricina puterii lai — era conducătorul „oştirii cereşti" — într-uh cuvânt, din pricina desăvârşirii lui, i s-a îngâmfat inima de mândrie şi a vrut să intre în sfatul ceresc. Şi-a făcut un plan şi a început războiul. Desigur, nu un război fizic, corp la corp sau cu arme, ci unul ideologic... Mai întâi avea nevoie de adepţi. Şi a început să semene îndoiala...

„Dumnezeu este nedrept. El este un absolutist, un dictator, un tiran, şi nicidecum Iubirea întruchipată, aşa cum credeţi voi". Îngerii îl ascultau —i doar era conducătorul lor. Dar nu înţelegeau riîmic. încă nu ştiau ce-i răul.

„Dumnezeu este rău. El este aspru şi răzbunător.

De frică trebuie să ascultaţi de El, căci altfel vă distruge". îngerii tot nu înţelegeau... Tot mai uimiţi, voiau să mai asculte.
„Nu înţelegeţi că Dumnezeu nu poate fi DREPTATE şi IUBIRE? BUNĂTATE şi ADEVĂR? Nu înţelegeţi că El nu poate fi şi BUN, şi în acelaşi timp şi DREPT ? îngerii nedumeriţi încă nu înţelegeau... şi atunci au primit lămuriri suplimentare.
„Dumnezeu a pus Legi pe care voi şi eu trebuie să le respectăm. Dar dacă unul din noi nu mai vrea să asculte ? Să zicem că... eu aş fi acela... Ce se va întâmpla cu mine ?ʷ Ei tăceau. Erau puşi în faţa unei dileme. Aşa ceva nu se mai întâmplase până atunci. Nimănui nu-i trecuse prin minte a-ceastă eventuală variantă. Şi atunci tot el continuă :
„Vă spun eu : voi fi înlăturat, pe drept cuvânt, căci El este DREPT ! Aşa-i ? îngerii încuviinţau : „Aşa-i"...
„Dar dacă-i drept să fiu înlăturat, pentru că El este DREPTATEA întruchipată, ce se întâmplă cu iubirea Lui ? Doar El este IUBIREA desăvârşită. Nu aşa ştiţi voi... Nu aşa vă spune El ?...
— Te va ierta... răspunseră în cor, „căci te iubeşte mult".
— „Ştiu că mă iubeşte. Dar dacă voi fi iertat, chiar dacă Legea am călcat-o, El nu mai este Drept ! „Ori mă iubeşte şi atunci mă iartă şi mă acceptă aşa cum sunt, ori este drept şi atunci mă înlătură, mă îndepărtează, mă distruge... Nu poate fi şi una şi alta ! Şi acesta, pentru că nu poate ! Doar vă duce pe voi de nas cu aceste

lozinci, ca să vă poată stăpâni mai

bine. Pentru că, de fapt. El este un dictator şi un tiran ! Eu ii cunosc mai bine decât voi, căci stau tot timpul în preajma Lui. A dat legi şi ordine pe care... nu îngăduie nimănui să le discute. Cere tuturor doar să le execute numaidecât... Cere ascultare, cere închinare... Ascultaţi-mă cu atenţie, căci eu vă vreau binele. Veniţi după mine şi eu vă voi da adevărata libertate. Fiecare va face ce va dori, fără nici o oprelişte, fără nici o reţinere ! Adio legi, adio decrete, adio reguli ! Trăiască libertatea !"

■— Desigur, este o slabă imagine a faptelor petrecute acolo, căci el, al patrulea personaj în Univers, al patrulea în ştiinţă, în psihologie şi în logică, el, oratorul desăvârşit, le vorbea ore, luni, poate şi ani în şir. Şi mulţi adepţi şi-a câştigat. Biblia ne raportează că a treia parte din „stelele cerului" — a treia parte din îngeri — fiinţe raţionale — care existau în Univers au trecut de partea lui. Războiul era declarat acum şi se desfăşura cu putere. Integritatea întregului Univers era în joc. Poate chiar existenţa lui.

De ce. nu 1-a distrus Dumnezeu pe Diavol chiar de la începutul răzvrătirii lui ? Oare nu putea ? Nu ar fi fost drept aşa ? N u era mai bine pentru Univers şi mai ales pentru Pământul nostru ? De ce atâta sânge vărsat, atâtea războaie şi de ce atâtea nenorociri ? Dacă Dumnezeu este atotputernic, nu putea să-i pună capăt ? Şi dacă este atotştiutor şi ştia de ia început unde ducea răzvrătirea lui, de ce nu 1-a împiedicat s-o facă...

De câte ori nu mi-am pus această întrebare şi de câte ori nu o auzim rostindu-se în jurul nostru, în felurite feluri... „Unde erai Doamne, Dumnezeule, când fiul meu, unicul meu fiu a murit în accident ?" sau „Dacă exişti, Dumnezeule, unde eşti Tu de nu vezi câte se întâmplă pe pământ ?"
Mereu şi mereu lui Lucifer i-au fost făcute apeluri de pace, de întoarcere din drumul greşit. Dar războiul continua cu o amploare şi mai mare...
A existat o grupă de îngeri care au rămas fideli cu trup şi suflet de partea lui Dumnezeu şi care, orice s-ar fi întâmplat, tot acolo ar fi rămas. Dar mai era o a treia grupare, care, cu toate că rămăsese de partea lui Dumnezeu, simpatiza cu fostul lor conducător. în mintea lor stăruia un semn de întrebare : „Oare, nu are Lucifer dreptate ?"
Şi acum vă întreb : Ce s-ar fi întâmplat cu cei din grupa a treia, dacă conducătorul lor de mai înainte ■— Luceafărul strălucitor şi Fiul zorilor, cum îl numeau ei, -— n-ar mai îl apărut într-o bună zi la întâlnirea cu Creatorul ? Cum le-ar fi explicat Dumnezeu înlăturarea, distrugerea lui ? Lor, care nu ştiau ce-i răul. Oricând, oriunde în Univers, dintre ei s-ar fi putut ridica un altul care să-i ia locul şi să continue răzvrătirea. Şi astfel răul, în loc să dispară, s-ar fi dezvoltat tot mai mult.
S-ar fi adeverit declaraţiile calomnioase ale Marelui Răzvrătit : „Dumnezeu este într-adevăr un dictator şi un tiran... Şi totuşi trebuia făcut

ceva de urgenţă. Ce anume?
In sfatul cerului s-a făcut linişte. „Mari au fost sfaturile". „Au fost mari hotărâri". Hotărârea cea mai mare a fost,luată".
„Să aducem la existenţă o planetă şi să facem om după chipul şi asemănarea Noastră. Să-1 învăţăm, să-i creăm toate condiţiile pentru o bună dezvoltare fizică şi psihică, să-1 avertizăm cu privire la existenţa celui ce a început războiul, cu privire la planurile lui nimicitoare, dar să fie liber. Să aibă libertatea, capacitatea şi puterea de a alege singur între ;bine şi râu, de a alege propriul său drum. Iar dacă omul alege : drumul greşit şi se împotmoleşte, lasă-Mă Tată, să mă duc Eu Şi să-1 salvez. Să mor Eu în locul lui, iar pe el să-1 primeşti ca fiu al Tău, în locul Meu, de dragul Meu !..." *lui*
începem acum istoria omului, aşa cum este arătată în Geneza, prima carte a Bibliei, cu Adam şi Eva —■ strămoşii noştri —■ cu pomul cunoştinţei binelui şi răului, cu fructul oprit, cu amăgirea omului, cu înşelarea lui de către Diavol; când acesta a împletit in mod meşteşugit adevărul cu minciuna... Cu răzvrătirea omului faţă de Creatorul său şi alianţa,-fatală aliata făcută cu cel rău.
Omul căzut, omul pierdut ttlgise să se ascundă. Dar iubirea desăvârşită, ce nu poate rămâne singură, a pornit în căutarea lui. Cu glas blând şi duios, îndurerat, Dumnezeu 1-a chemat pe nume : „Adame, unde eşti ?:' Oare nu ştia Dumnezeu unde era ascuns? Dar punându-1 pe om să răspundă, îl ajuta să-şi dea seama ce a

făcut şi unde a ajuns. Şi, în iubirea Sa fără margini faţă de omul răzvrătit, i-a dat o speranţă. „Sămânţa femeii, urmaşul omului", „al doilea Adam" .-— Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu —- urma să Se nască aici pe pământ, devenind şi FIU al OMULUI, urma să zdrobească capul şarpelui, să ia locul omului, să moară pentru el şi în locul lui, iar „ca rod al muncii sufletului Lui", toţi cei care aveau sa creadă în El să fie salvaţi...
74
Cu două mii de ani în urmă, s-a împlinit făgăduinţa fă cută lui Adam şi Evei în ziua când au fost izgoniţi din Grădina Eden. Cu două mii de ani în urmă, Hristos a murii pentru mine şi pentru dumneavoastră, pentru Adam şi pentru toţi urmaşii lui care au trăit şi care vor mai trăi pe pământ până la revenirea Lui !
, Aici, la noi, pe „PLANETA RĂZVRĂTITA", se joacă o piesă de teatru. O dramă... Pământul acesta pe care locuim este scena, iar noi oamenii suntem actorii... Eu şi dumneavoastră, fiecare din noi, jucăm rolul nostru din marea dramă a luptei dintre bine şi rău. Spectatorii — locuitorii celorlalte lumi, cei care aveau cândva un semn de întrebare în mintea lor şi ceilalţi, rămaşi fideli, sătui de atâta groază, chin şi moarte ce le-a fost dat să vadă — se duc la Dumnezeu şi-I zic : „Stăpâne, până când mai poţi răbda ?"...
Ultima replică a ultimului act din marea dramă, o. spunem noi. Ea va fi hotărâtoare pentru soarta noastră veşnică...
Cortina este gata să cadă... O zi, două, trei... şi istoria singulară, zbuciumată a acestei planete

rezvrătite se va sfârşi. Unde voi fi atunci ? Unde vei fi atunci ?...

CAPITOLUL 13

ÎNARMAT SAU NU ? • SAU ALTFEL SPUS, DESPRE NECOMBATANTA

Derulând Planul de Mântuire înaintea ofiţerilor, desigur foarte sumar, în limita timpului pe care l-am avut la dispoziţie, am făcut o pauză. Nu ştiam ce să mai spun, cum să continui mai departe. Tăceau şi ofiţerii... în încăpere, se aşternuse o tăcere de mormânt. în tot timpul derulării dramei, am fost ascultat cu vădit interes. Toţi priveau uimiţi adânca şi măreaţa uimire a blândului Isus şi nu ştiau ce să creadă. O fi sau nu o fi aşa ?...

In cele din urmă, colonelul Constantin, care mult timp rămăsese fără cuvânt în faţa vieţii şi în faţa morţii, în faţa propriei sale alegeri, dădu semne că vrea să muşamalizeze totul, că vrea să mă acopere, să mă ajute.

— Şi totuşi, nu puteţi face chiar nimic? mă întreb,i el pe un ton, parcă de implorare...

— V-am spus că nu pot.

■— Colegii, ştiu ?

— Nii am discutat cu nici unul dintre ei absolut nimic cu privire la problemele mele. Au observat că nu mănânc nimic din ceea ce se serveşte la cantină, dar nu şi-au făcut, deocamdată, probleme deosebite din lucrul acesta. Nu avem decât câteva zile de când suntem aici ; mai avem provizii aduse de acasă şi, pe deasupra, aşa cum am mai discutat înainte, mâncarea este destul de

proastă. Nici ei nu prea mănâncă... Desigur, până într-o zi când... geamantanele se vor coli şi vor observa că eu nici atunci nu voi mânca la cantină. Voi vedea ce ţe voi răspunde atunci.... Şi, pentru că e greu să treci neobservat, pentru că e greii să nu răspunzi întrebărilor care ţi se pun, pentru că e greu *%S* nu vesteşti adevărul, mai ales când alţii îţi cer, am adăugat ;

— Sunt doi colegi de armată care ştiu ceva despre mine. Cu unul am fost coleg de serviciu acum vreo şase-şapte ani, <^{v}u celălalt sunt coleg acum. Ei ştiu câte ceva despre mine. Încă nu m-au întrebat nimic, dar am citit pe faţa lor că sunt curioşi să vadă ce are să se întâmple cu mine.

— Vedeţi ce faceţi să nu afle nimic. Să nu le spuneţi nimic. Ştiu că sunteţi aici ?

— Ei nu ştiu unde sunt eu acum. Nici eu nu ştiu unde voi fi dus. Eram însă cu toţii, împreună la program când am fost chemat. Dacă vor afla sau nu, mai devreme sau mai târziu, acest lucru depinde de dumneavoastră.

— Vorbiţi serios ? Cum adică ? Dumneata nu participi la program Sâmbăta, colegii observă acest lucru şi totuşi depinde de mine — spuse colonelul Constantin — dacă vor afla sau nu ! Cum vine asta ?

— Da ! Depinde numai de dumneavoastră ! Ei, colegii, pot afla de la dumneavoastră, nu de la mine, că, în timp ce ei se află la programul obişnuit de învăţământ politic în sala de... specialitate, eu sunt în altă parte, unde execut o misiune deosebită, specială. Iar mie să-mi ordonaţi să Je răspund, dacă mă întreabă — şi fiţi

sigur că o vor face — _că nu am voie să. vorbesc despre această problemă, că nu am voie să dau absolut nici un fel de relaţii...
— Şi unde o să stai dumneata ?
— Dumneavoastră stabiliţi locul. Nu am nici o preferinţă... Pot sta într-o încăpere, pot sta afară, chiar dacă este frig, dacă ninge sau plouă, pot sta în dormitor sau la poligonul de exerciţii... Dumneavoastră puteţi şti mai bine decât mine unde este locul cel mai potrivit.

— Şi ce o să faci acolo ?
— Evident, nimic ! Căci despre acest lucru discutăm de atâta timp...
— Nu mi~ar fi trecut aşa ceva prin cap ! Auzi — ■ spuse colonelul Constantin, ridicându-se în picioare şi îndreptându-so spre ceilalţi ofiţeri —- şă-1 punem într-o cameră goală, singur, unde să nu facă nimic, şi apoi tot noi să explicăm colegilor lui, pentru că dânsul nu poate, că execută o misiune specială...
Apoi, întorcându-se spre mine, zice ironic :
— Nu vrei şi un ofţer de planton la uşă, să te păzească?
— Dumneavoastră hotărâţi aceasta ! Dumneavoastră ştiţi cât de importantă este misiunea specială, dacă este nevoie sau nu de un planton, nu eu. Din partea mea pot să stau şi nepăzit.
Se produsese rumoare, râsete, bună dispoziţie, comentarii, etc...
— Dar nici în gardă, în post fix, nu puteţi sta ?
— înarmat sau nu ? —' Fireşte, înarmat !

— Şi ce trebuie să fac ?
— Nimic!
— Cum nimic ?!
— Nimic ! Eventual vă luaţi un scaun şi staţi pe scaun. (Evident era un joc în care voia să mă atragă şi să mă încurce, căci toate posturile de gardă sunt în picioare).
— Dacă nu trebuie să fac nimic, dacă nu este de făcut nimic, de ce mai ţineţi postul ? Consider că ar putea fi desfiinţat... (l-am atras ea în alt joc...).
— Nu ! Nu ! Nu se poate ! Dacă vine cineva ?
— Vedeţi, tot este ceva de făcut ! Postul trebuie păzit şi la nevoie apărat. Dar să vă spun un lucru. Şi aş vrea să fiu bine înţeles! De aceea vă rog să mă ascultaţi ! într-un asemenea post nu pot fi pus ! Nu numai Sâmbăta, ci şi în oricare din zile... Pentru că eu, în nici un caz, oricare ar fi el, oricât m-ar costa aceasta, nu pot face uz de armă ! Nu pot să trag ! Nu pot să ucid ! în acest moment, toţi ofiţerii deveniseră foarte atenţi. Uitaseră de Sâmbătă... Auziră un lucru nou, absolut nou pentru ei şi, brusc, discuţia se dezlănţui în altă direcţie, proci -pitându-se...
Şi în timp ce vorbeau toţi odată, că nu aveam cum sfl i ascult, am dominat încăperea cu glas puternic, pentru a fi auzit de toţi :
— Cer statut de NECOMBATANT !
•» *
I /
■—■ Dar ce suferinţă aveţi ? întrebă colonelul Constantin. Vă văd întreg... Sunteţi bolnav ?
— Nu ! Nu sunt bolnav... Prin statut de necombatant, înţeleg ceea ce, de fapt, este

arătat în dicţionarul enciclopedici şi anume, statutul unei persoane care nu poartă armă. Motivele pot fi mai multe — sănătate, etc. în cazul meu, motiv de conştiinţă. Nu pot să ucid. Nu sunt capabil moral. Luaţi-o aşa! Sunt incapabil, Şi nimeni nu poate fi acuzat şi judecat pentru lipsă de capacitate. Dacă mi-aţi cere, de exemplu, să urc Ia bordul unui avion modern, echipat cu tot armamentul, clasic sau nuclear — n-are importanţă — dacă mi-aţi cere să-1 pornesc şi să-1 conduc în zbor, pentru a efectua o misiune, nu voi face acest lucru ! Ar fi o nebunie ! N-aş putea îndeplini misiunea, eu, care niciodată până acum nu am intrat într-o cabină de avion. Viaţa întregului echipaj ar fi în pericol, întregul echipament distrus. Voi refuza categoric să execut lin astfel de ordin, pentru motiv de incapacitate !
Dacă nu aş avea cele două degete de la mâna dreaptă — arătătorul şi cel de lângă el — nu mi-aţi da o armă în mâini şi nu mi-aţi ordona să trag. Ei bine, degetele mele lipsă sunt aici ! (rosteam în timp ce arătam cu degetul arătător spre frunte). Conştiinţa mea, raţiunea mea nu poate, oricare ar fi situaţia, să ordone degetului meu să tragă !...
~ In orice situaţie ?
— Da! în orice situaţie ! •
•
• .— Dar dacă ai fi în prima linie şi din voi doi, dumneata şi cel de dincolo, ar rămâne în viaţă cel mai dibaci, cel mai iute de mână, cel mai bun ochitor, cel care apasă primul ?',

— Nu pot să apăs !

i -— Trădare ! El, cel de dincolo, nu este doar duşmanul dumitale! Mori dumneata, rămân cu unul mai puţin! El este duşmanul ţării, el este duşmanul poporului ! Nu ai dreptul să-1 laşi să calce brazda ţării. Nu ai dreptul să-i predai lui o-biectivul militar ! Nu ai dreptul să-ţi baţi joc de viaţa camarazilor dumitale ! Pe dumneata te omoară sau te ia prizonier, dar alţi două sute pot să moară din cauza dumitale ! Pentru că nu ai omorât un om, ai omorât, desigur, indirect, prin mâna vrăjmaşului, două sute din cei pe care trebuia să-i aperi! Cum vine asta ? Căci eu nu mai înţeleg nimic... îţi dă_ voie Biblia dumitale să omori cu mâna altuia ? îţi dă voie să trădezi ? spuse apăsat, patetic, colonelul...

— Aici am. vrut să ajung, şi dumneavoastră aţi anticipat. Vă rog daţi-mi voie şi timp şi lăsaţi-mă să vă explic, deoarece,

pentru mine, este o problemă de viaţă şi de moarte ! () problemă capitală...

Sunt două categorii de vrăjmaşi — cel de care aţi amintit, din, tranşeul de cealaltă parte a liniei frontului, agricultorul, muncitorul sau poate inginerul de dincolo, care vorbeşte altă._limbâ, care are şi el o familie şi copii — ca şi mine ; cel de dincolo nu este vinovat de acest război în care ne-am întâlnit. Nici eu nu sunt vinovat. El nu este vrăjmaşul meu, eu nu sunt vrăjmaşul lui ! Şi totuşi, iată-1 acolo, cu arma îndreptată spre mine.' Nu ne cunoaştem, nu ştim cum ne cheamă, nu ne-am întâlnit niciodată până acum,

nu ne-am făcut vreun rău unul altuia!.. Şi totuşi, iată-ne stând împotrivă. De ce ? Ce caută acolo..: E război... A primit ordin ! Şi din aceleaşi motive ca şi ale inele, iată-1 acolo! Care sunt motivele lui ? Care sunt motivele mele? Frica, slăbiciunea... Dacă nu mă supun — doar suntem în război —- nu mai stă nimeni să judece motivele mele, nu mai este timp de aşa ceva... Sunt judecat de urgenţă. Motivul? — trădare... Pedeapsa capitală — moartea ! Nu mai scap... Dacă mă duc la război, mai am o şansă, ce-i: drept, care atârnă de un fir de păr... Dar este singura şi ţin la ea ! Poate mă mal întorc!;.. Şi iată-1 acolo, ca şi niineş din acelaşi motiv — slă-biciunea — faţă în faţă, cu armele îndreptate împotrivă, „carne de ţun", vrăjmaşi, dar numai aparenţi. Vrăjmaşii reali — cazul lui Hitler şi Stalin, de exemplu — stau în cazemate puternic apărate. Dar nici pe aceştia nu pot să-i omor. Doar să-i.„prind de vii ! Alţii îi judecă, iar călăul îi execută... Nu pot fi eu, călăul ! Sunt incapabil ! Luaţi-o aşa ! Aceasta pentru faptul că, fiind creştin adventist de ziua a şaptea, ştiu un lucru, şi anume că, de fapt, vrăjmaşul real, singurul vrăjmaş al omului, al oricărui om, este Satana, Diavolul !... Şi împotriva lui nu luptăm cu arme... Chiar şi bomba cu neutroni, pentru el este inofensivă. împotriva lui luptăm cu Adevărul !

— Să revenim la problemă. Voi doi sunteţi faţă în faţă, vrăjmaşi reali sau aparenţi, nu are importanţă. Sunteţi acolo! Cine apasă întâi, scapă ! Ce faci ?

~ Dumneavoastră ce aţi face ?

— Auzi ce spune ! Auzi ce întrebare! Cum, ce as face ? Cine ar face altfel ? Aş trage !
tai De ce ? Pentru ce ?
— Ca să trăiesc !
'-—Deci din motive egoiste ! Să trăiesc eu şi nu celălalt! De ce să nu trăim amândoi ! Şi, dacă totuşi unul trebui,■ -.., moară, de ce să fie celălalt acela? Şi încă omorât de mâna mi u?
Vi
Poate că celălalt este un savant şi nu a avut atâta timp ca mine să se perfecţioneze în mânuirea armelor... Poate că este un om superior, mai valoros pentru umanitate decât mine. Şi totuşi, pentru că eu, pungaşul, cunosc arma mai bine, m-am „jucat" mai mult timp cu ea, apăs întâi şi astfel frustrez omenirea de un om valoros, pentru ca să trăiesc eu, omul de nimic. Şi aceasta din motive egoiste... Nu-i drept aşa ! Nu pot apăsa ! Nu pot să trag !
Ofiţerii se lăsară prinşi în joc. Erau noutăţi pentru ei. Erau oarecum luaţi pe nepregătite şi cred că le făcea şi plăcere să discute şi să asculte. Şi aceasta, pentru că colonelul Constantin continuă :
— Dar, dacă este mai rău ?   Dacă este el pungaşul ?
— Fiind creştin adventist de ziua a şaptea, ştiu un lucru, şi anume că nu am dreptul să iau viaţa cuiva. Doar Dumnezeu are acest drept. Chiar şi cel care-mi strigă : ,,MÂINILE SUS", nu are putere şi drept asupra mea. Şi el depinde tot de Dumnezeu. Şi, dacă eu nu mi-am terminat lucrul meu pe care-1 aveam de făcut pe acest pământ şi

Dumnezeu vrea să-1 termin, îl voi termina !
Inima lui se poate opri în momentul apăsării pe trăgaci sau, poate, voi fi salvat în alt feL..
Mai ştiu un lucra, şi anume că toţi oamenii care sunt încă vii mai au ceva de făcut pentru viaţa lor. Chiar şi criminalii —■ ajunşi până aici din diferite motive, inclusiv influenţa mediului în care au trăit — mai pot fi câştigaţi pentru societate, mai pot fi recuperaţi. Cunosc cazuri reale, întâmplate, când astfel de oameni, cunoscând Adevărul, cunoscându-L pe Hristos, s-au lăsat influenţaţi de El, şi-au schimbat viaţa şi au devenit oameni valoroşi, ca cetăţeni şi creştini.
Nu am dreptul să-i iau ultima şansă de a deveni creştin. Şi, ca să vă dau răspunsul la o întrebare anterioară, nu vreau să trădez ţara, nu vreau să particip la uciderea camarazilor mei ! Nu am acest drept î Nici Biblia nu mi-1 dă! Dimpotrivă, ne somează să ne rugăm şi să lucrăm pentru bunăstarea ţării în care locuim, pentru că fericirea noastră depinde de fericirea ei... V-arh spus aceste lucruri ca să ştiţi, ca să-mi cunoaşteţi limitele şi să nu mă trimiteţi în prima linie, .combatant, cu arma în mână !
Şi pentru că atunci... în timpul unui eventual conflict militar nu mai este timp de vorbă, este bine să se ştie de pe acum, să fie scris în fişa mea personală... Tar dacă atunci... nu

pot folosi arma, de ce să cheltuiţi acum bani, timp si mijloace pentru a mă instrui în mânuirea ei ?

Mai sunt două aspecte pe care le consider majore şi care merită puţină atenţie. Mulţi adventişti spun astfel : „Eu sunt stăpân pe arma mea. Trag în pământ sau trag în aer. Când sunt în tranşeu, cine ştie în afară de mine şi de Dumnezeu că eu nu trag în „carne vie". Nu este corectă această atitudine ! Nici ca creştin, nici ca cetăţean. De ce? Purtând arma, dar nefolosind-o — desigur —■ nu mă refer la un caz de forţă majoră reală — eu nu aş face altceva decât, pe lângă faptul că aş depune mărturie mincinoasă faţă de oameni şi faţă de Dumnezeu, aş demoraliza pe camarazii mei, care nu se pot baza pe mine, şi acest lucru — cred că-1 ştiţi şi dumneavoastră foarte bine — este cel mai rău într-o armată, aflată în desfăşurare....
In al doilea rând, aş fi pasibil de pedeapsa cu moartea, ca fiind vinovat de trădare... Fără să fie de fapt trădare, ci o folosire a mea într-una din incapacităţi. Nu pot şi nici nu vreau să trădez ! Participarea la luptă este directă—apropiată, cu arma în mână — dar şi indirectă—-apropiată, de exemplu la o fabrica de armament —■ şi indirectă—depărtată, legată de culegerea răniţilor din prima linie, de pregătitul şi transportul hranei şi al medicamentelor, de detectarea şi apărarea contra armei chimice, a radiaţiilor, etc... Pot să particip indirect la una din aceste activităţi laterale, defensive. Pot să salvez ! Sunt obligat de Biblie să salvez ! Dar nu am voie să distrug vieţi.!...
Instruiţi-mă într-una din acestea şi-mi voi depune toate -capacităţile mele fizice, intelectuale,

psihice pentru a-mi putea aduce aportul meu întreg când va fi nevoie.

— Dar dacă este în joc viaţa prietenului dumitale ? Viaţa copiilor dumitale ?... Nici atunci nu tragi ?

— Fac tot ce pot, dar în nici un caz nu voi repeta gre şeala celui ce atentează. Voi încerca să-1 anihilez, să-1 opresc, să-i imobilizez, să-1 dezarmez, dar nu să-1 ucid ! Nu am dropii ii să ucid nici chiar în cazul limită, de legitimă apărare, sau m cazul apărării aproapelui — prieten, copil, etc... Domnul Hrla ton, care ne este Model şi Exemplu, a oprit folosirea armelor şi in. aceste cazuri. Amintesc doar întâmplarea când Petru unul dintre cei mai apropiaţi ucenici de-ai Lui -- a scos *ui\h* i

c. 6 —- 1

Ml

pentru a-L salva pe HrLstos, aflat în dificultate, în primejdie. Imediat a venit şi mustrarea, rămasă celebră : „Bagă sabia în teacă ; căci cine scoate sabia, de sabie va muri !,"

~< Dar Biblia este plină de războaie ! Evreii, căci de >a ei o aveţi, nu au luptat ? Nu au ucis ? întrebă inginerul.

— Poate fi poporul evreu din timpurile biblice (antice) o pildă ? Atunci negăm civilizaţia ! Adoptăm mentalităţi istorice ale orânduirilor trecute. Ori noi avem alte pretenţii... Trăim la sfârşitul mileniului doi. Totuşi, judecând cazul în sine, sco-ţându-1 din cadrul istoric, un cm sau un popor săvârşeşte un act de reprimare ia o poruncă mai mult sau mai puţin expresă a lui

Dumnezeu. Poate fi o dezlegare pentru mine ? Ar putea fi numai în cazul în care există o identitate în mai multe privinţe, şi anume :

1. Identitatea motivaţiei;

n...

2. Identitatea în ordonare,-
3. Identitatea poziţiei faţă de Dumnezeu şi faţă de om ; Să le luăm pe rând :

K Motivele poporului evreu erau, în esenţă, de ordin religios,
vizând onoarea lui Dumnezeu. Motivele noastre sunt politice, economice, teritoriale, dar, niciodată religioase. i

Ordonarea, trimiterea specială — anularea unui ordin anterior -— poate fi săvârşită numai de aceeaşi autoritate şi acest lucru, numai din motive superioare. De exemplu, minunile lui Hristos, chiar învieri din morţi, au fost săvârşite prin anularea unor legi fizice. Totuşi, El era Aceeaşi Autoritate care a făcut Legile.

, s ;

Porunca — poporul evreu era executorul voinţei lui Dumnezeu. Ca armată, ar trebui ca toţi adventiştii din lume să fie adunaţi într-un singur loc şi sa se ai'le în luptă cu neadven-tiştii. Acest lucru nu este posibil. Astăzi, în anul 198,0,. noi avem biserică organizată în peste 190 de ţâri. Omul nu are dreptul să ucidă şi nici să ordone uciderea. Ştiţi si dumneavoastră foarte bine că, la procesul criminalilor de război de la Nurenberg, nu li s-a socotit drept scuză faptul că au executat un ordin al superiorilor lor. „Voi nu aţi' avut conştiinţă ? Nu puteţi judeca singuri

dacă este bine sau nu să executaţi ordinul?" Conştiinţa lor era datoare să primească sau să refuze ordinul superiorilor lor, chiar şi în timp de război. Şi aceasta chiar cu preţul suprem —i viaţa. Altfel, ce-au făcut ? Au îndeplinit un ordin şi au masacrat sute de mii de vieţi.

Ca cetăţean român liber, înţeleg să mă supun necondi ţionat oricărui ordin care nu atacă vreunul din punctele de le, ale statului nostru. Dar socotesc ordin al superiorului meu numai ceea ce pe drept este al lui. Superiorul militar trebuie să-şi exercite superioritatea de a ordona numai în sfera de activităţi militare. Orice intervenţie a lui în afara sferei lui de activitate şi influenţă, de exemplu în sfera familiei. în sfera profesională sau în sfera conştiinţei nu îi este permisă. Iar dacă totuşi o face, aceasta este o ilegalitate şi, ca atare, nu sunt obligat să mă supun. Conştiinţa mea mă obligă să discern dacă ordinul pe care-1 primesc este cu adevărat un ordin sau un abuz şi să acţionez în consecinţă... Şi, ca să închei răspunsul la o întrebare anterioară, din motivele arătate mai sus, nu numai Sâmbăta nu pot sta înarmat, de gardă într-un post, care trebuie păzit şi la nevoie apărat, ci şi în oricare zi. V-am spus toate acestea mai dinainte ca să ştiţi ce aveţi de făcut.

CAPITOLUL 14

JURĂMÂNTUL MILITAR — DOAR O FORMALITATE?

Şi de data aceasta ' colonelul Constantin

rămăsese- pe gânduri. Ce să facă ? Erau lucruri noi pentru el (ca de altfel şi pentru mine) şi, după câte mi-am dat seama, voia să mă păstreze în unitatea lui, să mai discutăm diferite probleme, dar în acelaşi timp se gândea şi la scaunul pe care stătea şi pe care era posibil să-1 piardă din cauza mea. Cum să procedeze?
încă nu ştia exact. Şi, pentru a nu fi silit să-mi dea un răspuns pripit, insuficient gândit, se pregătea să încheie convorbirea, prima convorbire pe care am avut-o cu el, şi care a durat mai mult de două ceasuri :
— Bine, mai discutăm noi altădată... spuse el evaziv.
Dar eu nu ştiam ce înseamnă „altădată". Oare, căutând să acopere totul, să muşamalizeze lucrurile, gândindu-se că mă ajută în acest fel, apărându-şi şi poziţia sa totodată, mai venea acel... „altădată" ?
Şi m-am gândit atunci la filozofii stoici şi epieurieni din Atena, care, vrând să scape de Pavel, i-au spus: „Asupra acestor lucruri, te vom asculta altădată". Şi nu i-au moi *dai* ocazie să-1 mai asculte vreodată... Dacă se va întâmpla si .num la fel? Ce voi face în ziua depunerii jurământului milit

Căci, oricum s-ar fi făcut mare vâlvă şi, în cele din urmă, ei dând vina unui pe altul, de sus in jos, eu aş fi rămas ultimul, fără nici o apărare... Cel care i-aş fi „trişat" atâta timp (nouă săptămâni)... De aceea am anticipat :
> — Am aflat că jurământul militar este

planificat, pentru a fi depus în ziua de Sâmbătă, 26 aprilie 1980...
— Da, sigur ! Numai Sâmbăta se depune jurământul î O zi specială, fixată pentru toate unităţile militare din ţară de Ministerul Apărării Naţionale din Bucureşti.
— Dar am avut colegi care au făcut armata în alte oraşe din ţară şi ziua planificată era diferită.: joia, miercurea, sâmbăta...
— Se poate, dar la noi, cel puţin de când sunt eu aici — spuse colonelul — numai sâmbăta se depune jurământul. în toată această parte a ţării pe care o conduc.eu...
— Nu pot participa.
—■ Ce spui ? sări colonelul Constantin ca ars. Ce spui ? Nu poţi participa ? Apoi spre ceilalţi ofiţeri:
— A întrecut orice măsură. Nu mai avem ce discuta cu el ! Gata ! .Ajunge ! Şi-aşa ne-am pierdut prea mult timp. Apoi, în timp ce se întorcea spre mine continuă :
— E chestiune de procuratură ! Tribunalul Militar te aşteaptă, tinere, încărunţit înainte de vreme...
Se îndreptă spre telefon, formă un număr, apoi câteva secunde, nervos, trânti receptorul în furcă...
— E ocupat, îl ştiţi pe procuror, zise adresându-se ofiţerilor, e un om dintr-o bucată ! Să vezi ce ne face că am pierdut atâta timp, târguindu-ne... Formă iar numărul.. Din nou ocupat.
— Mă duc eu până la el... Apoi, spre mine,, rugător: Gândeşte-te, la vârsta dumitale... Eşti

tânăr. Gândeşte-te la soţia dumitale, la copii. Copiii au nevoie de dumneata, acasă ! Vrei să faci puşcărie ? Ascultă la mine : PUŞ-CA-RI-E ! Pentru ce ? Doar cinci minute durează ! Atât ! Cinci minute ! Şi la urma urmei, jurământul militar este doar o formalitate !

— Jurământul militar, o formalitate.? Doar o formalitate ? Daţi-mi voie să nu fiu de acord ! Jurământul militar, pentru mine, ca cetăţean, dar şi ca adventist de ziua a şaptea, reprezintă cea mai importantă lucrare din tot ce voi face eu în acest stagiu militar. Ce-i drept, încă nu cunosc tot programul, încă nu ştiu ce voi face, nu ştiu ce voi avea de învăţat şi de făcut aici, dar eu aşa îl consider. Căci, dacă nu voi

reuşi să fiu cei mai bun ochitor, pentru că nu mă ajută ochirii sau conştiinţa, în schimb voi putea construi cazemate de apărare. Sau, dacă nici acolo nu sunt cel mai bun, voi reuşi să scot şi să salvez răniţii chiar şi din prima linie ! Voi merge până în bătaia puştii adverse... Dar să ştiţi un lucru ! Dacă atunci când va fi nevoie, îmi voi depune toate capacităţile mele intelectuale, fizice, morale, psihice pentru a face tot ce-mi stă în putinţă sau poate chiar peste puteri — în istorie sunt cunoscute astfel de eazuri-limită — repet, dacă atunci voi fi erou, lucrul acesta se hotărăşte în ziua depunerii jurământului ! Dacă va fi o formalitate, atunci când ţara va avea nevoie de mine, voi căuta primul prilej pentru a trece „dincolo" sau voi fugi şi mă voi ascunde în spate"... Nu-1 pot privi doar ca pe o formalitate !

îi consider cea mai importantă lucrare pe care o am de făcut aici. Şi este o lucrare complexă. Cere, solicită întreaga participare a fiinţei umane : mai întâi creierul, raţiunea — şi nu numai pentru a învăţa şi recita un text — este cel mai minor aspect, apoi cunoştinţa, voinţa, afecţiunea, psihicul, precum şi trupul — prezenţa fizică. într-un cuvânt, jurământul militar — eveniment unic în viaţă — solicită o participare deplină ! Aşa îl consider eu...

— Bineînţeles, aşa este cum aţi spus ! Dar... eu am vrut să spun că nu este o lucrare în sensul propriu al cuvântului... Ştiu eu, lucrare este să sapi o groapă, să construieşti un zid, să cari ceva...

■— Dumneavoastră, domnule colonel, nu aveţi nici o lucrare de făcut în armată ? Primiţi; salariul pe degeaba ? Căci dumneavoastră nu săpaţi gropi, nu construiţi ziduri şi nici nu cred că aveţi ceva ele cărat în spate... Şi totuşi, consider că lucrarea dumneavoastră este de zeci de ori mai importantă decât lucrările amintite. Staţi aici, în birou, cu hărţile tactice pe masă, faceţi planuri şi daţi ordine... Aceasta este lucrare; pe care o aveţi de făcut. Suntem intelectuali şi munca iioasti cea de toate zilele este cea pe care o efectuăm cu"mintea. Dacă mai avem şi vreo lucrare fizică de făcut, dăm ordine (sau dispoziţie) şi se face... Dacă mai punem şi noi mâna, ei pentru divertisment ; nimeni nu ne-o cere...

întotdeauna, marile bătălii au fost pierdute sau câşti| în spatele frontului, în biroul Statului

Major.
— Dar este o zi stabilită de Ministru. Se dă ordin de pe unitate. Are loc într-un cadru festiv! Vin şoimii i tril pionierii şi U.T.C.-iştii. Vin veteranii de război, părinţi de
militarilor, soţii, copii... Nu vrei să-ţi inviţi soţia şi copiii ? Nu vrei şi dumneata, cum vor toţi ceilalţi, să fii Sâmbătă la ora 11 liber, căci nu durează mult festivitatea, să urci în tren şi după-amiază să fii acasă în Bucureşti, cu soţia şi cu copiii, să-ţi faci acasă cultul dumitale ? Hai spune ? Nu vrei ? îţi dau o săptămână permisie după aceea. Ce, mai mult, cu întâi şi doi mai şi cu încă o Sâmbătă, fac opt, nouă zile libere, să faci ce vrei ! Hai spune, ce mai vrei ?
— Nu pot participa Sâmbătă la jurământ. De fapt, chiar în regulamentele dumneavoastră militare am găsit rezolvarea. După ce se spune ce înseamnă jurământul, după ce se spune ce înseamnă pentru o unitate militară drapelul de luptă, cum se organizează festivitatea. în art. 279 din Regulamentul de ordine interioară, ediţia 1973, în vigoare şi azi (anul 1980), se spune : „Militarii care din diferite motive : internaţi în spital, în permisii deosebite, etc... nu pot participa în ziua fixată, vor depune jurământul într-una din zilele următoare, fără nici un fel de festivitate, fără masă festivă, la locul de şedere al drapelului"...
— Uite că ştie şi asta — spuse colonelul Constantin, adresându-se celorlalţi ofiţeri, apoi spre mine : Ai vreo boală ca să ai şansa să fii internat în spital ?

— Nu ! Nu ştiu cum va fi rezolvarea. Dumnezeu poate să-mi trimită o boală şi realmente să fie nevoie de spitalizare. Nici peste o oră nu ştiu ce se poate întâmpla sau dacă inima mea va mai bate. Dar peste două luni ? însă nu luăm în calcul această eventuală posibilitate. Deocamdată sunt sănătos. Nu am nici o boală. în treizeci şi trei de ani nu am fost nici măcar pentru o singură zi în spital.
— Dar ştiţi ce înseamnă permisii deosebite ? Doar în caz de deces în familie. Numai atunci se poate pleca din cazarmă, înainte de depunerea jurământului. Şi atunci se pleacă însoţit. Ai pe cineva pe moarte în familie ?
— Nu ! Bunica mea este în vârstă. Ea îngrijeşte de copii, este la mine acasă de mulţi ani. Este încă în puteri, dar este în vârstă ! Copiii au nevoie de ea. Nu cred că Dumnezeu alege rezolvarea aceasta, după câte cunosc eu despre El până acum !
— Atunci vezi că nu se poate şi trebuie să participi !
— Mai există... „etc."... Problema mea este o problemă deosebită, o problemă de conştiinţă şi se poate încadra la „etc".

- Nu, nu se poate ! Noi ştim dacă se poate sau nu încadra acolo ! Şi-ţi spunem clar : nu se poate ! Problema dumitale este o problemă personală. Pentru noi este o problemă depsebită. îţi las răgaz câteva zile să te gândeşti. Aş vrea să stau de vorbă şi cu soţia dumitale, să te convingă ea. Şi cu preotul dumitale. Aşa gândeşte şi el? El vă

învaţă aşa? Căci am participat şi eu la o şedinţă unde se vorbea despre culte iei religioase şi nu am auzit aşa ceva... Ar fi trebuit să fii mai rezonabil şi să te gândeşti la copiii pe care îi ai ! Te rog etattj Fie-ţi milă de ei!... Atât durează, cinci minute. Fă asta pentru copiii dumitale, pentru soţia dumitale, fă-o pentru mine. Păcatul va fi al meu, îl iau eu asupra mea. îţi dau scris, că te-arn obligat eu, ca să te justifici când te întorci acasă ! Şefii voştri de la biserică nu vă lasă ?
■■-— V-am spus că nu pot! Nu dau socoteală nici unui om. Conducătorii noştri religioşi nu ne cer socoteală de timpul petrecut in armată. Dacă în viaţa civilă nu respectăm principiile de credinţă — ziua de odihnă, ziua a şaptea a săptămânii, Sâmbăta, este unul din ele — ne cheamă, stau ' cte vorbă cu cel în cauză, îi dau timp de îndreptare si apoi, dacă se continuă abaterile, respectivul este exclus din rândurile credincioşilor, într-o adunare administrativă, prin supunere la vot. Nu acelaşi lucru se întâmplă la întoarcerea din armată. „Şefii noştri religioşi", cum le-aţi zis dumneavoastră, nu ne cer socoteală de timpul petrecut în armată şi, în funcţie de poziţia noastră, nu ne aplică o hotărâre sau alta. Probabil că nu au voie să ne ceară. Dar fiecare individ dă socoteală de tot ce face direct lui Dumnezeu, fără intermedieri, de tot ce face, oriunde s-ar afla el.
— Păcatul este al meu ! îţi dau eu scris că te-am obligat, că te-am forţat şi Dumnezeu te iartă. Şi mă trage pe mine la răspundere ! Vrei ?

— Nu pot ! Şi nici dumneavoastră nu puteţi purta păcatul meu. Ajunge fiecărui om ce este al lui...

— Treaba dumitale. Noi am vrut să te ajutăm, dar, dacă dumneata te încăpăţânezi, nu mai avem ce discuta. Şi aşa ne-am târguit prea mult şi am tot lăsat de la noi. Dacă acesta este ultimul cuvânt, nu mai am ce face. Mă duc să-1 informez pe procuror. Vei fi în Tribunalul Militar, căci cu procurorul nu se poate discuta. Este un om rău, afurisit şi nu viea să ştie. de nimic ! Este prieten cu ministrul adjunct al Apărării, generalul G., un om rău, cu suflet de câine... Peste două zile,

merge la el la Bucureşti cu câteva probleme grele. Şi, când î-o va spune şi pe aceasta, să vezi atunci — întorcându-se spre ceilalţi ofiţeri — să vezi cum dă cu noi de-a azvârlitea după el... Să vezi atunci cum ne ia stelele astea mari de pe umerii noştri şi le-aruncă după el... Va fi vai de fundul nostru şi de zilele noastre... Tinere, pregăteşte-te bine! N-o să-ţi fie uşor !

Cât despre noi, ce-o să ne facă ? O să ne muştruluiască bine. Gradele nu ni le poate lua, căci nu e' vina noastră: Noi aşa l-am primit. Vina noastră este aceea că nu l-am putut face să renunţe. Noi am încercat totul... O să ne scuture bine ! Dacă ne ia funcţiile pe care le avem, o să ne dea altele ! Dar cu dumneata, tinere, nu ne vom mai întâlni vreodată...

Se ridicase în picioare. M-am ridicat şi eu. A venit lângă mine, m-a luat de braţ şi m-a condus spre uşă. Am coborât scările tăcuţi. Am ieşit

afară. Ne-am oprit pe aleea principală din faţa comandamentului general al Diviziei.
— Mă aşteaptă procurorul cu răspunsul dumitale. Ce sâ-i spun ?
— N-am nimic de adăugat...
— ...Probabil îţi va mai lăsa un timp, până Sâmbătă, să te mai gândeşti. Iţi spun un. lucru — nu fi prost! Nu da cu piciorul la ocazia pe care o ai. Nu-ţi bate joc de tinereţea dumitale, căci nu vei mai scăpa niciodată. De aici vei merge la închisoare, după închisoare te vei întoarce în armată să-ţi faci stagiul militar şi după aceea iarăşi în închisoare. Şi tot aşa până la 45 ele ani. Spune şi dumneata, nu-i păcat ? Cine ar fi avut răbdare în locul meu, să-şi piardă atâta timp cu dumneata ? Hai, du-te la program ! Contez pe înţelepciunea dumitale, căci văd că nu eşti îngust la minte, aşa cum am crezut înainte de a sta de vorbă, când mi se raportase de existenţa şi problemele dumitale aici, în unitatea noastră. Ai două zile ! Timp destul, să stai şi să te gândeşti ! La revedere !
— Vă saiut !

CAPITOLUL 15

INTERMEZZO...

SAU LINIŞTEA DINAINTEA FURTUNII Ne-am despărţit. Colonelul intrase într-o clădire deosebit de îngrijită faţă de celelalte,, cu porţi mari şi ferestre fere-

cate, cu soldaţii de gardă la intrare. Era comandamentul Diviziei. Generalul Dumitru, comandamentul Diviziei şi întreg statui său

major îşi aveau birourile şi centrele lor de comandă aici. Tot aici se afla şi drapelul unităţii, păzit zi şi noapte cu cea mai mare străşnicie. Nu aveam voie să ne apropiem de această clădire. Nici pe aleile din jurul ei. nu aveam voie noi, soldaţii, să circulăm.
Eu m-am întors în dormitor, căci acolo se ţinea în ziua aceea ora teoretică. Am amintit acest lucru la timpul cuvenit... Când am intrat, lecţia s-a întrerupt. Colegii, toţi, aproape în cor, au scos un ţipăt de bucurie că mă văd, dar şi de mirare în acelaşi timp, pentru felul în care arătam. Eu m-am oprit la uşă, puţin năucit, neştiind ce să fac. Locotenentul Marin a vrut să zică ceva la adresa lor, sâ-i potolească şi să-şi continue lecţia, dar când s-a întors spre uşă şi m-a văzut, n-a zis nimic. S-a uitat lung la mine, m-a măsurat din cap pânâ-n picioare. într-un târziu, zâmbindu-mi, rn-a întrebat :
— Cum a fost ?
— Bine...
— Vă văd încins...
— A fost cald... în birou...
— Luaţi loc ! Apoi spre ceilalţi : să continuăm !
M-am dus la locul meu, sub privirile atente ale tuturor. M-am aşezat, mi-am luat caietul şi, obosit ■— simţeam acum oboseala — mi-am sprijinit capul pe mâna stângă. Abia atunci am descoperit picături mari de sudoare pe frunte. Tot părul mi-era ud. Şi cămaşa m-i-era udă toată... Şi nu fusese decât prima convorbire, prima interogare. O aşteptam pe cea din prima Sâmbătă.

In pauză, colegii m-au înconjurat, îngrijoraţi...
— Unde ai fost ? Unde te-a dus căpitanul ?
— Nu vă pot spune ! Nu am voie !... Voi nu m-aţi crezut când v-Jîm spus ieri că locotenentul Marin nu poate să-mi rezolve problemele mele... Ştiţi că am stat mai mult timp decât voi înăuntru, la discuţia personală pe care am avut-o cu el...
— „Hoţule i« ,— îmi spusese cu o zi în urmă Greieraşul, cu vorba lui domoalâ de ardelean de prin Ţara Făgăraşului... îl poreclisem aşa, pentru că tot timpul cânta ca să mai treacă timpul".
"Vrei să te faci şef peste noi ? Las-că ştiu eu !... Toată săptămâna ai citit -regulamente, acum ai stat să pui ţara la cale"...

De data aceasta, după ce colegii s-au împrăştiat, a venit la mine plin de compasiune şi, cu glas aproape cântat, doinit, puţin îndurerat, m-a întrebat :
— Unde ai fost ? La căpitan în birou ?
— Nu, el doar m~a dus...
•' :
— Dar unde te-a dus ? La colonel ?
— Da ! Dar te rog un lucru. Nu mai ' spune nimănui. Deocamdată... Nu am voie să vorbesc despre asta. Mi-au interzis. Şi nu vreau să îmi complic situaţia ! ••■•
— Fii liniştit, căci n-am să spun nimănui. Şi ce-a zis colonelul? Ţi-a rezolvat problemele? Ai1 terminat■? La el ai stat până acum ?
■ ! ■'
— La el. Nu le rezolvă...
▰▰

— Cum ? Nici el nu !e rezolvă ? Şi ce faci ?
— Cred că voi pleca de aici...
'
— Să pleci de aici ? Unde ? De ce ? Vrei tu ?
Am oftat adânc... Nu voiam eu. Unde ?'Nici eu ştiam încotro aveam să plec peste două zile... Şi, pe deasupra, nu aveam voie să spun nimic. Dar dacă nu voi mai sta mult timp aici ? Eu plec — doar Dumnezeu ştie încotro — iar colegii nici nu au aflat că a fost un adventist cu ei... în cele clin urmă, vor afla de la ofiţeri. Cu siguranţă, ceva adevăr şi multă minciună, şi îşi vor face păreri proaste despre noi. Aşa i-au făcut unui prieten, medic. Şi nu era drept! Cei puţin unul din ei trebuia să afle adevărul despre mine, despre noi ! Să fie unul care să le spună apoi şi celorlalţi...
— Nu, nu eu vreau să plec. Ei nu vor să mă ţină aici. îi încurc.
— Cum îi încurci ? Că nu înţeleg. Şi colonelul ce-a zis : Nu îţi poate rezolva problema sau nu vrea ? Ce-ţi face ?
— Nu depinde numai de ei. N-o poate rezolva singur. Mă duce la general...
— La general ! Eşti nebun ? Tu nici nu ştii să saluţi, ca şi noi toţi, de altfel. Ai văzut ce stângaci şi caraghioşi suntem în aceste haine îmbrăcate prea târziu. Avem păr alb, avem copii, greu se prinde „eticheta" militară de noi. Nu ştiu de ce, dar nu pot să le spun slugarnicul „să trăiţi"... tot „bună ziua" le spun.
Se uită lung la mine şi nu zic nimic. Nici nu mă interesează ce-or zice ei în gând. De ce m-au

adus aici aşa de târziu?... Te duce la general ?... Vai de capul tău! Doar o dată i-am văzut vipuşca aia roşie, lată de două degete, > şi,
90
când i-am văzut pe toţi coloneii şi căpitanii înlemniţi în poziţia „DREPŢI", aproape că n-am mai ştiut să merg. Nu ştiam ce trebuie să fac şi m-am oprit şi eu... Tăceam...

— Ai grijă cum saluţi, ce vorbeşti, cum vorbeşti... aici nu poţi vorbi ca oamenii normali. Trebuie să ceri voie să raportezi şi, dacă îţi spune „NU", ţi-a închis gura. Ai grijă să nu-i superi cu ceva, pentru că nu e un altui mai mare care să-ţi rezolve problemele.

' r

Suntem lângă tine ! Toţi ! Ştii ce îngrijoraţi eram când vedeam că trec orele şi tu nu mai veneai? Nici nu s-a mai putut ţine lecţia, căci noi nu mai eram atenţi, iar locotenentul vorbea singur... Noi ne întrebam în şoaptă, ce s-o fi întâmplat cu tine... etc... etc...

L-am lăsat pe el să vorbească. încă" nu-1 cunoşteam prea bine. Era şi membru de partid pe deasupra. Nu voiam să-mi complic situaţia. De aceea nu i-am spus rnai multe atunci...

Ştiam şi eu... Cu GENERALUL nu te poţi purta oricum. Nu-1 văzusem încă niciodată. Dar în fiecare dimineaţă, când intra pe poarta marii unităţi, gorniştii îi dădeau onorul. Şi am văzut, şi nu o dată, cum colonei în toată firea, cu părul alb, se întorceau cu faţa spre poartă şi rămâneau nemişcaţi, în poziţia „drepţi" până când nu se mai auzeau goarnele sunând... Şi aceasta o

făceau toţi ofiţerii, indiferent câte clădiri şi câte alei îi despărţeau de poarta pe unde intra GENERALUL. Faptul acesta repetat în fiecare dimineaţă a marcat, asupra sufletului meu cea mai puternică impresie pe care am păstrat-o şi am luat-o cu mine din armată...
Şi mă gândeam la primirea pe care gorniştii Universului l-au făcut-o împăratului Slavei, când biruitor a ieşit din mormânt, cu moartea şi învierea Sa, pe moarte călcând...
Şi mă gândeam şi la primirea pe care aceştia o vor face „biruitorilor fiarei", care-L vor însoţi pe Isus Hristos după a doua Sa venire pe acest pământ...
Seara, înainte de culcare, Radu — colegul meu care-şi avea patul sub patul meu, coleg şi de serviciu, dar pe care abia în armată l-am cunoscut — văzându-mă îngrijorat, m-a întrebat în şoaptă, ce-i cu mine. , — Doar la copii mă gândesc...
— Dar ce s-a întâmplat ?
Am început să-i povestesc... După plecarea mea, el ar fi putut depune mărturie pentru mine.
91
— Nici nu te gândi la puşcărie ! mă încuraja eî Nu-tî vor face nimic. Ascultă-mă ! simt eu că aşa se va întâmpla'! Doar te-au speriat cu închisoarea. Ai să vezi ! Vom termina amândoi armata în aceeaşi zi şi ne vom întoarce acasă *Ui* la serviciu în acelaşi timp.
Ce mult bine mi-au făcut aceste cuvinte de încurajare Dumnezeu să-i binecuvânteze pe colegii mei care au simtf+" împreună cu mine şi

care, în clipele grele, m-au înconjurat eu afecţiunea lor.

■ • .

Ce mult bine face o vorbă bună spusă la vreme potrivită !

Noaptea am adormit adânc. Aveam nevoie de odihnă pentru a putea duce „lupta"' mai departe... Şi Dumnezeu'dăduse pace sufletului meu aflat in luptă. Şl, dacă El o dădea, cine mi-ar fi putut-o tulbura? Eram sigur că El ştie ce se va întâmpla cu mine. Şi, dacă El ştia, îmi era de ajuns Asteo tam în tăcere rezolvarea de la El. Ştiam, simţeam că are un plan pentru mine şi-L lăsam pe El să lucreze ! Nu voiam să

w ,,n-P i "VK A °^ Z1; Vineri ~ nim* deosebit.

Era ultima zi de februarie. Cu toate acestea, mereu mi-am
adus aminte de ea. Anul 1980 a fost an bisect, luna îebni- rie
avea 29 de zile. Aşadar, stătusem în armată, din acest motiv
cu o zi mai mult... Când eşti în armată, fiecare zi contează si
este numărată.

. Ştie asta orice bărbat care a trecut pe acolo ,si-si aduce aminte cum îşi socotea „A.M.R.-ui" (zilele care' Au Mai Rămas"...) După-amiaza, un locotenent urma să ne dură H un muzeu. Eu nu mă simţeam prea bine. Stomacul alimentat timp de o săptămână numai cu hrană rece încenmf» si3 <L răzvrătească. Eram uşor ameţit. O umbră

de durere îmi în văluia capul. Aveam nevoie de odihnă. Apăsarea *en* înzecită de faptul că m-ar fi prins deschiderea slatîK muzeu la program Cum să scap ? Am strigat către Dumnezeu 5 El mi-a auzit şi de această dată glasul !...
•
— Aş vrea să rămân în dormitor. Nu mă simt rn'iv q.,n t ameţit şi mă doare puţin stomacul ! Cred ca nu voi nute rezista acum într-un muzeu. Am nevoie de aer si am nevnt şi de linişte... Vă rog, lăsaţi-mă să rămân aici.
— Bine, zise el fără a cere alte lămuriri Da-ă vine cineva şi văzându-vă aici singur, va întreabă ce faceţi să i spuneţi că eu şl colegii dumneavoastră suntem la rmfieu iar dumneavoastră sunteţi de planton în dormitor.
" '
— Vă mulţumesc mult.

B.

92

■ Dar mai mult li mulţumeam lui Dumnezeu, care a lucrat la inima lui.

Am avut câteva ore absolut libere. Mi-am aranjat ţinuta, mi-am lustruit bocancii, pentru a nu fi obligat să-i lustruiesc la programul stabilit, când se dădea comanda (după masa de seară, după apusul soarelui). în armată, toate activităţile — de la cititul ziarului şi până la spălatul pe dinţi, se făceau la •comandă. De data aceasta, pentru prima dată de când eram în armată, singur îmi făceam programul. Ce bine este să fii liber ! Ce bine este să te şi simţi liber...

Am citit în voie din Biblie. Aveam un Nou

Testament, format mic, pe măsura buzunarului de la veston. în acelaşi buzunar ţineam şi oglinda, şi pieptănul, obiecte care intrau obligatoriu în echipamentul fiecărui soldat. Aşa că nu mi-a fost găsită cu ocazia unui control făcut în buzunare şi în geamantane.

■ Am deschis în linişte Sabatul — începeam primul Sabat din caza,rmă. Cum îl voi încheia ? Şi unde ? La arest ? Şi câte Sabate voi mai petrece aici ? Şi cum ? Erau întrebări la care nu ştiam răspunsul... Şi pe care, oricât aş fi dorit, nu le puteam alunga clin mintea mea.

li mulţumeam lui Dumnezeu pentru clipele liniştite prezente şi refuzam cu încăpăţânare să fac vreun plan pentru a doua zi.

[1] Priveam pe geam cum se lasă seara. Soarele trecuse de linia orizontului. Una câte una apăreau stelele... Mă gândeam ce trist este să fii într-un pământ străin. Şi mă gândeam la robii evrei, care şedeau jos pe malurile râurilor Babilonuiui. Şedeau şi plângeau... când îşi aduceau aminte de Sion. în sălciile din ţinutul acela îşi atârnaseră harfele... Nu. puteau să cânte. Cum să cânte cântările Sionului pe un pământ străin?

Colegii s-au întors de la muzeu voioşi şi puşi pe chef. Sub pretextul că vor să-şi cumpere ţgări, au cerut voie locotenentului care-i însoţea să intre la bodega din colţul străzii. în mare grabă şi pe furiş şi-au umplut buzunarele mari ale mantalelor de iarnă cu sticle cu bere sau cu băuturi tari. A fost prima lor ieşire in oraş şi prima noapte albă petrecută în cazarmă, la lumina unei

lanterne — ca să nu atragă atenţia ofiţerului de serviciu, in faţa sticlelor care se goleau una după alta.
S-au pus pe cântat, desigur pe un ton scăzut, aproape în surdină. Greieraşul îi acompania la chitară. Nu ştiu dacă am dormit trei-patru ore în noaptea aceea…
A doua zi dimineaţa — prima dimineaţă de Sabat din cazarmă — ne-am trezit greu, la cântatul goarnei. Eu eram obosit, colegii mahmuri. Înviorarea — cinei minute de exerciţiu fizic, îmbrăcaţi sumar în papuci, pantaloni şi maiou, afară pe platou, în răcoarea zilei de întâi martie — ne-a tăcut bine tuturor.
După masa de dimineaţă, colegii s-au aliniat în formaţie pentru raport, în locul stabilit, pe platoul din faţa unităţii noastre. Eu m-am dus în dormitor să duc borcanul cu miere şi cel cu unt pe care le avusesem cu mine, la cantină, ţri fie-care dimineaţă procedam aşa, încât colegii mei se obişnuiseră. De data aceasta, n-am mai ieşit. Nu ştiu dacă a fost observată sau nu lipsa mea. Probabil că da. Căpitanul Francisc, comandantul subunităţii noastre, cel care asistase la discuţia de joi, era acolo împreună cu comandantul nostru de pluton, locotenentul Marin. Amândoi cunoşteau problemele mele. Dar riu au făcut nici un fel de comentariu. Probabil că şi ei aşteptau, ca şi mine, să vadă ce are să se îmtâmple mai departe…
Colegilor li se spusese programul — învăţământul poliţie în sala de specialitate… S-au întors în dormitor în.mare grabă, în pas

alergător, să-şi ia caietele. Eu căutam ceva în valiză. Când au ieşit, am ieşit şi eu pentru a scăpa neobservat de ei, am intrat în spălător. De data aceasta, se impunea să rămân neobservat de colegii mei. Pentru că nu cunoşteau situaţia mea, cu siguranţă că ar fi făcut greşeli. In special .vreo doi colegi, unul de prin Arieş, celălalt din Arad, primul inginer, al doilea profesor de liceu. Amândoi erau zeloşi... -Mai zeloşi decât s-ar fi cuvenit, uneori chiar slugarnici, în speranţa obţinerii unor mici avantaje : stele, adică grade (er.arn titraţi şi ni se cuveneau), sau bilete de ieşire în oraş, permisii...
M-am spălat pe mâni, până când, prin uşa lăsată intenţionat puţin deschisă, am observat că toţi colegii au urcat spre sala de specialitate. Am iest şi m-am întors în dormitor. Eram singur şi mă frământam... Cum e mai bine să procedez ? Unde e locul cel mai potrivit să stau ?... Gândeam : în dormitor poate veni careva dintre şefi — cinci cadre militare aveau dulapul-vestiar în dormitorul nostru şi ar putea raporta ■ că rn-au găsit dormind, şi aceasta chiar dacă aş fi stat în picioare. Nu aveam martori şi oricum în armată, în orice situaţie con-flictuală, în orice litigiu, soldatul ajunge pe locul doi. Trecuseră numai şase zile de când eram în cazarmă şi văzusem atât

de multe nedreptăţi —- mai mari sau mai mici -— încât îmi spuneam eu, hotărât lucru, în dormitor nu este bine să stau. Dar unde ? Am ieşit pe hol şi, făcând o paranteză pentru o mai bună

înţelegere a situaţiei, descriu mai jos holul de la intrare : în faţa uşii de la dormitor, era uşa de la intrarea m cazarmă şi care clădea afară pe platoul de adunare. La dreapta
era uşa de la spălător şi din aceasta, mai departe era ....C.-ul.
La stânga urcau scările spre sala de specialitate. Tot sus era şi infirmeria. Lângă scară, tot în stânga era biroul căpitanului Francisc, comandantul unităţii şi cancelaria cadrelor militare. Numai în unitatea noastră erau paisprezece ofiţeri şi subofiţeri... şi nu toţi ştiau de problemele mele. Pe lângă aceştia mai treceau şi aţii spre cancelarie sau spre infirmerie. Dacă vreunul, din ei s-ar fi legat de mine sau dacă mi-ar fi cerut, mai mult sau mai puţin politicos, sa le l'ac vreun serviciu? Hotărât lucru ! In hol nu era bine sa stau ! în dormitor, nu, în hol, nu, atunci unde? Am intrai in spălător şi am început.; să mă spăl pe mâini. Pe [aţă şi pe dinţi, mă spălasem dimineaţa... „la program". Dar cât timp mă puteam spăla pe mâini? în nici un caz, o zi întreagă. Am intrat într-o cabină
........C. Şi dacă vreun ofiţer răuvoitor (erau şi din aceştia), m-ar
fi căutat şi m-ar fi găsit încuiat... Ce ar fi ieşit ? Că mă ascund, că fug... Iar eu, în nici un caz nu voiam să mă ascund ! Doar: teu dezlănţuisem de bună voie şi nesilit de nimeni discuţia de ■•.la comisariat cu câteva săptămâni înainte, tocmai ca să se-tştle că sunt adventist... Şi, chiar dacă m-aş fi ascuns atunci, de câte ori as fi reuşit s-o

fac ? Oare nu venea ziua jurământului cu „muzică" si „tam-tam" ?... Nici să fug nu voiam.. Pur şi simplu eram „descoperit" — nu ştiam unde este locul cel mai potrivit să stau şi să aştept confruntarea. Am.mălţat o scurtă rugăciune. A fost de fapt un strigăt după ajutor, un strigăt disperat, ca Dumnezeu să mă înveţe să procedez cum este cel mai bine. Am citit şi un text sau'două din Biblie şi apoi, cu curaj, încrezător în ajutorul ceresc cerut şi promis', am ieşit din spălător din nou în hol.
Tocmai se deschisese uşa cancelariei şi m-am întors spre ea, aşteptând... în faţa mea se afla un alt locotenent, tot tânăr, muncitor într-o fabrică. Pentru un salariu mai bun şi muncă mai uşoară, după liceul făcut la cursurile serale, a îndurat doi ani de zile lecţiile şi instrucţiunile de depersonalizare şi viaţă- austeră din şcoala militară. Aveam să le aflu toate acestea, câteva zile mai târizu. în dimineaţa aceea, încă nu ne cunoşteam. L-am salutat milităreşte după care spuse :
!)1.
— Veniţi ■ sus în sala de specialitate, căci astăzi eu ţin lecţiile.'
— Ştiţi... eu am probleme deosebite şi aş vrea să le discut...
— Păi, spuiaeţi-mi-le mie, căci astăzi, eu sunt comandantul dumneavoastră. Eu trebuie să le ştiu mai întâi.
— Cum să vă spun... ştiţi... problemele mele sunt mari şi complicate. Le-am mai discutat şi mai urmează...

— Cu cine le-aţi discutat ? Cine le ştie ? Tovarăşul locotenent Marin, comandantul dumneavoastră de pluton ?
— Cu dânsul doar am început. L-am informat. Nu ştia ce răspuns să-mi dea şi cum să le rezolve. Dânsul a raportat mai departe. Am discutat cu tovarăşul căpitan Francisc, cu tovarăşul maior Cristescu, cu tovarăşul colonel Constantin... încă nu am primit nici un răspuns. Urmează să mai discutăm. Probabil astăzi continuăm la tovarăşul general Dumitru... Aştept să fiu chemat. Locotenentul m-a măsurat din cap până-n picioare :
— Sunteţi tovarăşul soldat T. R.-ist Indrei ?
— Da!
—- Bine, rămâneţi.
El a urcat scările. Eu am intrat în dormitor. Eram liniştit că cel care va ţine lecţia nu va întreba de mine. Fusese informat şi, pe lângă aceasta, acum mă şi cunoscuse. Curiozitatea îi era satisfăcută. Timp de o oră am avut pace. N-am fost deranjat de nimeni cu nimic. Mă rugam pentru înţelepciune şi mă gândeam la copii... La ora opt şi patruzeci de minute, căpitanul Francisc intră în dormitor. L-am salutat, dar nu mi-a răspuns în nici un fel. Este un om tăcut. Am spus într-un capitol anterior câteva cuvinte despre el.
— Luaţi-vă centura şi căciula şi veniţi cu mine ! spuse el, după ce mă cântări o vreme din ochi. Eram încins. Mi-am luat căciula şi l-am urmat... Pe drum, nici un cuvânt. Am ieşit afară, am ocolit clădirea aceea deosebită... Mă duce la generalul Dumitru, gândeam eu. Cu toate că aşteptam de

şase zile întâlnirea cu acesta, simţeam acum că nu sunt suficient de bine pregătit pentru ea. îmi era cald şi asta într-o zi de întâi martie, cu zăpadă şi frig... Sunt un om emotiv. Simţeam că mi se termină aerul... De.aceea am
96
făcut un exerciţiu de respiraţie forţată pentru a-mi reveni.

Eram conştient că s-ar putea, că este posibil să nu am de
două ori ocazia de a sta de vorbă cu Generalul. Şi nu voiam s-o pierd pe prima.

CAPITOLUL 16
LA GENERAL

Am intrat amândoi — căpitanul Francisc şi cu mine ■— pe poartă, în clădirea aceea ferecată în fiare... Am urcat pe scări... un hol lung. Pe hol era un frumos covor persan, cât holul de lung... In dreapta şi în stânga erau uşi. Multe uşi... şi toate capitonate. Puteai să ţipi cât te ţinea gura, căci nu te auzea nimeni. „Colonei plini", cm trei stele mari, care atârnau „greu" pe umerii lor, intrau şi ieşeau pe aceste uşi... Numai colonei am văzut pe acolo. Toţi grăbiţi. Unii aveau dosare în mâini, alţii nu aveau nimic. Dar toţi cu feţe de cremene şi cu paşi apăsaţi, „de oameni importanţi". Şi pe acel hol mai mergeam noi doi : căpitanul şi cu mine, soldatul recrut.

Ne-am oprit la o uşă. Căpitanul a bătut la ea. Am aşteptat un timp. Mie îmi curgea apa pe şira spinării. O simţeam (de astă dată o simţeam), cum se adună în picături mari. Simţeam cum picăturile, una câte una, şerpuiesc printre ver-

tebre... Intr-un târziu, ni s-a deschis. Eram aşteptaţi, dar probabil că se puneau la punct ultimele detalii... Am fost poftiţi să luăm loc fără prea multe formalităţi, căci am văzut că încă nu eram deprins cu toate regulile de conduită militară, mai ales la acest nivel şi că eram destul de stângaci în ceea ce priveşte respectarea lor. Căpitanul a cerut voie să raporteze. S-a ridicat în poziţie de „drepţi" şi, evident, primise permisiunea... Făcea parte din programul bine regizat de la început şi până la sfârşit. După ce a raportat că şi-a îndeplinit misiunea — aceea de a mă aduce înaintea lor — a cerut voie să plece. De astă dată a fost refuzat. A fost reţinut şi el, dar n-a participat măcar o dată cu vreun cuvânt sau cu vreo întrebare. Nimic... Parcă ar fi fost de piatră... înregistra în schimb în minţea lui, mai profundă decât a altora, absolut tot. îl vedeam din când în când, adânc preocupat de problema mea...
Eu m-am liniştit repede. De cum am intrat — eram încă în picioare şi cu sufletul la gură — l-am căutat cu privirea

c< 7 — 9

<)'/

pe general. Nu l-am găsit. Erau doar trei colonei şi căpitănia!, Cel care conducea discuţia, era mai mare în funcţie. Era Secretarul Consiliului Politic al Diviziei, al doilea om în comandament, după general; mai târziu aveam să aflu asta. în esenţă, au fost cam aceleaşi discuţii, aceleaşi probleme pe care le-am avut cu două zile mai înainte şi pe care le-am

arătat în capitolele anterioare, şi anume : date personale legate de mine şi familia mea, loc de muncă, realizări deosebite, invenţii — aveam câteva şi s-au arătat interesaţi — facultatea absolvită, apartenenţa religioasă... despre Cultul Creştin Adventist de Ziua a Şaptea, despre ideologia adventistă, despre alimentaţie şi viaţa raţională, problema necombatantei, despre Sabat. Desigur cu mici variaţii, ca de exemplu, am fost lăudaţi pentru campaniile antialcool şi antifumat pe care biserica noastră le organizează în alte ţări (era informat), precum şi pentru programul de ajutorare în caz de calamităţi. Şi mă întreba de ce noi, adventiştii din România, <*m* organizăm astfel de activităţi bune pentru oameni... Ca şi când n-ar fi ştiut că noi nu aveam voie să iniţiem astfel de campanii... Dar voia să mă prindă cu vorba, pe de-o parte să afle câte ceva clin activităţile clandestine şi să-i afle şi pe „sui'letişti", pe de altă parte, să mă scap cu vreun cuvânt şi să fac măcar vreo aluzie la faptul că, la noi în ţară, nu sunt respectate drepturile omului. Dar... Mulţumesc lui Dumnezeu, căci întotdeauna mă inspira să răspund cum era cel mai potrivit. Se vedea de departe că acest om, care conducea discu-. ţia, era rău intenţionat, spre mare deosebire de colonelul Constantin. Nu mi-a zâmbit niciodată. Nici eu ; nu aveam cum... tot timpul atmosfera era încordată, feţele de cremene... ca la partid (desigur, ca la partidul comunist, căci altul nu era...).

Din lipsă de timp şi totodată din respect pentru

cititor, şi pentru timpul său, nu mai redau toate discuţiile pe care le-am avut, Ar însemna să mă repet în unele pagini pe care
le-aş scrie...
Colonelul Dobriţoiu, căci aşa îl chema pe politruc, absolvise şi el Academia Militară şi zisa „Academie" Ştefan Gheorghiu. Afirmase că a studiat Biblia la „Academia" Ştefan Gheorghiu.
— Ce prostii ! explică el celorlalţi colonei de faţă, de pe o poziţie vădit superioară — doar el din cei patru ofiţeri prezenţi avea şi cea de-a doua „Academie". Ce prostii ! Ce contradicţii !
Simţeam că-mi crapă capul... că înnebunesc... Mi
98
ţ
se cerea să o studiez. Mi se impunea... Şl, In loc să văd vreun film, să citesc vreun roman, sau pur şi simplu să dorm şi sa mii odihnesc, trebuia să stau după-am'ie/i şi nopţi întregi s-o studiez. Dădeam examen din ea! De-a ţi şti voi câţi. nervi, câte cafele, câte ţigări ! N-are nici o logică, n-are nici un început, n-are nici un sfârşit... E un conglomerat şi-o harababură de nedescris ! Asta e Biblia! Din când în când, nemai-putând îndura la cele ce-mi auzeau urechile (niciodată nu mi-a vorbit cineva atât de urât despre Biblie, şi nici nu cred că se poate vorbi mai urât şi mai neadevărat...), fără să-i cer voie să raportez, pentru că eram conştient că nu mă va lăsa, inter-veneam eu, suprapunându-mă peste el :
—- Daţi-mi voie să nu fiu de acord , cu ceea ce spuneţi dumneavoastră !

La care dânsul trecea mai departe, ca şi când nu m-ar fi auzit. Odată mi-a zis :
—■ îţi dau voie ! Nu te pot obliga, constrânge sau convinge să fii de acord, după cum nici eu nu sunt de acord cu ceea ce-mi spui dumneata sau cu ceea ce scrie în Biblie.
Când a terminat de vorbit cu ceilalţi colonel, se întoarse spre mine şi voia să continue, dar eu am profitat de fracţiunea de secundă de pauză pe care a făcut-o şi am intervenit :
— Daţi-mi voie să nu fiu de acord cu ceea ce aţi afirmat aici despre Biblie. Biblia este Cartea Adevărului. Ea este o carte adevărată. Este adevăr absolut ! Nu există nici o contradicţie în ea ! Există doar o aparenţă de contradicţii pentru cel care nu o studiază cu atenţie şi în context. Doar pentru cel care o studiază în silă, la comanda altora („ia program"), doar pentru cei care trebuie s-o studieze şi pentru cel care trebuie să găsească contradicţii in ea ! Iertaţi-mă, nu vreau să vă jignesc în nici un fel !
. — Nu mai spune ! Înseamnă că n-o cunoşti I Ai citit-o ?
— Am studiat-o ! Nu ştiu dacă mai mult sau mai puţin decât dumneavoastră ! în orice caz, nu am găsit nici o contrazicere reală în ea, pentru că nu există ! Ci doar aparenţa. De fapt..:
Nu m-a lăsat să termin ideea... Nu era dispus să poarte un dialog normal, aşa cum avusesem cu colonelul Constantin. Se comporta ca la partid, unde interogatul nu avea voie să aibă o altă opinie decât politrucul. Şi, dacă totuşi o avea, cel din urmă trebuia să-i. blocheze şi să-i încurce pe

cel dintâi...
')•.)
— Dar cum poţi să spui una ca asta ? Cum poţi să afirmi aşa ceva ? Ai absolvit o facultate tehnică, ştiinţifică ! între religie şi ştiinţă sunt numai contradicţii !...
— Despre aceasta voiam să spun, dar m-aţi întrerupt. Într-adevăr, am absolvit o facultate ştiinţifică. La 17 ani, când am intrat în ea, eram un copil. Ştiinţa pe care am învăţat-o acolo m-a format ca om, mi-a ordonat gândirea. **Dar,** dacă ne gândim că am învăţat în ea şi multă filozofie marxistă, aş putea spune că, într-o oarecare măsură, chiar dacă e mică aceasta, facultatea pe care am absolvit-o este, repet, într-un oarecare procent ştîinţifico-faniastică...
Daţi-mi voie să nu fiu de acord cu dumneavoastră si daţi-mi voie să vă contrazic. între Biblie şi ştiinţă nu există nici o contradicţie. Mă refer la Biblie, la religia Bibliei şi la ştiinţa autentică, nu la cea... ştiinţifieo-fantastică. Există o concordanţă deplină. Una aruncă asupra alteia valuri de lumină. Există contradicţii între Biblie şi pseudoştiinţa — cum ar fi de exemplu darvinismui, ipoteză care a căzut demult. Doar în est se mai studiază şi îi mai spune ştiinţă... în Universităţile bine informate, se mai studiază, ce-i drept, dar numai ca o curiozitate istorică şi eroare ştiinţifică. Şi mai există contradicţii între materialism şi Biblie. Dar materialismul, căruia dumneavoastră îi spuneţi ,,ştiinţă", este mai degrabă misticism, credinţă, oarbă, împotriva bunului simţ practic şi împotriva

datelor'ştiinţifice.
— Dar cum a apărut omul ?
Am avut timp numai cât să deschid gura, dar nu pentru a spune măcar un singur cuvânt...
— Vrei să spui că de La A dam ?
— Exact!
— De şase mii de ani ?
— Da ! Nu e mai mult !
— Acestea-s prostii ! Nici bătrânii nu mai cred. Părinţii mei — oameni bătrâni — sunt trecuţi de 70 de ani şi nu au făcut vreo facultate, dar să-i vezi... Sunt tei convinşi... Şi dumneavoastră, tânăr inginer... Mă uit la dumneata şi nu-mi vine să cred... Oare eşti în toate minţile ? Cred că **ar trebtai** să te vadă un psihiatru...
— Mă faceţi să râd. Am câteva obiecţii de făcut. Mai întâi, chestia cu psihiatrul. Până să vin aici în cazarmă, mă vedea şi stăteam de vorbă cu un psihiatru în fiecare zi ! Soţia mea este medic psihiatru.
100
— Şi dânsa este adventistă ?
— Da! Apoi aţi mai spus că părinţii dumneavoastră sunt atei convinşi. Să vă spun un lucru. Nu am văzut atei convinşi ! Nu există atei convinşi ! Atei, da ! Dar numai din cei neinformaţi la zi ! Nu vreau să vă jignesc în nici un fel ! Şi nici pe părinţii dumneavoastră, pe care nu-i cunosc !...
în al treilea rând, credeţi sau nu, realitatea nu depinde nici de credinţa mea cu privire la ea şi nici de credinţa dumneavoastră. Adevărul este unui singur. Pământul, omenirea sunt mult mai

tinere decât par a fi !
— Dacă spui că cunoşti Biblia, hai să-ţi arăt eu că, de la început, de pe prima pagină a ei, sunt contradicţii. Când a fost făcută lumina ?
Am zâmbit, pentru că ştiam de pe acum la ce vrea să se refere. I-am răspuns liniştit, formulându-mi în gând răspunsul pentru întrebarea care avea să urmeze :
— în prima zi !
— Şi soarele şi luna şi stelele, când ?
■— Din moment ce m-aţi întrebat atât de exact, amănunţit şi direct, evident ştiţi şi răspunsul ; este acelaşi pe care vi-1 spun şi eu : a patra zi.
— Cum a fost făcui soarele şi luna în a patra zi, în timp ce lumina a fost făcută în ziua întâi ? Căci suntem, sau ne pretindem, intelectuali şi oameni de ştiinţă şi ştie oricine, chiar şi unul care n-a trecut prin facultate, că lumina vine de la un corp luminos (cum ar fi soarele) sau, indirect, de la un corp luminat (cum ar fi luna). De unde venea lumina în primele trei zile ? Şi, dacă totuşi le-a făcut în a patra zi, cum s-a întâmplat aceasta, când chiar din primul rând al Bibliei se spune că cerurile (stele, nu ?) şi pământul au fost făcute la început ? La care început ? Căci ştie oricine că orice început începe cu numărul unu, nu cu patru. Hai să vedem, ce mai zici acum ! Sunt sau nu sunt contradicţii în Biblie ?
—■ Ştiţi, Biblia nu este o carte de ştiinţă, cu toate că găsim şi ştiinţă în ea. Pe prima ei pagină, în care dumneavoastră aţi găsit deja mai multe contradicţii, avem desfăşurată înaintea ochilor minţii, o istorie a creaţiunii. Am face o

greşeală dacă, plecând de la acest text inspirat, am încerca, am iriten ţiona să reconstituim în mod raţional, ştiinţific, actul creat Lu nii, actul creator al lui Dumnezeu. Acest act scapă înţelegerii noastre limitate. Autorul inspirat nu s-a gândit să   facă din

|()|

Genesa — prima carte a Bibliei — o operă ştiinţifică şi, în consecinţă, ar fi o trădare a propriilor lui intenţii, dacă am forţa termenii ei pe planul ştiinţelor : biologie, geografie, as-trofizica, paleontologie...

In loc de a descrie în mod amănunţit faptele creaţiunii, aşa cum ar face-o un text ştiinţific, autorul a prezentat doar faptele, inaccesibile cum sunt, dar foarte reale, ca să dea omului nu o explicaţie a fenomenelor creaţiunii, mergând de la cauză la efect —■ eventual apelând şi la formule matematice complicate, pe care mulţi nu le-ar înţelege — ci a dorit să dea cititorului atent şi interesat învăţăturile ce decurg din ele, şi anume : „Cerurile au fost făcute prin   Cuvântul Domnului", „căci El zice şi se face, porunceşte şi ce porunceşte ia fiinţă". — Totuşi vă sunt dator cu un răspuns. Şi pot să vă dau un răspuns la întrebările pe care mi le-aţi pus. Mai întâi, acela cu numărătoarea... Nu orice început începe cu numărul unu. Mă mir că dumneavoastră, care aţi făcut   atâtea facultăţi, nu ştiţi acest lucru. 11 ştiu şi copiii din clasa a patra, a cincea... De exemplu... lansarea unei rachete în spaţiul cosmic, cu sau fără oameni la bord. După ce toate pregătirile sunt făcute, când totul   este

gata, toţi oamenii sunt la posturile lor — cosmonauţii în cabină, ceilalţi la posturile de control — se începe „începutul" lansării, dar nu cu numărul unu. Începe numărătoarea inversă. Istoria antică, cu date istorice certe, nu aproximative, începe nu la anul 1, ci pe la anul 2400 î.Hr. şi merge în scădere până la vremea când Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, S-a întrupat şi a devenit, pentru noi, oamenii, Fiu al omului:.. Şi apoi merge în < rdine crescătoare până ajunge la nci. Dar să lăsăm astea şi să intrăm în miezul problemei.

La creaţiune a participat în mod creator Dumnezeu... Personal, viu, atotputernic, creator, desăvârşit, lumină şi energie...

— Ai spus că Dumnezeu este atotputernic ?

— Da !

— Dacă este atotputernic, poate să facă un bolovan atât de mare, încât să nu-1 poată ridica ?

—i Chiar nu vă daţi seama de viciul de judecată, de raţiune, de logică, din întrebarea pe care. mi-aţi pus-o ? Dacă aţi fi fost primul om care să o li formulat, v-aş fi felicitat ■penetra agerimea de spirit de care aţi li dat dovadă. Aveam însă 16 ani, eram în clasa a X-a ele liceu, când dirigintele —; pro-

fesor de matematică — mi-a pus această întrebare in tnţa colegilor de clasă, întrebare pe care şi el, la rândul lui, a m-văţat-o tot la cursul de teism, ca şi dumneavoastră. Răsjtun sul pe care i l-am dat, 1-a lăsat fără replică... Den, era profesor de matematică şi înţelegea mai bine

decât mine, elevul de liceu, cum stau lucrurile. Dumnezeu este infinit. Bolovanul — oricât ar fi el de mare, chiar o stea gigantică dacă ar fi ,— este finit. Şi între infinit şi finit nu există nici o similitudine, nici o legătură. Sunt noţiuni din sfere total diferite, ce nu au nimic comun. Dacă adaugi sau scazi ceva infinitului, tot infinit rămâne. Totuşi, între Dumnezeu — infinit şi omul —< finit există o legătură, dar nu de natură materială, care să poată fi numărată, măsurată, cântărită, ci o legătură de natură spirituală şi morală, bazată pe trăsătura fundamentală a caracterului Lui, Iubirea...

Pentru noi, oamenii — fiinţe materiale şi foarte limitate
— şi în special pentru atei, care îşi zic „convinşi", atotputernicia lui Dumnezeu se reduce la putinţa de a ridica sau nu un pietroi... Cât de greşită este o astfel de judecată ! Dacă vă pasionează filozofia, ar trebui să preluaţi informaţiile pe care le primiţi într-un mod critic, nu mecanic.

Revin la ideea pe care, aruncându-mi în ochi bolovanul, nu m-aţi lăsat să o termin. La creaţiune, a fost prezent Dumnezeu. Prezenţa Lui — El care este Lumina (spirituală, dar şi fizică) — a făcut ca lumina să apară chiar din prima zi, şi, în absenţa soarelui, a lunii sau a stelelor.

Ce se spune mai departe ? Că pământul era pustiu şi gol
— era haos, şi Duhul Iui Dumnezeu, cea de-a treia Persoană a Dumnezeirii, se mişca pe

deasupra apelor. Participa în mod activ la actul creator. Au fost despărţite apelede sus — norii — ■ de apele de jos, care, la rândul lor, au fost strânse în mări, oceane, râuri, lacuri şi în felul acesta a luat fiinţă cerul atmosferic. Fac o paranteză şi spun că noţiunea „CER", în Biblia românească, are trei înţelesuri, total diferite unul de celălalt, şi anume : cerul atmosferic — pătura de aer care înconjoară pământul şi care face posibilă viaţa pe pământ, ceru! înstelat — stele, planete, galaxii... Universul... şi al treilea cerul ca tron al Suveranului Universului, ca loc al şederii lui Dumnezeu. Iată o primă cauză de găsire de contradicţii in Bl blie : o lectură superfi: ială şi înlocuirea între ele a înţelesurilor unei noţiuni.

in .

In a treia zi, din ape a apărut pământul cu verdeaţa, apoi, în ziua a cincea, au fost create vieţuitoarele mării şi văzduhului ; în continuare, în ziua a şasea, animalele de uscat şi, în sfârşit, ca un corolar, omul. Nu vi s-a părut ciudat când aţi studiat Biblia că aţi regăsit în ea ordinea şi etapele evoluţiei lui Darwin? De fapt, lucrurile stau exact invers. Dar-win a fost destul de slab la capitolul imaginaţie. A preluat din Biblie, ordinea şi etapele creaţiei... Le cunoştea, pentru că în tinereţe, studiase teologia —■ tatăl sau bunicul lui fusese, de asemenea, preot. Deci le-a preluat exact aşa cum sunt scrise în Biblie, dar a mai făcut ceva : L-a înlăturat pe Dumnezeu din creaţiunea Sa, introducând în schimb oarba întâmplare şi milioanele de ani care îi erau

necesari. Trebuia să răspundă Ia obiecţia : ,,de ce astăzi procesul evolutiv nu se mai repetă, tot dintr-o întâmplare oarbă ?" Şi, fără să cunoască termodinamică, fâră să cunoască genetică şi încă multe altele, a aruncat cu praf în ochi — „milioane de ani"..., împotriva bunului simţ practic şi a raţiunii sănătoase, care arată că orice sistem organizat (fiinţe vii, plante sau obiecte făcute ele om), pe măsură ce trece timpul, se dezorganizează şi nicidecum nu se întâmpla invers.
Nu sunteţi lămurit cum stau lucrurile cu ziua a patra, cu luminătorii... Ei bine, putem înţelege — ca să nu zic că putem explica — că termenul este mai pretenţios, mai ales pentru un om de ştiinţă ; putem înţelege cum stau lucrurile în mod raţional, ştiinţific, dacă facem uz de fizica relativistă pe care cred că aţi studiat-o la Academie, dacă folosim două sisteme de referinţă inerţiale diferite. Astfel, pentru un observator din interiorul primului sistem de referinţă inerţial, sistem ce are ca origine a coordonatelor pământul — cazul autorului Genesei, Moise, care decrie actul creator ca un martor ocular —■ soarele luna şi stelele au fost create In a patra zi. Pentru acest observator, o dată cu despărţirea, spargerea norilor, perdeaua de nori dându-se la o parte, pe firmament soarele apare ziua, iar luna şi stelele — noaptea. Şi aceasta în a patra zi...
Pentru un observator din afara sistemului de referinţă iniţial, arătat mai sus, sau mai bine zis pentru un observator din alt sistem de referinţă

— mai mare — care înglobează în el primul sistem, soarele exista. Exista de la început... El, soarele, fusese creat la început. Putem vorbi de o creaţiune
104
„ex nihili", cum spun teologii, adică din „nimic", care a avut loc „la început", şi de o creaţiune specială, cu referire la Pământul nostru, când au fost create condiţiile pentru ca aici să existe viaţă.
Pentru mine este foarte limpede, dar nu ştiu dacă am reuşit să mă fac înţeles. Ar fi multe lucruri de discutat pe a-ceastă temă. Şi cred că de aici am avea de învăţat şi unul şi altul. Cele de mai sus le-am spus unui ateu. Dar să nu-L uităm, să nu-L eliminăm, să nu-L înlăturăm pe Creator din creaţia Sa !
Am spus că nu avem o explicaţie a fenomenelor creaţiunii, mergând de la cauză la efect. Aceasta doar la prima citire. Dacă privim mai atenţi, pe prima pagină a Bibliei, acolo unde dumneavoastră aţi găsit numai contradicţii, găsim „CAUSA-CAUSARUM", cauza cauzelor tuturor lucrurilor, fenomenelor şi a vieţii.
— Ce ne-aţi spus aici sunt lucruri îndoielnice, discutabile... Relativitatea este... şi numele îi spune, relativă...
— Tovarăşe colonel, am pretenţii mai mari de la dumneavoastră. Cum puteţi afirma aşa ceva ? Relativitatea stă la baza fizicii şi chimiei nucleare. Stă la baza energiei nucleare. Bomba atomică este o chestiune „relativă" ? Traiectoriile rachetelor care au dus pe lună pe oameni au fost

calculate relativist, nu relativ ?...
—- Bine, bine am înţeles perfect, să lăsăm asta. Voi, adventiştii, aveţi mare încredere în Pavel şi în scrierile lui „scrierile Pauline —■ parcă le numiţi voi, „teologii", nu ?
— Da ! Aşa este.
— Şi cum vine cu lumina şi cu glasul pe care le-a văzut şi auzit când era călare pe un călişi nu mai ştiu unde mergea ? într-un loc scrie într-un fel, iar alt loc spune altfel. Sunt sau nu sunt contradicţii ?
— Tovarăşe colonel, dacă noi toţi care suntem aici am lua o foaie de hârtie şi am descrie, fiecare independent, ceea ce vedem pe peretele din dreapta dumneavoastră, unde se află hârtia, şi apoi am citi, vor fi cinci rapoarte diferite şi fiţi sigur de aceasta. Din multitudinea de informaţii, fiecare ar reţine ceea ce îi place lui mai mult şi ceea ce îl impresionează în mod deosebit. Nu înseamnă că noi ne contrazicem când descriem acelaşi tablou în mod diferit. Dimpotrivă, tabloul este complet dacă se însumează cele cinci descrieri. Aveţi Biblie, căci văd că ştiţi multe clin cele scrise în ea ?
10!)
— Nu ţi-am spus că am studiat-o la Academie ?
— Nu mi se pare anormal ca Pavel să spună ceea, ce a văzut şi a auzit, ceea ce a simţit el pe drumul spre Damasc, iar în alt loc autorul cărţii ,,Faptele Apostolilor" — Evanghelistul Dr. Luca — să descrie puţin altfel ceea ce a auzit, povestin-du-se, din gura celor ce l-au însoţit pe Pavel cu ocazia aceea. Fiind o întâmplare ieşită

din comun şi care i-a înspăimântat pe toţi, aceasta i-a impresionat într-un mod — fireşte — diferit.
Anul trecut, în luna august am „făcut" creasta Făgăraşului, de la Olt până la Zărnesti. într-una din zile, pe la amiază — fusese o zi caldă, înăbuşitoare cu nori de joasă altitudine (desigur, joasă pentru noi, care ne aflam la peste 2.000 m altitudine) — s-a dezlănţuit o furtună cu trăsnete, tunete şi grindină. Eram trei. Unul s-a ghemuit la pământ, de frică. Şi-a pus pelerina peste cap şi ţipa cât îl ţinea gura la fiecare trăsnet. Altul, mai practic, şi-a făcut un fel de jgheab la partea de jos a pelerinei şi strângea apă pentru supa de prânz. Ne aflam într-un loc fără apă şi proviziile se terminaseră. Eu, timp de o oră, am asistat la un spectacol fără precedent pentru mine. Am văzut întreaga natură dezlănţuită. Fulgerele se descăr-cau cu bubuit asurzitor pe crestele stâncoase, la câteva sute de metri depărtare de noi. Parcă erau vremuri apocaliptice. Am scos aparatul de fotografiat, i-am făcut un mic acoperiş protector dintr-o folie de plastic şi încercam să prind fulgere pe peliculă. Intr-o seară, eram mai mulţi prieteni şi vizionam diapozitivele color din Făgăraş. Când am ajuns la locul cu furtuna, fiecare a povestit ce a simţit şi ce a făcut. Cel care îşi pusese pelerina pe cap şi stătea cu ochii închişi, ghemuit la pământ, avea de povestit cel mai puţin. Ne contraziceam noi ? Cu siguranţă, nu !
De ce în Biblie vedeţi numai contraziceri, când, de fapt, ar trebui să vedeţi un mozaic frumos

colorat sau un tablou reuşit, care rezultă din descrieri complementare ?!

— Mda... Dar ai mai spus aici de adevăr şi că Biblia este adevăr absolut ! Ai mai vorbit şi de filozofie şi că ea te-a ajutat să rămâi adventist. Eu sunt doctor în filozofie. Hai să vedem dacă ştii ceva sau numai te lauzi ! Ce este adevărul ? De câte feluri este el ? Ce-i acela adevăr absolut ?

— Cred că sunteţi mai bine pregătit în filozofie decât mine...

Am arătat că punctele noastre de vedere diferă fundamental. Dumneavoastră sunteţi materialist, eu sunt creaţionist.

Aşa că aş dori să-mi exprim convingerile din „punctul meu de vedere". Ce este adevărul ? ! Acum aproape 2.000 de ani, Pilat, guvernatorul roman al evreilor, în timpul celebrului proces în care îl judeca pe Isus, I-a pus Acestuia celebra întrebare : Ce este adevărul ? Aţi vrea să cunoaşteţi răspunsul pe care 1-a primit ? Ei bine...

Dar colonelul Dobriţoiu, la fel ca şi Pilat pe vremuri, nu dorea să capete într-adevăr un răspuns, un alt răspuns decât cel pe care îl ştia el şi nu mă lăsă să termin ideea începută. Ţinea cu tot dinadinsul să discutăm pe ,,terenul lui", unde era bine pregătit. Prin urmare ne-am pierdut multă vreme într-o discuţie aprinsă, dar în acelaşi timp sterilă şi neconstructivă. Ştiam punctul lui de vedere, căci în şcoală şi în facultate învăţasem şi eu aceeaşi filozofie materialistă, marxistă, ateistă, ca şi el.

_,
în schimb, colonelul nu ştia punctul meu de vedere şi nici nu dorea să-1 afle. Era tipul perfect al politrucului şcolit, care învăţase nişte lozinci (multe), mai bine zis le memorizase, care< ţinea cu orice preţ să facă paradă de ceea ce ştie, şi să-1 umilească pe interlocutor, nedându-i ocazia de a-şi exprima şi el părerile, opinia, într-un dialog cinstit.
In câteva rânduri, i-am luat vorba din gură, continuând în acelaşi fel ca şi el, la care[1] replica :
— Ei, vezi ? Vezi că şi dumneata zici la fel ?
Iar eu îi răspundeam :
—- Voiam să vă spun, în continuare, şi dumneavoastră m-aţi întrerupt, că aşa am învăţat la filozofie, în facultate, că aceasta este părerea sau credinţa filozofilor ateişti, materia-lişti, nu şi părerea mea.
Din respect pentru cei mai mulţi dintre cititorii mei şi pentru timpul lor, nu redau dialogul steril, fără conţinut real, pe teme filozofice, pe care l-am avut cu acest colonel. Cel interesat poate lua un manual de filozofie marxistă şi citi lecţia care tratează categoria filozofică numită „ADEVĂR". Toate problemele discutate atunci se găsesc în acest manual.
Le-am mai vorbit, în limita puţinului lor interes, despre Cultul Creştin Adventist, care funcţionează liber, pe baza unui Statut, legal, aprobat, despre Biblie, scoţând în evidenţă ca-racterul ei profetic. In esenţă, au fost cam aceleaşi probleme discutate cu două zile mai înainte şi arătate în capitolele anterioare.

Diferenţa a constat doar în modul în care am reuşit să mă fac auzit. Eram întrerupt la fiecare frază fără să fiu lăsat kă-mi termin ideile. In cele din urmă, înţelegând tactica lui
107
derutantă, vorbeam în acelaşi timp cu el, căutând să spun ce aveam de spus, fie că asculta, fie că nu. Poate ascultau ceilalţi doi colonei, care mai erau în birou şi care n-au intervenit nicio-dată în timpul discuţiilor, poate asculta căpitanul Francisc sau poate că toată convorbirea era înregistrată... La un moment dat, am fost întrebat :

— Doar în Bucureşti sunt adventişti ? — câţiva acolo, într-o casă lângă Cişmigiu. Nu ? !

—■ Nu ! Sunt în toată ţara. Avem 520—'530 de biserici (anul 1980) în România, răspândite peste tot, prin sate şi prin oraşe. Suntem, împreună cu copiii noştri, peste 100.000 de adventişti în ţară.

— Aici în Crai ova sunt ?

—■ Da, sunt.

Nu cred că nu ştia că sunt. Biserica noastră se afla chiar în centru, nu departe de Comitetul Judeţean de Partid P.C.R., şi, de câţiva ani, cei de la Comitet se străduiau s-o dărâme. Nu cred că era în necunoştinţă de cauză. Dar părea speriat de ceea ce auzise şi, tresărind, ca şi când ar fi fost prins în flagrant delict cu ceva, îşi mută grăbit privirea ele la un colonel la altul şi înapoi spre mine (probabil că dorea să-mi inspire şi mie spiritul de frică, să mă sperii singur... de umbra mea, să mă deruteze astfel şi să fac afirmaţii greşite, cu care apoi să mă acuze...) Precipitat,

agitat, îmi spuse :
— Nu cumva să mergi pe la ei ! Nu cumva să iei legătura cu ei ! Nu cumva să afle că eşti aici sau să vină pe aici, să, te caute sau să le dai relaţii ! Ai înţeles? Şefii dumitale din Bucureşti, de la biserică vreau să spun, te-au trimis cu vreun mesaj pentru cei de aici ?
— Nu ! Nu m-au însărcinat cu transmiterea nici unui mesaj ! Nu suntem o organizaţie clandestină. Nu activăm în ilegalitate. Mesajele „şefilor mei de la biserică" circulă liber. Se transmit cu voce tare, în faţa microfoanelor... Sau se tipăresc în reviste şi cărţi... Dar, iertaţi-mă ! Nu Înţeleg un lucru ! Nu cunosc legalitatea celor spuse de dumneavoastră aici. Şi de aceea vă întreb şi vă rog să-mi răspundeţi : Pe ce temei îmi interziceţi legătura cu vreunul din ei ? Căci, în afară de faptul: că sunt adventist, sunt cetăţean liber ai acestei ţări ! Ei bine, adventiştii de aici, sunt şi ei cetăţeni liberi ai acestei ţări ! Nu înţeleg, de ce aici, în capitala Olteniei ■— Craiova, cetăţenii liberi nu au voie să se întâlnească, nu neapărat în înîru-

nirî oficiale, ci nici măcar ca între prieteni ? ! Nu înţeleg de ce aici, la dumneavoastră, cetăţenii liberi nu au voie să vorbească unul cu altul ? Aţi afirmat aici, cu martori de faţă, fără nici un temei legal, şi vă întreb : De ce ?
— Nu ! Să nu iei legătura cu ei ! se întărâtă colonelul, fă-cându-se roşu la faţă...
— Dar repet, nu înţeleg de ce, şi vă rog să-mi răspundeţi ! spuneam eu rar, nedumerit,

plimbându-mi privirile de la unul la altui şi înapoi la colonelul care conducea discuţia. Nu înţeleg de ce eu... de ce noi, adventiştii, aici, în oraşul dumneavoastră, suntem proscrişi ? ! Atâta vreme cât cultul nostru este liber, cât timp bisericile adventiste sunt deschise, cât timp ne bucurăm de libertate şi ea ne este asigurată şi garantată chiar prin Constituţie, dumneavoastră îmi interziceţi, nu numai participarea la serviciile religioase (cum a făcuf-o şi colonelul Constantin cu două zile mai înainte), ci şi întâlnirea cu prie-tenii mei !... Nu sunt spion. Prietenii mei adventişti de aici nu sunt nici ei spioni. Sau, dacă dumneavoastră credeţi că suntem, dovediţi ! Interdicţia dumneavoastră mi se pare total de-plasată şi vă întreb încă o dată : de ce ?
In paranteză fie spus, probabil cititorul se întreabă de ce stăruiam atât de mult cu această chestiune care lui (cititorului), i se pare secundară. Şi îi răspund : pentru mine, izolat cum eram, contactul zilnic cu prietenii mei, care mă vizitaţi, era o problemă esenţială, din cel puţin patru motive :
1. Era un drept al meu, pe care-1 avea orice soldat — acela de a primi vizitatori (desigur, în afara programului de instruire...). Orice atingere a vreunuia din drepturile mela crea un precedent pentru pasul următor pe care ofiţerii aveau să'-l facă în ofensiva lor contra mea. Şi luptam până la capăt pentru orice drept, cât de mic şi de neimportant sau neinteresant i-ar părea cititorului. Pentru mine era vital acest lucru. Pe de-o parte, pentru că stopam atacurile ofiţerilor,

pe de altă parte, pentru susţinerea moralului meu. Dacă aş fi început să pierd, probabil că aş fi făcut o greşeală.

2. Prietenia înseamnă părtăşie. Părtăşie la bucurii, păr-tăşie la necazuri, părtăşie la lupte. Era esenţial pentru mine să ştiu că, în timp ce atâţia oameni mă acuzau (erau şi „adventişti" printre aceştia, chiar şi „pastori"), erau şi alţii care judecau lucrurile la fel ca şi mine. Cu alte cuvinte, nu eram singur, nici excentric sau fanatic. Au fost momente de răscru-

10!)

ce în timpul luptelor pe care le-am avut acolo. Pot spune că luptele şi biruinţele nu le-am purtat şi câştigat singur, ci împreună cu prietenii mei.

3. în fiecare seară, uneori destul de târziu, către miezul nopţii pentru a nu fi descoperiţi, unul sau altul dintre prietenii mei, alteori câte doi veneau şi, pe lângă părtăşia pe care o aveam şi care ne făcea bine tuturor, îmi aduceau mâncare gătită. Nu ştiu cum m-aş fi descurcat fără ei, în privinţa mâncării, căci, aşa cum am mai amintit, de la cantină nu mâncasem nimic în afară de pâine cu ceai.

4. In introducere, am amintit deja că lor, prietenilor mei, le dădeam spre păstrare foile scrise în grabă. Erau scrise în mod clandestin (din punctul de vedere al „puterii, care nu respecta drepturile omului), dar ar fi rămas singura posibilitate de apărare prin forurile internaţionale, dacă ar fi fost cazul. Era dreptul meu să mă apăr. Şi colonelul Dobriţoiu tocmai de acest lucru dorea să mă lipsească. Era hotărât să

mă trimită în Tribunalul Militar, iar eu să rămfm fără nici o posibilitate de apărare sau de apel spre ajutor, către forurile internaţionale.
In timp ce. îmi plimbam nedumerit privirea prin încăpere, am dat din nou cu ochii de acea hartă mare expusă pe perete
— harta politică a lumii, de care am mai amintit. Şi Dumnezeu mi-a inspirat un gând :
— Nu înţeleg de ce. eu — cetăţean liber al acestei ţări
— nu am dreptul de a vorbi cu un alt cetăţean român şi el tot liber, ca şi mine. Să zicem că dumneavoastră v-aţi afla undeva departe de casă, departe de ţară, unde... (căutând cu privirea pe hartă un colţ îndepărtat de lume...) undeva prin Africa, cu probleme de serviciu. Desigur, facem abstracţie^ de haina militară — vă dau doar un exemplu. Sunteţi singurul alb printre negri. (Aici fac iarăşi o paranteză. Să ştiţi că nu sunt rasist, nu fac nici o discriminare de nici un fel. Vreau doar să înţelegeţi mai bine situaţia pe care aţi creat-o aici prin interdicţia pe care mi-aţi făcut-o)... Şi trebuie să staţi mult timp acolo. Luni de zile sau poate ani. Cu greu vă în-ţelegeţi cu ei printr-un translator şi acela tot un negru, dar care ştie puţin româneşte. Sunteţi singurul român în zonă. Şi, după un timp de şedere acolo, aflaţi printr-un mijloc oarecare — nu are importanţă cum : prin radio, din ziare sau printr-o telegramă din ţară —• că undeva, într-un deşert african, aflat la sute de kilometri departe de locul unde vă aflaţi dumneavoastră, o echipă de geologi români fac prospecţiuni. Nu aţi

alerga la
110
primul tren, la primul avion sau la prima maşină ? Şi dacă ar fi nevoie, nu aţi parcurge o parte din drum pe jos, numai pentru a auzi vorbindu-se româneşte ? Numai pentru a vorbi româneşte ? Sau, pur şi simplu, numai pentru a-i vedea, ştiind că sunt fraţii dumneavoastră, români ? !
—■ Păi, stai că le-amesteci ! Cum să nu mă duc să mă întâlnesc cu ei — vorbim aceeaşi limbă, suntem români !
— Şi noi, adventiştii, oriunde am fi, aici, în Craiova, în Bucureşti, în Africa, Uniunea Sovietică sau în Statele Unite ori la capătul lumii, vorbim aceeaşi limbă, suntem fraţi !
— Nu, nu se potriveşte ! Nu este acelaşi lucru ! Noi românii, suntem un singur neam, avem aceeaşi origine, aceleaşi obiceiuri, aceleaşi tradiţii, aceeaşi istorii', aceeaşi limbă.
— Şi noi, oriunde am fi, avem aceeaşi limbă! Suntem adventişti! Ne înţelegem prin acelaşi limbaj - .limbajul inimii, limbajul iubirii. Avem aceeaşi istorie —i suntem urmaşii reformatorilor din timpul Reformaţiunii Evului Mediu, suntem urmaşii Apostolilor şi, împreună cu ei toţi, urmaşii lui Isus Ilristos ! Aş merge mai departe şi aş spune că toţi drept-credincioşii, de-a lungul tuturor timpurilor, începând cu Adam, au fost' adventişti, adică aşteptători. Toţi au aşteptat o lume mai dreaptă şi mai bună, toţi au aşteptat o nouă ordine pe acest pământ, care va fi instaurată la revenirea lui Isus Hristos pe

pământ. Nu-mi puteţi interzice legătura cu fraţii mei, adventiştii români de aici din Craiova, cetăţeni liberi ai României !
— Ce organizaţie extraordinară ! interveni un alt colonel, adresându-se Secretarului Comitetului Politic al Diviziei ; ei oriunde se duc, se caută şi se găsesc. Se ajută între ei mai ceva decât fraţii buni !
,.— Suntem fraţi, i-am întrerupt eu, suntem fraţi buni !
— Şi cât plăteşti dumneata acolo, unde vă adunaţi ? Cât plăteşti ca să te ajute ?
— Plătesc bani grei, interveni un alt colonel. Apoi spre mine : Câţi bani vă ia ?
w Nu ne ia nimeni nici un ban.
—' Da, are dreptate ! Nouă ne ia banii pe cotizaţie, dânşi-lor nu le ia nimeni, pentru că îi dau singuri, de bună voie! Dumneata dai bani acolo ? ^- Dau !
— Câţi ?
— Cât pot, nu dau totdeauna la fel.
111
— Şi cui îi dai ? Cine îi ia ? Cât îşi pune el deoparte din ei ?
— Să vă explic procedura. în fiecare biserică există un comitet financiar, format din trei persoane, care se ocupă cu strângerea, numărarea şi depunerea la C.E.C. în cont. Sâm-băta, la ora stabilită — aceeaşi oră pentru toate Bisericile din ţară — se distribuie, la cerere, plicuri de hârtie. Cine vrea, ia un plic din coşuleţ. Cine nu, nu. Cine vrea poate să-şi scrie numele pe o bucată de hârtie, care se găseşte în plic şi

suma de bani pe care o depune. Cine nu vrea, nu scrie. Nu este obligatoriu. Niciodată nu am scris câţi bani am dat, niciodată nu mi-am scris numele. Pentru că eu nu dau socoteală „şefilor mei" —■ cum le-aţi zis dumneavoastră, ci lui Dumnezeu. După ce se strâng banii, se numără, se întocmeşte un proces-verbal şi se depun la C.E.C. în cont. De acolo, se scot pentru salariile pastorilor, pentru pensii, salarii şi pensii fixe — conform statului de plată, pentru publicaţii, reviste, cărţi — care apar legal, în tipografiile de stat. Nu avem tipografie proprie. Am avut, dar a fost naţionalizată. Tot de acolo se scot banii pentru întreţinerea şi repararea caselor de rugăciune. în străinătate, banii se împart şi pentru misiunea externă. La noi nu este posibil. Toţi banii rămân în ţară.

— Pentru ce se încheie proces-verbal ?

—■ Aşa sunt instrucţiunile date.

— Pentru noi, cei din armată, mai ales când este vorba de bani, un proces-verbal este un mijloc de verificare a corectitudinii persoanelor care lucrează cu ei. La dumneavoastră, nu ?

— Dacă doriţi, poate să fie şi un mijloc de verificare a corectitudinii...

— Dar de ce nu este o singură persoană ? Doar sunteţi fraţi ! Nu aveţi încredere unul în altul ?

— V-am spus că sunt trei persoane care asistă la numărarea banilor şi care, la sfârşit, încheie procesul-verbal, pe care-1 semnează toţi. Nu este corect să fie unul singur. Numai Dumnezeu îi cunoaşte pe oameni ! Numai El cunoaşte inima şi gândurile...

— Ştiţi... atunci când i-au prins... cu două evidenţe... vorbeau între ei coloneii. Apoi spre mine :

— Dumneata ştii că se fură din ei ?

— Nu ştiu !

112

— Dar nu ştii că s-au furat ? Nu ştii că i-au băgat şi Ia închisoare pentru asta ?

. — Eram copil pe vremea aceea... .Ştiam foarte bine, dar nu trebuia să le spun lor acest lucru, Eu aveam problemele mele în armată şi acestea nu aveau nici o legătură cu banii. Cititorul însă, e bine să ştie, că, în perioada stalinistă de tristă amintire a anilor 1948—1960, perioadă grea pentru poporul român în general şi pentru adventişti în special, în bisericile adventiste au fost introduşi securişti—-diversionişti, care au săvârşit abateri de ordin financiar, abateri descoperite Ulterior tot de către ei şi pentru care persoane din conducerea Cultului, care nu au vrut să facă compromisuri cu statul comunist .şi cu securitatea, au fost arestate. Dar nu aveam nevoie să-; ni compila existenţa. Coloneii erau în vărsta, mulţi dintre ci cunoşteau aceste probleme petrecute cu 20 de ani în urmă (1958-1.960)... Poate chiar au participat la „depistarea" abaterilor... De aceea am dat un răpuns evaziv, luând în ajutor... copilăria..,

— Dumneata cât dai ?

— V-am spus mai înainte. Nu dau întotdeauna la fel. Dau cât pot.

—<■ Nu înţelegi? — reluă alt colonel, adresându-se celui care a întrebat, nu înţelegi că

fiecare dă, după cât de „adventist" este ?
~ Exact ! Aţi răspuns mai bine decât aş fi făcut-o eu. Aşa este. Pentru că nu dăm socoteală oamenilor, ci lui Dumnezeu.
— Şi atunci, un adventist „ADVENTIST", unul veritabil, dă tot ce are. îşi lasă copiii nemâncaţi, flămânzi, goi, îi trimite să cerşească. Iar el îşi dă toţi banii acolo ! Asta fac adventiştii veritabili, fraieri. Iar adventiştii veritabili isteţi îşi bagă mâna în ei, până la cot. Nu vedeţi cum vă înşeală ? Nu vedeţi cum vă iau banii pe care, ce-i drept, îi daţi singuri, de bună voie ?
— Nu, acest lucru nu se întâmplă ! Poate în alte părţi, dar nu la adventişti. Nu am auzit pe nimeni în ţară care să facă aşa ceva. Nici măcar un singur caz, patologic... Nu am auzit de vreun adventist care să cerşească. De cei care nu au pe nimeni, care nu au nici un mijloc de trai (nu au pensie,
jnu pot munci, etc.) se ocupă comunitatea.
— Dar unde lucrezi ? Cum te descurci ? Nu lucrezi Sâmbăta ?
c. 8 — n

— Lucrez la Întreprinderea Chimică Dudeşti. Face parte din Institutul Central de Chimie. Mai trebuie să vă spun cine este Directorul nostru general ? Nu am nici un fel de probleme. Am opt ani de când lucrez acolo. Uneori, se lucrează duminica, pentru îndeplinirea planului — de obicei ultima duminică, din lună. Când nu, asigur serviciul O.S. (ofiţer de serviciu). Ştiţi ce înseamnă asta, căci am văzut că şi aici se face.

— Deci cum poţi sta în birou ca O.S. în civilie, poţi participa şi aici la program, la lecţiile politice şi la jurământ.
—< Nu m-aţi înţeles bine ! Sau poate eu nu m-am exprimat exact. Atunci când nu se lucrează duminica, când nu este nevoie de ore suplimentare pentru realizarea planului, când ceilalţi colegi, ingineri şi muncitori au liber, eu asigur serviciul O.S. Şi acest lucru îl fac duminica. Niciodată Sâmbăta. Sau mai bine zis, mai exact, niciodată începând de vineri după-amiază, până Sâmbătă seara, la apusul soarelui.
— Asta e treaba dumitale, acolo este civilie, faci cum crezi şi cum ţi se permite. Aici este armată ! Ai înţeles?
In acest moment se deschide uşa. Toţi trei coloneii, care se aflau în faţa mea de cealaltă parte a mesei de consiliu şi care erau aşezaţi cu faţa spre uşă, au sărit în picioare. Ne-am ridicat si noi — căpitanul şi cu mine — care stăteam cu spatele la uşă. Eu cel puţin nu ştiam ce se petrece. Eram înfierbântat —i trebuia să fiu întotdeauna foarte atent la ce mi se spune (uneori vorbeau mai mulţi deodată) şi, de asemenea, trebuia să fiu şi mai atent la ce răspundeam. Ne-am întors şi noi cu faţa spre uşă. Am înlemnit cu toţii în poziţia de „drepţi" când, la mai puţin, de-un pas de noi, am văzut un epolet de aur, o. stea mare ţesută cu fir de aur pe el şi vipuşcă roşie, lată de două degete la pantaloni. Era generalul Dumitru. Un om scund, bine legat, foarte vioi, milităros, cu părul alb, cam de vreo 55 de ani. Părea inteligent, sever,

intransigent, demn şi drept. Rămăsese cu mâna pe clanţa uşii: — Cei cu voi aici ? întrebă el.
—- Se vedea limpede că era grăbit şi că nu dorea sa se întindă mult la vorbă. Avea probleme multe şi nu avea timp. Se făceau reorganizări în conducerea superioară a armatei -— mai târziu aveam să aflu aceasta. Colonelul care îl însoţea *~ nu ştiu nici până astăzi cine era, căci nu l-am mai văzut niciodată după aceea •—■ răspunse :
114
- Tovarăşe general, avem probleme ! Dânsul — în timp ce arăta cu mâna spre mine — este tovarăşul soldat T.R. Indrei....
—- Ce astea sunt probleme? Acum când avem atât de mult de lucru ? Terminaţi repede şi veniţi la mine ! Aţi înţeles?
— Da, tovarăşe general! Dar permiteţi-mi vă rog, să raportez' ! Dânsul face parte dintr-o sectă interzisă ! răspunse repezit colonelul Dobriţoiu. Secretarul Consiliului Politic al Diviziei şi care acum, aşa cum stăteam toţi în picioare cu faţa la General, se afla exact în spatele meu, de cealaltă parte » mesei de consiliu.
:— Tovarăşe general, daţi-mi voie să rebtifi'c ! Sunt...
■-T— Ce eşti ?
— Adventist de ziua a. şaptea ! Cultul noslru este recunoscut de stat ! Funcţionează liber pe baza Statutului legal aprobat!, Apoi, întorcându-mă spre colonelul Dobriţoiu, am zis:
^— V-am spus ce înseamnă sectă ! Noi suntem liberi ! Şi m-am.: întors cu faţa spre general, luând poziţia de ,,drepţi".

-^Tovarăşe General ! Nu este adevărat ! Depun jurământul ! -Şi întorcându-mă iute spre colonel, pentru a nuri da timp să mă contrazică :
.— ;N-am spus asta! şi m-am întors la fel de iute spre general.
A-— Dar nu-1 depune Sâmbăta ! adăugă colonelul.
— 'II depune când vrea ! Şi când poate! Hai, terminaţi repede şi veniţi la mine !
Generalul a plecat... Colonelul care îl însoţea a închis uşa şi 1-a urmat. Noi ne-am aşezat pe scaune. Eram nedumerit... Mă aşteptam ca generalul să fie cel mai dur dintre toţi şi, nu fără îngrijorare, mă gândisem toată săptămâna la întâlnirea cu el... Iar acum îmi dăduse dreptate şi, indirect, adresa mustrări coloneilor pentru timpul pierdut. Aveam simţământul terminării luptelor şi al biruinţei şi că, în două-trei minute cel mult, urma să încheie discuţiile. începusem să mă relaxez... Dar cât de mult mă înşelasem... Aşa după cum deja am amintit, ne-am aşezat pe scaune. Mai aveam încâ atâtea probleme de discutat. De fapt, abia acum începeau în mod serios controversele. Până aici nu fusese decât preludiul lor.

CAPITOLUL 17
RĂZBOIUL... OFENSIVA COLONEILOR SI APĂRAREA MEA

:Se cuvine ca cititorul să afle un amănunt. La întâlnirea cu generalul, acesta fiind tare grăbit* iar eu luat prin surprindere, am încălcat toate regulile de conduita militară, de adresare şi

raportare a unui soldat în faţa superiorilor militari. Trebuia mai întâi să mă prezint generalului Dumitru cu formula : „Tovarăşe general Dumitru, sunt soldatul T.R. Indrei. Vă rog să-mi permiteţi să raportez *V'*- Apoi trebuia să mă o-presc şi să aştept hotărârea lui. Dacă îmi permitea, urma să-i spun ce am pe suflet. Dacă mă întrerupea la jumătatea frazei, trebuia să mă opresc acolo, cu ideea neterminată. Dacă nu-mi permitea, nu mai aveam de spus nici un cuvânt... Apoi, pentru a mă putea adresa colonelului din spatele meu, trebuia să-i cer aprobare generalului, cu formula : „Tovarăşe general Dumitru, permiteţi-mi, vă rog, să mă adresez tovarăşului colonel Dobriţoiu. Secretarul Consiliului Politic al Diviziei". Dacă generalul nu-mi permitea, nu mă puteam adresa acestuia spre apărare. Iar dacă îmi permitea, trebuia încă o dată, cu aceeaşi formulă, să mă prezint colonelului şi să-i cer şi lai permisiunea să raportez. Dacă colonelul spunea: „Nu! sau „Nu-ţi permit !", rămâneam cu gura închisă.- Şi aceasta pentru că regulamentul militar o prevedea. Generalul îmi permitea mie să mă adresez colonelului, dar nu-1 obliga pe colonel să mă asculte... ~\
Era puţin probabil că generalul ar fi acceptat să aştepte atâta timp, pentru rostirea atâtor formalităţi, obligatorii de altfel, din partea inferiorilor militari... Formule care trebuia repetate la fiecare replică... Am spus că generalul era grăbit. Se vedea bine aceasta. Era încă cu mâna pe clanţa uşii rămasă deschisă, iar

colonelul care-1 însoţea stătea în spatele lui, în prag. Iar dacă, totuşi, generalul ar fi acceptat, era şi mai puţin probabil să fi acceptat colonelul Dobriţoiu să-1 contrazic în faţa şefului său, mai mare şi în funcţie şi în grad... Şi dacă nu-mi dădea voie generalul ? Şi dacă nu mai aveam altă ocazie de a sta de vorbă cu el ? Căci într-un regim dictatorial* inferiorul nu-1 poate obliga pe un superior ca acesta să-1 asculte... Dacă toţi ceilalţi colonei spuneau neadevăruri despre mine şi despre Cultul Adventist, în prezenţa mea, oare nu ar fi făcut acest lucru, cu mult mai mult, în absenţa mea ?
In joc erau, pe de-o parte, viaţa şi libertatea mea, pe de altă parte, adevărul cu privire la Cultul Creştin Adventist din
116
România. Şi aceasta, pentru că, în regimul dictatorial, drepta-rile omului erau legiferate şi garantate pe hârtie şi mai puţin în fapt.
Şi, pentru că putea să fie şi ultima ocazie de a sta înaintea generalului, nu aveam voie s-o pierd pe prima. Nu puteam să risc ! De aceea, cu fermitate, cu demnitate, dar şi cu respect totodată şi cu puterea pe care numai Dumnezeu mi-o putea da în acele momente cruciale, am încălcat cu hotărâre toate regulile de conduită militară, arătate mai sus.
Şi îi mulţumesc lui Dumnezeu, pentru că a lucrat în mod vizibil chiar în acel moment, asupra minţii şi inimii generalului Dumitru, iar acesta, nu numai că nu m-a întrerupt, dar nici nu mi-a făcut vreo observaţie pentru faptul că, în două

rânduri, l-am lăsat pe el, ni-am întors cu spatele la el şi cu faţa spre colonel. Situaţia o cereai Căci înlemnisem în poziţia de „drepţi", fiecare în locul unde se afla, când l-am văzut pe general. Iar eu, din nefericire, mă aflam în linie dreaptă. Intre colonel şi general... îmi mai dăduse şi dreptate... Mulţi dintre prietenii mei care au citit manuscrisul mi-au spus garantarea lor la noi în ţară. Mai venise un colonel — nu ştiu cine era. Stătea în picioare, era înalt, solid, important... A stat el ce a stat, fără să scoată un cuvânt, apoi, în timp ce vorbeam cu politrucul, interveni pe un ton liniştit, uman :
— Lasă-1 tovarăşe colonel, că dânsul a înţeles perfect. E om în toată firea, e matur... Nu mai are douăzeci de ani. E tată de copii, e inginer... A înţeles tot. Nu mai trebuie sâ-1 convingi, căci s-a convins singur. Hai să ne grăbim, căci ne aşteaptă generalul.
Eu tăceam... Ii admiram statura impozantă, aşa cum stătea în picioare înaintea noastră. îi priveam faţa senină şi îl ascultam cu deosebită plăcere. Şi, în acelaşi timp, îi mulţumeam lui Dumnezeu că într-un moment critic pentru mine îmi trimisese ajutor. Mi se părea a fi tare blând şi cumsecade şi mă întrebam : „Ce-o căuta un astfel de om printre „câini" ? „Şi mă mai gândeam că, pentru mine şi poate pentru alţii care au probleme, şi în armată mai sunt şi oameni de toată isprava, integri şi care au şi curajul de a lua atitudine de partea adevărului... Ascultându-1, prinsesem mare curaj. Aşa că atunci când a terminat de vorbit — îl urmăream

cu toată atenţia şi eram pregătit — am intervenit imediat. Nu l-am lăsat pe
117
colonelul Dobriţoiu să înceapă el cu acuzaţiile... Am continuat cu şi mai multă putere apărarea mea. Argumentele îmi veneau în minte unul după altul. Vorbeam repede, evitam să fac pauze, pentru a nu fi întrerupt de politruc. Mă apăram cu însuşi regulamentul lor militar, articolul 271, pe care cititorul îl cunoaşte dintr-un capitol anterior. Colonelul, care era încă în picioare şi pe care4 consideram ca fiind trimis de Dumne-zeu în ajutorul meu, izbucni plin de furie :

— Dobri ţoiule ! Iţi pierzi vremea cu el! Ce mai stai la discuţie? Cheamă procurorul ! Acum! Chiar acum ! îl trimitem în Tribunalul Militar şi terminăm cu el ! Nici nu mai ajunge până la jurământ ! Astăzi este Sâmbătă. în faţa procu-rorului îi dau un ordin şi dacă nu-1 execută, s-a terminat ! Nu mai pierde vremea !

M-am speriat de el când l-am auzit urlând, îl priveam nedumerit, contrariat. Pentru câteva clipe, nu mai ştiam unde mă aflu şi ce-i cu mine. Nu ştiam de unde apăruse ^f iar a", căci eu crezusem că văd înaintea mea un „miel"... Un miel blând, trimis în ajutorul meu : şi când colb, deschizând mai bine ochii, înaintea mea văzui o ,.fiară" neaşteptat de fioroasă.

•— Da, dar tocmai acum a fost generalul aici şi i-a spus în faţa noastră că depune jurământul când vrea !

— Ce i-a spus ??... Când vrea ? S-a sclerozat ?! Merg eu la el să-1 scutur! Ce, este armata lui ?

Sau poate nu se simte bine pe postul lui de „mare şef" şi vrea să lase locul pentru altul?...
Apoi spre mine :
— Iluzii!... Ascultă-mă, iluzii... Nu-ţi face iluzii!... închisoarea... Ani grei... Asta te aşteaptă !
Am început din nou să mă apăr, să-i spun şi lui de legi, de Constituţie, de decrete...
— Nu le cunosc ! Nu sunt valabile aici !
A urmat o apărare frumoasă. Dumnezeu îmi dădea putere şi vorbeam hotărât şi energic. Nu mă mai gândeam la închisoare. Eram sigur că voi ajunge acolo înainte de jurământ, poate chiar în acea zi. Şi de aceea n-am mai ţinut cont de nici o regulă de conduită militară. In timp ce toţi cei patru colonei vorbeau deodată, care de care mai tare, glasul meu tunător, în apărarea mea şi în acuzarea lor pentru ilegalităţile pe care le fac şi de care odată şi odată vor da socoteală, îi domina.
In esenţă, au fost spuse cam aceleaşi lucruri pe care cititorul le cunoaşte deja din discuţia pe care o avusesem cu două zile mai înainte în biroul colonelului Constantin. Nu vreau să
118
le repet aici. Mereu şi mereu aminteam de drepturile omului, expiicându-le ce înseamnă dreptul la conştiinţă... Desigur, nu puteam spune că la noi în ţară, în România, drepturile omului sunt încălcate. Dimpotrivă, le spuneam că noi avem cele mai democratice legi din lume şi, folosindu-mă de cuvântările lui Ceauşescu, în special de cuvântarea la Congresul Frontului Unităţii Socialiste din anul 1974, unde pe două

pagini vorbea de libertatea, de conştiinţă şi de exercitare a cultelor religioase, am adăugat apăsat :

— Preşedintelui ţării noastre îi roşeşte obrazul de ruşine la conferinţele internaţionale, când i se cere socoteală pentru încălcările flagrante ale drepturilor omului la noi. Aşa a fost lâ Helsinki, la Viena, la Belgrad... Nu i-a fost uşor. Şi aceasta pentru că pe ici, pe colo, mai sunt oameni cu funcţii mari de răspundere, care nu cunosc realii;ăţi le de la noi, care acţionează tot ca pe vremea lui Slalin. Aveţi grijă să nu fiţi şi dumnea-voastră printre aceia. Aveţi grijă să im ajungă cazul meu la masa tratativelor Conferinţei Europene de la Belgrad (anul 1980), căci vă spun că nu vă va fi uşor...

In paranteză fie spus, drepturile omului erau încălcate în mod grosolan, printre directive verbale sau scrise, cu circuit închis, perniţe de la cel mai înalt nivel. Dar, când cazuri izolate ajungeau să fie discutate în Congresul American, la O.N.U. sau în diferite conferinţe internaţionale, Ceauşescu dădea din co?.J în colţ, spunând că nu ştie, că va cerceta şi că va lua măsuri. Se întorcea acasă, „cerceta" cazul şi „pedepsea" mai mult- sau mai puţin public pe făptaşi, criticându-i în şedinţele de partid.ce aveau loc la Comitetul Central al P.C.R., luându-le funcţiile. Nu după mult timp, pe cei care se. dovedeau a fi mai vrednici luptători împotriva drepturilor omului, îi ridica în grad, dându-le funcţii mai mari...

Acest lucru îl ştiam toţi, îl ştiam şi eu, îl ştiau şi

coloneii. Dar nimeni nu avea voie să vorbească despre aceasta. Cine spunea pe faţă cum se petrec lucrurile la noi în ţară era ime-
diat ,.ridicat" de securitate... Şi mulţi nu se mai întorceau şi nu mai ştia nimeni absolut nimic despre ei...

Şi de aceea, în apărarea mea, am lăudat sistemul de la noi din ţară şi am criticat pe cei care nu-1 respectă.

Oricine citeşte aceste rânduri şi stă puţin în loc să analizeze cum stau de fapt lucrurile îşi poate da seama că, într-un regim de dictatură, care se autointitulează „democratic", aceasta rămâne singura posibilitate de apărare.

Şi coloneii au înţeles că, acuzându-i pe ei, ca exponenţi ai puterii, acuzam de fapt sistemul comunist pe care ei cu armata lor îl apărau...

Dar nu mă puteau trimite în Tribunalul Militar pentru ceea ce înţelegeau ei, ci doar pentru ceea ce spuneam sau făceam eu. Iar eu mă străduiam din răsputeri ca, în această periculoasă echilibristică „pe muchie de cuţit", să nu greşesc în vreun cuvânt... şi Dumnezeu îmi dădea înţelepciune şi putere.

■— A învăţat numai legile, decretele, articolele şi cuvântările tovarăşului Nicolae Ceauşescu, care-1 apără, nu şi pe cele pe care trebuie să le respecte necondiţionat! spuse colenelul Dobriţoiu, adresându-se colonelului care stătea în picioare. Apoi, pe un ton răstit, spre mine :

— De ce le-ai învăţat ?

— Nu ştiu de ce mai întrebaţi, căci

dumneavoastră aţi afirmat-o chiar acum. Şi dumneavoastră aţi fi făcut la fel în locul meu. Evident, le-am învăţat ca să mă apăr. Vă deranjează că le ştiu ? Da, ştiu că vă deranjează, căci dacă eu nu le ştiam, m-ati fi terminat mai repede. Şi de aceea vă repet : LE-AM ÎNVĂŢAT CA SA MA APAR*! Iar dumneavoastră trebuie să le respectaţi ! Sunteţi obligaţi să le respectaţi ! Şi Preşedintele ţării, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, spune aceasta ! Că legile trebuie să fie respectate de toţi, începând chiar cu el ! El a jurat cu mâna pe C onstituţie că va respecta legile ţării şi că va veghea ca toată lumea să le respecte. Şi dumneavoastră aţi depus jurământul. Aţi jurat cu mâna pe armă că veţi respecta legile ţării ! Vă cer să dovediţi în fapt că jurământul n-a fost o simplă formalitate !

— Şi de când spui că sunt legile acelea care te apără ? întrebă colonelul acela care încă stătea în picioare.

— V-am spus şi mai repet. Constituţia R. S. România,
ultima ediţie din acest an, 1980, articolul 30, garantează libertatea de conştiinţa. Decretul prezident:;.! 212/1974, care nu este altceva decât Convenţia Internaţională cu privire la drepturile omului, adoptată de O.N.U. şi pe care, semnând-o, ne-am însuşit-o. Dumneavoastră şi cu mine suntem obligaţi să respectăm acest decret, fie că ne convine, fie că nu ne convine. Căci în preambulul Convenţiei se atrage atenţia că statele care o semnează se obligă să o respecte. Este apoi Decretul 1203/1950, prin care a fost

aprobat Statutul de funcţionare a Cultului Creştin Adventist în România. Statutul amintit este
120
anexă la'[1] decret şi face parte integrantă din acesta. Eu, de bunăvoie, respect statutul, dar dumneavoastră sunteţi obligat să respectaţi decretul. Mai avem şi Legea 407/1946.
— Din 1946 ?... Din 1950 ?... Noi suntem in anul 1980. Legile acestea sunt vechi ! Nu mai sunt valabile astăzi !
— Sunt vechi, este adevărat!... Dar nu timpul desfiinţează sau anulează o lege, ci un alt act normativ. Nu au fost abrogate, anulate, înlocuite sau Schimbate. Şi astăzi, 1 martie 1980, sunt valabile ! Toate naţiunile civilizate aşa procedează cu legile lor ! Şi noi ne pretindem civilizaţi, care de mai mult de 2000 de ani ne găsim în Europa. Constituţia Statelor Unite, întocmită cu 200 de ani în urmă, este valabilă şi astăzi, drepturile omului — libertatea de conştiinţă — fiind pe primul plan (articolul 1).
— Eu nu le cunosc ! De unde să ştiu că este sau nu aşa !
— N-am nici o vină că dumneavoastră sunteţi neinformat... Faptul că nu le cunoaşteţi, nu le anulează...
— Mă iei la „mişto" ? Cum îţi permiţi ?
— Dimpotrivă, vorbesc foarte serios. —i Dă-mi-le să le citesc !
— Nu le am la mine ! am spus eu, în timp ce, instinctiv, arătam cu mâna spre buzunarul de la piept, unde aveam Biblia. Dacă ar fi ştiut ei de

prezenţa Bibliei în buzunarul meu, ar fi avut un motiv în plus pentru a mă ţine la arest o zi sau două...

— Du-fe şi adu-le !

— Nu le am în geamantan ! Acasă, da ! In Bucureşti... Nu plec fără ordin special, scris !...

Mai dăduse un pas înapoi, îşi restrânsese cercul, insistând doar asupra faptului că în armată nu sunt valabile aceste legi şi decrete, iar eu ceream mereu drepturile de cetăţean român liber, pe care, îmbrăcând haina militară, nu le pierdusem...

La un moment dat, venise vorba de copii... Că le dau şi lor o educaţie religioasă, că. îi duc şi pe ei cu mine la Casa de Rugăciune şi că-i nenorocesc.

Aprins de furie, colonelul care stătea în picioare, ţipă către politrucul Dobriţoiu :

— Este o crimă ! Nu are dreptul să-şi distrugă copiii ! Să ne interesăm dacă copiii mai pot rămâne în casa lui, ca să-i distrugă ! Ar trebui să-i luăm să-i creştem noi în spirit comunist, să facem oameni din ei !... Potriviţi pentru societatea noastră comunistă !

Am folosit spre apărare Decretul 212/1974, în care un capitol întreg cu mai multe articole se ocupă de educaţia copi-

ilor, inclusiv de dreptul părinţilor sau tutorilor legali de a le asigura acestora educaţia religioasă pe care o doresc... (mi se pare că am mai amintit acest lucru în cadrul discuţiilor pe care le-am avut cu două zile mai înainte şi nu vreau să mă mal repet acum).

După câteva ceasuri de aprigi dispute, am fost dat afară într-un mod brutal, urmând să cheme procurorul pentru a întocmi actele de trimitere în Tribunalul Militar.

CAPITOLUL 18

IN AŞTEPTAREA PROCURORULUI...

Am coborât singur scările şi am. ieşit afară din clădire. Era pe la amiază. Soarele îşi trimitea razele lui primăvăratece şi încălzea pământul. Era plăcut afară. începuse să se topească zăpada. Eu eram obosit. Orele de încordare, tensiune şi stres, petrecute în biroul Secretarului politic al Diviziei, mă epuizaseră... M-am aşezat pe o bancă Care era afară, în curte, sub o salcie pletoasă. Era puţină umbră acolo, iar sub bancă — multă zăpadă. Era primul- Sabat în cazarmă şi mă gândeam dacă-1 voi încheia tot acolo sau poate la arestul unităţii... Sau, cine ştie? Poate în Tribunalul Militar... Aşteptam procurorul. Colegii mei îşi consumaseră ultima pauză şi se în-torseseră la cursul de învăţământ politic. Mi-au văzut lipsa la orele dinainte şi acum mă invitau să merg şi eu. Le-am răspuns evaziv că îmi place aerul şi soarele de primăvară şi că rămân afară... După vreo jumătate de oră, îl văd pe colonelul Constantin că vine spre mine. A venit procurorul şi vine să mă ducă la el — gândeam eu. M-am sculat în picioare şi l-am salutat. Nu-1 văzusem în ziua aceea. Nu participase la disputa care durase câteva ceasuri bune...

— Ce faci aici ?

/ — Mulţumesc, bine.

— Nu ai fost la curs ? ca şi când n-ar fi ştiut

unde am fost.
— Nu.
— Colegii unde sunt ?
— Au intrat la ultima oră.
— Du-te şi dumneata !
— Ştiţi că nu pot !
122
suri. Dacă muţit.
aici, mai In tip: ce cu
Cum nu poţi?... Nu înţeleg!... Nu pot Ji.l ■■!.
ge. Râs-punde-mi, cum nu poţi ? Pentru ce nu
poţi ?
— V-am explicat joi, timp de vreo două <
doriţi, vă mai explic o dată, mai pe larg, mai am
— Las-o baltă... Hai să mutăm banca asta
încolo !— arătându-mi cu mâna dreaptă locul, îii
stânga apucă de ea.
Nu i-am răspuns nimic, dar nici nu am pus nana
pe ea. Stăteam în poziţia de „drepţi" la celălalt
capăt al liăncii'şi mă gândeam că, din clipă în
clipă, trebuie să apară i imcurorul... Et o apucase
cu amândouă mâinile, o ridicase de 'in capăt şi,
în furie, o târî, rotind-o un pas. Trecuseră câţiva
soldaţi'prin apropiere. Şi el, colonelul
Constantin, era cu mâna i >e bancă, ţinând-o
ridicată, iar eu, soldatul recrut în prima
săptămână de armată, stăteam nemişcat. Situaţia
era umilitoare | >ei Ltru colo-heL Se înfurie.
Trânti câteva înjurături printre dinţi, se înroşi la
faţă şi începu să ţipe, de-1 auzeau şi ceilalţi
soldaţi de prin curte :' _ :
— V-am spus că nu pot !
— Pune mâna pe ea ! spuse el din —-De ce s-o

mutăm mai încolo ?
acum ! Acolo, arătam cu mâna stângă s-o mutăm, se află platoul unde ne adunăm pentru raport. Colegii mei trebuie să iasă de la curs şi se vor strânge acolo. Banca i-ar împiedica. Tovarăşe colonel, ce motivaţie are ordinul dumneavoastră ? Doar un capriciu ? Doar un joc ? Vreţi să mă încercaţi, să vedeţi dacă vă respect sau nu ordinele ? Său vreţi să mă trimiteţi în Tribunalul Militar doar pentru un joc, doar pentru un capriciu ? In acest moment trebuie să apără procurorul... Nu pot !
Se desumflase... îşi revenise... Apoi, pe un ton mai blând, mai uman, care semăna acum cu tonul oamenilor normali, în timp ce încă ţinea banca ridicată de un capăt, îmi spune : *<■■■■:*
i—■ Uite despre ce este vorba. Vreau să stăm de vorbă mai mult timp aici, afară, pe bancă. Mai avem atâtea probleme de lămurit. Am sciatică : mă cam doare spatele. Aici este zăpadă multă sub bancă, este şi umbră... Mă trage... Acolo e soare.
Nu ştiam dacă se va aşeza sau nu, dacă vom sta sau nu de vorbă pe bancă, dar voiam să-i dau o lecţie. Şi a învăţat, mult din acea umilă şi simplă lecţie pe care a primit-o în acea zi. După patru săptămâni, tot într-un Sabat, am stat mai mult timp de vorbă, doar noi doi, în biroul lui...
apropiat, ca
nou, înjurând.
E foarte bine unde stă spre locul unde voia. el
[23
de la om la om, prieteneşte... Când a venit vorba

de lecţia cu banca, ruşinat, el singur o categorisea drept „copilărie". Aşa că i-am spus :
— Dacă este aşa cum spuneţi, dacă într-adevăr aveţi sciatică şi doriţi să stăm de vorbă şi dacă umezeala de sub ea vă face rău, atunci da, aveţi un motiv serios şi pot face acfft lucru şi merită să-1 iac. Pot face şi mai multe decât atât, chiar şi într-o zi de Sâmbătă : Haideţi să mutăm banca ! Şi, în timp ce apucasem de ea cu amândouă mâinile, căci era mare şi grea, în timp ce o mutam, sub privirile nedumerite ale celorlalţi, care se uitau la noi fără să înţeleagă nimic, am repetat :
— Numai pentru sănătatea dumneavoastră am făcut acest lucru şi nicidecum pentru că mi-aţi ordonat...
N-a mai avut atunci nici un cuvânt de spus. Vedeam că se petrece ceva înăuntrul lui. Un simţământ de inferioritate îl cuprinse. Şi, oarecum ruşinat, se scuză că este aşteptat în birou. Mult timp după aceea nu a uitat lecţia. Până şi altora le vorbea de ea. Urmarea : Când m-a mai chemat la el — era tot într-o Sâmbătă — m-a întrebat :
— Te-a deranjat cineva ?
—■ Nu, nu m-a deranjat nimeni până acum. Am stat tot timpul în dormitor.
— Spune-mi, cinstit, pentru că am dat eu ordin ! Eu, colonelul Constantin, am dat ordin să nu te deranjeze nimeni, de la mine în jos ! Spune-mi te-a deranjat cineva cu ceva vreodată ?
— V-am spus şi v-o repet. Nu m-a deranjat nimeni. Niciodată, nimeni nu mi-a cerut să fac

ceva Sâmbăta.
— Ai văzut ce-am făcut eu pentru dumneata ? întrea-bă-ţi colegii dumitale adventişi. Cine a mai făcut aşa ceva pentru vreunul din ei ?
.
— Vă mulţumesc !
.
— Şi dumneata să nu faci nimic pentru mine ? Doar trei minute durează jurământul pentru dumneata (scăzuse de la cinci minute, la trei). Doar atât ! Şi dumneata nu faci nimic. Doar mergi acolo ! Formula jurământului se rosteşte în cor şi nimeni nu ştie şi nimeni nu aude dacă dumneata'spui ceva sau nu ! Doar mişti buzele ca să te vadă, căci toţi vor fi cu ochii pe dumneata. Pe ceilalţi soldaţi nu-i cunoaşte nimeni. Pe dumneata, te cunosc toţi ofiţerii din Divizie. Şi te vor urmări să vadă, ce faci ! Dar nu vor şti dacă spui sau nu ceva.
124
Toată'lucrarea pe care o ai de făcut este să-ţi spui numele când îţi vine rândul şi să semnezi într-un registru... Atât !
— Vă mulţumesc pentru tot ce aţi făcut pentru mine, vă mulţumesc pentru bunele dumneavoastră intenţii, dar v-am spus că nu pot participa !
— Dar te rog gândeşte-te la copiii dumitale ! Ţi-am văzut pozele ! Iv-am văzut şi pe băiat. Ei au nevoie de dumneata acasă, nu la închisoare. Gândeşte-te la soţia dumitale. Are şi ea un serviciu bun, este medic psihiatru şi va avea şi ea necazuri... Gândeşte-te la mine ! îmi mănânci

pâinea ! Am câţiva „căţei" care abia aşteaptă să mă muşte. Vrei să-mi pierd postul ? Scaunul meu pe care stau ? Ştii ce mi-a zis într-o zi Secretarul Consiliului Politic ? Că prea o „întind" cu dumneata .„Ce — zicea el — nu stai bine pe scaunul dumitale de Şef de Armă Chimică pe Divizie ?" Te rog eu ! Nu-ţi cer acum răspunsul... Mai ai timp să te gândeşti. Doar trei minute ! Atât durează. Nimic până atunci, nimic după aceea ! Şi ştii ce-am să-ţi mai fac ! După două luni de şedere în cazarmă (până la jurământ), vei avea dreptul la trei zile permisie, să te duci acasă să-ţi vezi copiii... Eu îţi dau opt — nouă zile permisie după jurământ şi apoi, în fiecare lună, patru saa cinci zile, să te duci acasă şi să faci ce vrei...
Nu-ţi cer acum răspunsul. Dar gândeşte-te bine, de ce să faci închisoare ? Colonelul Dobriţoiu se ţine de capul dumitale, dar şi mai mult se ţine de capul meu. Abia aşteaptă să mă muşte şi să pună pe altul în loc. Dacă nu era scris pe fişă, rezolvam eu aici şi nu mai ştia nimeni... Dar aşa ? '...
Această discuţie am avut-o cu colonelul Constantin în a patra Sâmbătă pe care am petrecut-o în unitate.
Şi iată că fără să vreau m-a luat gura pe dinainte, şi citi-tornl a aflat deja, că timp de o lună rămăsesem acolo...
Şi acum, să ne întoarcem puţină vreme în prima Sâmbătă'. Colonelul plecase. Nu se mai aşezase pe bancă, la vorbă. Eu mă aflam lângă banca mutată din locul ei şi care acum, bloca platoul

unde colegii mei urmau să se adune pentru raport. Am încercat s-o târâi, dar n-am reuşit. Era de fier, era mare şi grea. Am chemat un soldat care se plimba prin curte, fără rost, şi l-am rugat să mă ajute s-o duc la loc. El văzuse scena cu colonelul, auzise şi înjurăturile lui, dar n-a înţeles mire lucru. în timp ce o duceam, soldatul mă întrebă :

— Dar ce a vrut tovarăşul colonel ? De ce a mutat banca V Ce să-i spun? Era soldat în termen, nu. ne cunoşteam... Nu
ştiam dacă nu cumva este vreo „coadă de topor", pus să mă urmărească. Iar mie mi se interzisese categoric să vorbesc despre situaţia mea...

— Ce să vrea ? Voia să stea pe bancă, la soare şi acolo, sub pom era umbră.

— Şi de ce nu s-a mai aşezat ?

— Şi-a adus aminte că este aşteptat în birou...

I-am mulţumit. Apoi m-am aşezat pe bancă. El a încercat să intre în discuţie eu mine, dar eu nu aveam chef să stau de vorbă cu un necunoscut, în timp ce aşteptam să fiu chemat la procuror... ii răspundeam foarte scurt la fiecare întrebare, blocându-1 mereu. în scurt timp, am reuşit să scap de el: Nu era şcolit, nu avea nici experienţa vieţii. Nu ştiu dacă împlinise douăzeci de ani. In schimb avea experienţă în armată. Era caporal... Iar noi ştiam că aceştia au făcut luni de zile şcoala de gradaţi, în care, pe lângă multă instrucţie, au învăţat să-şi vândă colegii pe un bilet de ieşire în oraş. Nu ştiu ce intenţii avea caporalul. Poate, era pur şi simplu amuzat de scena pe care o văzuse şi, neînţelegând-o, cerea

lămuriri. Dar la fel de bine. putea fi un informator...
Văzând că nu poate să scoată nimic de la mine, m-a lăsat şi a plecat. Am rămas singur... Aveam pace în suflet. .După furtuna din biroul coloneilor, ieşise soarele primăvăratec, cu lumină şi căldură. închisesem ochii. în faţa mea era un ocean de lumină galbenă. Uneori, bătea spre portocaliu sau roşii aprins. Alteori, se deschidea şi era din ce în ce mai strălucitoare şi mai albă. Nu mă mai gândeam la nimic. Nici la procuror, nici la copii, nici la colonei... La nimic. Urmăream doar, cu ochii închişi, jocurile de umbre şi lumini din imensitatea golurilor care se deschideau şi se făceau tot mai mari înaintea mea.
Nu ştiu cât timp am stat aşa... Probabil că aţipisem, cu faţa- scăldată în soare. N-am simţit cum colegii, ieşind de 3a lecţia de învăţământ politic, se aliniaseră pe platoul dinaintea mea şi încolonaţi au plecat la masă. Am deschis ochii abia atunci când i-am auzit strigând sacadat : „Să trăiţi tov. lent major !" Erau din nou în formaţie, pentru raportul de prânz.
Am deschis ochii şi... ce era să mai fac ? Să mă scol, sâ-i o-olesc şi să mă duc în dormitor ? Să mă întorc cu spatele şi să mă îndrept spre fundul curţii? Parcă picasem acolo din altă lume şi, pentru câteva clipe, nu ştiam unde mă aflu... Ce mai aveam de făcut? Oricum, era târziu ca să mă mai scol

şi să pornesc undeva. Aşa că am continuat să

stau, uitân-du-mă la colegii mei. Ei erau curioşi. Nu ştiau ce se petrece cu mine... Din când în când, câte unul mai întorcea nedumerit capiii şi-mi. arunca priviri întrebătoare.
Când au primit liber, vreo cinci-şase din ei au venit, au format un cerc în jurul meu :
—■ Ce-i cu tine ?
M-am uitat la încălţăminte — eram încheiat cu şireturile..., m-am uitat la veşminte — nu aveam nimic pe ele, m-am uitat la mâni, mî-am pipăit faţa...
— Nimic ! Ce vedeţi voi ?
Şi-au dat seama de situaţie şi n-au mai insistat. Câte unul, câte unul m-au lăsat şi au plecat. Dar Radu, colegul de serviciu, şi Greieraşul, un inginer din Făgăraş, cu care mai vorbisem cu câteva zile mai înainte, s-au aşezat pe bancă şi le-am mai spus din problemele mele... Iar ei mi-au spus că un coleg de-al nostru, care umbla după grade şi funcţii, a raportat la prima oră de învăţământ politic absenţa mea. La care, locotenentul pe care-1 întâlnisem pe hol, la ieşirea din spălător, a răspuns : „Nu este absent ! Este la tovarăşul colonel". Acelaşi *l*coleg a raportat la prânz, absenţa mea din formaţie. La care, comandantul nostru de pluton, locotenentul Marin, cam hâtru şi pus pe glume, i-a răspuns :
— Nu-i absent. Are misiune specială. E acolo pe bancă... Am: râs cu toţii... Şi le-am povestit din dialogul pe care
l-am aVut cu colonelul Constantin, când venise vorba de „misiunea specială" şi de plantonul de la uşă care să mă păzească...

M-a îmbărbătat mult prezenţa lor.
T6ată după-amiaza de Sâmbătă, întreg plutonul de T.R.-işti a avut program de voie (liber), în timp ce toţi ceilalţi soldaţi din cazarmă aveau program de curăţenie de primăvară; lf:!'.«.; ■ î
■ i
'—■ Asta numai din cauza ta. Ca să nu-ţi facă ţie[1] program special; ne-au lăsat pe toţi liberi. O ducem şi noi mai bine, Sâmbăta, pe lângă tine...
Aceasta s-a repetat timp de o lună, în fiecare Sâmbătă după-amiaza. Motiv pentru care, unul câte unul, o parte din colegi au trecut de partea mea şi ore întregi mă întrebau şi mă ascultau...
Doar vreo doi — unul de prin Bihor, celălalt de prin Argeş — au fost indiferenţi ; poate s-ar fi bucurat să nu mă mai aibă în plutonul lor.
Niciodată nu şi-au arătat opinii
l",
faţă de problemele mele, aprobându-mă. Dar, la fel, nicio^ dată nu s-au ridicat împotriva mea, acuzându-mă. Şi aceasta a făcut mult bine psihicului meu stresat...
Procurorul n-a mai venit în Sâmbăta aceea... Şi cititorul a aflat deja că n-a mai venit nici în sâmbetele următoare. Dar
eu nu ştiam că nu are să vină şi îl aşteptam mereu...

CAPITOLUL 19

MARŢI, 25 MARTIE 1980 — „ZIUA CEA MAI LUNGA"

Trecuse o lună de viaţă în cazarmă. Absolut toţi colegii de pluton au aflat de problemele mele, cu toate măsurile pe care le-au luat ofiţerii de la

Arma chimică... Căci adevărul nu poate sta ascuns. Ocaziile cele mai bune de discuţii erau după-amiaza sau seara, până noaptea târziu.
Ne culcam la ore mici. Se dădea „stingerea" obligatorie la ora 21,30, dar noi stingeam lumina şi, apoi, în secunda următoare, o aprindeam. Câte unul îşi cosea vreun nasture sau îşi călca pantalonii. Pretext pentru a sta cu lumina aprinsă. Căci omul nu poate coase un nasture pe întuneric... Majoritatea dintre noi, obişnuiţi cu cărţile, citeam. Alţii jucau cărţi, table, şah sau se grupau în jurul Greieraşului şi, acompaniaţi de acesta la chitară, cântau.
Toţi ofiţerii ele la Marea Unitate, majoritatea ofiţeri superiori, aflaseră de numele meu şi de problemele mele. Devenisem un „caz" pentru toţi. Era ceva „nou sub soare" pentru ei şi comentau... pro sau contra... Ajunseseră şi ei, în particular, să aibă mici controverse, căci toţi erau şcoliţi şi peste noapte se treziseră „filozofii" din ei...
Cei mai interesaţi dintre ei, în zilele când asigurau serviciul O. S. (ofiţer de serviciu) pe Divizie, veneau în dormitorul nostru şi întrebau de soldatul T.R.-ist Indrei. De vreo două ori s-a nimerit să fiu chiar eu, cel pe care-1 întrebau de... mine... Veneau să mă întrebe, mai în glumă sau mai în serios, mai ironic sau mai binevoitori, să afle adevăruri pe care încă nu le cunoşteau, despre facerea lumii, despre Sabat sau despre Planul de' salvare. Şi stăteam de vorbă cinci-zece minute sau, alteori, ore întregi... Eu aveam timp — era timpul meu liber — seara, când somnul nu

mi se lipea de ochi — iar ei, la fel, aşteptau să vină dimineaţa şi să plece acasă. Cei bine-
128
voitori şi bine intenţionaţi stăteau mai mult. Cei ironici erau curioşi să mă cunoască, aruncau câteva replici şi plecau... Iar eu le vorbeam cu plăcere tuturor.

Aşa a trecut o lună. Din când în când, mă mai chemau să mă întrebe ee-am hotărât, fără să uite să-mi aducă aminte, mai politicos sau mai dur, de procurorul care trebuia să vină.

într-o zi de marţi, 25 martie, dimineaţa, în a cincea săptămână de cazarmă, eram pe platou la raport. Ni se spusese programul şi trebuia să plecăm să-1 executăm. Apare colonelul Constantin. Luăm poziţia „drepţi" şi aşteptăm să vedem ce are să ne spună. De foarte puţine ori venise dimineaţa la raport, dar şi atunci numai cu comunicări importante. Eu nu-1 mai văzusem de Sâmbătă. îmi bătea inima... mai tare decât de obicei, pentru că putea să anunţe orice, în bine sau în rău. Este unul din puţinele lucruri pe care le-am învăţat în armată —■ elementul surpriză. Peste un sfert de oră se putea întâmpla orice, aşteptat sau neaşteptat... Ce ne va comunica acum? Aşteptam cu sufletul la gură...

...Jurământul militar fusese programat '
Aplauze, urale... Iar eu îi mulţumeam lui Dumnezeu în gând.

încă nu ştiam noua dată, dar colegii mei erau convinşi că, în nici un caz nu putea fi amânată, ci devansată. Pentru că, din şase luni cât trebuia să stăm în armată, nouă săptămâni până la

jurământ, nu aveam voie să părăsim cazarma. Ceea ce însemna mai mult de 34 % din timp şi care contravenea întrucâtva prevederilor regulamentului militar. Iar eu, la rândul meu, eram convins că Dumnezeu mi-a rezolvat marea problemă pe care o mai aveam —< jurământul. Dar... pentru că aproape întotdeauna în „marile speranţe" există un „dar", surpriza... şocul psihic şi totodată ameţeala care m-a cuprins au urmat comunicatului :

Jurământul militar va fi depus în ziua de 29 martie, deci cu o lună mai devreme : motiv de bucurie pentru colegii mei. Cât despre mine... ce să mai zic... De la data comunicării schimbării zilei jurământului, marţi 25 martie şi până Sâmbătă, 29 martie, mai erau patru zile.

Fiori reci îmi trecură pe şira spinării... Se apropia ziua luptei decisive...

Atâta vreme cât aceasta era departe, atâta vreme cât nu aveam probleme, decât din când în când, ameninţarea cu venirea procuratorului, — un fel de „sperietoare" de care nu-mi mai era frică, începusem să „aţipesc". Stăteam liniştit, dormeam liniştit şi mă sculam liniştit... ca şi când n-aş fi avut nici o problemă.

Am fost trezit violent din amorţeala şi somnolenţa care mă cuprinseseră. Mai aveam patru zile de libertate, adică nouăzeci şi şase de ore, cinci mii şapte sute şaizeci de minute, sau... atâtea secunde. Auzeam loviturile de ciocan ale fiecărei cîipe... Clipele mi se păreau lungi cât zilele, cât- lunile, cât ani... Şi parcă fiecare clipă... cântărea cât munţii de granit...

Marţi, 25 martie 1980, era o zi de mari lupte ! Şi de mari hotărâri ! Ziua cea mai lungă din câte am trăit !

Pe loc, pe moment, ni s-a schimbat programul ce fusese comunicat cu cinci minute mai înainte. Trebuia acum să învăţăm formula jurământului şi întreg ceremonialul depunerii lui. Eram cu toţii în dormitor şi citeam din Regulamentul de ordine interioară tot crea ce era legat de acest eveniment unic. La un moment dat, caporalul de serviciu ne întrerupe :

— Tovarăşul soldat T.R.-ist Indrei este chemat la cancelarie.

Mi-am aranjat ţinuta şi m-am prezentat. Era doar căpitanul Francisc, comandantul subunităţii noastre.

— Ei, v-aţi hotărât ? Ce faceţi ?...

— M-am hotărât să respect regulamentul şi în ceea ce priveşte jurământul.

— Vorbiţi serios ?

— Da !

■— Păi... să vedem ce zice regulamentul, continuă el în timp ce căuta într-un sertar al biroului.

îl deschise şi începu să citească cu voce tare, un articol după altul. După câteva pagini se opri.

— Vedeţi ce spune regulamentul ? Toată lumea îl depune într-o zi anumită, când se dă ordin de zi pe unitate. Va fi o zi festivă. Scrie aici mai departe — în timp ce arată cu degetul în regulament — cum se desfăşoară acţiunea, cum se aşază soldaţii pe grupe, în formaţie... Absolut totul. Nu lipseşte nimic; ! Nici muzica, nici masa

festivă — fiecare soldat primeşte câte o friptură şi un pahar de bere... De asemenea, activităţile cultural-sportive şi artistice... Întâlnirile cu şoimii patriei, cu pionierii şi U.T.C.-iştii, întâlnirile cu veterani de război sau fruntaşi în producţie... De obicei, soldaţii din mai multe judeţe ale ţării se adună 'laolaltă şi depun jurământul într-un cadru deosebit de solemn, la monumente istorice, cum ar fi Mausoleul

de la Mărăşeşti, ridicat în cinstea eroilor care au căzut pe câmpul de bătaie în primul război mondial, sau altele... Ce ziceţi ? Participaţi ?

— Ara spus că am hotărât să respect regulamentul ! N-aţi citit tot ! Treceţi vă rog, peste ceremonie — o cunosc — şi vedeţi ce scrie mai departe.

A început să citească printre rânduri, murmurând cu voce tare... Se făcea că nu ştie la ce mă refer. Cel puţin aceasta a fost impresia mea. Văzând că nu-1 găseşte, l-am ajutat :

— Vreau să respect şi articolul 279 din regulament ! Căpitanul dădu o foaie şi apoi, după ce-1 găsi, începu să-1
citească cu voce tare (nu-1 mai repet; cititorul 1-a aflat deja, căci l-am citit în apărarea mea, în disputa cu colonelul Constantin).

— Sunteţi bolnav ? întrebă el.

— Nu.

— Dar nu vă puteţi inlerna ii: spital? Soţia dumneavoastră este medic psihiatru, |*n*| vă poale ajuta? Nu-1 cunoaşte pe medicul psihiatru de la Spitalul Militar din Craiova ? Căci psihiatrii sunt

mai puţini şi se cunosc între ei... Şi cu psihiatrul se poate aranja absolut orice problemă. Mulţi au ieşit din închisoare cu ajutorul lor. La inimă, la stomac se fac analize, contra-analize, se merge la comisie pentru expertiză... E mai greu. Dar peste psihiatru nu se bagă nimeni. Ce spune eLe lege...
— Ştiţi, ea ar putea să mă ajute în acest sens. Chiar ieri a fost pe la mine şi ne-am sfătuit cum să procedăm. Mi-a spus că se poate aranja o internare, dar că această procedură nu este corectă. Totuşi, eu trebuie să hotărăsc. Şi am hotărât : întrucât nu; sunt bolnav, nu mă pot interna în spital doar ca să scap. Ar fi un neadevăr... Acelaşi Decalog, care la articolul 4 vorbeşte de ziua de odihnă — Sâmbăta — la articolul 9 sancţionează orice declaraţie mincinoasă.
în timp ce vorbeam, s-a deschis uşa şi a intrat colonelul Constantin. A dat mâna cu mine şi m-a poftit să iau loc. Stăteam la aceeaşi masă de consiliu, faţă în faţă. Căpitanul stătea în capul ei.
— A venit şi ziua mult aşteptată... începu el, calm, liniştit, prietenos. Sâmbătă, la ora 11, vei fi în tren spre Bucureşti. La ora 14, vei fi acasă cu soţia, cu copiii şi vei face
ce vei vrea. Te vei îmbrăca civil şi nimeni nu te va cunoaşte... Te-ai hotărât ! Ce faci ?

—. V-am spus că nu pot!
— Tocmai asta discutam — începu căpitanul — şi aici îa regulament scrie câ s-ar putea depune şi în altă zi.
— Nu ! Nu ! Dânsul nu poate î Nu înţelegeţi ? E

o altă problemă cu dânsul...

— Dar aici scrie că cei internaţi în spital... şi dânsul ar putea... Soţia dânsului are pe cineva aici, la Spitalul Militar.

— Nu, nu se poate ! Dacă am fi ştiut numai noi, era altceva, se putea. Era cu totul altceva ! Dar scrie pe fişa lui că e adventist ! Apoi spre mine : De ce le-ai spus la comisariat ? De ce i-ai lăsat să[1] scrie pe fişă ? Dacă nu era scris, am fi re-zolvat noi, aici... Era mai simplu.

— Nu e nici un secret că sunt adventist. Ştiu acest lucru toţi cei care mă cunosc : la şcoală, la serviciu... La comisariat, a venit vorba de religie şi le-am spus. Am avut o discuţie lungă cu dânşii, iar ei au scris. Puteam să-i opresc ? Şi chiar dacă nu scriau, tot se afla... Pentru ofiţerul de la CI. (con-trainformaţii) este o treabă simplă.

Din nou colonelul Constantin se întoarce spre căpitanul Francisc :

— A discutat cu colonelul Dobriţoiu — un căpitan şi jumătate, ştie şi generalul, a aflat şi Bucureştiul (ministerul), ştiu toţi ! ştie şi procurorul... Toţi mă aşteaptă cu sufletul la gură, cu răspunsul. Toţi aşteaptă să vadă ce are să facă ! Ar fi bătător la ochi să se interneze a<: um. Apoi spre mine :

— Nu încerca să faci una ca asta, acum ! Ăştia sunt în stare să te scoată din Spitalul Militar, să te aducă la jurământ şi, dacă nu-1 depui, să te trimită mai întâi la Spitalul Militar Central din Bucureşti, să vadă dacă internarea dumitale a fost întemeiată. Şi dacă voi- constata că a fost doar un aranjament, o înscenare, te vor trimite în

Tribunalul Militar... Oricum vei ajunge acolo, dar, dacă te vei interna acum, acuzaţia va fi mai gravă ; o dată pentru că ai vrut să induci în eroare tot comandamentul Diviziei, internându-te în spital, apoi pentru că nu
, ai depus jurământul. Iar medicul cu care vei aranja aceasta- o va încurca rău de tot ! Să nu încerci să faci una ca asta acum, când toţi sunt cu ochii pe dumneata.

— Nu ! Nici nu m-am gândit la aşa ceva. întrucât nu sunt bolnav, nu este corect să mă internez acum. Ar însemna să încerc să scap de o lucrare printr-o minciună. Nu este corect !

132

Mai ales că un coleg de-al nostru, realmente bolnav si aflat internat în spital, când a auzit că depunem jurământul atât de repede, a făcut cerere de externare, pentru a fi şi el prezent.

— Şi ce faci ?

— V-am spus de atâtea ori. Nu am alt răspuns !

— Te rog eu, gândeşte-te la dumneata ! Ai un serviciu bun, eşti bine văzut Ia întreprindere, chiar dacă nu lucrezi Sâmbăta — m-am interesat — cei de la serviciu te vorbesc de bine, ai o secţie în subordine, eşti priceput şi ai şi invenţii... Apoi, întorcându-se spre căpitan :

— Am aflat că a reuşit să facă nişte produse noi, pe care alţi ingineri nu le-au putut face... îşi'face singur instalaţii, după concepţia lui, şi produce şi pentru export pe ele... Din nou spre mine :

— Păcat de renumele bun. pe care-1 ai şi pe care ti l-ai câştigat cu greu, prin muncă... Nu te vei mai întâlni cu el. Oricine face puşcărie,

indiferent de motiv, va avea după aceea numai greutăţi toată viaţa lui. Şi cum dumneata vei avea în continuare probleme... — ascultă bine ! — nu vei mai găsi serviciu de inginer. Gândeşte-te la soţia dumitale, cât va avea de suferit... Gândeşte-te la copiii care te aşteaptă să te întorci acasă !... Apoi, spre căpitan :

■— Are nişte copii... Băiatul numai de tatăl său vrea să audă ! Nimic altceva ! Nu doarme, nu mănâncă, să-1 vezi şi să-l auzi cum vorbeşte numai de el...

în acel moment, nu mă mai gândeam la cele ce-mi spunea colonelul, ci numai la copii... II vedeam pe Marius, care nu împlinise încă patru ani, cum căuta prin sertare, printre fotografii, pe cele unde eram numai noi doi. Nu cele în care eram cu amândoi copiii, sau în care eram toţi patru, ci numai pe acelea în care eram noi doi. Şi cum le găsea, le alegea şi Ie punea de-o parte... ,,Ce vrei să faci cu ele ?" 1-a întrebat odată mama lui. „Le duc lui tata la armată, căci lui acestea îi plac". II vedeam cum îşi va pregăti rucsacul lui, cum îşi va face bagajul să vină la mine... Şi nu va putea. Nu va avea voie... Oare de ce trebuie să sufere un copil nevinovat, pentru concepţia religioasă sau politică a părinţilor lui ? Sau a bănicilor lui ? Niciodată nu aveam să înţeleg pe deplin aceasta. îl mai vedeam cum „îmi va scrie", pe limba lui, să mă întorc acasă şi nu voi putea... îl vedeam cum stă singur într-un colţ şi cum nu va reuşi nimeni să-1 împace cu nimic — nici cu jucării, nici cu cărţi sau creioane colorate. Nici cu dulciuri sau

baloane... li vedeam cum va refuza mâncarea, cum seva trezi din somn noaptea, cum se va topi de dor... Pentru că el, la patru ani neîmpliniţi încă, ştia un singur lucru : că vrea să meargă la tatăl lui.
Copiii uită uşor, şi le trece... Nu ştiu ce-i greul ! Nu ştiu ce-i suferinţa... Dar Marius — şi aceasta fără nici o exagerare — au ştiu din ce plămădeală e făcut... La suferinţă îi întrece şi pe cei mari !.,.'.■
O mai vedeam şi pe Olivia, care, la un an şi jumătatea, ori de câte ori se deschidea uşa de la intrare, alerga spre ea si striga : ,,Tata". Mi-era aşa de milă de copiii mei şi scena ce-mi trecu pe dinaintea ochilor era prea grea pentru mine. Nu o puteam suporta... Mereu îmi vedeam băiatul căutând .pozele, făcându-şi bagajul... Mereu o vedeam pe fetiţă alergând spre uşă... Am început să plâng. Nu-mi puteam opri lacrimile... Plângeam şi mă gândeam numai la copii care nu ştiu să aştepte luni şi ani de zile ! Ce încercare teribilă pentru, mine, căci îi iubeam mult...
— Gândeşte-te la copiii dumitale ! repeta colonelul Cons-tantinescu în timp ce lacrimile îmi curgeau.
— Numai la ei mă gândesc ! Vă rog să-mi iertaţi slăbiciunea. Nu pentru mine plâng, ci numai pentru ei ! Mă doare sufletul, căci ştiu cât de mult ţin ei la mine şi cât de greu suportă ei absenţa mea !
— Gândeşto-te la ei, căci au nevoie de prezenţa dumitale acasă ! Nu la puşcărie !...

Atinsese punctul slab. La ei, numai la ei mă gândeam. Căci numai eu ştiam ce este acasă...
— Atât! Trei minute ! Atâl durează ! Să fie singurul dumitale păcat pe care l-ai făcui., sau pe care-1 vei mai face de aici încolo... Nu ai făcut, niciodată, nici un păcat ?
— O, nu, am făcut multe...
. .— Lângă alea multe, mai adaugi unul ! Atât ! Doar unul ! Acela că într-un caz de forţă majoră, în Sâmbăta jurământului, timp de trei minute ai stat cu mâna pe drapel, ţi-ai strigat numele când ţi-a venit rândul şi ai semnat într-un registru ! Atât ! Şi voi purta eu vina pentru păcatul dumitale.. Pentru că te-am forţat eu... îţi dau scris, pe hârtie, SK> porţi ca un talisman. toată viaţa ! Şi să te rogi câte zile vei avea .să te ierte Dumnezeu, pentru că nu a. fost vina dumitale ! O iau asupra mea! Şi să nu mai f a< i nici un păcat de aici înainte ! Să fie singurul ! Să fie ultimul...
,
134
'— V-am spus că nu pot !...
— Dai: te-am rugat !... îţi dau scris, ca să arăţi şefilor dumitale de la cult...
— Nu este nevoie, pentru că nu lor le dau socoteală ! Nu dau socoteală oamenilor, ci lui Dumnezeu.
— Dar te-am rugat ! Ai văzut că te-am luat şi cu răul ia început, apoi ţi-am vorbit frumos. Ai văzut câte favoruri ţi-am făcut. Ţi-am dat drumul în oraş când a venit soţia dumitale... Şi asta fără să ştie nimeni. Ştii, atunci seara, pe întuneric, când te-am dus cu maşina mea, să nu te vadă nimeni...

Am încăl at regulamentul... Ai văzut că nu te-a deranjat nimeni ! Fă-o pentru mine ! Te rog eu ! Aşa cum te gândeşti la copiii dumitale şi eu mă gândesc la singurul copil care mi-a rămas... si mă gândesc şi la scaunul pe care stau... Ce, e aşa uşor să-i dau cu piciorul, după ce l-am apucat atât de greu ? Te rog încă o dată ! Fă-o pentru mine şi pentru copilul meu...
— Nu pot !
Se enerva. Aprinse o ţigară şi nu mai avea astâmpăr... Se ridică în picioare, tremurând... M-am sculat şi eu...
—- Nu am ce-ţi face ! Dumneata eşti singurul vinovat ! De-ai şti câte bobârnace am luat peste nas din cauza dumitale... Nici trei minute?!... Păcat! Mare păcat!... Mă duc, căci mă aşteaptă procurorul cu ultimul răspuns. Mi-a arătat legea — între trei şi şase ani închisoare. Dar, după cât sunt de porniţi împotriva mea, el şi colonelul Dobriţou, vor să-ţi întocmească dosarul de trimitere în Tribunalul Militar, în aşa fel încât pedeapsa să fie maximă. Iar pe mine să mă dea jos din funcţia pe care o am. Să ştii că după închisoare vei veni iar în armată, să-ţi faci stagiul, căci nu vei scăpa de ea până la 43 *I* ele ani ; şi mai ai destul până atunci ! Şi să mai ştii un lucru. / Cei de la închisoare sunt nişte bestii, nişte fiare. Aia nu sunt oameni... Şi cum prind vreunul ca dumneata, îi aplică cele mai severe pedepse... Apoi spre căpitan :
— Nu ştiu ce-or fi având cu ei ? Le ia şi dreptul la. vorbitor, dreptul la pachetul lunar (cu cinci kg alimente), dreptul la corespondenţă... Şi bătaie...

ce nu-ţi poţi închipui. Rar care mai scapă zdravăn din mâinile lor !...
Apoi către mine :
— Păcat !... Mare păcat !...
■ Se îndreptă spre uşă. Era cu mâna pe clanţă, gala sfl plece.
IM .
— Ştiţi, tovarăşe colonel Constantin, că oriunde aş ajunge, oricât mi-ar fi de greu, nu vă voi purta nici un. gând rău, nici un resentiment. Eu vă mulţumesc sincer pentru tot ce aţi făcut pentru mine până acum. Ştiu cum se poartă cu noi la închisoare. Am prieteni care au trecut pe acolo. Un profesor de matematică, adventist, acum trei ani a ieşit de la puşcărie... Dar nici în puţinul timp petrecut în armată, nu au dus-o mai bine decât la închisoare... Mai mult pe la arest stăteau... Eu, aici la dumneavoastră, nu mă pot plânge de nimic. Dimpotrivă. Nu m-a deranjat nimeni... Vă mulţumesc pentru tot ! Să fiţi cu conştiinţa împăcată că aţi făcut tot ce se putea face pentru mine. Mai mult, nu se putea... Încă o dată, vă mulţumesc !... Lacrimile curgeau... Nu le puteam opri. Căci scena cu copiii ■— de nesuportat — nu o puteam privi... Era prea grea pentru mine !... Şi nici nu o puteam alunga dinaintea ochilor mei, nici măcar pentru o singură clipă...
— Hai du-te la program ! Păcat ! Mare păcat !...

CAPITOLUL 20
NOAPTEA STRÂMTORĂRILOR MELE.

Colonelul a plecat, iar eu am ieşit din biroul comandantului şi am intrat în dormitor. S-au

speriat colegii când m-au văzut. Rămăseseră încremeniţi. O tăcere de mormânt se aşternu... M-au întrebat din priviri ce s-a întâmplat. N-am avut puterea să le răspund. Doar ochii am putut să-i închid. Faţa îmi era scăldată în lacrimi şi, schimonosită cum era, trăda convulsiile interioare ce mă mistuiau...

Tăcut m-am îndreptat spre patul meu. M-am dezbrăcat, Vestonul, cămaşa şi maioul — totul era ud pe mine. Am luat prosopul, săpunul şi lenjeria de schimb. M-am dus ia spălător...

Dar.. .în ziua aceea, cea mai lungă, nici apa nu „voia" să curgă...

M-am întors înapoi în dormitor... Din nou tăcere... Colegii îşi întrerupseră programul. M-am dus la geam... Priveam cum iarba începea să se înverzească şi mugurii copacilor dădeau să spargă coaja, cum soarele de primăvară încălzea pământul şi aburi uşori se ridicau... Dar nu vedeam decât copiii... lăsaţi singuri... Mereu şi mereu îi aveam înaintea ochilor mei.

Plângeam...

In acel ceas greu veni lângă mine Radu — colegul de serviciu care mă îmbărbătase în acea zi de joi, după prima dispută pe care am avu t-o cu ofiţerii... Mă cuprinse cu mâna de după umeri şi-mi spuse în şoaptă :

— Nu fii necăjit ! Şi nu te mai gândi ! Vei vedea că totul se va aranja... Ascultă-mă oe-ţi spun ! Simt eu că aşa se va întâmpla. N-au ce să-ţi facă ! Vei vedea... Ne vom întoarce amândoi acasă, în aceeaşi zi, cu acelaşi tren, la copiii

noştri care ne aşteaptă ! Era şi el căsătorit şi avea şi el un copil.

— Lasă-mă, Radule ! Tu nu ştii căli prieteni de-ai mei au făcut puşcărie... Şi aceasta, absolut gratuit. Nu au săvârşit nici o tâlhărie... Absolut nevinovaţi... Unul, chiar acum este închis pentru a doua oară... Adică armata, Tribunalul Militar, închisoare. După eliberare înapoi în armată să-şi facă stagiul şi acum, din nou în închisoare, Este condamnat pentru patru ani... Şi tot aşa, cine ştie câtă vreme. II cheamă Mircea Dragomir. Au vorbit si cei tic la Europa Liberă de el... Degeaba. Acum se poarta cu el mai urat decât înainte...

— Dar de ce, din moment Ce cultul este liber?

— Radule... Comuniştilor să nu Ic stai in (ale ! N-au nici un Dumnezeu ! N-au nici o măsură ! Pentru ei nu există legi ! Nici Constituţie I Cât despre libertate... ce să mai vorbim... Libertatea noastră poartă lanţuri şi cătuşe... Să vezi ce tratament îi aplică prietenului meu, mamă, mamă ! Şi ce bătaie mănâncă... Este o minune dacă mai scapă zdravăn din mâinile lor. Căci ăia nu sunt oameni. Sunt fiare ! Oameni, din care, ateismul şi comunismul au făcut nişte bestii !... Dar nu mă gândesc la mine, ci numai la copii. Sunt mici... Nu ştiu să... aştepte ani de zile până să mă întorc eu... Dacă mă voi mai întoarce vreodată...

— Linişteşte-te ! Şi nu te mai gândi !

— Lasă-mă Radule ! Lasă-mă să mă liniştesc. Am atâta nevoie de linişte, acum !...

M-a lăsat şi a plecat... Acum eram singur... Lupta

era teribilă. începui să mă îndoiesc... Oare, nu fac pe „eroul" ? Oare, nu fac eu pe „martirul" pe degeaba ? Oare, nu Se va uita Dumnezeu cu silă la mine ? Nu-Şi va întoarce El faţa,
13?
acum ? Acasă... învins... de etatea şi atâtea ori am greşit faţă de copii mei, pe care îi iubeam mult de altfel, dar care, nevinovaţi, asistau ia discuţiile contradictorii pe care le aveam cu soţia mea sau cu mama ei... De atâtea ori m-am purtat aspru cu soţia mea, chiar dacă aveam sau nu dreptate. Şi. . chiar dacă aveam, căci de cele mai multe ori aveam, copiii, aşa mici cum erau, vedeau şi înregistrau... Iar eu ştiam că ei sunt „cruzi" şi trebuie ocrotiţi. Citisem aceasta în „Căminul creştin adventist" de E.G. White. Ştia şi soţia mea, dar'ea îşi chema copiii, pentru apărare, lângă ea... Acasă învins... Aici erou ?! Sau în Sabat... De atâtea şi atâtea ori, în Sabat, la biserică fiind, când nu-mi plăcea figura celui care predica, sau când socoteam că nu spune lucruri interesante şi când gândul meu zbura aiurea... In Sabat, la Casa de Rugăciune, cu Biblia în mână...
Mereu îmi sunau în urechi cuvintele întrebătoare ale colonelului : „N-ai făcut niciodată nici un păcat ?" Iar eu, acum ia geam, singur îmi aduceam aminte...
Atunci... la serviciu... Şi-atunci în concediu,.. Şi în facultate... Şi-atunci... Hotărât lucru ! Sunt un călcător de Lege ! Flagrant ! înaintea lui Dumnezeu ! doar o mică diferenţă. Atunci... şi-atunci... nu ştia nimeni ! Dar ştiam eu ! Ştia şi

Dumnezeu şi era scris în cărţile din ceruri !...
Şi acum... „erou". „Erou?" Pentru cei care nu'pot citi si gândurile?... „Krou", doar pentrti oameni? Dar oare cum priveşte Dumnezeu la „poyestea" aceasta ? El care ştie totul ? Oare mai poa*e sa îndure ? Nu-Şi va întoarce El faţa .ele la mine, dintr-o clipă într-alta ?
Şi-odată ajuns la închisoare „gratuit", nu mă va lăsa El pe mine celui rău ? Aprobă El poziţia mea ? Este Dumnezeu ele acord să-mi las copiii pe drumuri, acum când au nevoie de mine ?
Pentru ce ? Pentru a fi „EROU"... în ochii cui ?
Nu ar fi o îndrăzneală prea mare din partea mea ? Nu ar fi o încumetare ? Să-L provoc eu pe Dumnezeu acum ? Se va lăsa El provocat ? Sau va întoarce provocarea împotriva mea ?
Şi, la urma urmei, poziţia mea este corectă ? Când atâţia pastori spun altfel şi mă acuză şi ei ? Ce fel de lucrare mai e şi jurământul acesta ? Când timp de cinci minute spui o formulă şi semnezi într-un registru ? Oare, nu are dreptate

colonelul ? Nu este mai mare păcat să-mi las copiii pe drumuri ? Şi aceasta, cu atât mai mult cu cât... Atunci... Şi-atunci... în libertate — robul conştiinţei... Iar acum, „în robie", să fac pe „eroul" ei ? Şi aceasta cu preţul încercării grozave la care aveam să-mi supun copiii ? Cu preţul durerii pe care aveam s-o abat asupra lor?!... Şi dacă soţia mea, dificilă cum e, nu va fi în stare să educe singură copiii? Şi dacă aceştia,

în lipsa mea, vor apuca pe căi greşite, ducând la pierderea lor veşnică ?... Şi dacă nu mă voi mai întoarce la ei, niciodată? Căci într-un regim de dictatură, totul este posibil. Cum era mai bine ? Şi caro păcat este mai mare ? Lupta era prea grea pentru mine... îndoieli peste îndoieli, ca o avalanşă cădeau peste mine şi mă acopereau. Şi mă învăluiau din toate părţile... Lacrimi curgeau[1]... Picături mari de sudoare ieşeau din frunte şi se prelingeau pe faţă, ameste-cându-se cu - lacrimile... Mereu le ştergeam, mereu aveam faţa udă...
Nu mai vedeam nimic. O ceaţă, din ce în ce mai deasă părea că mă înconjoară... Simţeam că mă scufund în gol. îmi simţeam capul cum fierbe... Nu mai puteam gândi şi, în consecinţă, nu mai puteam nici hotărî... cu adevărat o ceaţă a strâmtorării... Am strigat din tot sufletul către cer, după ajutor.;. Dar ajutorul, de data aceasta, întârzia să vină. Am strigat din nou... Cerul era de aramă ! închis ! Nici o fereastră deschisă măcar, prin care să vină vreo mângâiere... încercam să-mi aduc aminte vreo făgăduială... Degeaba ! Din toată Biblia, pe care din copilărie o citisem, nici un text nu-mi trecea prin minte... în disperare, am încercat să-mi aduc aminte de vreo
cântare, pe care îmi plăcea s-o când când eram singur. Nimic !
\ Doar .momentele de cădere, de înfrângere îmi reveneau tot
/ mai des în faţa ochilor mei scăldaţi în lacrimi, cuprinşi de

ceaţă...   Şi acestea stăruiau tot mai mult în conştiinţa mea.
încercam să le înlătur, să scap de apăsarea lor teribilă... Dar nu reuşeam.
.Am strigat din nou către Domnul ! Şi l-am cerut putere şi însoţire în acest greu ! Dar nu primeam nimic ! în continuare mă simţeam tot singur... Lupta era prea grea pentru mine ca s-o mai pot purta '. Povara păcatelor mele îmi apăsa teribil sufletul...
Eram   gata să cad...
I vi
CAPITOLUL 21
NU „CEDA".
— Nu ceda !
Am tresărit speriat când am auzit aceste cuvinte. închi-sesem ochii, strângând în acelaşi timp pumnii... Aveam impresia că începusem să aiurez... într-un târziu, am. deschis ochii şi am întors capul. Lângă mine, în spatele meu, un bun coleg — Eugen. Avea şi el probleme. Multe... In fiecare zi era chemat la CI. (contrainformaţii). Avea dosarul depus pentru emigrare în Statele Unite. De ce l-or fi mai încorporat ? Probabil ca să-i prelungească agonia şederii în ţară. Era şi el sătul de discuţiile pe care le avea cu ofiţerii... Ştiam unul de altul şi de problemele noastre. Ne câştigasem, reciproc, încrederea... Şi ne sfătuiam deseori. Şi-a dat seama că *nu* am recepţionat mesajul lui...
— „Nu ceda !"   repetă el.
Dumnezeu]-a trimis în momentul crucial, când hotărârea cea mare trebuia luată, când lupta se

afla la apogeul ei şi când „omenescul" din mine dădea înapoi. Dumnezeu răspundea îndoielilor mele, prin aceste două cuvinte rostite prin gură de om... Dumnezeu era de acord cu lupta mea şi aştepta de la mine să-I port steagul sus. Pentru momentul acesta m-a adus aici ! Şi El dorea să nu dau înapoi ! Şi pentru că lupta era prea grea, ca s-o duc singur, înainte de a cădea, a trimis un înger ca sa aprobe hotărârea mea şi să mă întărească.

— „Nu ceda !" rosti din nou, în timp ce, îmbrăţişându-ne, ne strângeam puternic mâinile, l-am mulţumit din ochi — nu aveam putere să rostesc vreun cuvânt, şi a plecat... I-am mulţumit iui Dumnezeu că nu mă părăsise. Şi m-am rugat pentru colegul meu, pentru că „s-a lăsat trimis" şi a venit la mine... Dumnezeu să-1 binecuvânteze şi să-i rezolve toate problemele pe care le are !...

M-am întors din nou cu privirea spre geam. Vedeam acum ceea ce nu văzusem în orele de plumb de mai înainte. Vedeam acum şi iarba, şi mugurii, şi razele de soare, şi copiii cum zburdă şi sar ca nişte miei... Şi aveam simţământul că orice s-ar întâmpla cu mine, Dumnezeu ştie şi va purta El însuşi grijă de ei. Şi mi-am zis atunci că tot ce-am pierdut în vremurile de libertate trebuie să recâştig în vremuri de strâmtorare... Coste oricât ar costa aceasta... Şi m-am rugat lui Dumnezeu să-mi dea putere !...

CAPITOLUL 22

SFÂRŞITUL LUPTELOR

Eram încă la geam şi priveam iarba şi mugurii, şi razele soarelui, care treceau printre ramuri de pomi şi ajungeau până la mine... Şi... cu ochii minţii mai vedeam şi copiii cum zburdă liberi şi voioşi în lumina şi căldura blândă a soarelui de primăvară.
Câteva ceasuri — nu ştiu câte — fusesem absent la ceea ce se petrecea în jurul meu. Acum, în linişte, aşteptam să fiu chemat la procuror...
Se deschise uşa. Cu mâna pe clanţă, căutându-mă din ochi, colonelul Constantin se opri, fără să spună vreun cuvânt Colegii mei, ca la o poruncă, au sărit toţi în picioare. Devenise un act reflex pentru ei, când intra vreun ofiţer superior în dormitorul nostru.
Eu stăteam încă la geam, absent, cu privirea pierdută spre înălţimile cerului albastru, presărat cu mici nori albi.
— Soldatul T.R.-ist Indrei ! — spuse colonelul.
M-am întors cu faţa spre uşă, de unde venea strigarea :
— Vino la cancelarie !
M-am dus după el liniştit, fără emoţii deosebite, de astă dată Inima mea bătea normal... Băusem paharul până la fund... am intrat în cancelarie.
Eram doar noi doi şi căpitanul Francisc.
— Să ştii că poţi să mă săruţi şi-n tălpi ! apoi spre căpitan :
— Să fi văzut ce mi-au făcut ! Cum m-au pisat ca pe grâu în râşniţă... Mi-am luat inima în dinţi... şi ce-o fi, să fie. M-am dus la generalul Dumitru... I-am spus că nu am reuşit să-1 conving în nici un fel, că este bine îndoctrinat în credinţa lui. I-am

reamintit că are doi copii, că are o soţie care îl aşteaptă acasă, că are un nume bun la fabrică, că are o secţie care îl aşteaptă s-o conducă din nou şi că, cu toate acestea, este hotărât să meargă la închisoare...
„Dacă asta este credinţa lui, dacă ea este liberă, să-1 ajutăm, tovarăşe general, să scape ' Să se întoarcă şi el acasă cu ceilalţi ! Şi pentru noi e mai bine, că nu mai află şi Ministerul Apărării, mai ales acum când se fac reorganizări, când avem nevoie de „linişte" şi când avem ocazia de a mai „sălta" puţin !.....
141
— Ia cheamă-1 pe Dobriţoiu !
în timp ce acesta intră în biroul generalului : —■ Ce-ai mă de gând să faci cu Indrei ? —■ II trimit în Tribunal !
—- Lasă-1 mă, în pace ! Ce-ai cu el ? Şi ce câştigi ? încă un om Ia închisoare şi nişte copii pe drumuri ?!
—■ Dar, tovarăşe general, nu putem încălca regulamentul.
— Lasă-1 mă în pace să depună jurământul când poate ! Apoi, spre colonelul Constantin :
—- Instruieşte-I bine şi aranjează să-1 depună singur, fără nici o ceremonie, când poate !...
După ce redase pe scurt scenele şi dialogul ce avusese loc în biroul generalului Dumitru, batându-mă cu mâna pe umeri, îmi zise :
— Băiete, te-am scăpat de puşcărie ! învaţă jurământul ca pe apă !
— îl ştiu de mult, din prima săptămână... Vă mulţumesc !

Şi îl depui vineri, 28 martie, singur. După aceea vei pleca imediat acasă, iar ceilalţi colegi îl vor depune Sâmbătă. Şi vor pleca şi ei în permisie.
Şi, adresându-se căpitanului Francisc :
— Să-1 instruieşti, să faceţi câteva exerciţii cu un drapel obişnuit, să iasă bine. Din nou spre mine :
—■ Hai, du-te şi pregăteşte-te ! Să-ţi aranjezi ţinuta, să ţi-o speli, să ţi-o calci, să-ţi coşi toţi nasturii. Poţi să mă săruţi şi-n tălpi...
— Vă mulţuttlWBC din suflet. Am să povestesc copiilor mei, când vor fi mari, tot ce aţi făcut pentru ei ! Pentru că ceea ce aţi făcut pentru mine. ati făcut de fapt pentru ei...
M-am întors în dormitor, mulţumind lui Dumnezeu pentru tot. De data aceasta fericit. Fusese apogeul luptelor şi Dumnezeu câştigase, prin oameni, lupta pentru mine...
Colegii îşi întrerupseră programul, când am fost chemat de colonelul Constantin. De acum ştiau toţi de problemele mele şi nu erau nepăsători, indiferenţi... Aşteptau şi ei să vadă ce se va întâmpla.
Când am intrat în dormitor, se făcuse linişte deplină. Unii au rămas fără grai. Alţii, aproape în cor, nerăbdători :
— Cum e ? Ai rezolvat ?
— E bine...

Atât am putut să le răspund atunci... Cei doi mai apropiaţi, Radu. şi Greieraşul, mi-ău cerut amănunte şi le-am spus toată povestea...
Marţi 25 martie 1980 — „ziua cea mai lungă" din

viaţa mea, şi noaptea strâmtorării mele totodată, trecuse... Tot aşa şi miercuri şi joi... Nici un fel de instruire în privinţa jurământului...
Joi seara, cei doi au venit la mine :
— Pregăteşte-te, căci mâine este ziua ta cea mare ! Să fii gata vineri dimineaţa ! Apoi, puţin îngrijoraţi :
— Du-te la ofiţeri şi spune-le că astăzi depui jurământul şi că tu nu ai făcut nici o repetiţie. Mici noi nu am făcut. Habar nu avem ce trebuie să facem ! Dar... treaba lor. Ei răspund! Dacă nu va ieşi cum taebuie, nu-i vina noastră, e vina lor... Dar tu nu ai voie să greşeşti. Vei fi singur şi toţi ofiţerii vor fi cu ochii aţintiţi asupra ta ! Du-te la căpitan şi spune-i să repeţi măcar o dată !
— Cum să mă duc ? Şi ce să le spun ? Nu ei au aranjat ca să-I depun astăzi, singur ? Ce credeţi voi. că au uitat de mine ? După ce m-au stors atât ? Ţi-am spus, Radule, că până rtU-1 depun, nu pot să cred nimic... Şi chiar până la eliberare... Căci, la urma urmei, în armată, toate promisiunile pot rămâne... doar promisiuni. Nu pentru că nu ar fi şi oameni de treabă în armată, ci pentru că aici toţi stau sub ordin. Oricând poate veni un alt ordin de la un şef şi mai mare. Iar cei care au făcut promisiuni dau neputincioşi din umeri şi spun : „N-am ce-ţi face". Nu cred că-1 voi depune astăzi...
Ne-am întors pe platou pentru raportul de dimineaţă. A venit colonelul Constantin şi ne-a spus că jurământul militar va fi depus de întreg plutonul T.R. (se uita la mine), duminică, 30 martie. Eu m-am bucurat. în felul acesta, toţi

colegii vor afla cauza schimbării datei... Şi, pe lângă ei, toată unitatea, şi chiar Divizia. Şi aceasta, fără să vorbesc eu prea mult.
Colegii au început să murmure, pentru că schimbarea le-a dat peste cap toate aranjamentele lor. Unii dintre ei reuşiseră să-i anunţe pe cei dragi de acasă, ca să-i aştepte
Sâmbătă seara... Unul din ei, cel din Bihor, scăpă o vorbă
printre dinţi, spusă pe un ton mârâit, adresându-mi-se :
143
— Numai tu eşti de vină !...
Am tăcut... M-am făcut că nu-1 aud.
în sfârşit, vineri dimineaţa, pe la ora 8,30 au început repetiţiile pentru ceremonie. Era o vreme caldă, iar noi — bine dispuşi.
Comandantul nostru de pluton, locotenentul Marin, era tare mândru de noi. Mergea înaintea noastră în pas de front, sub privirile admirative şi, în acelaşi timp invidioase ale celorlalţi soldaţi, care urmau să depună jurământul la data fixată iniţial, 26 aprilie. Căci schimbarea datei jurământului s-a făcut doar pentru plutonul nostru...
Veni şi ora prânzului. Acelaşi colonel ne făcu cunoscut că, întrucât duminica nu se poate lua drapelul de la locul lui pentru a fi scos (asta da, superstiţie), jurământul va fi depus luni.
Iarăşi vociferări, nemulţumiri, tropăit de picioare, neîncredere manifestată pe faţă...
— Ne duceţi cu zăhărelul, de luni până Sâmbătă,

de Sâmbătă până luni... şi tot aşa... Până la urmă, tot pe 28 aprilie îl vom depune, spuse careva dintre rânduri...

— De ce să-1 depunem luni ? Că tot nu ne veţi da drumul acasă la început de săptămână ! ? Mai bine să-1 depunem Sâmbăta viitoare ! — spuse acelaşi coleg din Bihor, iritat, convins fiind că numai şi numai eu eram de vină... Fără să se gândească în acelaşi timp că tot cu eram cauza pentru care jurământul fusese devansai. CU aproape o lună.

Dar nici de data aceasta n-am zis nimic. Dacă atâta îl duce capul, atâta spune...

A venit Sâmbăta, a trecut şi duminica şi iată-ne luni dimineaţa, 31 martie 1980. După inspecţia de front, după ce unii din noi am trecut pe la frizer, după câteva exerciţii, la ora 12 am depus jurământul. Nu erau prezenţi decât colonelul Constantin, căpitanul Francisc, unul din cei trei locotenenţi de la unitatea noastră — locotenentul Marin — şi urî subofiţer, care a adus drapelul unităţii. Şi mai eram noi, cei 21 de soldaţi T.R.-işti juraţi... Nimeni de la comandamentul superior. Şi noi credeam că vin toţi ofiţerii în frunte cu generalul pentru a participa la un astfel de eveniment. Nici o ms-zică, nici o fanfară, nici un veteran de război, care să ne po-

vestească întâmplări nemaiauzite, de pe front, nici un şoim, nici un pionier sau U.T.C.-ist, cu flori în mână, nici un tată, nici o mamă, nici un copil de-al cuiva dintre noi... Atât... Doar noi, cei care ne cunoşteam de-o lună de zile. Nici măcar

ceilalţi soldaţi de la unitatea noastră, care stăteau prin curte degeaba. Ce să mai vorbim de ceilalţi soldaţi, de la celelalte unităţi din cazarmă...
Fără nici o festivitate, fără nici o importanţă dată acestui eveniment unic din viaţa unui bărbat... Care ar fi trebuit să fie solemn... Nici o importanţă acordată nici din partea soldaţilor, nici din partea ofiţerilor !...
A fost exact aşa cum spunea colonelul cu o lună în urmă : ,,o formalitate !" Dar ce conta cel mai mult pentru ofiţeri, era semnătura noastră pusă pe o foaie de hârtie, scrisă de mână şi care urma să fie pusă într-un dosar... Dosar pe care nu-1 deschidea nimeni, niciodată... Atât ! Doar o foaie de hârtie, cu nişte semnături pe ea !
Şi câtă înverşunare din partea politrucului colonel Do-briţoiu şi a altor ofiţeri pentru o simplă formalitate, care se putea îndeplini oricând ! Pentru un simplu „joc"... Căci la urma urmei era doar un joc...
Parcă-mi sunau şi acum în minte ameninţările ofiţerilor rostite cu o lună în urmă şi repetate de atâtea ori : procuror... Tribunal Militar... puşcărie... ani grei...
La care, răspunsul meu, invariabil, era mereu acelaşi :
— Nu pot ! Căci nu de „joc" este vorba, ci de principii ! Nu este vorba de insubordonare ! Nu este vorba de nesupunere, ci de o subordonare unor Legi mai înalte, unor Legi Divine i...
Şi acum la încheierea acestei istorisiri * Ii aduc slavă lui Dumnezeu, căci EI, care este viu în vecii

vecilor, a lucrat pentru mine şi pentru copiii mei !
„De aceea, voi cânta Domnului, căci Si-a arătat slava !" (Exod 15,1).
„ASCULTA ISRAELE ! Care este în adevăr, neamul acela aşa de mare, încât să fi avut pe dumnezeii lui aşa de aproape cura avem noi pe Domnul, Dumnezeul nostru, ori de câte ori
* istorisire scrisă în timpul efectuării stagiului militar, in Craiova — „oraşul de câmpie", cum apare în ediţia clandestină a acestei cărţi, 20 iunie, 1980.
c. 10 — 9
14!">
îl chemăm ? Şi care este neamul acela aşa de mare, încât să aibă legi şi porunci aşa de drepte, cum este toată legea aceasta pe care v-o pun astăzi înainte ?
Numai ia seama asupra ta şi veghează cu luare aminte asupra sufletului tău, în toate zilele vieţii tale, ca nu cumva să uiţi lucrurile pe care ţi le-au văzut ochii, şi să-ţi iasă din inimă : fă-le cunoscut copiilor tăi şi copiilor copiilor tăi". (Deuteronom 4,7—9)

ÎN LOC DE ÎNCHEIERE

Intr-o zi, la câtva timp după jurământ, timp în care încercări mai domoale şi experienţe tot atât de mari continuau să se ţină lanţ, căpitanul Francisc a trimis caporalul de serviciu după mine :
— Vă cheamă la cancelarie...
— Ce mai vor ?
— Nu ştiu !

—- Cine-i acolo ?
— Sunt mai mulţi ofiţeri. Nu-i cunosc pe toţi. Sunt câţiva noi...
Eram în program, în curte, când am fost chemat. Colegii deveniseră îngrijoraţi : „Ce mai vor ? Iar încep ?" Şi mie începu să-mi bată inima. Căci, cu toate încercările mari prin care am trecut, nesiguranţa pasului următor îmi crea emoţii...
— Aţi avut atâtea greutăţi cu noi, atâtea necazuri — începu căpitanul. N-aţi vrea să pledaţi de aici, să scăpaţi de noi ?
— Sincer să fiu, nu ! Nu aş vrea ! M-am obişnuit cu dumneavoastră, cu colegii... Mă ştiţi... şi de bun şi de rău... Vă cunosc şi eu... Nu aş vrea să plec. Mă simt bine aici. "Dacă ar depinde de mine, aş dori să rămân aici. Dacă va trebui să plec în altă parte, voi fi nevoit s-o iau de la început cu explicaţiile, cu, disputele... şi nu se ştie... Poate voi întâlni oameni care nu vor fi dispuşi să-si piardă atâta timp şi să mă asculte.. Aici..., mulţumesc lui Dumnezeu şi dumneavoastră. Am găsit...
— Bine, dacă nu vreţi dumneavoastră, vrem noi !
— E cu totul altceva... Aici, nu am nici o putere de decizie. Nu eu hotărăsc. Nu am ce face, decât să mă supun, să mă subordonez. Dar repet, eu aş dori să rămân la dumneavoastră.

O vreme, nimeni n-a mai spus nici un cuvânt. Eu priveam pe geam şi mă gândeam cât de interesantă şi, în acelaşi timp, neînţeleasă e viaţa ! Câte întâmplări, care par fără rost sau înţeles, ne doboară sau ne ridică... Aparent, o roată care

se învârteşte haotic, fără reguli sau legi. La urmă, dacă privim mai atent vedem Mâna care le aranjează pe toate.
După o lungă tăcere, care mie mi s-a părut şi mai lungă decât era, căpitanul Francisc începu pe un ton şovăielnic :
— La poligon, avem un colţ cultivat ; o grădină cu roşii, cu zarzavaturi, câţiva pomi, puţină vie... Vom semăna porumb, pepeni... Trebuie îngrijită. E cam mult de lucru. E mai greu cu mâncarea. Veţi primi hrană *rv-ce* : cartofi, ceapă, conserve cu bulion, fasole, mazăre, pâine... Există o sobă cu lemne şi cuptor unde vă puteţi pregăti mâncarea. Şi cu spălatul e mai greu, dar vine căldura... Avem acolo o fântână cu apă rece, bună de băut. Mai este şi un lighean pentru spălat... Nu este nici lumină electrică. Dar sunt. nişte lămpi cu petrol. Vreţi să mergeţi acolo ?
Pentru că nu i-am răspuns imediat, bucuria fiind prea mare, şi pentru că mai întâi l-am mulţumit lui Dumnezeu pentru această neaşteptată favoare, el reluă, mai ferm :
— Scăpaţi de noi, scăpaţi de program ! Ce-i drept, e mult de lucru şi condiţiile de locuit nu sunt aşa civilizate ca aici în unitate, nu aveţi baie. Nu sunt condiţii pentru un om titrat. Nu aveţi radio, nu aveţi televizor, dar... veţi fi singur. Singur vă veţi face programul... Ce ziceţi ? Acceptaţi ?
— Vă mulţumesc ! Pot pleca acum ?
— Alegeţi-vă un coleg care vrea să lucreze şi el la grădină. Când ieşiţi în oraş sau când plecaţi în permisie, să nu plecaţi amândoi odată. In

permanenţă să fie cineva acolo, ziua şi noaptea, ca s-o păzească... (râzând). Bineînţeles, fără armă...
Mi-am făcut bagajul şi am plecat imediat. Mă temeam să nu se răzgândească şi să vină vreun alt ordin sau să se găsească vreun alt amator...
Era într-o luni, pe la ora 15, când am ajuns la grădină. Am făcut o inspecţie grădinii şi mi-am făcut un plan. Aveam mai mult de 3000 metri pătraţi. Erau sădite deja vreo 600 fire de roşii şi urma să mai sădim vreo 400. Erau ardei, vinete, castraveţi... Era multă ceapă, ridichi, morcovi. Trebuia să mai desţelenim o parte din grădină şi să semănăm porumbul şi pepenii... De lucru, pentru şase oameni, nu pentru doi... Colegul meu Florin îşi făcea ,.libere" şi „permisii" în timpul săptă-

147

mânii, mai dese şi mai lungi, în contul Sâmbetelor, când era rândul meu să plec. în fiecare vineri seara şi în fiecare Sâmbătă eram la Casa de Rugăciune... în haine civile, bineînţeles, conform învoielii pe care am avut-o cu colonelul în prima întâlnire cu el.
Iar toată săptămâna eram la lucru de dimineaţă până seara, în grădină, iar de seara, până spre miezul nopţii, la masa de scris. îmi strânsesem toate foile cu însemnările făcute în grabă şi pe furiş, noaptea în cazarmă, după disputele pe care le aveam cu ofiţerii. Şi aici, în singurătatea grădinii, în liniştea nopţ'i, când doar greierii mai cântau un cântec vechi, învăţat demult... în Eden, după ce citeam câteva pagini din Biblie,

mă apucam de scris. Simţeam că pentru aceasta mă trimisese Dumnezeu aici. Să scriu... De multe ori, zorii dimineţii mă găseau la masa de scris, cu felinarul aprins pe masă. îmi aduceam aminte cu,cea mai mare exactitate de toate luptele şi disputele pe care le-am avut. Le retrăiam din plin acolo, în singurătatea şi liniştea nopţii. Odată, m-am surprins pe mine însumi, într-o oglindă aflată la felinarul cu petrol, cu fălcile încleştate, cu trăsăturile feţei deformate de încordare, cu fruntea plină de picături mari de sudoare, care ieşeau din ea...
Eram în „focul luptei". Colonelul îşi avea mâna înfiptă în gâtul meu şi-mi cerea să aleg între viaţă şi credinţă... şi eu, la miezul nopţii, când scriam aceste lucruri, parcă mă aflam din nou, printre ofiţeri, în anchete.
Aşa a trecut o lună şi jumătate la grădină, în cea mai deplină libertate, in mijlocul naturii. Ba încă l-am avut şi pe băiatul meu eu mine mai mult do o săptămâna... Uneori, seara, când de prea multa muncă mă dureau degetele de la mâini şi nu puteam sa scriii, treceam calea ferată şi mergeam în Cra-ioviţa Nouă pentru a ma întâlni *v*|| prietenii şi fraţii mei, acei oameni minunaţi pe cari' i-am cunoscut acolo : George, Aurel şi Jean Boeru, Geo Iordache şi ceilalţi... şi stăteam până noaptea târziu şi le povesteam din. cele întâmplate în armată, sau le citeam din paginile deja scrise. Au fost primii mei ascultători, primii mei ,.critici literari" şi tot ei au fost primii care au primit un exemplar din prima ediţie clandestină a a-cestei cărţi... Ne încurajam unii

pe alţii şi-I mulţumeam lui Dumnezeu pentru călăuzire şi ocrotire...
— „Am văzut şi noi că există un Dumnezeu. Dumnezeul Acela viu care 1-a ajutat pe soţul dumneavoastră, care i-a dat putere să înfrunte „leii" de la comandamentul Diviziei. Căci

erau acolo nişte 'lei' care voiau să-1 înghită. Se ţineau de capul soţului meu şi de capul generalului să-1 bage pe soţul dumneavoastră la închisoare.
Dar am văzut cu ochii noştri că există un Dumnezeu. Nu s-a mai auzit aşa ceva în Craiova : să se schimbe data jurământului din cauza unui soldat care nu vrea să-1 depună în ziua stabilită. Dumnezeul soţului dumneavoastră ne-a ajutat şi pe noi. Cei care au fost de partea lui, şi l-au ajutat au fost, la rândul lor, ajutaţi de acest Dumnezeu. In conducerea superioară a armatei s-au făcut reorganizări. în Craiova a fost înfiinţat un Corp de Armată. Soţul meu a fost avansat, în ciuda eforturilor colonelui Dobriţoin, care voia să-1 înlăture. Era şeful Armei chimice pe Divizie, acum este şeful Armei chimice pe Armată. La fel şi generalul Dumitru : acum este comandantul Armatei.
Cei care l-au sprijinit pe soţul dumneavoastră au fost avansaţi. Ceilalţi au rămas pe ioc, la Divizii sau au fost mutaţi la alte unităţi prin ţară...
Soţul meu a văzut aceasta şi i-a spus şi generalului..."
Acestea sunt cuvintele soţiei colonelului Constantin, spuse soţiei mele cu ocazia unei

vizite făcute la grădină, când colonelul şi cu mine trebăluiam la maşină, copiii noştri se jucau cu mingea, iar ele, soţiile, stăteau de vorbă pe o pătură, la umbră. Dar Dumnezeu mă trimisese la grădină cu un scop precis ; acela de a scrie cartea. Am terminat ultima pagină, ultimul rând în seara zile de vineri, 20 iunie 1980. A treia zi — ţin. bine minte că era într-o zi de luni — locotenentul-colo-nel Cristescu, care, după reorganizările ce avuseseră loc în luna aprilie, ajunsese şeful Armei chimice pe Diviziei m-a chemat la unitate şi mi-a spus că a fost o greşeală trimiterea unui soldat T.R. la muncă, la grădină. Să-mi strâng lucrurile şi să mă întorc imediat înapoi. Un soldat în termen, un băiat de la ţară avea să-mi ia locul...

Dintotdeauna mi-a plăcut natura. Am preţuit-o şi mai mult, când am stat la grădină, pentru că, pe lângă liniştea pe care ţi-o oferă, eu eram în deplină libertate în mijlocul ei- Dar n-am murmurat nici măcar în gând... Vedeam în toate întâmplările din armată mâna lui Dumnezeu care dirija totul. Şi eram atent să văd ce plan are El, în continuare, pentru   mine.

Terminând memorialul călăuzirii Divine, Dumnezeu m-a adus înapoi, printre colegi. Era nevoie de mine acolo. Calc unul, alteori câte doi, trei sau mai mulţi colegi mă înconjurau

14!1

şi mă puneau să le povestesc. Subiectul preferat al lor, ca şi ai meu de altfel, era „Planul de mântuire", cu referire directă la discuţiile mele cu coloneii şi generalul. Şi ei mă ascultau ore în

şir cu plăcere, căci Dumnezeu îmi deschidea gura..
Pe unul din colegi, Greiei-aşul, l-am luat într-o vineri seara la Casa de Rugăciune. A fost frumos impresionat de atmosfera tinerească, voioşia şi expresia luminoasă a feţelor pe care le-a văzut acolo. In bună parte tineri. I-au plăcut cântările noastre advente, mai ales cele cantate de cor... I-a plăcut şi mesajul Scripturii, transmis prmtr-un om al lui Dumnezeu, tânărul pastor Orban. Nu şi-a putut imagina vreodată o atmosferă atât de vie şi atât de plăcută într-o biserică unde, de obicei — spunea el — merg oamenii in vârstă sau cei îndoliaţi...
Au mai fost destule incidente, de proporţii mai mici, legate de ultimele Sabate petrecute în cazarmă... Şi acestea pentru că, în urma reorganizării, au venit alţii, pătrunşi de un re-marcabil spirit oltenesc .de afirmare timpurie... Dar pentru că Dumnezeu era în continuare la cârmă, nu au avut încotro şi au abdicat de la pretenţiile lor de a mă trimite în Tribunal... Unul dintre ei, în special, era gelos şi invidios pe noi, inginerii, soldaţii T.R. Dăduse şi el examen la Politehnică şi nu intrase. Ca să „facă" totuşi „ceva" în viaţă, făcuse şcoala de doi ani de ofiţeri de la Sibiu. O terminase de un an. Era pentru prima dată când avea în subordine directă 21 de ingineri, ou care se purta urât. Cu toţi, nu numai cu mine ! Ne punea sa ne târâm pe burtă şi să ne târâm prin praf... :a şi când noi eram de vină cu nu intrase el la Politehnică ! Colegii mei nu-i îndeplineau ordinele. Nu erau obişnuiţi cu un

astfel de tratament Ii cereau să ne arate el cum se execută trântirea şi târârea pe burtă, pentru că nu ne-a arătat nimeni.
Şi pentru că, întotdeauna, cel care se înfurie întâi şi-şi scapă nervii de sub control pierde, locotenentul 1-a chemat pe un caporal ca să ia comanda. Iar el, locotenentul se tăvălea prin praf. Cu hainele murdare, ne-a ordonat să facem la fel ca el, dar „bătrânul" Florin (avea şi el tot 33 de ani), cu multă ironie în glas şi în acelaşi timp cu haz, i-a spus ea noi n-am făcut şcoala de ofiţeri, că suntem „grei de cap", că n-am înţeles şi să ne mai arate o dată...
Locotenentul a plecat furios la comandament, ca să ne reclame, dar l-am reclamat şi noi...

Eu mă aflam într-o situaţie delicată. Ce sâ fac ? Căci î n discuţiile cu coloneii afirmasem că, soldat şi creştin fiind, înţeleg să mă supun necondiţionat oricărui ordin al superiorului, cu excepţia celui care îmi lezează conştiinţa. Ori acum, mă aflam în faţa unui ordin care nu depăşea sfera de activităţi militare. In regulamentele lor era prevăzut şi acest exerciţiu... Eram în primele zile cu acest locotenent. încă nu fusese nici o zi de Sâmbătă, de când venise el... Ce să fac ? Să mă subordonez lui şi să-i execut ordinele capricioase, târându-mă prin praf, sau să mă solidarizez cu soldaţii mei ? De data aceasta, n-arn vrut să ies în evidenţă şi m-am alăturat colegilor mei...
Mai aveam doar câteva săptămâni până la eliberare. In Sabatul care a urmat incidentului,

eram cu toţii în dormitor şi el ne-a dat fiecăruia dintre noi câte o armă veche şi murdară, ruginită pe câte-un loc, pentru a o desface în componente şi a o curaţi... Şi a plecat. De arma mea nu s-a atins nimeni. Când s-a întors, colegii mei curăţau în silă, printre înjurături. Eu stăteam liniştit pe băncuţa de pe capătul patului. Când a văzut arma la locul ei, neatinsa şi pe mine nefăcând nimic, s-a înfuriat şi, tremurând, mi-a ordonat să iau arma şi s-o curăţ. Au sărit în apărarea mea colegii, spunându-i de colonelul Constantin, de generalul Dumitru... Eu tăceam.
— Colonelul? Generalul?... Aici sunt eu !... Eu sunt „general !" aici.
I-am zâmbit... nu puteam s-o fac decât ironic, dar în acelaşi timp pe deplin conştient că şi un neisprăvit de om, ieşit de-un an din şcoala militară, poate să trimită un inginer în Tribunalul Militar. Şi mă rugam lui Dumnezeu să mă ocrotească în continuare.
Iţi dau un sfert de ceas ! Când mă întorc, arma să fie lună ! Şi a plecat furios, trântind uşa...
Colegii au sărit, care de care mai întâi să ia arma, s-o desfacă în bucăţi, să le împartă între ei să Igjcureţe, să fie gata într-un sfert de ceas.
I-am oprit... Şi i-am rugat s-o monteze la. loc şi s-o lase tinde era. Şi mă rugam lui Dumnezeu în gând, aşteptând să văd ce se va   întâmpla mai departe...
Locotenentul s-a întors peste un sfert de ceas... Mi-a mai dat zece minute... De data aceasta, colegii au fost cei care m-au încurajat. Nu pentru că aş fi avut intenţia să cedez... Nu ! Erau

indignaţi de tratamentul la care au fo_şţ_supuşi toată săptămâna, de când acesta era „general" peste noi...

13]

Când s-a întors după zece minute, locotenentul era negru şi tremura tot de mânie. Colegii au început, mai mulţi deodată, să spună ceva. Unul din ei, mai bătrân, cu vădită silă şi indignare, i-a zis :

— Uită-te la dumneata cum tremuri tot. Cred că nu eşti sănătos. Du-te la doctor şi te caută, să vezi ce ai !....

Ultimele zile au trecut greu. Locotenenţii erau tot mai caraghioşi în tratamentul pe care mi-1 aplicau... Iar noi executam în silă ordinele lor.

Se apropia ziua eliberării. Eram conştient că eram dator cu mulţumiri tuturor : şi colegilor, şi multora dintre ofiţeri. Dar în primul rând lui Dumnezeu, care, pe lângă faptul că m-a ocrotit şi m-a scos din mâinile celor care-mi doreau răul, mi-a hărăzit şi această frumoasă experienţă pe care am încercat să ţi-o împărtăşesc, prin scris ţie, tânărul meu prieten necunoscut... Şi mă simţeam dator să-mi fac acum cunoscute simţă-mintele mele...

Era ultima ocazie, de a mai fi împreună cu toţii. Şi tare mult doream ca momentul despărţirii să rămână neşters din mintea noastră. Câteva zile în şir în special seara, m-am chinuit să prind vreo idee, în jurul căreia se ţes câteva vorbe, dar nu găseam...

Vineri scara, 8 august 1980 — începea ultimul Sabat petrecut în armată. Ca de obicei, am fost

la Casa de Rugăciune. Nu-mi mai aduc aminte toată predica rostită atunci, căci atenţia mea era împărţită între cele ce auzeam spunându-se şi ce aveam să le spun eu, colegilor şi ofiţerilor   la despărţire-...
Un gând însă mi-a rămas şl m-a urmărit mult timp după aceea, şi anume viitorul creştinului, un viitor- luminos, un viitor   fericit...
Am plecat spre unitate. Era cald... ne aflam în mijlocul verii. Era întuneric şi era cer senin. Cerul era presărat cu puzderie de stele...
Mergând încet, la pas cu gândul, un alt gând a încolţit în inima mea : Dacă creştinul are un viitor "asigurat, şi el este luminos şi fericit, ce fel de viitor are un necreştin, un ateu?..-.
Era ideea pe care toată săptămâna o căutasem. Şi era atât de simplă, încât m-am ruşinat : Cum de am găsit-o atât de greu ? Idee simplă, dar atât de complexată totodată.
Până la cazarmă, mi-am ţesut în gând rostirea. Noaptea, am aşternut-o pe hârtie...
152
Sâmbătă pe la ora prânzului, am citit-o în public, cu noduri în gât din pricina emoţiei despărţirii şi a simţămintelor de sinceră mulţumire adusă colegilor şi ofiţerilor — uneltele omeneşti -— dar mai ales Cerului, pentru această minunată experienţă.
Clipele au devenit solemne. Fiind toţi în picioare, rămăseseră pe gânduri clipe în şir, în reculegere, ca în faţa vreunui drag dispărut... De fapt, păstrau reculegere în faţa propriilor lor vieţi...
Duhul lui Dumnezeu era prezent în ultima ocazie

de a fi toţi împreună...
...Vine dimineaţa ! Ce-mi aduce, ea ?
Poate mai bate o dată gongul vremii...
Ce rost ai tu ?
Ce rost am eu ?
Pe-acest pământ străbun ?...
Ce rost avem,
noi, amândoi,
noi toţi
în Univers... ?

ÎNAINTE DE **A** ÎNCHIDE CARTEA

Sau cu alte cuvinte, GÂNDURI DE DESPĂRŢIRE, rostite cu prilejul despărţirii, către căpitanul nostru Francisc şi colegii mei, Sâmbătă, 9 august 1980, către ora prânzului...

Vă mărturisesc sincer că nu-mi pare rău că nm stat aici. atâta timp. Nu-1 consider aşa cum îl consideră toţi cei care au trecut înaintea mea, sau o dată cu mine, pe aici. Nu consider pierdut timpul petrecut în armată. . Am învăţat aici ,,lecţii mari"... Şi când spun acest lucru, nu mă refer la cunoştinţele dobândite, căci acestea, la valoarea noastră, puteau fi asimilate într-un timp de 20—30 de ori mai scurt... Nici disciplina impusă aici sau educaţia pe care am primit-o, nu m-a influenţat prea mult, nu mi-a modificat structura, căci am ajuns în acest loc mult prea târziu... „La bătrâneţe" aş putea spune. Am păr alb şi copii acasă...

O experienţă de viaţă este însă singulară până acum ! Şi cred că va rămâne unică în toată viaţa mea ! Şi pentru aceasta nu-mi pare rău de timpul petrecut aici.

Niciodată până aici nu am fost şi, cred că niciodată de acum încolo, nu voi mai fi somat, cu mâna înfiptă în gâtul meu, să aleg între viaţă şi credinţă !...
153
A fost o experienţă unică...
Vă mulţumesc tuturor pentru ce aţi făcut pentru copiii mei... Dacă vreunul dintre ofiţeri este îndoit în inima lui şi-şi zice : „Ce om slab" sau „Ce oameni slabi" —■ cu referire la ofiţerii care au avut puterea de decizie — „Dacă aş fi fost EU în locul LUI" sau „Dacă aş fi fost EU în locul LOR, altfel se sfârşeau lucrurile", vă spun hotărât un lucru : aici nu sunt oameni slabi, ci, dimpotrivă, dintre cei mai tari, care, cu bărbăţie şi curaj, au dovedit că au jurat şi ei, la rândul lor, să respecte Constituţia şi toate legile ţării şi au ţinut cu toată tăria să-şi respecte jurământul. Mulţumesc tovarăşului căpitan Francisc, aici de faţă. întotdeauna aţi gândit de şapte ori înainte de a deschide gura o dată. Vă mulţumesc. Vă rog transmiteţi mulţumirile mele sincere, tovarăşului colonel Constantin şi, dacă veţi avea prilejul nimerit, tovarăşului General Dumitru. Am /intenţionat să mai stau o dată de vorbă cu dânsul, dar până acum nu a fost posibil. Sper să mai ani ocazia de a-1 întâlni pe General şi să-i mulţumesc personal. Până atunci, vă rog încă o dată transmiteţi-i mulţumirile mele. Este un om dintr-o bucată, este un om integru, un om deosebit. Este un OM ! Rar, foarte rar, sunt oameni ca el, în funcţii de decizie. Cei mai mulţi sunt nişte slugarnici... Cinste lui ! Mulţumesc

coiegilor... Celor care mi-au fost apropiaţi şi care au fost de partea mea — se ştiu ei cine sunt — precum şi celor care au fost, neutri, indiferenţi... Vă mulţumesc deopotrivă... Vă mulţumesc, pentru că nici unul dintre voi, în momentele cole mai ferele prin care am trecut, în momentele hotărâtoare pentru mine, nu aţi fost împotriva mea ! Vă mulţumesc tuturor...
Mai am un gând... Am creai atâtea necazuri, atâtea supărări aici. De multe ori, am vorbit... cum nu trebuia, atât cu ofiţerii, cât şi cu colegii... Poate cu ironie, poate cu duritate, poate cu dispreţ... Nu cer doar iertare... E prea puţin... Aş dori... uitarea tuturor evenimentelor mai mult sau mai puţin „colţuroase"...
Acum ne despărţim,
Aşa-i în viaţă !...
J
Toate au un capăt
Şi un rost.
Ce-a fost?... Văzurăm !...
Dar, oare, ce va fi cu noi.
în vremurile ce-or veni ?
154
Un veritabil doctor în chimie.
va încerca să „construiască" molecule noi
Si va ţâşni spre înălţimi necunoscute încă...
(Florin)
Poate un astrofizician şi matematician
va sfredeli cu mintea-i Universul,
s-ajungă pân-la începutul
glorios
al lui !...

(Radu Mutihac)
Şi-apoi încă unul
care,
în întuneric,
spectre de lumini
va ţese...
(Nicu Chirllă)
Un doctor în biochimie
va încerca
de taina vieţii să se-atingă,
tainic...
(Eugen, coleg de suferinţă...)
Noi ceilalţi,
care plecăm cu ei,
în verzi păşuni, odraslele vom paşte.
La apele de-odihnă le vom duce...
(cei cu copii...)
Iar printre cei care rămân
aici...
Mai multe stele
şi mai mari,
vor răsări !...
(ofiţerii)
Şi-după-aceea ? Va mai trece-o zi ! Şi încă una...
După ea, ce va urma ?
Acum e vremea întrebărilor ! Orologiul din
străvechiul turn arată miezul nopţii 1 Vine
dimineaţa ! Ce-mi aduce ea ?
Acum e timpul să mă-ntreb : „Ce rost ani eu ?"
Acum e timpul să te-ntrebi : „Ce rost ai tu ?"
,,:
Poate mai bate-o dată gongul vremii...
Ce rost ai tu ?

Ce rost am eu ?
Pe-acest pământ străbun...
Ce rost avem ?
Noi, amândoi,
;
noi toţi
în Univers...
9 august 1980
Craiovu, „oraşul din câmpie"
„Ascultă Israele ! Care este, în adevăr, neamul acela aşa de mare încât să fi avut pe dumnezeii Iui aşa de aproape cum avem noi pe Domnul Dumnezeul nostru, ori de câte ori îl chemăm ?
Şi care osie neamul acela aşa de mare, încât să aibă legi şi porunci aşa de departe, cum este toată legea aceasta pe care v-o pun astăzi înainte ?
Numai, ia seama asupra ta şi veghează cu luare aminte asupra sufletului tău, în toate zilele vieţii tale, ca nu cumva să uiţi lucrurile pe care ţi le-au văzut ochii, şi să-ţi iasă din inimă ; fă-le cunoscut copiilor tăi şi copiilor copiilor tăi !"
IA AMINTE Şl VEGHEAZĂ !
Deuteronom 4, 7—9 /

i